



**MINISTERUL EDUCAȚIEI**

**Raport privind starea  
învățământului  
preuniversitar din România  
2023 – 2024**

**București, noiembrie 2024**

## CUPRINS

### INTRODUCERE

.....	4
REZUMAT EXECUTIV .....	5
PARTEA I – ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ .....	8
CAPITOLUL I. PARTICIPARE ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR .....	8
I.A. Ansamblul sistemului de învățământ.....	8
I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar .....	11
I.C. Învățământul primar și gimnazial .....	14
I.D. Învățământul liceal și profesional .....	23
I.E. Învățământul postliceal .....	31
CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR .....	34
II.A. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar.....	34
II.B. Ponderea personalului didactic calificat.....	37
II.C. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă .....	38
II.D. Ponderea personalului didactic feminin .....	39
II.E. Ponderea personalului didactic pe grupe de vârstă .....	41
II.F. Numărul de copii ce revine unui cadru didactic .....	43
CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA INTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR .....	45
III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial .....	45
III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal.....	49
III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal.....	54
CAPITOLUL IV. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT .....	55
IV.A. Nivelul de instruire a populației de 15-64 de ani .....	55
IV.B. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-64 de ani .....	57
IV.C. Participarea la viața economică a populației de 15-24 de ani .....	58
CAPITOLUL V. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR EUROPENI 2020.....	58
V. A. Rata de participare la învățământul preșcolar .....	58
V.B. Rata de părăsire timpurie a școlii.....	60
V. C. Participarea adulților la învățare pe tot parcursul vieții .....	61
PARTEA A II-A – ACȚIUNI PRINCIPALE ȘI REZULTATE OBȚINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2023 -2024 .....	63
CAPITOLUL I. ....	63
EDUCAȚIA TIMPURIE.....	63
I.A. Cadru legislativ .....	63
I.B. Proiecte care susțin dezvoltarea educației timpurii .....	63
CAPITOLUL II. EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI COPIII .....	65
II.A. Programe pentru copiii/elevii aflați în situații de risc.....	65
II.B. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii .....	69
II.C. Consiliere și orientare școlară, incluziune, prevenirea și combaterea violenței .....	70
II.D. Susținerea copiilor cu părinții plecați să lucreze în străinătate sau a celor care se înscriu în sistemul de învățământ românesc, ca urmare a întoarcerii în țară a familiilor de români stabiliți în străinătate, prin ajutor psiho-emoțional și prin asigurarea participării acestora la o educație de calitate .....	73
II. E. Proiecte cu finanțare europeană pentru educație incluzivă .....	73
CAPITOLUL III. CURRICULUM ȘI EVALUARE CENTRATE PE COMPETENȚE .....	76
III.A. Elaborarea/revizuirea curriculumului național – planuri-cadru de învățământ și programe școlare, precum și a elementelor de suport pentru aplicarea acestuia .....	76
III.B. Pregătirea și realizarea evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale în anul școlar 2023-2024 .....	77

III.C. Procesul de evaluare a manualelor și competiții școlare.....	77
III.D Educația ȘTIM .....	79
CAPITOLUL IV. ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL TEHNOLOGIC, INCLUSIV DUAL.....	80
IV.A. Adaptarea și fundamentarea planurilor de școlarizare în funcție de nevoile pieței muncii .....	80
IV.B. Promovarea bunelor practici din domeniul învățământului liceal tehnologic .....	82
IV.C. Curriculum revizuit/actualizat pentru învățământul liceal tehnologic .....	82
IV.D. Formarea competențelor antreprenoriale ale elevilor din învățământul tehnologic .....	83
IV.E. Activități de informare și consiliere pentru creșterea participării în învățământul tehnologic .....	83
IV.F. Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european .....	83
CAPITOLUL V. MANAGEMENTUL ȘI GUVERNANȚA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE.....	84
V.A. Noua lege a învățământului preuniversitar.....	84
V.B. Sprijin pentru reforma guvernancei .....	85
V.C. Rețeaua școlară și planul de școlarizare 2023-2024 .....	85
V.D. Normarea și ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat .....	87
V.E. Managementul personalului de conducere .....	90
CAPITOLUL VI. CARIERA DIDACTICĂ .....	92
VI.A. Cadrul de perfecționare a cadrelor didactice .....	92
VI.B. Proiecte de dezvoltare profesională și evoluție în cariera didactică .....	95
VII.A. Finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar .....	98
VII.B. Asigurarea și modernizarea bazei materiale .....	99
VII.C. Digitalizarea sistemului educațional.....	102
CAPITOLUL VIII. SUBDOMENII TRANSVERSALE .....	103
VIII.A. Învățământ în limbile minorităților naționale .....	103
VIII.B. Dimensiunea internațională a învățământului preuniversitar românesc .....	106
VIII.C. Asigurarea calității în educație .....	108
VIII.D. Învățarea pe tot parcursul vieții.....	109
VIII.E. Dezvoltare durabilă .....	110
PARTEA a III-a – DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR – 2025 .....	112
III. 1 Dezvoltarea educației timpurii.....	112
III.2 Asigurarea educației incluzive și de calitate, pentru toți copiii .....	112
III.3 Revizuirea curriculumului și realizarea evaluării centrate pe competențe. Educație ȘTIM. Alfabetizare funcțională.....	113
III.4 Dezvoltarea învățământului liceal tehnologic, inclusiv dual .....	114
III. 5 Îmbunătățirea managementului și a guvernancei sistemului de educație. Reziliență.....	114
III.6 Devoltarea carierei didactice.....	115
III. 7 Îmbunătățirea finanțării și infrastructurii sistemului de învățământ preuniversitar .....	115
III.8 Digitalizarea proceselor educaționale .....	115
III.9 Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale .....	116
III.10 Dimensiunea internațională a învățământului preuniversitar și procesul de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică;.....	116
III. 11 Subdomenii transversale .....	116
ANEXĂ - Lista de abrevieri.....	118

## INTRODUCERE

Învățământul din România a evoluat, în anul școlar 2023-2024, în sensul aplicării reformelor adoptate, în 2023, prin noul pachet legislativ, reforme care sunt menite să contribuie, în continuare, la transformarea sistemului educațional într-unul eficient, echitabil, incluziv și de calitate și, în același timp, propice unei creșteri economice durabile. Pentru al doilea an la rând, România a fost, în anul 2024, parte din raportul anual al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) „Education at a Glance 2024”, ceea ce demonstrează un angajament ferm de țară, atât pentru aderarea la prestigioasa organizație internațională, cât și pentru luarea în considerare a recomandărilor sale pentru sistemul de educație din România. Aceste recomandări provin din cea mai autorizată sursă de informații exacte și relevante despre starea educației în cele 38 de state membre OECD și într-o serie de țări partenere și privesc: rezultatele și impactul învățării asupra economiei și vieții sociale; resursele financiare și umane investite în educație; accesul și participarea la educație; mediul de învățare și organizarea școlilor.

În acest context, în anul școlar 2023-2024, sistemul românesc de educație a fost orientat, în continuare, de viziunea strategică “România Educată”, în corelare cu documente strategice și programatice, atât europene (recomandări ale Comisiei Europene, Mecanismul de Redresare și Reziliență, Pactul Verde European, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, Pilonul European al Drepturilor Sociale, Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației 2030), cât și naționale (Programul de guvernare, Programul Național de Reformă, Planul Național de Redresare și Reziliență, Legile învățământului 2023). Validat de Comisia Europeană drept “Un cadru de politică strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile”, Proiectul “România Educată” a contribuit, în anul 2024, la îndeplinirea criteriilor aferente condiției favorizante tematice pentru sistemul de educație, asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene, acestea condiționând acordarea de fonduri europene FSE+ pentru finanțarea sistemului de educație din România în perioada 2021-2027.

Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 introduce o serie de reforme menite să modernizeze și să eficientizeze sistemul educațional românesc, având drept priorități: creșterea echității și calității în educație, asigurarea unui mediu educațional sigur și sănătos, promovarea drepturilor și a nevoilor individuale ale fiecărui elev, precum și luarea în considerare a impactului deciziilor educaționale asupra dezvoltării copilului pe termen scurt, mediu și lung, punând interesele elevilor înaintea altor considerente. Printre principalele obiective se numără:

- reducerea abandonului școlar și a ratei de părăsire timpurie a școlii;
- continuarea programelor socio-educaționale pentru copiii și elevii aparținând grupurilor aflate în situații de risc;
- reorganizarea curriculumului pentru a pune accent pe dezvoltarea competențelor cheie ale elevilor;
- îmbunătățirea condițiilor de învățare prin infrastructură și resurse moderne;
- creșterea rolului evaluării și monitorizării progresului școlar;
- alocarea de burse școlare consistente și asigurarea transportului școlar;
- sprijinirea reintegrării școlare a mamelor minore;
- corelarea mai bună cu cerințele angajatorilor;
- sprijinirea profesorilor la început de carieră;
- introducerea unui sistem de mentorat pentru cadrele didactice debutante și oportunități de avansare bazate pe performanță;
- promovarea unei culturi educaționale bazată pe inovație și incluziune;
- reorganizarea sistemului de management și guvernanță preuniversitară;
- multiplicarea parteneriatelor între școli, părinți, ONG, agenți economici și alți actori interesați;
- standardizarea și digitalizarea evaluărilor și a examenelor naționale;
- consolidarea învățământului pentru elevii români din afara granițelor țării.

Legea nr. 198/2023 se aliniaza la nevoile actuale ale societății și urmărește să contribuie la reducerea abandonului școlar, promovarea performanței și crearea unui mediu educațional mai accesibil și mai incluziv pentru toți elevii.

Ne dorim ca raportul de față să reprezinte un instrument util specialiștilor în domeniu (interesați de starea și creșterea calității învățământului preuniversitar, în vederea dezvoltării și implementării de politici publice și desfășurării de acțiuni menite să crească performanța învățământului preuniversitar la toate nivelurile), partenerilor Ministerului Educației, tuturor factorilor interesați și opiniei publice, în vederea informării transparente și continuării colaborării pentru proiectarea și furnizarea unei educații de calitate, esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile.

## REZUMAT EXECUTIV

Prezentul Raport evidențiază principalele tendințe pe termen mediu și lung ale principalilor indicatori relevanți pentru educație, cele mai relevante acțiuni desfășurate și rezultate obținute în acest an școlar, în acord cu politicile educaționale implementate, precum și direcțiile de dezvoltare pentru 2025.

Valorile indicatorilor au fost calculate atât pe ansamblul sistemului, cât și pentru fiecare nivel de educație în parte (preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, postliceal). Demersurile metodologice care au stat la baza elaborării raportului au fost analiza de date cantitative/indicatori statistici și analiza documentară. Analiza de date cantitative se realizează prin determinarea valorilor unor indicatori pentru anul școlar de referință al raportului, precum și a variației acestora într-o serie de timp. Indicatorii de bază utilizați în raport sunt incluși în Sistemul Național de Indicatori pentru Educație (SNIE). SNIE este compatibil cu sistemele internaționale de indicatori (Eurostat, OECD, UNESCO, Banca Mondială) și include o parte a indicatorilor țintă specifici obiectivelor europene comune în domeniul educației și formării profesionale. Pentru determinarea valorilor indicatorilor au fost utilizate date oficiale furnizate de Ministerul Educației și de Institutul Național de Statistică. Pentru analizele comparative la nivel internațional au fost utilizate date Eurostat. Analiza documentară se realizează prin analiza și sintetizarea principalelor informații desprinse din documentele oficiale care au valoare majoră pentru înțelegerea variației valorilor indicatorilor. Documentele oficiale utilizate în cadrul raportului cuprind politici educaționale, statistici, studii și rapoarte ale Ministerului Educației, structurilor sale și partenerilor săi internaționali și naționali, referitoare la principalele direcții de reformă implementate, aflate în curs și planificate.

Raportul privind Starea Învățământului Preuniversitar din România 2023 – 2024 este structurat în trei părți: Partea I prezintă o analiză a sistemului de învățământ preuniversitar din perspectiva indicatorilor de bază, Partea a II-a cuprinde principalele acțiuni desfășurate și rezultate obținute în anul școlar 2022 – 2023, iar Partea a III-a stabilește direcțiile de dezvoltare ale învățământului preuniversitar pentru 2025. Partea I a fost elaborată de Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație – Unitatea de Cercetare în Educație. Părțile a II-a și a III-a au fost realizate prin contribuțiile departamentelor Ministerului Educației și ale instituțiilor direct subordonate/coordonate cu atribuții în domeniul învățământului preuniversitar. Unitatea de Politici Publice "România Educată" a coordonat activitatea de elaborare a Raportului, analizând datele și contribuțiile departamentelor și structurilor sale și evidențiind modalitatea în care acestea reflectă politicile publice pentru educație la nivel național și european implementate în perioada de referință în sistemul de învățământ preuniversitar din România.

Partea I a Raportului privind starea învățământului preuniversitar din România pentru anul școlar 2023-2024 cuprinde date statistice care evidențiază atât valoarea indicatorilor în anul de referință al raportului, cât și tendințele generale ale indicatorilor, înregistrate în ultimii ani la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar. În cazul indicatorilor care utilizează informații colectate la începutul anului școlar (indicatori de intrare), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2023-2024. Pentru indicatorii care

utilizează informații colectate la final de an școlar (indicatori de ieșire), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2022-2023, datele de ieșire ale INS pentru anul școlar 2023-2024 nefiind disponibile la momentul realizării raportului. Indicatorii analizați în cadrul raportului oferă informații din perspectiva următoarelor dimensiuni majore care reflectă stadiul învățământului preuniversitar din România într-un anumit interval de timp: acces și participare la educație, resursele umane implicate și rezultatele elevilor la evaluările naționale.

### *Acces și participare la educație*

În anul școlar 2023/2024, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2.875,9 mii, în scădere ușoară față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ (de la învățământul preșcolar la cel superior), ca raport din populația în vârstă de 3-23 de ani, a fost de 74,9%, valoare mai mică față de anul școlar anterior.

- În învățământul antepreșcolar au fost cuprinși 31,8 de mii de copii. Numărul copiilor înscriși în creșe în mediul rural este considerabil mai redus decât numărul copiilor cuprinși în creșe din mediul urban. În învățământul preșcolar au fost cuprinși, în anul școlar 2023/2024, 515,9 mii de copii, în scădere cu 5,8 mii de copii față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar se menține constantă față de anul anterior (84,4%). Rata de cuprindere în învățământul preșcolar din mediul rural continuă să rămână semnificativ mai mică decât în mediul urban.
- Efectivele de elevi din învățământul primar și gimnazial au cuprins 1.587,5 mii de elevi (cu 9 mii mai puțin decât în anul școlar precedent). În anul școlar 2023/2024, rata de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a scăzut (82,7%). Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei brute de cuprindere, în special la nivelul învățământului gimnazial, unde diferențele între rural și urban ajung la valori de peste 28 puncte procentuale (p.p.) (66,9% rural și 95,6% urban). În anul școlar 2022/2023, rata abandonului școlar a fost constantă față de anul școlar anterior. La nivel general, 1,2% dintre elevii de nivel primar și gimnazial (19,1 mii de elevi) au abandonat școala.
- În anul școlar 2023/2024, rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior a fost de 78,5%, valoare în scădere față de anul școlar anterior. Aproape opt din zece elevi, înscriși în clasa a VIII-a cu un an în urmă, și-au continuat studiile la liceu, iar doi din zece s-au înscris în învățământul profesional. La nivelul anului 2022/2023, 0,8% dintre elevii de liceu au abandonat studiile, cei mai mulți dintre aceștia provenind din filiera tehnologică. În învățământul profesional, rata abandonului a scăzut în 2022/2023, față de anul școlar anterior (2,1%).
- Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal și de maiștri a scăzut față de anul școlar anterior. La fel, ratele specifice de cuprindere pe vârste înregistrează tendințe descendente în anul de referință al raportului. O pondere importantă a tinerilor cuprinși în acest nivel de educație se regăsește în grupele de vârstă de peste 21 de ani. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal și maiștri a înregistrat o scădere la nivelul anului școlar 2022/2023, cu 0,7 p.p.

### *Resurse umane*

În anul școlar 2023/2024, numărul angajaților din învățământul preuniversitar (personal didactic, didactic auxiliar, administrativ, de întreținere și operațional) a înregistrat o ușoară creștere în comparație cu anul școlar precedent, ajungând la valoarea de 300,1 mii de persoane. Peste jumătate din personal funcționează în ciclul primar și gimnazial, puțin peste un sfert în liceu, o cincime în învățământul preșcolar și ponderi reduse în învățământul profesional și în cel postliceal și de maiștri. La nivelul ansamblului învățământului preuniversitar, personalul didactic are o pondere de 71,8% din totalul angajaților. În anul școlar 2023/2024, ponderea personalului didactic calificat a avut valori cuprinse între 90,7% (la nivel postliceal) și 99% (la nivel liceal). Față de anul școlar anterior, numărul elevilor ce revine unui cadru didactic a rămas constant pentru majoritatea nivelurilor de învățământ; rata elevi per cadru didactic este în ușoară scădere în învățământul gimnazial de masă.

### *Rezultate ale elevilor la evaluările naționale*

- Rata de absolvire a învățământului gimnazial a fost de 76,3% la finele anului școlar 2022/2023, în creștere față de anul școlar anterior. Variația valorilor indicatorului în ultimii 3 ani trebuie analizată în contextul modificărilor de structură ale sistemului de învățământ determinate de introducerea

clasei pregătitoare în anul școlar 2012/2013. Pe medii de rezidență, rata de absolvire este constant mai ridicată în mediul urban în comparație cu mediul rural (91,1% în urban și 61,4% în rural).

- La Evaluarea Națională din anul 2024, ponderea elevilor cu medii peste 5 a fost de 74,5%, în scădere cu 1,9 p.p. față de anul școlar anterior. Media generală la nivel național a fost de 6,51, în scădere, față de anul școlar anterior (cu 1,11).
- 79,7% dintre absolvenții de liceu au promovat Examenul de Bacalaureat în 2024. Pe filiere de formare, cea mai mare rată de promovare a fost înregistrată la liceele teoretice, iar cea mai redusă la liceele tehnologice.
- În anul școlar 2022/2023, rata de absolvire a învățământului profesional a ajuns la 13%, valoarea fiind în scădere față de anul școlar anterior.

#### *Situația educației și formării profesionale din perspectiva indicatorilor europeni*

Din perspectiva indicatorilor europeni, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a înregistrat o tendință oscilantă. Decalajul dintre România și media UE-27 a avut tendințe generale descendente, însă ținta asumată de România pentru acest indicator, în 2020 (11,3%), nu a fost atinsă. Rata de părăsire timpurie a școlii în 2023, în România, a fost de 16,6%.

Participarea la educația preșcolară a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar obligatoriu este un indicator european care a avut ca țintă, pentru anul 2020, valoarea de 95%. La nivelul anului 2022, media UE-27 privind acest indicator a fost de 95,1%. În România, chiar dacă s-au înregistrat unele creșteri ale valorii indicatorului, în 2022, aceasta a fost la 79,1%, în scădere față de anul anterior.

În ultimul deceniu, România nu a reușit să înregistreze un progres consistent privind participarea adulților (25-64 de ani) la învățare pe tot parcursul vieții. Valorile indicatorului s-au situat în intervalul 1-2% în perioada 2011-2020; pentru 2023, se observă o creștere a valorii indicatorului până la 6,7%, însă valoarea este inferioară țintei europene (15%), precum și mediei UE-27 (12,8%).

Partea a II-a a Raportului prezintă principalele acțiuni desfășurate și rezultate obținute în anul școlar 2023 – 2024, corelate cu domeniile prioritare de acțiune și nivelurile de învățământ din cadrul Proiectului „România Educată”, care vizează: educația timpurie, educație incluzivă de calitate pentru toți copiii, curriculum și evaluare centrate pe competențe, învățământul profesional și tehnic, inclusiv dual, managementul și guvernarea sistemului de educație, cariera didactică, finanțarea, infrastructura și digitalizarea sistemului de învățământ preuniversitar, promovarea educației ȘTIM, alfabetizarea funcțională. De asemenea, sunt prezentate progresele realizate în cadrul unor domenii transversale precum învățământul în limbile minorităților, dimensiunea internațională a învățământului preuniversitar românesc, asigurarea calității, învățarea pe tot parcursul vieții, dezvoltarea durabilă.

Partea a III-a a Raportului privind starea învățământului preuniversitar pentru anul 2023-2024 stabilește direcțiile de dezvoltare în domeniu, pentru anul 2025, respectiv: Dezvoltarea educației timpurii; Asigurarea educației incluzive, de calitate, pentru toți copiii; Revizuirea curriculumului și realizarea evaluării centrate pe competențe. Educație ȘTIM. Alfabetizare funcțională; Dezvoltarea învățământului tehnologic și dual; Îmbunătățirea managementului și a guvernării sistemului de educație. Reziliența instituțiilor de învățământ preuniversitar; Dezvoltarea carierei didactice; Îmbunătățirea finanțării și infrastructurii sistemului de învățământ preuniversitar; Digitalizarea proceselor educaționale; Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale; Susținerea dimensiunii internaționale a învățământului preuniversitar și a procesului de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică; Dezvoltarea subdomeniilor transversale.

# PARTEA I – ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ

## CAPITOLUL I. PARTICIPARE ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

### I.A. Ansamblul sistemului de învățământ

Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

**În anul școlar 2023/2024, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2875,9 mii, în scădere față de anul școlar anterior. Pe niveluri de învățământ, s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de elevi în învățământul primar și în cel liceal. La toate celelalte niveluri, populația școlară a scăzut cu valori cuprinse între 4,1-17,8 mii de elevi.**

În ultimii ani, efectivele de elevi cuprinse în sistemul românesc de învățământ preuniversitar au fost în scădere de la un an la altul, singura excepție fiind anul școlar 2021/2022. În anul de referință al acestui raport, 2023/2024, a continuat tendința de scădere a numărului de elevi (cu 15,8 mii de elevi), populația școlară totală în învățământul preșcolar, primar, secundar și terțiar nonuniversitar fiind de 2875,9 mii de elevi. Astfel, în comparație cu anul școlar 2014/2015 sistemul de educație școlară are cu 288,5 mii de elevi mai puțin, ca efect principal al tendințelor demografice negative și al migrației.

**Tabel 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar**

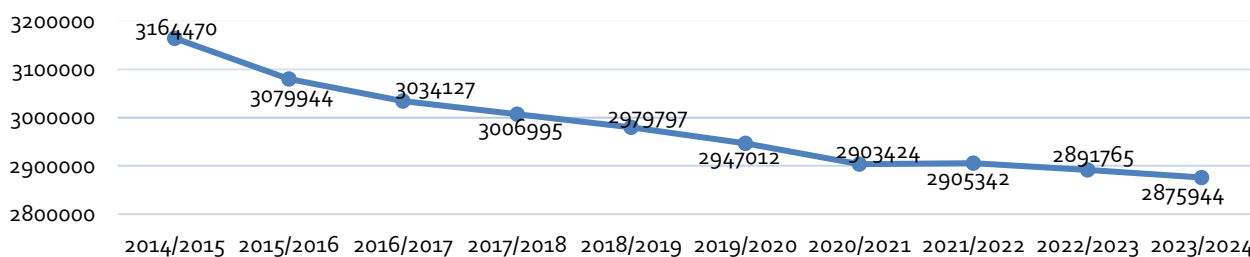
Nivel de învățământ		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	<b>Total</b>	<b>3164470</b>	<b>3079944</b>	<b>3034127</b>	<b>3006995</b>	<b>2979797</b>	<b>2947012</b>	<b>2903424</b>	<b>2905342</b>	<b>2891765</b>	<b>2875944</b>
Preșcolar	Total	559565	534742	521196	521161	525411	526216	505179	517898	521826	515934
	Urban	315174	300817	292953	297244	304483	307018	292910	301464	303469	298801
	Rural	244391	233925	228243	223917	220928	219198	212269	216434	218357	217133
Primar	Total	943494	935394	924419	944170	927783	899964	873118	862248	868689	877540
	Urban	511622	514512	512872	528959	524550	513137	497715	492896	499441	508684
	Rural	431872	420882	411547	415211	403233	386827	375403	369352	369248	368856
Primar de masă	Total	936270	928340	917387	937200	920912	893169	866553	855764	861880	870557
	Urban	504754	507809	506172	522275	517951	506623	491419	486702	492924	501972
	Rural	431516	420531	411215	414925	402961	386546	375134	369062	368956	368585
Primar special	Total	7224	7054	7032	6970	6871	6795	6565	6484	6809	6983
	Urban	6868	6703	6700	6684	6599	6514	6296	6194	6517	6712
	Rural	356	351	332	286	272	281	269	290	292	271
Gimnazial	Total	778663	768035	762547	725202	717321	712895	707201	737212	727857	710054
	Urban	323455	405079	413280	402892	407280	412045	409428	430367	426925	418418
	Rural	455208	362956	349267	322310	310041	300850	297773	306845	300932	291636
Gimnazial de masă	Total	768266	757668	752271	715291	707560	703045	697429	727381	718037	700063
	Urban	313660	395319	403593	393573	398027	402685	400122	420966	417536	408883
	Rural	454606	362349	348678	321718	309533	300360	297307	306415	300501	291180
Gimnazial special	Total	10397	10367	10276	9911	9761	9850	9772	9831	9820	9991
	Urban	9795	9760	9687	9319	9253	9360	9306	9401	9389	9535
	Rural	602	607	589	592	508	490	466	430	431	456
Liceal	Total	726403	673615	647940	634448	626511	614767	616533	593586	590441	597745
Profesional	Total	50788	68682	84309	90125	90396	100693	109636	104918	96204	92065
Postliceal	Total	105557	99476	93716	91889	92375	92477	91757	89480	86748	82606

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Note: Începând cu anul școlar 2014/2015, INS nu mai oferă date defalcate după domiciliul părinților pentru învățământul liceal, profesional și postliceal. Datele nu includ elevii cuprinși în Programul „A doua Șansă”.



**Figura 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar**



Pe niveluri de învățământ, tendința efectivelor de elevi este de ușoară creștere la nivelurile primar (de masă și special) și liceal, în timp ce toate celelalte niveluri de învățământ înregistrează scăderi ale efectivelor de elevi, cea mai consistentă fiind înregistrată la nivelul învățământului gimnazial de masă (aproape 18 mii de elevi). Astfel, în anul școlar 2023/2024:

- La nivelul învățământului preșcolar, se constată o scădere a efectivelor de preșcolari cu aproape 6 mii de copii, scăderea fiind mai consistentă în mediul urban.
- În ansamblul învățământului primar, continuă tendința ascendentă a efectivelor de elevi, creșterea față de anul anterior fiind de 8,8 mii de elevi, ajungându-se la acest nivel de educație, la 877,5 mii de elevi. Creșterea valorii indicatorului este determinată de creșterea efectivelor de elevi din mediul urban, la nivelul mediului rural fiind înregistrată, și în acest an, o ușoară scădere a efectivelor de elevi, cu aproape 400 de elevi.
- La nivelul învățământului gimnazial, au fost cuprinși 710 mii de elevi, în scădere cu 17,8 mii de elevi față de anul școlar anterior; scăderi ale efectivelor de elevi de gimnaziu se observă în ambele medii de rezidență (cu 8,5 mii de elevi în urban și cu 9,2 mii de elevi în rural).
- În învățământul liceal, creșterea efectivelor de elevi a fost de peste 7 mii de elevi, în anul școlar de referință fiind cuprinși în acest nivel de educație 597,7 mii de elevi.
- În învățământul profesional, continuă tendința descendentă din anul școlar anterior, înregistrându-se cu 4,1 mii de elevi mai puțin decât în anul școlar anterior.
- În învățământul postliceal, efectivele de elevi au scăzut cu 4,1 mii de elevi, până la 82,6 mii, acest nivel educațional fiind cel mai puțin reprezentat în totalul populației școlare.

Rata brută de cuprindere la toate nivelurile de învățământ

***În anul școlar 2023/2024, rata brută de cuprindere la toate nivelurile de învățământ (de la învățământul preșcolar la cel superior) a fost de 74,9%, iar valoarea indicatorului pentru învățământul preuniversitar a fost de 71,8%. Diferențe semnificative între valorile indicatorului pe sexe se înregistrează în favoarea populației feminine, în special la nivelul populației școlare din învățământul postliceal și învățământul superior.***

Rata brută de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ se calculează prin raportarea numărului total de elevi și studenți cuprinși în toate nivelurile de învățământ, indiferent de vârstă, la populația totală din grupa de vârstă oficială de cuprindere în învățământ (3-23 de ani), rezidentă la 1 iulie a anului respectiv. Pentru anul școlar 2023/2024, rata brută de cuprindere la toate nivelurile de învățământ evidențiază următoarele:

- indicatorul continuă tendința descendentă din anii anteriori, accentuată în perioada post-pandemică, ajungând la cea mai scăzută valoare din ultimii zece ani (74,9%); valoarea maximă a acestui indicator (79,2%) din ultimii zece ani, a fost înregistrată în anul școlar 2014/2015;
- pe sexe, scăderea valorii indicatorului, comparativ cu anul școlar precedent, este echilibrată (cu 1 p.p. băieții, respectiv cu 1,1 p.p. fetele); diferența pe sexe a valorii indicatorului se menține la 4 p.p. în favoarea fetelor.

**Tabel 2. Rata brută de cuprindere de la învățământul preșcolar la cel superior, ca raport din populația în vârstă de 3-23 de ani - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	79,2	78,3	78,2	78,5	78,7	78,5	78,8	77,3	76,0	74,9
<b>Feminin</b>	80,8	79,8	79,7	80,0	80,4	80,7	80,0	79,6	78,1	77,0
<b>Masculin</b>	77,7	76,8	76,7	77,0	77,0	76,6	75,8	75,2	74,0	73,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

În perioada 2014/2015 – 2019/2020, **rata brută de cuprindere de la învățământul primar la cel superior** (6-23 de ani) a înregistrat tendințe oscilante. Valoarea indicatorului în anul de referință a raportului continuă tendința descendentă pentru al patrulea an consecutiv (73,4%).

Pe sexe, valorile indicatorului au înregistrat, în general, tendințe similare celor înregistrate la nivelul populației școlare generale. Valoarea indicatorului continuă să fie mai mare în cazul fetelor (75,8% fete și 71,1% băieți), iar diferența dintre valorile indicatorului pe sexe se menține la 4,7 p.p.

**Tabel 3. Rata brută de cuprindere de la învățământul primar la cel superior, ca raport procentual din populația în vârstă de 6-23 de ani - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	77,4	76,4	76,1	76,3	76,7	76,9	77,0	76,1	74,6	73,4
<b>Feminin</b>	79,3	78,2	77,9	78,1	78,7	79,7	79,5	78,7	77,0	75,8
<b>Masculin</b>	75,7	74,8	74,4	74,6	74,9	74,7	74,6	73,6	72,3	71,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Raportându-ne numai la **rata brută de cuprindere în învățământul preuniversitar**, la nivelul anului școlar 2023/2024, se observă că:

- valoarea indicatorului a fost de 71,8% (raportată la populația de 3-21 de ani), continuând tendința descendentă din perioada 2014-2022;
- scăderea valorii indicatorului se regăsește atât la nivelul populației școlare feminine, cât și al populației școlare masculine (cu 1,3 p.p. fetele, respectiv cu 1,1 p.p. băieții – comparativ cu anul școlar anterior);
- populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere mai mare cu 1,7 p.p. față de cea masculină; această diferență continuă tendința descendentă din anii anteriori.

**Tabel 4. Rata brută de cuprindere în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel postliceal) ca raport procentual din populația în vârstă de 3-21 de ani - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	77,9	76,5	76,4	76,5	76,4	76,0	75,0	74,4	73,0	71,8
<b>Feminin</b>	78,7	77,1	77,1	77,3	77,4	77,3	76,1	75,6	74,0	72,7
<b>Masculin</b>	77,3	75,9	75,7	75,7	75,5	75,0	74,0	73,4	72,1	71,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

În cazul populației de 3-18 ani, **rata brută de cuprindere de la învățământul preșcolar la cel liceal** evidențiază:

- în perioada de timp analizată, se constată o tendință descendentă a valorilor indicatorului, atât pe total, cât și pe sexe;
- valoarea indicatorului în anul de referință al raportului este de 82%, în scădere cu 0,7 p.p. față de anul anterior.

**Tabel 5. Rata brută de cuprindere în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel liceal) ca raport procentual din populația în vârstă de 3-18 ani - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	<b>89,9</b>	<b>88,3</b>	<b>88,1</b>	<b>88,2</b>	<b>88,1</b>	<b>87,7</b>	<b>86,4</b>	<b>85,0</b>	<b>82,7</b>	<b>82,0</b>
<b>Feminin</b>	89,6	88,0	88,0	88,2	88,1	87,8	86,4	85,0	82,8	81,9
<b>Masculin</b>	90,2	88,6	88,3	88,3	88,1	87,6	86,4	84,9	82,7	82,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Având în vedere evoluțiile diferitelor rate de cuprindere analizate în această secțiune, se observă continuarea tendinței de scădere a ponderii copiilor/elevilor/studentilor cuprinși în sistemul de educație, din totalul populației de vârstă corespunzătoare. Această stare de fapt indică, în mod indirect, faptul că există un număr semnificativ de elevi care renunță să continue studiile într-un nivel superior de educație sau abandonează studiile încă din învățământul primar. Se evidențiază ca fiind necesară reluarea unor studii tematice dedicate copiilor aflați în afara sistemului de educație, utilizând metodologia studiilor tematice în această arie realizate de Ministerul Educației, Institutul de Științe ale Educației și Reprezentanța UNICEF România în perioada 2012-2016.

## I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar

### Învățământul antepreșcolar

**În anul școlar 2023/2024, în învățământul antepreșcolar au fost cuprinși 31,8 mii de copii. Valorile indicatorului pe sexe arată că în creșe sunt înscriși mai mulți băieți decât fete. Numărul de copii înscriși în învățământul antepreșcolar din mediul rural este semnificativ mai redus față de numărul celor din mediul urban, reflectând disparitățile în ceea ce privește oferta. 8 din 10 copii înscriși în învățământul antepreșcolar au vârsta de 2 ani și peste.**

- **Numărul creșelor și al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, pe medii de rezidență, sexe și forme de proprietate**

În anul școlar 2023/2024, în învățământul antepreșcolar au fost cuprinși 31,8 mii de copii, valoare în creștere cu 4,8 mii de copii față de anul școlar anterior. Activitățile educaționale și de îngrijire s-au desfășurat în 485 de unități independente și secții din cadrul grupurilor școlare.

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 92,6% se regăsesc în mediul urban (29,5 mii de copii înscriși), respectiv 7,4% în mediul rural (2,4 mii de copii).

Valorile indicatorului pe sexe arată că sunt mai mulți băieți înscriși în învățământul antepreșcolar decât fete (16,6 mii de băieți, respectiv 15,2 mii de fete).

Cei mai mulți dintre copiii cuprinși în învățământul preșcolar se regăsesc în instituții publice (96,4%), datele fiind în ușoară scădere în raport cu cele înregistrate în anul școlar anterior.

**Tabel 6. Copii înscriși în creșe, pe medii de rezidență, sexe și forma de proprietate**

	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
<b>Total</b>	<b>21872</b>	<b>100%</b>	<b>22506</b>	<b>100%</b>	<b>17400</b>	<b>100%</b>	<b>21690</b>	<b>100%</b>	<b>27000</b>	<b>100%</b>	<b>31814</b>	<b>100%</b>
<b>Urban</b>	21512	98,4%	22027	97,9%	16971	97,5%	20992	96,8%	25419	94,1%	29452	92,6%
<b>Rural</b>	360	1,6%	479	2,1%	429	2,5%	698	3,2%	1581	5,9%	2362	7,4%
<b>Feminin</b>	10401	48%	10877	48,3%	8472	48,7%	10436	48,1%	13104	48,5%	15192	47,8%
<b>Masculin</b>	11471	52%	11629	51,7%	8928	51,3%	11254	51,9%	13896	51,5%	16622	52,2%
<b>Public</b>	21120	97%	21818	96,9%	16906	97,2%	21138	97,5%	26385	97,7%	30682	96,4%
<b>Privat</b>	752	3%	688	3,1%	494	2,8%	552	2,5%	615	2,3%	1132	3,6%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2024

- **Copiii înscriși în învățământul antepreșcolar, după programul de funcționare al creșei**

La nivelul anului 2023/2024, din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, în funcție de programul de funcționare al creșelor, doar 0,7% dintre copii frecventează programul normal; 99,3% dintre copiii din crește sunt cuprinși în programul prelungit.

Analiza valorilor indicatorului pe medii de rezidență arată că:

- numărul copiilor înscriși în creșe din mediul urban este cu mult mai mare decât al copiilor înscriși în creșe din mediul rural;
- numărul copiilor cuprinși în creșe cu program normal din mediul rural s-a dublat față de anul anterior;
- numărul copiilor din creșe este în creștere atât în mediul urban, cât și în mediul rural.

**Tabel 7. Numărul copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar după programul de funcționare al creșei, pe medii de rezidență**

		2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
<b>Total</b>	<b>Total</b>	<b>21872</b>	<b>22506</b>	<b>17400</b>	<b>21690</b>	<b>27000</b>	<b>31814</b>
	<b>Urban</b>	<b>21512</b>	<b>22027</b>	<b>16971</b>	<b>20992</b>	<b>25419</b>	<b>29452</b>
	<b>Rural</b>	<b>360</b>	<b>479</b>	<b>429</b>	<b>698</b>	<b>1581</b>	<b>2362</b>
Program normal	<b>Total</b>	288	172	228	150	159	210
	<b>Urban</b>	288	172	228	150	114	114
	<b>Rural</b>	-	-	-	-	45	96
Program prelungit	<b>Total</b>	21206	21964	17023	21307	26721	31595
	<b>Urban</b>	20846	21485	16594	20609	25185	29329
	<b>Rural</b>	360	479	429	698	1536	2266
Program săptămânal și special	<b>Total</b>	378	370	149	233	120	9*
	<b>Urban</b>	378	370	149	233	120	9*
	<b>Rural</b>	-	-	-	-	-	-

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2024

\* Copii cuprinși doar în programul special.

- **Copiii înscriși în învățământul antepreșcolar pe vârste**

În anul școlar 2023/2024, din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 1% au vârsta mai mică de 1 an, 19,7% au 1 an, 69% au 2 ani, iar 10,4% au 3 ani. Față de anul școlar anterior, se constată creșteri ale valorii indicatorului la vârsta de 2 ani și la copiii care au mai puțin de 1 an, respectiv scăderea valorii indicatorului la vârstele de 1 an și 3 ani. Cea mai mare creștere a ponderii copiilor cuprinși în creșe se înregistrează, în continuare, la copiii de 2 ani (cu 3,5 p.p.), iar cea mai mare scădere la copiii de 1 an (cu 3 p.p.).

Valorile indicatorului pe sexe relevă o situație echilibrată.

**Tabel 8. Ponderea copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, pe vârste - %**

		2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
<b>sub 1 an</b>	<b>Total</b>	<b>1%</b>	<b>1,9%</b>	<b>1,1%</b>	<b>1,5%</b>	<b>0,6%</b>	<b>1,0%</b>
	Feminin	1%	2,2%	1,1%	1,8%	0,7%	1,1%
	Masculin	0,8%	1,6%	1,2%	1,3%	0,5%	0,9%
<b>1 an</b>	<b>Total</b>	<b>27%</b>	<b>26,8%</b>	<b>17,9%</b>	<b>22,6%</b>	<b>22,7%</b>	<b>19,7%</b>
	Feminin	28%	27,2%	17,7%	22,6%	23%	19,9%
	Masculin	26,1%	26,5%	18,0%	22,5%	22,4%	19,5%
<b>2 ani</b>	<b>Total</b>	<b>63%</b>	<b>62,7%</b>	<b>64,4%</b>	<b>64,3%</b>	<b>65,5%</b>	<b>69,0%</b>
	Feminin	61,4%	62,3%	64,3%	64,3%	65,4%	68,9%
	Masculin	63,7%	63,1%	64,4%	64,3%	65,6%	69,0%
<b>3 ani</b>	<b>Total</b>	<b>9%</b>	<b>8,6%</b>	<b>16,6%</b>	<b>11,6%</b>	<b>11,2%</b>	<b>10,4%</b>
	Feminin	9,6%	8,3%	16,8%	11,2%	11%	10,1%
	Masculin	9,4%	8,7%	16,4%	11,9%	11,4%	10,6%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2024

## Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar

**În anul școlar 2023/2024, rata brută de cuprindere a copiilor în învățământul preșcolar a fost de 84,4%, valoare constantă față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar din mediul rural este semnificativ mai redusă decât în mediul urban, ca urmare a ponderii mai mici a copiilor care frecventează grădinițele în mediul rural.**

În anul școlar 2023/2024, învățământul preșcolar a cuprins 515,9 mii de copii, în scădere cu 5,8 mii de copii față de anul școlar anterior. Preșcolarii sunt școlarizați în 1.252 de grădinițe independente și 9.233 de secții din cadrul grupurilor școlare sau al altor unități furnizoare de educație și formare.

Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar calculată la nivelul anului școlar 2023/2024 – reprezentând numărul copiilor cuprinși în grădiniță, indiferent de vârstă, ca raport procentual din populația de vârstă corespunzătoare nivelului preșcolar (3-5 ani) – s-a menținut constantă față de anul anterior (84,4%). După anii școlari 2016/2017 și 2017/2018 când indicatorul a înregistrat cele mai mari valori din ultimii zece ani, se observă o tendință în general descendentă a valorii indicatorului.

**Tabel 9. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	89,9	90,3	92,2	92,9	91,1	88,5	82,8	84,7	84,4	84,4
<b>Urban</b>	97,5	97,0	98,2	99,1	95,8	93,4	86,2	92,2	95,1	95,5
<b>Rural</b>	81,7	83,0	85,5	85,7	85,3	82,3	78,6	76,1	73,0	72,7
<b>Feminin</b>	90,1	90,4	92,2	93,0	91,2	88,4	82,8	84,8	84,5	84,2
<b>Masculin</b>	89,8	90,3	92,2	92,7	91,0	88,5	82,8	84,6	84,3	84,6

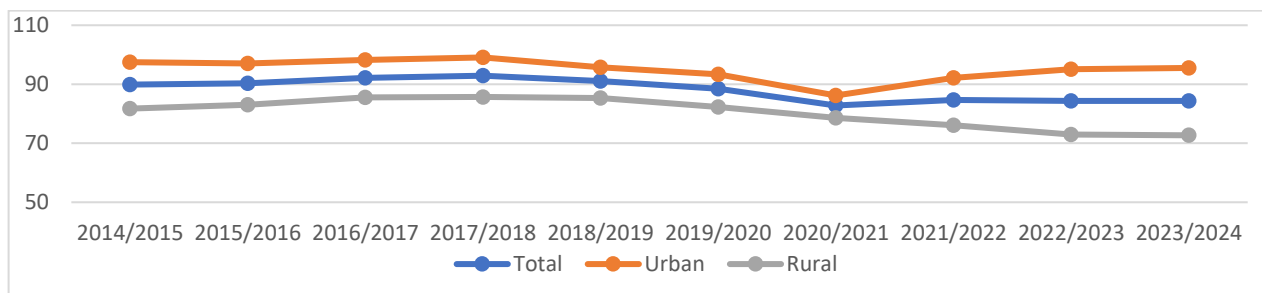
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Valorile indicatorului pe sexe în anul școlar de referință înregistrează o scădere ușoară față de anul anterior, cu 0,3 p.p. în cazul fetelor, respectiv o creștere cu 0,3 p.p. în cazul băieților. Pe întregul interval analizat, se observă o situație echilibrată după criteriul sex.

La nivelul populației de preșcolari, continuă să se manifeste discrepanțe pe medii de rezidență. În anul școlar 2023/2024, diferența pe medii de rezidență crește față de anul anterior ajungând la 22,8 p.p., în favoarea mediului urban. Diferențele pe medii au fost mari în perioada 2014-2021, fiind situate între 10,5-15,8 p.p., cu excepția anului 2020/2021 marcat de pandemie, când aceasta s-a redus considerabil. Din 2021/2022, diferența pe medii de rezidență a crescut considerabil, în anul de referință al raportului înregistrându-se cea mai mare diferență din întreaga serie de timp analizată (22,8 p.p. în favoarea mediului urban). Opțiunea părinților din mediul rural de a nu-și trimite copiii la grădiniță la vârste mai mici este determinată atât de diferite dificultăți de acces (de exemplu, distanțe mari între casă și grădiniță), cât și de factori culturali sau factori specifici socio-economici. Datele evidențiază necesitatea susținerii continue a învățământului din mediul rural, prin proiecte și măsuri specifice privind dezvoltarea rețelei de unități de învățământ preșcolar și susținerea participării la educația timpurie.

**Figura 2. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul preșcolar, pe medii de rezidență**



## Ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar

**Analiza ratelor specifice de cuprindere în învățământul preșcolar din anul școlar de referință al raportului reflectă o ușoară creștere a participării la învățământul preșcolar pentru copiii de 3 și 4 ani, respectiv o ușoară scădere a participării pentru copiii de 5 și 6 ani.**

În perioada de timp analizată, ponderea copiilor de 6 ani cuprinși în grădinițe a avut evoluții oscilante (între 13,5%-18,2%). În anul de referință al raportului, 15,5% dintre copiii de 6 ani au fost cuprinși în grădinițe. Valorile reduse ale ratei specifice de cuprindere în grădinițe a copiilor de 6 ani evidențiază faptul că introducerea clasei pregătitoare de la vârsta de 6 ani a constituit un răspuns adecvat la tendința părinților de a amâna vârsta debutului școlar.

Față de anul școlar anterior, ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar au înregistrat creșteri la vârstele de 3 ani și 4 ani, respectiv scăderi la 5 ani și 6 ani. Pe medii de rezidență, mediul rural continuă să fie în dezavantaj, în anul școlar de referință al raportului, diferențele dintre valoarea indicatorului pe medii de rezidență fiind de peste 17 p.p. în favoarea mediului urban (17,4 p.p. la 3 ani, 18,3 p.p. la 5 ani, 19,3 p.p. la 4 ani). Trei din zece copii în vârstă de 5 ani din mediul rural nu frecventează grădinița. Pentru copiii de 6 ani din grădinițe (care ar trebui să fie deja la școală), diferența pe medii de rezidență se reduce considerabil față de celelalte vârste specifice învățământului preșcolar; diferența pe medii pentru copii de 6 ani din grădinițe scade față de valoarea înregistrată în anul școlar anterior.

**Tabel 10. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul preșcolar - %**

Vârsta		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
3 ani	Total	72,0	85,7*	72,2	70,1	69,5	68,8	61,6	64,7	65,9	66,7
	Urban	80,0	95,0	77,6	75,3	75,0	73,4	64,1	70,4	74,6	75,3
	Rural	63,2	75,5	66,1	63,9	62,8	63,0	58,3	58,1	56,7	57,9
	Feminin	73,1	86,9	73,0	71,0	70,0	67,8	62,1	65,4	66,8	67,4
	Masculin	70,9	84,7	71,5	69,3	69,0	68,0	61,1	64,1	65,0	66,1
4 ani	Total	84,4	83,0	88,6	85,6	82,2	80,1	77,6	78,4	77,3	77,5
	Urban	91,7	88,6	93,5	90,7	84,6	84,0	80,4	84,3	86,4	87,0
	Rural	76,4	77,0	83,2	79,8	79,3	75,2	74,2	71,6	67,7	67,7
	Feminin	84,7	83,3	89,2	85,8	83,0	79,0	78,3	78,6	77,9	77,8
	Masculin	84,0	82,8	88,1	85,3	81,6	79,9	77,0	78,2	76,6	77,3
5 ani	Total	88,4	86,5	85,0	91,9	89,5	85,6	83,7	83,3	81,2	79,7
	Urban	95,3	93,2	89,9	97,3	91,8	88,5	86,4	89,4	89,5	88,5
	Rural	81,1	79,2	79,6	85,7	86,7	82,1	80,2	76,2	72,2	70,2
	Feminin	88,1	86,5	84,6	91,8	89,0	82,4	83,3	83,6	80,9	79,4
	Masculin	88,7	86,5	85,4	91,9	90,0	86,1	84,0	83,0	81,5	79,9
6 ani	Total	13,5	14,3	13,9	15,4	16,6	18,2	16,9	16,5	16,2	15,5
	Urban	12,1	13,5	13,7	15,6	16,6	18,7	17,6	18,4	19,0	18,2
	Rural	14,8	15,1	14,0	15,2	16,6	17,5	16,2	14,4	13,3	12,7
	Feminin	12,5	13,2	12,5	14,1	15,3	15,9	15,6	15,0	14,9	13,9
	Masculin	14,4	15,3	15,1	16,6	17,8	19,5	18,2	18,0	17,5	17,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024; Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

\*Datele referitoare la copii de 3 ani includ și datele referitoare la copiii de 2 ani.

## I.C. Învățământul primar și gimnazial

### Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial

**În anul școlar de referință, valoarea ratei brute de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a scăzut până la valoarea de 82,7%, continuând tendința descendentă din ultima perioadă. Se mențin diferențe pe cicluri de învățământ; rata brută de cuprindere în învățământul primar este de 84%, iar în învățământul gimnazial**

**81,3%, ambele în scădere față de anul anterior. Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei de participare la educație, în special la nivelul învățământului gimnazial.**

În anul școlar 2023/2024, învățământul primar și gimnazial (de masă și special) a cuprins 1587,5 mii de elevi (cu 9 mii mai puțin decât în anul școlar anterior), școlarizați în unități de învățământ cu personalitate juridică și structuri fără personalitate juridică.

Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial reprezintă numărul elevilor cuprinși în ciclurile primar și gimnazial, indiferent de vârstă, ca raport procentual din populația totală de vârstă oficială corespunzătoare celor două niveluri de învățământ (6-14 ani).

- În intervalul analizat, valoarea indicatorului a fost în scădere constantă (cu peste 7 p.p.).
- În anul școlar de referință, indicatorul continuă tendința descendentă, valoarea lui fiind cu 0,8 p.p. mai redusă decât în anul școlar precedent.

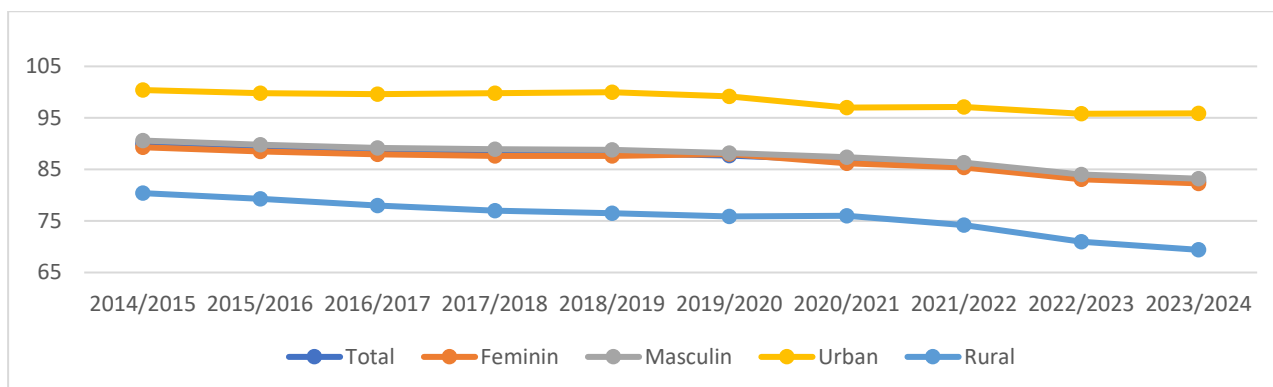
**Tabel 11. Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	90,0	89,2	88,6	88,3	88,2	87,7	86,8	85,9	83,5	82,7
<b>Feminin</b>	89,3	88,5	87,9	87,6	87,6	88,0	86,2	85,4	83,1	82,3
<b>Masculin</b>	90,6	89,8	89,2	88,9	88,8	88,2	87,4	86,3	84,0	83,2
<b>Urban</b>	100,4	99,8	99,6	99,8	100,0	99,2	97,0	97,1	95,8	95,9
<b>Rural</b>	80,4	79,3	78,0	77,0	76,5	75,9	76,0	74,2	71,0	69,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

**Figura 3. Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial**



- Diferența pe sexe se menține, și în anul școlar 2023/2024, în favoarea băieților cu 0,9 p.p. (82,3% fete, respectiv 83,2% băieți).
- Pe medii de rezidență, rata de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a înregistrat o evoluție oscilantă în mediul urban și a scăzut constant în mediul rural. În anul școlar 2023/2024, valoarea ratei brute de cuprindere a înregistrat o creștere ușoară față de anul precedent, în mediul urban, ajungând la 95,9%; în mediul rural valoarea indicatorului continuă tendința descendentă, ajungând la 69,4%. Diferența pe medii de rezidență este, în anul de referință a raportului, cea mai mare din seria de timp analizată (26,5 p.p.).

Tendința înregistrată de rata brută de cuprindere din învățământul primar și gimnazial în anul școlar 2023/2024 se regăsește diferit pe fiecare ciclu de învățământ. Astfel, în învățământul primar:

- Rata brută de cuprindere a continuat tendința descendentă din ultimii 5 ani (cu 0,5 p.p. față de anul precedent). O pondere încă semnificativă a copiilor de 6 ani se regăsește în grădinițe (15,5%, ușor mai scăzută față de anul școlar anterior).
- Diferența pe sexe se menține în favoarea băieților (cu 0,9 p.p.), scăderea valorii indicatorului fiind echilibrată pe fiecare dintre sexe.

- Discrepanțele între valoarea acestui indicator pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a învățământului din mediul rural (71,5% rural și 96,2% urban). Valoarea indicatorului pentru mediul rural este cu 1,5 p.p. mai redusă decât în anul școlar anterior, în timp ce în mediul urban crește ușor, cu 0,6 p.p. Diferența între valorile indicatorului pe medii de rezidență este de 24,7 p.p., cea mai mare din seria de timp analizată; se evidențiază încă odată, nevoia unor intervenții adaptate pentru școlile din mediul rural, în vederea stimulării participării la educație.

**Tabel 12. Rata brută de cuprindere în învățământul primar - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	88,8	87,5	86,5	89,9	90,8	90,7	90,0	86,8	84,5	84,0
<b>Feminin</b>	88,2	86,9	85,9	89,5	90,4	92,3	89,6	86,3	84,0	83,5
<b>Masculin</b>	89,4	88,0	87,2	90,2	91,1	91,0	90,4	87,2	84,9	84,4
<b>Urban</b>	97,4	96,1	95,1	99,0	100,1	99,5	97,2	95,6	95,6	96,2
<b>Rural</b>	80,4	78,8	77,9	80,4	80,9	81,2	81,9	77,2	73,0	71,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

În învățământul gimnazial, rata de participare la educație prezintă următoarele caracteristici:

- valoarea indicatorului continuă tendința descendentă din anul anterior, fiind cu 1,1 p.p. mai redusă;
- în seria de timp analizată, valoarea indicatorului a scăzut cu 10,1 p.p. (de la 91,4% în 2014/2015 la 81,3% în 2023/2024);
- valoarea indicatorului a scăzut echilibrat pe ambele sexe (cu 1,1 p.p.), diferența menținându-se în favoarea băieților;
- discrepanța dintre valoarea indicatorului pe medii de rezidență este mai mare la nivelul învățământului gimnazial, decât în învățământul primar (66,9% rural și 95,6% urban, ambele valori fiind în scădere față de anul școlar anterior și cele mai mici din seria de timp analizată).

**Tabel 13. Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	91,4	91,4	91,2	86,3	85,1	84,2	83,1	84,9	82,4	81,3
<b>Feminin</b>	90,6	90,5	90,5	85,3	84,2	84,2	82,3	84,4	81,9	80,8
<b>Masculin</b>	92,2	92,1	91,8	87,1	86,0	84,9	83,9	85,3	82,8	81,7
<b>Urban</b>	104,5	105,0	106,0	100,8	99,8	98,9	96,7	98,8	96,0	95,6
<b>Rural</b>	80,5	79,8	78,2	73,1	71,3	70,0	69,7	70,9	68,6	66,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul primar și gimnazial

**Rata de cuprindere a copiilor de 6 ani în învățământul primar a înregistrat uşoare oscilații de la un an școlar la altul; în 2023/2024, valoarea indicatorului a scăzut față de anul școlar anterior. O pondere încă ridicată dintre copiii de 6 ani se află în grădiniță. Ratele specifice de cuprindere pentru celelalte vârste corespunzătoare învățământului primar și gimnazial au înregistrat unele oscilații față de anul anterior. Există în continuare procente relativ ridicate de elevi care depășesc grupele oficiale de vârstă corespunzătoare învățământului primar (peste 10 ani), respectiv gimnazial (peste 14 ani).**

Rata specifică de cuprindere pe vârste exprimă ponderea elevilor de o anumită vârstă cuprinși în sistemul de educație, indiferent de nivelul de învățământ, în totalul populației (rezidente) de aceeași vârstă; indicatorul reflectă gradul de participare la educație a unei anumite cohorte de vârstă specifică. Ca și alți indicatori,



ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste au prezentat tendințe oscilante în ultimii ani, influențate mai ales de schimbările de la nivelul sistemului de învățământ.

*Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar:*

- În anul școlar 2023/2024, 73,6% dintre copiii de 6 ani sunt cuprinși în învățământul primar, valoarea indicatorului fiind în scădere față de anul școlar anterior (cu 0,7 p.p.). În același timp, 15,5% dintre copiii de 6 ani (valoare ușor redusă față de anul școlar anterior) au fost cuprinși în învățământul preșcolar. Ponderea copiilor de 6 ani din mediul urban cuprinși în învățământul primar este mai mare decât a celor din rural cu peste 22 p.p. (84,6% în urban, respectiv 62% în rural). În mod constant, diferența valorii indicatorului pe sexe este în favoarea fetelor: mai multe fete decât băieți își fac debutul școlar la vârsta de 6 ani (75% fete, respectiv 72,3% băieți în anul școlar de referință).
- La celelalte vârste corespunzătoare învățământului primar, ratele specifice de cuprindere înregistrează unele oscilații față de anul anterior. Astfel, la nivelul elevilor de 8 și 10 ani se înregistrează scăderea valorii indicatorului, în timp ce la cei de 7 și 9 ani, o creștere ușoară. Cea mai mare scădere a valorii indicatorului se înregistrează pentru elevii de 10 ani (cu 2,1 p.p.).
- Pe medii de rezidență, ratele de cuprindere sunt mai mari în mediul urban în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare învățământului primar, cea mai mare diferență înregistrându-se la vârsta de 8 ani (26,6 p.p.), iar cea mai mică la vârsta de 6 ani (22,6 p.p.).
- Se remarcă prezența, în învățământul primar, a unei ponderi relativ ridicată de elevi care depășesc vârsta oficială corespunzătoare acestui nivel de studii: 17,4% dintre copiii de 11 ani și 2,4% dintre copiii de 12 ani sunt cuprinși în învățământul primar (valori în ușoară creștere față de anul școlar anterior). Această stare de fapt poate avea multiple cauze: debutul școlar întârziat (mai ales în învățământul special, dar nu numai); fenomenul repetenției, cu impact asupra eficienței interne a sistemului de educație și cu efecte asupra riscului de abandon școlar.

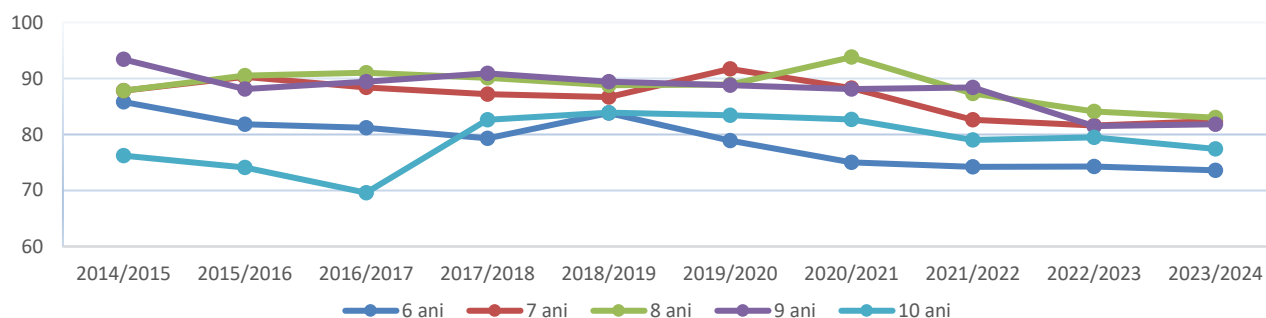
**Tabel 14. Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar - %**

Vârsta		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
6 ani	Total	85,8	81,8	81,2	79,3	83,8	78,9	75,0	74,2	74,3	73,6
	Urban	95,4	91,8	91,4	88,3	92,6	86,0	79,2	81,4	84,6	84,6
	Rural	75,9	71,4	70,1	69,5	74,1	70,5	69,8	65,8	63,2	62,0
	Feminin	86,7	83,1	82,4	80,8	85,7	76,5	76,0	75,3	75,5	75,0
	Masculin	84,9	80,7	80,0	77,9	82,1	77,5	74,0	73,1	73,1	72,3
7 ani	Total	87,8	90,3	88,4	87,2	86,7	91,7	88,3	82,6	81,6	82,4
	Urban	95,1	99,0	97,6	97,6	95,8	100,6	94,8	91,0	93,5	95,2
	Rural	80,4	81,4	78,9	76,2	76,9	81,9	80,7	73,4	69,1	69,2
	Feminin	87,8	90,0	88,4	87,2	86,7	91,2	88,5	82,9	81,4	82,4
	Masculin	87,8	90,5	88,4	87,2	86,7	91,5	88,0	82,4	81,7	82,4
8 ani	Total	87,8	90,5	91,0	90,1	88,8	88,9	93,8	87,3	84,1	83,8
	Urban	95,2	98,6	100,2	100,1	100,0	98,7	102,7	97,3	96,1	96,1
	Rural	80,5	82,5	81,6	79,7	77,0	78,2	84,1	76,6	71,9	69,5
	Feminin	87,6	90,2	90,6	89,7	88,6	95,2	93,9	87,0	83,8	82,8
	Masculin	88,0	90,9	91,4	90,4	89,0	88,9	93,7	87,5	84,4	83,1
9 ani	Total	93,4	88,1	89,4	90,9	89,4	88,8	88,1	88,4	81,5	81,8
	Urban	102,7	96,5	97,9	101,2	100,1	100,2	97,6	99,6	92,9	94,1
	Rural	84,5	79,9	80,9	80,5	78,5	76,6	78,0	76,8	69,8	69,3
	Feminin	93,1	88,0	88,8	90,7	89,2	95,3	87,9	88,3	81,5	81,4
	Masculin	93,6	88,2	90,0	91,0	89,6	88,9	88,4	88,4	81,5	82,2
10 ani	Total	76,2	74,1	69,6	82,6	83,9	83,4	82,7	79,0	79,5	77,4
	Urban	85,4	82,4	75,3	89,4	91,8	91,7	91,8	87,6	89,7	89,1
	Rural	68,0	66,2	64,0	75,8	75,9	74,9	73,0	70,1	69,1	65,7
	Feminin	74,8	72,7	68,1	81,6	83,3	84,1	82,3	78,3	79,1	76,7
	Masculin	77,6	75,5	71,0	83,4	84,4	84,0	83,1	79,7	79,8	78,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

**Figura 4. Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar**



**Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul gimnazial**

- Cu excepția vârstei de 11 ani, celelalte rate specifice de cuprindere a elevilor în învățământul gimnazial înregistrează scăderi față de anul școlar anterior.
- Ca și în învățământul primar, ratele de cuprindere în gimnaziu sunt sensibil mai mari în urban în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare acestui nivel de studiu (cea mai mică diferență fiind înregistrată la elevii de 14 ani – 23,5 p.p., iar cea mai mare la elevii de 13 ani – 31,4 p.p.).
- Observăm că două treimi dintre elevii de 11 ani sunt cuprinși în învățământul gimnazial. Puțin peste jumătate dintre copiii de 11 ani din mediul rural sunt cuprinși în gimnaziu.
- Ponderea elevilor care depășesc vârsta oficială corespunzătoare învățământului gimnazial se păstrează încă la valori mari: 14,7% dintre copiii de 15 ani și 3,6% dintre copiii de 16 ani sunt cuprinși în acest nivel. Valorile indicatorului pentru aceste categorii de vârstă sunt apropiate de cele din anul școlar anterior. Această categorie de elevi este în risc de abandon și necesită intervenții focalizate prin programe inițiate atât la nivel național, cât și la nivel județean sau local.

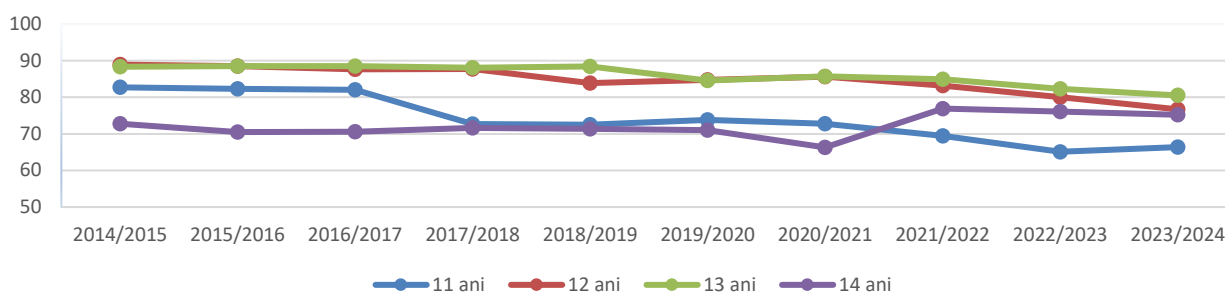
**Tabel 15. Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul gimnazial - %**

Vârsta		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
11 ani	Total	82,7	82,3	82,0	72,7	72,5	73,8	72,8	69,4	65,1	66,4
	Urban	94,0	94,4	95,5	85,2	85,4	88,1	86,3	83,2	77,2	80,1
	Rural	73,0	71,4	69,3	60,6	59,8	59,5	58,9	55,2	52,6	52,9
	Feminin	83,6	83,1	83,0	73,9	73,5	74,3	74,2	70,8	66,2	68,1
	Masculin	81,9	81,4	81,0	71,6	71,6	72,6	71,4	68,1	64,0	64,8
12 ani	Total	88,9	88,5	87,6	87,7	83,9	84,7	85,6	83,2	80,0	76,7
	Urban	100,0	101,0	100,7	102,2	97,6	97,9	99,5	97,1	94,3	90,0
	Rural	79,7	77,8	76,1	74,2	70,5	71,7	71,7	69,2	65,4	63,3
	Feminin	89,2	88,5	87,6	87,8	84,1	84,4	85,9	83,6	80,5	77,0
	Masculin	88,7	88,4	87,7	87,7	83,7	84,6	85,3	82,8	79,6	76,5
13 ani	Total	88,3	88,5	88,5	88,1	88,4	84,6	85,7	84,9	82,3	80,5
	Urban	100,2	100,6	101,9	101,9	103,4	98,9	99,4	98,8	96,2	96,1
	Rural	78,5	78,4	77,2	75,9	74,6	70,7	72,3	71,1	68,2	64,7
	Feminin	88,2	88,5	88,5	87,9	88,4	85,3	85,4	84,6	82,3	80,5
	Masculin	88,4	88,5	88,6	88,2	88,4	84,6	86,0	85,1	82,3	80,4
14 ani	Total	72,8	70,5	70,6	71,6	71,4	71,0	66,3	76,9	76,1	75,2
	Urban	84,9	82,4	82,0	83,7	83,6	83,8	76,0	87,8	87,1	86,9
	Rural	63,1	60,9	61,2	61,5	60,7	59,1	57,0	66,2	65,1	63,4
	Feminin	71,2	69,1	69,3	70,0	69,7	68,7	64,7	76,2	75,4	74,4
	Masculin	74,4	71,8	71,8	73,2	73,0	72,4	67,9	77,6	76,8	75,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

**Figura 5. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul gimnazial**



Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

**În anul școlar 2022/2023 rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial înregistrează o valoare constantă în raport cu anul școlar anterior. La nivel general, 1,2% dintre elevii de nivel primar și gimnazial au abandonat școala. Mediul rural, respectiv clasele de început de ciclu înregistrează valori ridicate ale abandonului școlar. Cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar din învățământul primar și gimnazial s-au înregistrat la nivelul populației școlare din mediul rural (1,7% total, 1,8% primar, 1,7% gimnaziu), respectiv la nivelul elevilor de clasele pregătitoare, I și a V-a.**

La finalul anului școlar 2022/2023, învățământul primar și gimnazial de masă cuprindea 1577,4 mii de elevi (exclusiv elevii din Programul „A Doua Șansă”). Din totalul elevilor din învățământul primar și gimnazial de masă aflați în evidențe la final de an școlar, 97,1% au fost declarați promovați și 2,9% repetenți. Față de anul școlar anterior, rata de promovare a crescut cu 0,4 p.p., valoare care se regăsește în rata de repetenție, care a scăzut cu 0,4 p.p. Datele corespunzătoare pentru învățământul special sunt constante în comparație cu anul școlar anterior: 17 mii de elevi la final de an școlar, din care 98,3% au fost declarați promovați și 1,7% repetenți.

Pe ansamblul învățământului primar și gimnazial, rata abandonului școlar (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire”) în anul 2022/2023 a fost de 1,2% (procent ce reprezintă în cifre absolute 19,1 mii de elevi).

- În comparație cu anul școlar anterior, valoarea indicatorului este constantă.
- Diferența dintre valorile indicatorului pe medii este de 0,9 p.p. în favoarea mediului urban.
- În ceea ce privește abandonul școlar pe sexe, indicatorul înregistrează pentru al treilea an consecutiv o diferență mică între fete și băieți (1,1% fete și 1,3% băieți). După 3 ani școlari consecutivi, diferența dintre valorile indicatorului pe sexe a crescut ușor.

**Tabel 16. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial -%**

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
<b>Învățământ primar și gimnazial</b>									
<b>Total</b>	1,8	1,8	1,6	1,7	1,6	1,3	1,2	1,2	1,2
<b>Urban</b>	1,5	1,4	1,1	1,1	1,2	0,8	0,8	0,7	0,8
<b>Rural</b>	2,2	2,3	2,3	2,4	2,2	1,8	1,7	1,7	1,7
<b>Feminin</b>	1,7	1,6	1,0	1,5	1,5	1,2	1,1	1,1	1,1
<b>Masculin</b>	2,0	2,0	2,2	1,8	1,7	1,3	1,2	1,2	1,3
<b>Învățământ primar</b>									
<b>Total</b>	1,8	1,7	1,5	1,6	1,6	1,3	1,3	1,3	1,2
<b>Urban</b>	1,6	1,4	1,1	1,1	1,2	0,9	0,9	0,9	0,8
<b>Rural</b>	2,0	2,0	2,1	2,2	2,1	1,7	1,8	1,8	1,8
<b>Feminin</b>	1,6	1,5	1,4	1,4	1,5	1,2	1,2	1,2	1,1
<b>Masculin</b>	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7	1,3	1,4	1,4	1,3
<b>Învățământ gimnazial</b>									

<b>Total</b>	<b>1,9</b>	<b>2,0</b>	<b>1,8</b>	<b>1,8</b>	<b>1,7</b>	<b>1,2</b>	<b>1,0</b>	<b>1,0</b>	<b>1,2</b>
<b>Urban</b>	1,5	1,5	1,2	1,2	1,2	0,8	0,6	0,6	0,8
<b>Rural</b>	2,3	2,5	2,5	2,7	2,3	1,9	1,6	1,6	1,7
<b>Feminin</b>	1,7	1,8	0,6	1,7	1,5	1,2	1,0	0,9	1,1
<b>Masculin</b>	2,1	2,1	2,8	2,0	1,8	1,3	1,0	1,1	1,2

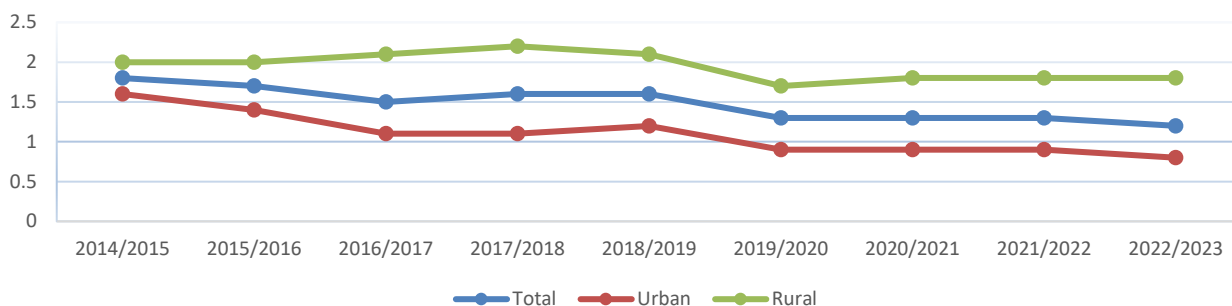
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2014-2024

Pe fiecare nivel de studiu, se evidențiază aspecte caracteristice.

În învățământul primar:

- Abandonul școlar înregistrează o valoare ușor descendentă față de anul școlar anterior (1,2%).
- Diferența pe medii de rezidență rămâne crescută (1 p.p.), mediul rural fiind în continuare defavorizat.
- În ce privește abandonul școlar pe sexe, în învățământul primar, se constată o scădere cu 0,1 p.p. a valorii indicatorului, atât pentru fete, cât și pentru băieți.
- Decalajul pe sexe se menține de 0,2 p.p., la fel ca în anul școlar anterior, în favoarea fetelor (1,1% fete din ciclul primar abandonează școala, comparativ cu 1,3% băieți).

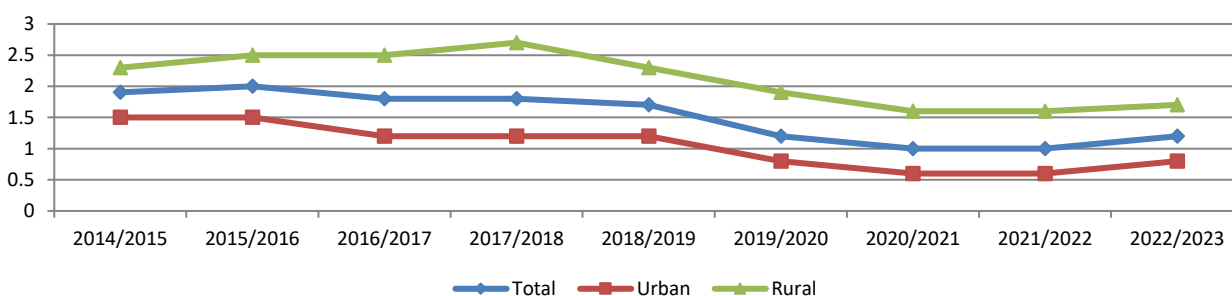
**Figura 6. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe medii de rezidență**



În învățământul gimnazial:

- Se înregistrează o creștere a valorii indicatorului, în raport cu anul școlar anterior cu 0,2 p.p.
- Diferența dintre valorile indicatorului pe medii de rezidență este de 0,9 p.p., în defavoarea mediului rural (0,8% rata abandonului școlar la gimnaziu în mediul urban, 1,7% rata abandonului școlar la gimnaziu în mediul rural).
- Diferența dintre valoarea indicatorului pe sexe este de 0,1 p.p. în defavoarea băieților.

**Figura 7. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe medii de rezidență**



Relevantă în contextul de față este și analiza abandonului școlar pe clase. Datele evidențiază că:

- Ratele cele mai ridicate ale abandonului se înregistrează la clasele de început de cicluri de școlaritate: clasa pregătitoare și clasa I, respectiv clasa a V-a.
- La nivelul clasei pregătitoare și clasei I valoarea indicatorului a scăzut în comparație cu anul școlar anterior cu 0,2 p.p., respectiv cu 0,6 p.p. La clasa a V-a valoarea indicatorului este în ușoară creștere față de anul școlar anterior cu 0,1 p.p.

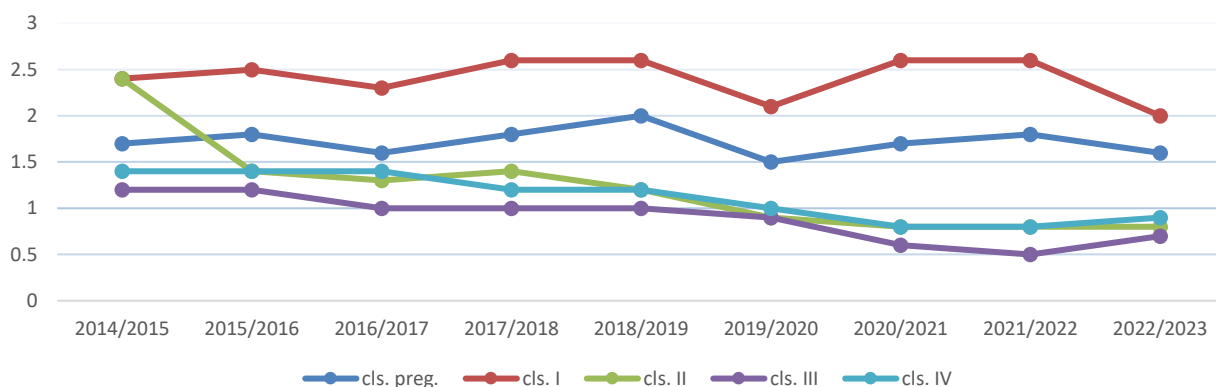
- Diferența pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a mediului rural, cele mai mari diferențe înregistrându-se la clasele pregătitoare, I și a V-a.

**Tabel 17. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial, pe clase și medii de rezidență - %**

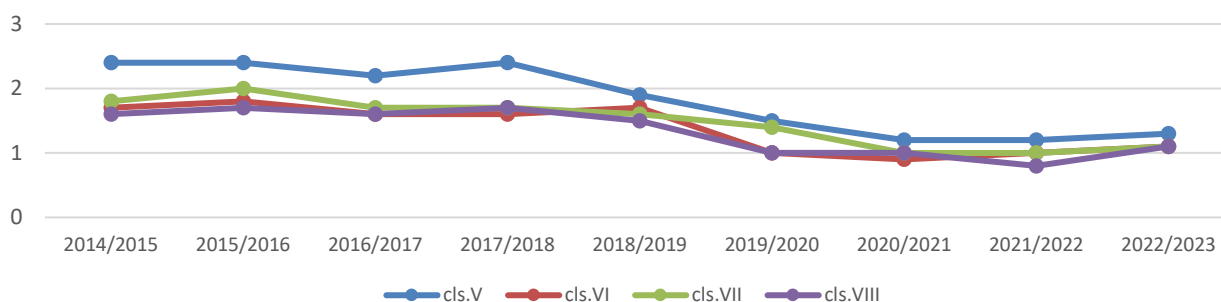
		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
Clasa pregătitoare	Total	1,7	1,8	1,6	1,8	2,0	1,5	1,7	1,8	1,6
	Urban	1,7	1,6	1,2	1,3	1,5	1,1	1,2	1,2	0,9
	Rural	1,7	1,9	2,1	2,3	2,5	2,1	2,4	2,7	2,6
I	Total	2,4	2,5	2,3	2,6	2,6	2,1	2,6	2,6	2,0
	Urban	1,9	1,9	1,6	1,7	1,6	1,4	1,8	1,6	1,3
	Rural	3,0	3,2	3,3	3,7	3,8	2,9	3,7	3,8	3,1
a II-a	Total	2,4	1,4	1,3	1,4	1,2	0,9	0,8	0,8	0,8
	Urban	2,0	1,1	0,9	0,9	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6
	Rural	2,8	1,7	1,7	1,9	1,6	1,3	1,1	1,0	1,1
a III-a	Total	1,2	1,2	1,0	1,0	1,0	0,9	0,6	0,5	0,7
	Urban	1,2	0,8	0,7	0,6	0,7	0,6	0,3	0,4	0,6
	Rural	1,3	1,7	1,4	1,5	1,3	1,3	1,0	0,8	1,0
a IV-a	Total	1,4	1,4	1,4	1,2	1,2	1,0	0,8	0,8	0,9
	Urban	1,3	1,3	1,0	0,9	1,1	0,8	0,7	0,7	0,8
	Rural	1,5	1,6	1,8	1,5	1,5	1,3	1,0	1,0	1,0
a V-a	Total	2,4	2,4	2,2	2,4	1,9	1,5	1,2	1,2	1,3
	Urban	1,9	1,8	1,5	1,5	1,3	1,0	0,8	0,6	0,9
	Rural	2,9	3,0	3,2	3,5	2,7	2,3	1,6	1,9	1,9
a VI-a	Total	1,7	1,8	1,6	1,6	1,7	1,0	0,9	1,0	1,1
	Urban	1,4	1,4	1,1	1,0	1,3	0,7	0,5	0,6	0,8
	Rural	2,1	2,2	2,2	2,4	2,2	1,5	1,4	1,5	1,7
a VII-a	Total	1,8	2,0	1,7	1,7	1,6	1,4	1,0	1,0	1,1
	Urban	1,4	1,6	1,0	1,1	1,1	0,8	0,6	0,7	0,7
	Rural	2,3	2,4	2,4	2,4	2,2	2,2	1,4	1,5	1,6
a VIII-a	Total	1,6	1,7	1,6	1,7	1,5	1,0	1,0	0,8	1,1
	Urban	1,1	1,2	1,0	1,0	1,0	0,6	0,4	0,4	0,8
	Rural	2,1	2,3	2,3	2,5	2,1	1,7	1,9	1,5	1,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

**Figura 8. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe clase**



**Figura 9. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe clase**



La nivel general, ratele ridicate ale abandonului școlar la început de ciclu de școlaritate au drept cauză dificultățile de adaptare cu care se confruntă elevii la tranziția de la un nivel de învățământ la altul: stiluri de predare diferite, solicitări mai complexe în plan curricular; nu în ultimul rând diferențele semnificative în ceea ce privește numărul de ore de program școlar/săptămână. Este de remarcat tendința generală de scădere a ratei abandonului școlar de la clasele de debut către cele de final de ciclu de școlaritate, cel mai probabil determinată de adaptarea progresivă a elevilor la solicitările școlare.

#### **Analiza pe cohortă: abandon școlar și pierderi școlare**

Indicatorul urmărește viața școlară a elevilor de la debutul în învățământul primar la finalul învățământului gimnazial. Analizând treisprezece cohorte de elevi observăm că atât abandonul pe cohortă, cât și pierderile pe cohortă la nivelul învățământului primar și gimnazial au valori ridicate. Ambii indicatori au trecut printr-o perioadă de scădere amplă, urmată de o perioadă cu valori relativ stabile, apoi o nouă scădere:

- abandonul pe cohortă – de la 19,2% în 2010/2011 a ajuns la valori de 13-14% în perioada 2014-2017, respectiv 5,4% în 2021/2022 (cea mai scăzută valoare în seria de timp analizată); cele mai recente date indică reluarea tendințelor ascendente ale valorii indicatorului;
- pierderile școlare – de la 20,9% în 2010/2011 la 16-17% în perioada 2013-2017, respectiv 8,5% în anul școlar 2021/2022 (cea mai scăzută valoare în seria de timp analizată); valoarea indicatorului prezintă o tendință ascendentă pentru anul școlar 2022/2023.

Astfel, dacă în 2010/2011, numai opt din zece elevi înscriși cu opt ani în urmă în clasa I ajungeau să absolve clasa a VIII-a, în anul 2022/2023, nouă din zece elevi au ajuns la final de ciclul gimnazial.

Analiza pe cohortă a abandonului școlar și a pierderilor școlare în funcție de mediul de rezidență evidențiază diferențe foarte mari între mediul rural și urban, situând mediul rural într-o situație defavorizată. Astfel:

- la nivelul anului 2022/2023, rata abandonului pe cohortă la elevii din urban, care provin din cohorta 2014-2022, este de 1,2%, în creștere față de cohorta anterioară; valoarea aceluiași indicator pentru elevii din rural crește cu peste 1 p.p. față de anul școlar anterior, ajungând la 16,5%;
- o cincime (20,3%) din cohorta școlară 2014-2022 s-a pierdut pe parcursul învățământului primar și gimnazial în mediul rural.

**Tabel 18. Evoluția pe cohorte a elevilor (de la înscrierea în ciclul primar la finalul ciclului gimnazial)**

Debutul școlar		Finalul învățământului gimnazial			Ponderi (din total elevi înscriși în clasa I cu opt ani în urmă)			
An școlar	Elevi clasa I/ clasa pregătitoare	An școlar	Absolvenți clasa a VIII-a	Repetenți clasa a VIII-a	% Absolvenți cl. a VIII-a	% Pierderi ciclul primar și gimnazial	% Repetenți cl. a VIII-a	% Abandon ciclul primar și gimnazial*
2003/2004	287552	2010/2011	227369	4888	79,1	20,9	1,7	19,2
2004/2005	227850	2011/2012	183315	5081	80,5	19,5	2,2	17,3
2005/2006	226324	2012/2013	183312	5817	81,0	19,0	2,6	16,4
2006/2007	220489	2013/2014	182600	5967	82,8	17,2	2,7	14,5

2007/2008	221185	2014/2015	184353	6558	83,3	16,7	3,0	13,7
2008/2009	212022	2015/2016	177651	6880	83,8	16,2	3,2	13,0
2009/2010	203895	2016/2017	169298	6485	83,0	17,0	3,2	13,8
2010/2011	203926	2017/2018	170528	6386	83,6	16,4	3,1	13,2
2011/2012	206055	2018/2019	174473	6379	84,7	15,3	3,1	12,2
2012/2013	202134	2019/2020	178717	3749	88,4	11,6	1,9	9,7
2013/2014	156991**	2020/2021	140600	4801	89,6	10,4	3,1	7,4
2013/2014	183633***	2021/2022	167937	5850	91,5	8,5	3,2	5,4
2014/2015	193590	2022/2023	172704	5271	89,2	10,8	2,7	8,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2004-2024

\* Inclusiv cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată

\*\* Sunt cuprinși, deopotrivă, elevii de clasa I care au avut debutul școlar în anul școlar 2012/2013, în clasa pregătitoare, și elevii care au avut debutul școlar în 2013/2014 direct în clasa I (conform reglementărilor OMEN 3434/2013).

\*\*\* Sunt cuprinși elevii care au avut debutul școlar în 2013/2014, în clasa pregătitoare.

După o perioadă în care s-a observat o tendință de egalizare a valorilor abandonului școlar pe cohortă și ale pierderilor școlare, din clasa I/clasa pregătitoare până în clasa a VIII-a, pe sexe, cele mai recente date evidențiază un nou decalaj în favoarea fetelor. În anul școlar de referință, valoarea abandonului școlar pe cohortă pentru fete a fost de 7,6%, iar pentru băieți de 8,5%.

**Tabel 19. Evoluția cohortei de elevi 2014-2022, pe sexe și medii de rezidență**

	Elevi înscriși în clasa pregătitoare 2014/2015	Absolvenți clasa a VIII-a 2022/2023	Repetenți clasa a VIII-a 2022/2023	Ponderi (din total elevi înscriși în clasa pregătitoare cu nouă ani în urmă)			
				% Absolvenți clasa a VIII-a	% Pierderi ciclul primar și gimnazial	% Repetenți clasa a VIII-a	% Abandon ciclul primar și gimnazial*
Total, din care:	193590	172704	5271	89,2	10,8	2,7	8,1
- feminin	93589	84028	2482	89,8	10,2	2,7	7,6
- masculin	100001	88676	2789	88,7	11,3	2,8	8,5
- urban	106509	103262	1992	97,0	3,0	1,9	1,2
- rural	87081	69442	3279	79,7	20,3	3,8	16,5

Sursa: Calculat pe baza datelor INS, 2015, 2024

\* Inclusiv cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată

## I.D. Învățământul liceal și profesional

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional

La nivelul anului școlar 2023/2024, rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior a ajuns la valoarea de 78,5%, în scădere față de perioada precedentă. Reducerea valorii indicatorului se înregistrează pentru ambele rute de formare – liceal, respectiv profesional. Liceul a continuat să aibă cea mai mare rată brută de cuprindere (68,1%), comparativ cu învățământul profesional (13,9%). Diferența de participare pe sexe (aproximativ 7,5 p.p.) s-a înregistrat în favoarea populației școlare feminine la liceu, respectiv în favoarea populației școlare masculine în învățământul profesional.

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional reprezintă raportul procentual dintre numărul elevilor, indiferent de vârstă, cuprinși în aceste niveluri de învățământ și totalul populației de vârstă corespunzătoare (15-18 ani).

Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior (învățământul liceal și cel profesional):

- La începutul intervalului analizat (2014/2015), valoarea acestui indicator a fost mare (89,9%), fiind determinată de cuprinderea în sistem (în clasa a XII-a) a celor două cohorte de elevi (de 6 și 7 ani) care au avut debutul școlar în 2003/2004. În anii următori din seria de timp analizată, valoarea indicatorului a fost în scădere, ca urmare a ieșirii din sistem a celor două generații de elevi.
- Pe fondul reorganizării învățământului profesional cu durata de 3 ani (începând cu anul școlar 2014/2015), valorile indicatorului rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior au început să crească (de la 84,4% în 2016/2017 la 88,4% în 2020/2021).
- Anul școlar 2021/2022 înregistrează o întrerupere a trendului ascendent, valoarea indicatorului ajungând la 83,2% (cu 5 p.p. mai mică față de anul anterior). Scăderea valorii indicatorului a fost determinată de schimbările de structură ale sistemului de educație din 2012 când au fost școlarizați în clasa pregătitoare copiii de 6 ani. Modificările de la nivelul sistemului, de la acea vreme, au determinat o scădere a ratei brute de cuprindere a copiilor în învățământul primar cu 7 p.p. Acea cohortă de elevi a ajuns în învățământul secundar superior în anul școlar 2021/2022, acest fapt aducând după sine scăderea ratei de cuprindere la acest nivel. Valoarea indicatorului a ajuns la 78,5% la nivelul anului școlar 2023/2024.
- Analiza ratei brute de cuprindere pe sexe evidențiază valori mai mari în cazul populației școlare feminine, comparativ cu cea masculină; diferențele sunt de aproximativ 2-3 p.p. în ultimii șapte ani.

**Tabel 20. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	89,9	85,1	84,4	85,1	85,8	86,9	88,4	83,2	79,8	78,5
<b>Feminin</b>	90,2	85,4	85,3	86,2	87,0	88,6	89,8	84,3	80,9	79,5
<b>Masculin</b>	89,5	84,8	83,6	84,0	84,7	85,5	87,0	82,1	78,8	77,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului secundar superior.

La nivelul învățământului liceal:

- În ultimii zece ani, rata brută de cuprindere în liceu a înregistrat o evoluție concordantă cu modificările de la nivelul sistemului. Anul școlar 2014/2015 a marcat ieșirea din învățământul secundar superior a celor două cohorte de elevi (de 6 și 7 ani) care au avut debutul școlar concomitent în 2003. După o perioadă de relativă stabilitate a valorii indicatorului, în jurul valorii de 75% (2016-2020), urmează o nouă scădere determinată de evoluția cohorții de elevi care a avut debutul școlar odată cu introducerea clasei pregătitoare (și care a determinat scăderea ratei de cuprindere în nivelul în care a fost școlarizată: în 2012 pentru nivelul primar, în 2017 pentru nivelul gimnazial, în 2021 pentru nivelul secundar superior).
- La nivelul anului școlar 2023/2024, valoarea indicatorului a ajuns la 68,1% (cu 0,5 p.p. mai puțin față de anul precedent și cu peste 6,5 p.p. mai puțin față de cea din intervalul 2016-2020).
- Rata de participare la liceu a populației școlare feminine a fost, în ultimii nouă ani școlari, mai mare cu 7-10,5 p.p. comparativ cu populația școlară masculină (față de o diferență de 6 p.p. în 2014/2015); această diferență a fost determinată, în special, de reînființarea învățământului profesional.

**Tabel 21. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal - %**

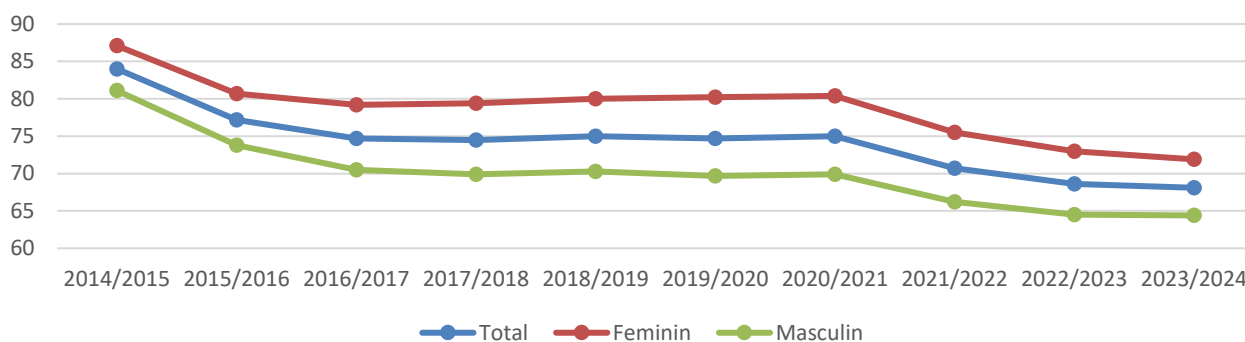
	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	84,0	77,2	74,7	74,5	75,0	74,7	75,0	70,7	68,6	68,1
<b>Feminin</b>	87,1	80,7	79,2	79,4	80,0	80,2	80,4	75,5	73,0	71,9
<b>Masculin</b>	81,1	73,8	70,5	69,9	70,3	69,7	69,9	66,2	64,5	64,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.



**Figura 10. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal, pe sexe**



La nivelul învățământului profesional:

- Reorganizarea învățământului profesional de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015, a determinat creșterea constantă și semnificativă a ratei brute de cuprindere, de la un an la altul, în perioada 2014-2020.
- Anul școlar 2021/2022 marchează o întrerupere a acestui trend ascendent, indicatorul ajungând la valoarea de 16,5%. Tendința descendentă este influențată de introducerea clasei pregătitoare pentru copiii de 6 ani începând cu anul școlar 2012/2013; cohorta de elevi care a intrat în clasa pregătitoare în 2012 (și care a adus cu sine reducerea valorilor ratelor de cuprindere în învățământul primar, în 2012/2013, respectiv în învățământul gimnazial în 2017/2018) se regăsește, în anul școlar 2021/2022, la începutul nivelului secundar superior. În 2023/2024, valoarea indicatorului continuă tendința descendentă, ajungând la 13,9%.
- Distribuția pe sexe a valorilor indicatorului evidențiază o mai mare cuprindere în învățământul profesional a populației școlare masculine față de cea feminină, cu o diferență de 7-10,2 p.p. în intervalul analizat.

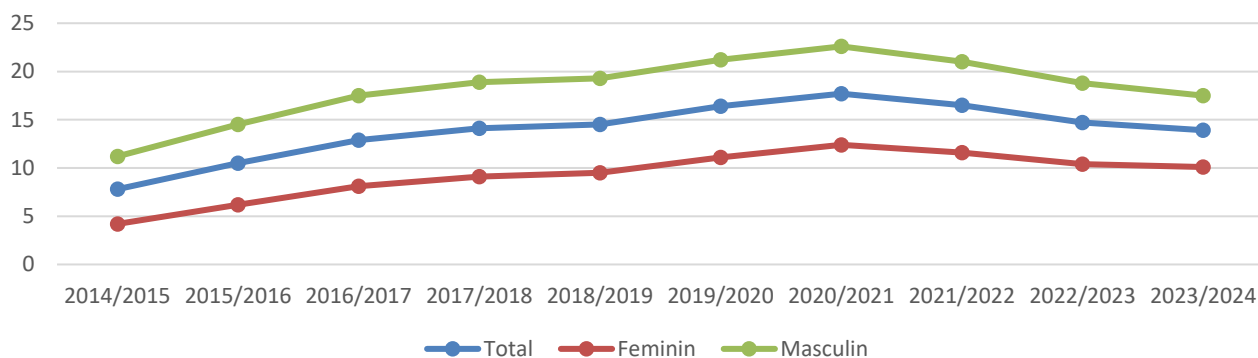
**Tabel 22. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	7,8	10,5	12,9	14,1	14,5	16,4	17,7	16,5	14,7	13,9
<b>Feminin</b>	4,2	6,2	8,1	9,1	9,5	11,1	12,4	11,6	10,4	10,1
<b>Masculin</b>	11,2	14,5	17,5	18,9	19,3	21,2	22,6	21,0	18,8	17,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

**Figura 11. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional, pe sexe**



Analiza participării la învățământul secundar superior în funcție de filiere și profiluri de formare evidențiază următoarele aspecte:

- La nivelul învățământului secundar superior, rata brută de cuprindere înregistrează o întrerupere a trendului ascendent din perioada 2016-2020, valoarea sa ajungând la 78,5% în 2023/2024 (de la 88,4% în anul școlar 2020/2021).
- La nivelul liceului, în perioada 2014-2021, rata brută de cuprindere în liceele teoretice și vocaționale s-a menținut în intervalul de 43-45%, iar în cazul celor tehnologice a scăzut constant (de la 38,9% la 27,9%). Anul școlar 2023/2024 înregistrează scăderea valorii indicatorului la nivelul filierelor teoretică și vocațională (40,6%), respectiv ușoară creștere la filiera tehnologică (27,4%).
- La nivelul învățământului profesional și tehnic (care include atât liceele tehnologice, cât și școlile profesionale) trendul ușor ascendent înregistrat în perioada 2016-2020 a fost întrerupt, valoarea indicatorului urmând de-a lungul a trei ani o tendință constant descendentă până la 37,9% în 2023/2024 (cu 0,3 p.p. mai puțin față de anul precedent și cu aproximativ 3-4 p.p. mai puțin decât în perioada 2016-2020).

**Tabel 23. Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior, pe filiere de formare - %**

Nivelul de învățământ	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Total învățământ secundar superior	89,9	85,1	84,4	85,1	85,8	86,9	88,4	83,1	79,6	78,5
Total învățământ liceal, din care:	84,0	77,2	74,7	74,5	75,0	74,7	75,0	70,6	68,5	68,1
- Licee teoretice și vocaționale	45,1	43,0	43,0	43,4	43,9	44,5	44,9	42,7	41,4	40,6
- Licee tehnologice	38,9	34,1	31,7	31,1	31,1	30,2	30,1	27,9	27,1	27,4
Total învățământ profesional și tehnic	44,7	42,0	41,5	41,7	41,9	42,5	43,4	40,4	38,2	37,9

Sursa: Date preluate și/sau calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Ratele specifice de cuprindere în învățământul liceal și profesional

***Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal și în cel profesional înregistrează evoluții oscilante, influențate direct de schimbările de structură implementate în sistemul de educație. În învățământul liceal se constată o cuprindere mai mare a populației feminine decât a celei masculine, pentru toate vârstele; situația este inversă în cazul învățământului profesional.***

Ratele specifice de cuprindere în aceste niveluri de învățământ se calculează prin raportarea numărului de elevi de liceu/școală profesională de o anumită vârstă la totalul populației rezidente de aceeași vârstă.

La nivelul învățământului liceal:

- În ultimii ani, ratele specifice de cuprindere au înregistrat evoluții specifice în cazul fiecărei vârste, cu ușoare creșteri sau scăderi de la un an la altul. Valorile ratelor au fost influențate de cuprinderea în liceu, în perioada 2011-2014, a celor două generații de elevi care au avut debutul școlar simultan (la 6 și 7 ani, în 2003/2004), de cuprinderea copiilor în vârstă de 6 ani în clasa pregătitoare începând cu anul școlar 2012/2013 și de restructurarea învățământului profesional.
- În anul școlar 2023/2024, în liceu au fost cuprinși 53,7% dintre elevii de 15 ani, ponderi similare de elevi de 16 ani (59,5%), respectiv de 17 ani (59,6%), și jumătate dintre cei de 18 ani (50,1%).
- Pentru fiecare vârstă, rata specifică de cuprindere a fost mai mare în cazul populației școlare feminine, comparativ cu populația școlară masculină; cea mai mică diferență se întâlnește la elevii în vârstă de 18 ani.

- Pe lângă elevii din grupa oficială de vârstă (15-18 ani), în unitățile de învățământ liceal sunt cuprinși și elevi cu vârste mai mici (6,7% din totalul populației de 14 ani), dar și elevi cu vârste mai mari (9,3% din populația de 19 ani și un număr semnificativ de elevi de 20 de ani și peste această vârstă). Situațiile care depășesc vârsta corespunzătoare acestui nivel de studiu pot fi determinate de: debut școlar întârziat, repetenție multiplă, amânarea continuării studiilor liceale în raport cu momentul absolvirii clasei a VIII-a, ruta progresivă de formare în învățământul secundar superior etc.

**Tabel 24. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal - %**

Vârsta		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
15 ani	Total	65,7	62,4	59,9	60,8	60,3	57,8	58,7	55,1	53,8	53,7
	Feminin	70,9	68,4	65,8	66,7	66,1	62,6	64,7	59,7	57,9	57,6
	Masculin	60,7	56,7	54,3	55,1	54,8	52,3	53,0	50,6	49,9	49,9
16 ani	Total	72,4	67,2	64,6	63,0	63,6	63,4	60,8	61,1	59,1	59,5
	Feminin	76,5	72,2	70,4	68,7	69,6	68,9	66,4	66,7	63,5	63,6
	Masculin	68,6	62,5	59,1	57,6	58,0	57,9	55,5	55,7	55,0	55,5
17 ani	Total	72,5	70,6	66,3	64,9	63,3	64,3	64,4	61,0	60,6	59,6
	Feminin	75,6	74,5	71,0	70,2	68,7	70,2	69,9	66,3	65,5	63,8
	Masculin	69,5	66,9	62,0	59,9	58,1	58,7	59,2	56,0	55,9	55,6
18 ani	Total	63,3	52,2	53,1	52,5	53,4	51,2	51,1	51,9	50,1	50,1
	Feminin	65,5	52,7	55,2	54,4	55,5	55,0	53,8	54,0	52,3	51,9
	Masculin	61,3	51,6	51,1	50,7	51,3	49,3	48,6	50,0	47,9	48,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

La nivelul învățământului profesional:

- Ratele specifice de cuprindere au crescut de la un an la altul, începând cu 2014/2015 (anul școlar corespunzător reorganizării acestei rute de formare) și până în 2020/2021, după care au început să scadă.
- În anul școlar 2023/2024, învățământul profesional a cuprins ponderi între 10,9-13% din populația de 15 ani, 16 ani și 17 ani.
- Pentru toate vârstele corespunzătoare învățământului profesional, ratele specifice au valori mai mari în cazul populației școlare masculine, comparativ cu populația școlară feminină.
- Ca și la nivelul liceal, în învățământul profesional sunt incluși și elevi cu vârste mai mici sau mai mari decât intervalul corespunzător acestui nivel de studiu, dar în ponderi mult mai reduse (1% din populația de 14 ani; 4% din populația de 18 ani).

**Tabel 25. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul profesional - %**

Vârsta		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
15 ani	Total	8,0	10,4	10,6	11,0	11,3	13,8	14,4	11,0	10,4	10,9
	Feminin	4,8	6,6	7,0	7,5	7,6	9,9	10,7	7,9	7,8	8,3
	Masculin	11,0	14,1	14,0	14,3	14,9	17,4	18,0	14,0	12,9	13,2
16 ani	Total	6,2	10,1	12,4	12,9	13,1	14,2	16,7	16,1	13,4	13,0
	Feminin	3,1	5,9	7,7	8,2	8,5	9,5	11,9	11,6	9,4	9,6
	Masculin	9,2	14,2	16,9	17,4	17,5	18,6	21,1	20,4	17,2	16,2
17 ani	Total	4,7	5,5	9,6	11,1	11,1	11,5	12,7	14,6	13,2	10,9
	Feminin	2,1	2,9	5,6	6,7	7,0	7,3	8,3	10,4	9,2	7,6
	Masculin	7,1	8,0	13,3	15,3	15,0	15,5	16,9	18,5	17,0	14,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

## Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

**În anul școlar 2023/2024, aproape opt din zece elevi de clasa a VIII-a și-au continuat studiile în liceu, iar doi din zece s-au înscris în învățământul profesional. 4,2% dintre elevi nu și-au continuat studiile în clasa a IX-a/anul I din învățământul profesional. Față de anul școlar anterior, rata de tranziție a crescut ușor la nivelul învățământului profesional, concomitent cu o scădere în învățământul liceal. Continuă să se înregistreze diferențe pe sexe: tranziția în învățământul liceal este mai mare în cazul fetelor, iar în învățământul profesional este mai mare în cazul băieților.**

Rata de tranziție de la învățământul secundar inferior (gimnaziu) la cel secundar superior (liceu și învățământ profesional) se calculează prin raportarea numărului de elevi înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a, la numărul de elevi înscriși, în anul școlar curent, în clasa a IX-a (liceu) și anul I (învățământ profesional). Indicatorul este relevant pentru analiza accesului la învățământul secundar superior, precum și a capacității sistemului educațional de cuprindere a elevilor în acest nivel de studiu.

Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional:

- Acest indicator a avut valori oscilante în intervalul analizat, cu un minim de 93,7% în 2016/2017 și un maxim de 97,3% în 2020/2021; în anul școlar 2023/2024, valoarea indicatorului a înregistrat o ușoară scădere față de anul școlar anterior.
- O pondere de 95,8% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a și-au continuat studiile la liceu în clasa a IX-a sau în anul I din învățământul profesional, în anul școlar 2023/2024.
- O pondere de 4,2% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a nu și-au continuat studiile în învățământul secundar superior (abandon pe parcursul anului școlar, repetenție sau alte cauze ale pierderilor școlare) – valoare mai mare față de anul anterior cu 0,3 p.p.

**Tabel 26. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional - %**

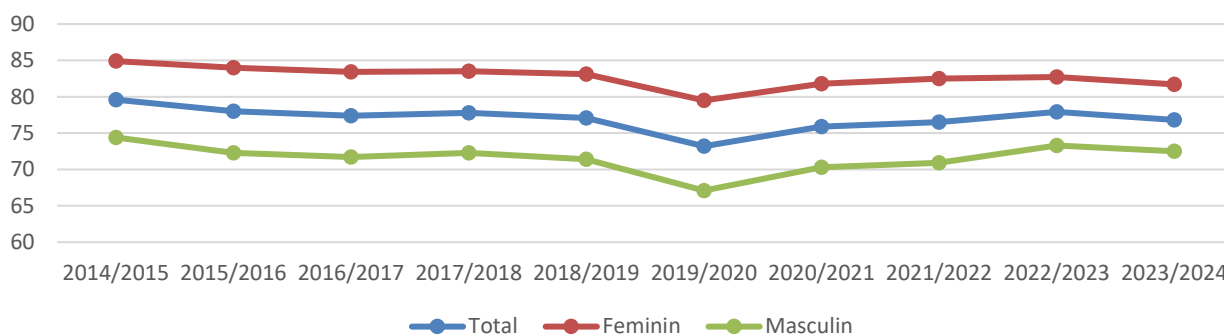
		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Învățământ liceal și profesional	Total	94,4	93,9	93,7	94,9	94,3	95,3	97,3	95,8	96,1	95,8
	Feminin	93,4	93,9	93,8	94,7	94,5	95,4	97,1	95,8	95,8	95,7
	Masculin	95,4	93,8	93,6	95,2	94,2	95,1	97,5	95,7	96,4	95,8
Învățământ liceal	Total	79,6	78,0	77,4	77,8	77,1	73,2	75,9	76,5	77,9	76,8
	Feminin	84,9	84,0	83,4	83,5	83,1	79,5	81,8	82,5	82,7	81,2
	Masculin	74,4	72,3	71,7	72,3	71,4	67,1	70,3	70,9	73,3	72,5
Învățământ profesional	Total	14,9	15,9	16,3	17,1	17,2	22,1	21,4	19,3	18,2	19,0
	Feminin	8,5	9,9	10,4	11,2	11,4	15,9	15,3	13,3	13,2	14,5
	Masculin	20,9	21,6	21,8	22,9	22,8	28,0	27,2	24,8	23,1	23,3

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Rata de tranziție în învățământul liceal:

- În perioada analizată, rata de tranziție în învățământul liceal a înregistrat tendințe descendente în intervalul 2014-2018 și tendințe ascendente în perioada 2019-2022. În anul de referință al raportului, valoarea indicatorului reia trendul descendent.
- La nivelul anului școlar 2023/2024, aproape opt din zece elevi (76,8%) au optat pentru liceu – valoarea indicatorului fiind în ușoară descreștere față de anul anterior.
- Tranziția la liceu a fost mai mare în cazul populației școlare feminine, comparativ cu populația școlară masculină. Această diferență s-a păstrat în intervalul analizat, situându-se în jurul a 8,7-12,4 p.p. În anul școlar 2023/2024 se înregistrează cea mai mică diferență a valorilor indicatorului pe sexe.

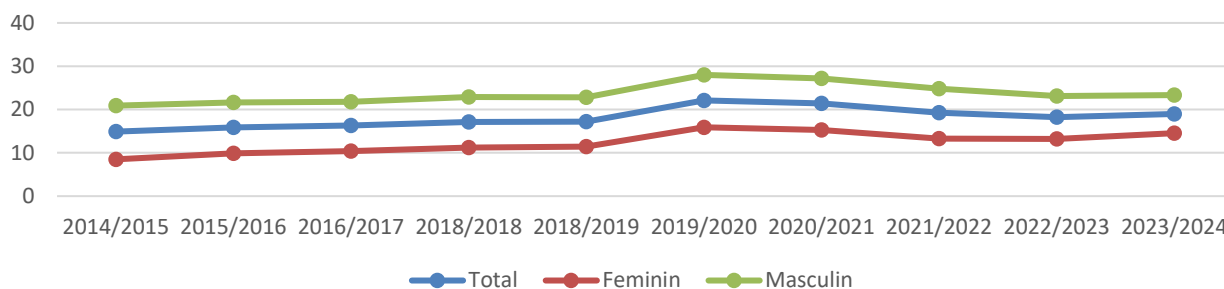
**Figura 12. Rata de tranziție în învățământul liceal, pe sexe**



Rata de tranziție în învățământul profesional:

- Valoarea indicatorului a crescut de la un an școlar la altul, începând cu 2014/2015 (anul de reînființare a învățământului profesional) și până în 2019/2020; în perioada 2020-2023, valoarea indicatorului a fost în ușoară scădere; în anul de referință al raportului, se observă o ușoară creștere a valorii indicatorului față de anul precedent.
- În anul școlar 2023/2024, doi din zece elevi (19%) au optat pentru învățământul profesional.
- Diferența pe sexe s-a menținut în favoarea populației școlare masculine, comparativ cu populația școlară feminină pe întreaga perioadă de timp analizată (între 8,8-12,4 p.p.). Cea mai mică diferență între valorile indicatorului pe sexe s-a înregistrat în anul școlar 2023/2024.

**Figura 13. Rata de tranziție în învățământul profesional**



Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional

***În anul școlar 2022/2023, rata abandonului școlar a înregistrat reduceri atât la nivelul liceului, cât și al învățământului profesional. Cei mai mulți dintre elevii de liceu care au abandonat studiile provin din filiera tehnologică, iar cei mai puțini din filierele teoretică și vocațională. Ponderea populației școlare masculine care abandonează studiile este mai mare în învățământul liceal și mai redusă în învățământul profesional, comparativ cu ponderea populației școlare feminine.***

În contextul raportului de față, rata abandonului școlar este calculată prin raportarea numărului de elevi aflați în evidență la sfârșitul unui an școlar, la numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar (metoda intrare-ieșire).

Rata abandonului școlar în învățământul liceal

- Reînființarea învățământului profesional în 2014/2015, a determinat scăderea treptată a ratei abandonului școlar la liceu, până la valoarea de 1,6% la finalul anului școlar 2020/2021.
- În anul școlar 2022/2023, valoarea indicatorului a scăzut față de anul precedent, ajungând la 0,8%, cea mai mică valoare din intervalul analizat.

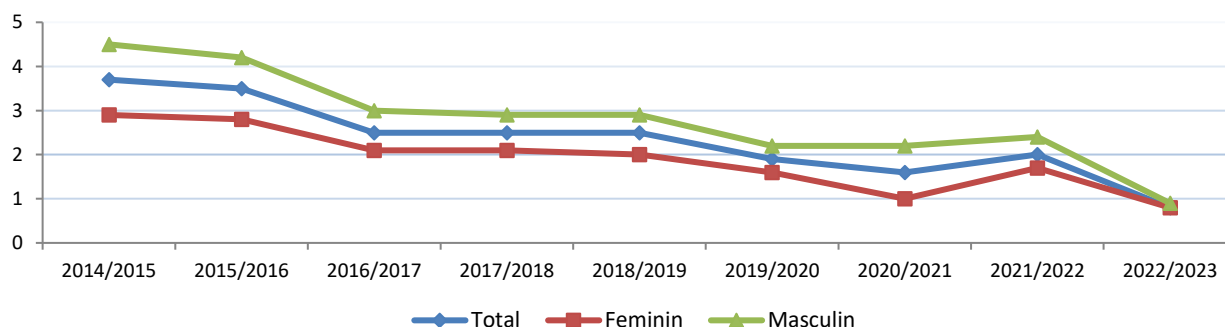
- Pe toată perioada analizată s-au păstrat diferențele pe sexe cu privire la abandonul școlar: în mod constant, o pondere mai mare a băieților abandonează liceul, comparativ cu fetele; anul școlar 2022/2023 înregistrează cea mai mică diferență, de doar 0,1 p.p.

**Tabel 27. Rata abandonului școlar în învățământul liceal - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	3,7	3,5	2,5	2,5	2,5	1,9	1,6	2,0	0,8
<b>Feminin</b>	2,9	2,8	2,1	2,1	2,0	1,6	1,0	1,7	0,8
<b>Masculin</b>	4,5	4,2	3,0	2,9	2,9	2,2	2,2	2,4	0,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

**Figura 14. Rata abandonului școlar în învățământul liceal**



Analiza situației abandonului școlar în intervalul 2014-2022 de la nivelul învățământului liceal relevă, în general, tendințe descendente ale valorii indicatorului la nivelul tuturor filierelor. Anul școlar 2021/2022 se abate de la tendința generală descendentă. Pentru intervalul menționat, se evidențiază următoarele aspecte:

- Filiera teoretică – rata abandonului școlar a scăzut de la un an la altul, odată cu reînființarea învățământului profesional, ajungând la cea mai mică valoare din perioada analizată (0,3%). Valoarea indicatorului este mai crescută la profilul real, față de profilul umanist. La profilul umanist valoarea indicatorului este negativă.
- Filiera tehnologică – rata abandonului rămâne cea mai ridicată dintre toate filierele, chiar dacă și la nivelul acesteia valoarea indicatorului este în scădere în anul școlar 2022/2023 (1,6%). Există diferențe între profile: cele mai mari valori ale abandonului se înregistrează la profilul tehnic și la profilul resurse naturale și protecția mediului, iar cele mai mici la profilul servicii. Învățământul special înregistrează valori ridicate ale indicatorului.
- Filiera vocațională – ratele de abandon au avut valori reduse (sub 1,6%) pe toată perioada analizată, ajungând la 0,5%, în anul școlar 2022/2023; valoarea cea mai scăzută a indicatorului în seria de timp analizată a fost 0,4% în 2020/2021.

**Tabel 28. Rata abandonului școlar în învățământul liceal, pe filiere și profiluri de formare -%**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	3,5	3,5	2,5	2,5	2,5	1,9	1,6	2,0	0,8
<b>Filiera teoretică</b>	1,8	1,9	1,1	1,1	1,1	0,7	0,6	0,9	0,3
- real	2,2	2,4	1,3	1,3	1,4	0,8	0,7	1,0	0,7
- uman	1,2	1,1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,6	-0,1
- special	-	-	-	2,2	1,0	2,1	12,3	6,4	0
<b>Filiera tehnologică</b>	5,4	5,7	4,3	4,3	4,5	3,6	3,1	3,9	1,6
- tehnic	6,9	7,3	5,7	5,7	5,8	4,6	3,9	5,0	1,9

- resurse naturale si protecția mediului	5,4	6,1	4,8	4,5	5,1	3,9	3,0	4,0	1,6
- servicii	3,4	3,5	2,7	2,9	2,9	2,5	2,3	2,6	1,3
- special	-	-	-	5,0	7,6	2,6	5,3	4,4	3,2
<b>Filiera vocațională</b>	<b>1,6</b>	<b>1,4</b>	<b>1,5</b>	<b>1,2</b>	<b>0,8</b>	<b>0,8</b>	<b>0,4</b>	<b>0,9</b>	<b>0,5</b>

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

#### Rata abandonului școlar în învățământul profesional

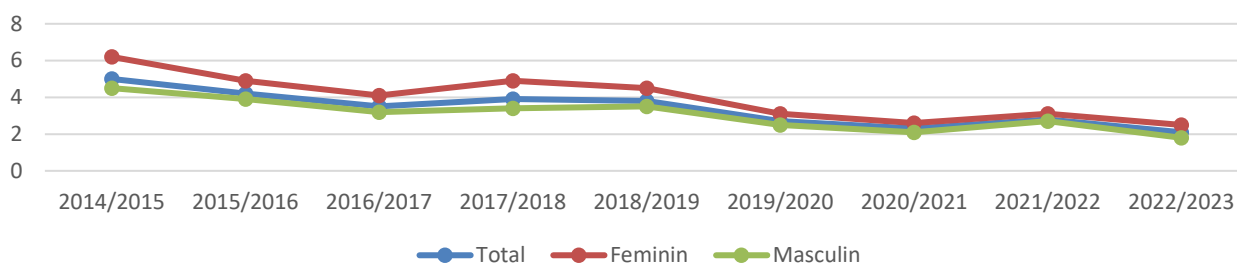
- Odată cu reorganizarea învățământului profesional în 2014/2015, rata abandonului a scăzut semnificativ, până la valoarea de 2,1% la finalul anului 2022/2023. Este cea mai redusă valoare din seria de timp analizată.
- Se constată o pondere mai mare a abandonului în cazul populației feminine din învățământul profesional, în comparație cu populația masculină școlarizată în acest nivel de educație (2,5% feminin, 1,8% masculin).

**Tabel 29. Rata abandonului școlar în învățământul profesional - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	5,0	4,2	3,5	3,9	3,8	2,7	2,3	2,8	2,1
<b>Feminin</b>	6,2	4,9	4,1	4,9	4,5	3,1	2,6	3,1	2,5
<b>Masculin</b>	4,5	3,9	3,2	3,4	3,5	2,5	2,1	2,7	1,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

**Figura 15. Rata abandonului școlar în învățământul profesional**



## I.E. Învățământul postliceal

### Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal

**În anul de referință al raportului, rata brută de cuprindere în învățământul postliceal a înregistrat o scădere față de perioada precedentă. Populația școlară feminină cuprinsă în acest nivel de educație este mai numeroasă decât cea masculină, decalajul dintre sexe crescând de-a lungul perioadei analizate.**

### Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal:

- În perioada 2015-2022, rata de cuprindere în învățământul postliceal a avut valori relativ constante, în jur de 15%.
- În anul școlar 2023/2024, valoarea indicatorului este de 13,9%, în scădere față de anul anterior cu 1,3 p.p.
- Analiza valorilor indicatorului pe sexe, de-a lungul perioadei analizate, relevă o creștere a decalajului în favoarea populației școlare feminine de la 10-11 p.p. la începutul intervalului de timp analizat, până la 12-13 p.p. în cea de-a doua parte a intervalului analizat. În anul de referință al raportului, diferența este de 12 p.p. în favoarea populației școlare feminine, în scădere cu 1,6 p.p. față de anul școlar precedent.

**Tabel 30. Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal - %**

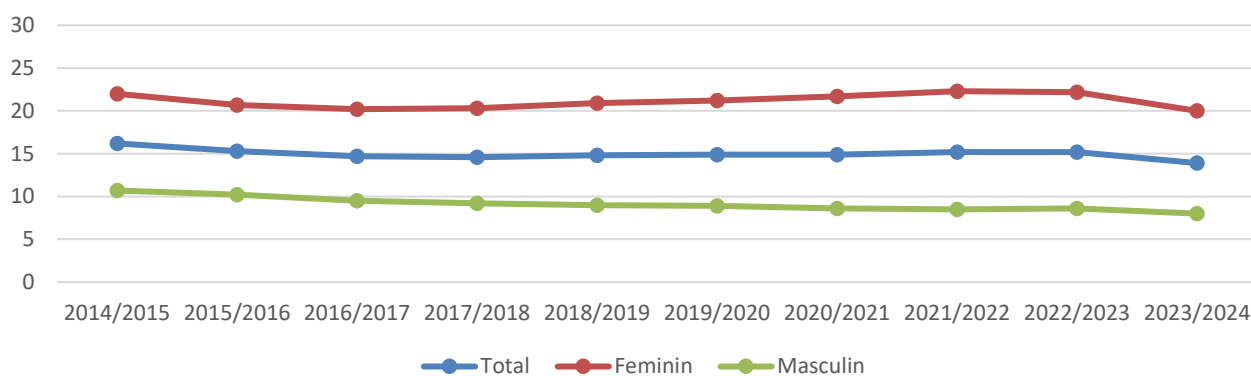
	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
<b>Total</b>	16,0	15,3	14,7	14,7	14,9	14,9	14,9	15,2	15,2	13,9
<b>Feminin</b>	21,8	20,7	20,2	20,4	21,1	21,5	21,6	22,3	22,2	20,0
<b>Masculin</b>	10,6	10,2	9,5	9,2	9,0	8,9	8,6	8,5	8,6	8,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Observație: În calcularea indicatorului, raportarea s-a făcut la populația de 19-21 ani

**Figura 16. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul postliceal**



#### Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal

**În anul de referință al raportului, ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal înregistrează valori mai scăzute față de anul precedent. La toate vârstele corespunzătoare acestui nivel de studiu, populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere de peste două ori mai mare, comparativ cu cea masculină.**

Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal înregistrează următoarea situație:

- În anul școlar 2023/2024, valorile indicatorului înregistrează o scădere față de anii precedenți, fiind cele mai reduse din seria de timp analizată.
- La toate vârstele corespunzătoare învățământului postliceal, populația școlară feminină înregistrează valori de peste două ori mai mari, comparativ cu populația școlară masculină.
- Există ponderi semnificative de elevi cuprinși în acest nivel de educație și care depășesc vârsta teoretică de școlarizare. Se poate estima că intrarea în învățământul postliceal se face, în general, după vârsta de 20 de ani. Opțiunea pentru școlile postliceale la o vârstă mai mare decât cea teoretică este determinată, cel mai probabil, de aspecte precum: nevoia absolvenților de liceu, angajați pe piața muncii, de a-și completa formarea profesională, respectiv continuarea studiilor într-un nivel superior de educație de către absolvenții de liceu fără diplomă de bacalaureat.

**Tabel 31. Rata specifică de cuprindere, pe vârste, în învățământul postliceal - %**

Vârste		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
19 ani	<b>Total</b>	4,3	4,5	4,4	4,3	4,1	3,9	3,8	3,9	3,7	3,1
	Feminin	6,0	6,2	6,1	6,1	5,7	5,6	5,5	5,7	5,4	4,4
	Masculin	2,6	2,8	2,7	2,7	2,5	2,3	2,3	2,1	2,1	1,9
20 ani	<b>Total</b>	5,6	5,1	5,1	5,0	4,7	4,6	4,6	4,6	4,6	4,1



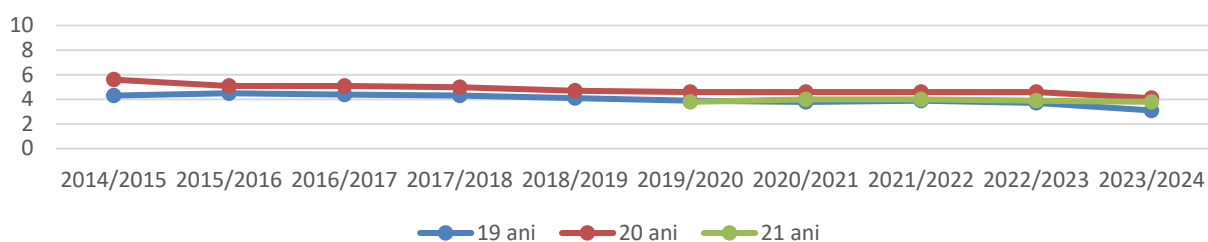
	Feminin	7,8	7,0	7,1	7,1	6,7	6,6	6,7	6,7	6,7	5,9
	Masculin	3,4	3,2	3,3	2,9	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	2,4
21 ani și peste	<b>Total</b>	***	***	***	***	***	<b>3,8</b>	<b>4,0</b>	<b>4,0</b>	<b>3,9</b>	<b>3,8</b>
	Feminin	***	***	***	***	***	5,7	5,9	5,9	5,7	5,7
	Masculin	***	***	***	***	***	2,0	2,2	2,2	2,1	2,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Observație: Pentru perioada 2014-2018 sunt oferite date globale pentru populația școlară de 21 de ani și peste, valorile indicatorului nefiind comparabile cu cele furnizate începând cu 2019.

**Figura 17. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul postliceal**



#### Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

**La finalul anului școlar 2022/2023, rata abandonului școlar în învățământul postliceal a scăzut față de anul școlar anterior, iar diferența pe sexe a crescut ușor.**

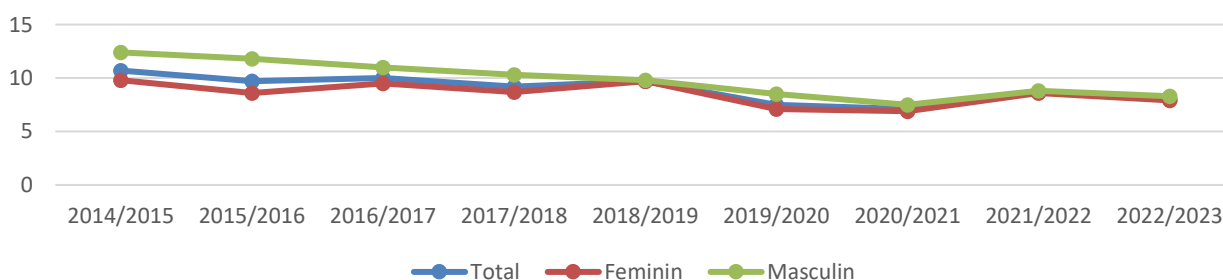
- Evoluția valorilor indicatorului în intervalul analizat este oscilantă; în perioada 2014-2018, s-au situat în intervalul 9-11%, iar în ultima perioadă între 7-9%.
- La finalul anului școlar 2022/2023, s-a înregistrat o scădere a valorii indicatorului față de anul precedent, aceasta ajungând la 8%.
- Se păstrează diferențele pe sexe, populația feminină înregistrând rate de abandon mai scăzute decât cea masculină.

**Tabel 32. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	10,7	9,7	10,0	9,2	9,7	7,5	7,1	8,7	8,0
<b>Feminin</b>	9,8	8,6	9,5	8,7	9,7	7,1	6,9	8,6	7,9
<b>Masculin</b>	12,4	11,8	11,0	10,3	9,8	8,5	7,5	8,8	8,3

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

**Figura 18. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal**



## CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

### II.A. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar

*În ansamblu, efectivul de personal din învățământul preuniversitar este pe un ușor trend ascendent. Per total, atât personalul didactic din mediul urban, cât și cel din mediul rural înregistrează un trend ascendent, unele variații pe nivel fiind corelate cu mediul de rezidență.*

În anul școlar 2023/2024, numărul angajaților din învățământul preuniversitar înregistrează o creștere față de anul școlar anterior cu 4.398 de persoane. Creșteri ale efectivelor de personal din învățământul preuniversitar se constată la nivelul tuturor categoriilor de personal, cea mai consistentă fiind pentru personalul didactic (cu 3.282 de persoane) și pentru personalul de întreținere și operațional (cu 589 de persoane).

**Tabel 33. Structura efectivelor personalului din învățământul preuniversitar în anul școlar 2023 - 2024**

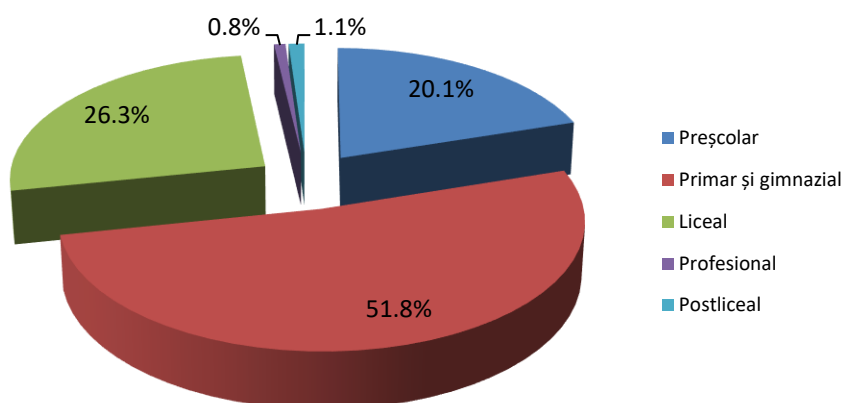
Nivel învățământ	Personal didactic	Personal didactic auxiliar	Personal administrativ	Personal întreținere și operațional	Total personal	% din total personal	% personal didactic din total personal/ nivel de studiu
Preșcolar	37.896	2.016	1.372	18.895	60.179	20,1	63,0
Primar și gimnazial	120.664	9.880	3.075	21.895	155.514	51,8	77,6
Liceal	53.689	8.828	2.850	13.561	78.928	26,3	68,0
Profesional	1.454	348	191	339	2.332	0,8	62,3
Postliceal	1.911	360	466	431	3.168	1,1	60,3
<b>Total personal 2023/2024</b>	<b>215.614</b>	<b>21.432</b>	<b>7.954</b>	<b>55.121</b>	<b>300.121</b>	<b>100</b>	<b>71,8</b>
<b>% personal pe categorii din total personal 2023/2024</b>	<b>71,8</b>	<b>7,1</b>	<b>2,7</b>	<b>18,4</b>	<b>100%</b>		
<b>Totaluri personal 2017-2023</b>							
Total 2022/2023	212.332	21.184	7.675	54.532	295.723		
Total 2021/2022	210.317	21.093	7.564	53.626	292.600		
Total 2020/2021	208.642	20.941	7.484	53.020	290.087		
Total 2019/2020	207.484	20.958	7.563	52.977	288.982		
Total 2018/2019	207.393	20.836	7.558	52.794	288.581		
Total 2017/2018	209.194	21.259	7.326	52.422	290.201		

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2024

La nivelul categoriilor de personal din învățământul preuniversitar, cea mai mare pondere este înregistrată de personalul didactic (71,8%), urmată de personalul de întreținere și operațional (18,4%), personalul didactic auxiliar (7,1%) și personalul administrativ (2,7%). Valorile sunt relativ constante față de anul școlar anterior.

Pe niveluri de învățământ, cea mai importantă creștere a efectivelor de personal, comparativ cu anul școlar anterior, a avut loc la nivelul învățământului primar și gimnazial (cu 1.863 de persoane), urmată de cea din învățământul preșcolar (cu 1.255 de persoane), învățământul liceal (cu 1.158 de persoane) și învățământul postliceal (cu 143 de persoane). La nivelul învățământului profesional se înregistrează o scădere nesemnificativă a personalului (cu 21 de persoane).

**Figura 19. Ponderea personalului din învățământul preuniversitar, pe niveluri de învățământ**



Ponderea personalului didactic din învățământul preuniversitar din totalul angajaților din învățământ este de 71,8%, datele fiind constante față de anul școlar anterior. Distribuția pe niveluri de învățământ a personalului didactic arată că:

- peste jumătate (51,8%) este încadrat în învățământul primar și gimnazial;
- un sfert din personalul didactic se regăsește în învățământul liceal (26,3%);
- 20,1 % din personalul didactic este cuprins în învățământul preșcolar;
- în învățământul profesional și în cel postliceal se regăsesc 0,8%, respectiv 1,1% dintre profesori;
- tendințe ascendente ale efectivelor de cadre didactice se regăsesc la nivelurile primar și gimnazial (cu 1679 de persoane), preșcolar (cu 732 de persoane), liceal (cu 969 de persoane), preșcolar (cu 898 de persoane); la nivelul învățământului profesional, respectiv postliceal tendința efectivelor de cadre didactice este ușor descendentă.

Evoluția efectivelor de personal didactic diferă în funcție de mediul de rezidență al școlii și nivelul de educație la care predau profesorii. În anul școlar de referință al raportului:

- s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de personal atât în mediul urban (cu 2954 de persoane), cât și în mediul rural (cu 328 de persoane);
- cele mai mari creșteri la nivelul mediului urban au fost înregistrate pentru personalul didactic care predă la liceu, respectiv personalul din învățământul primar de masă;
- cea mai consistentă creștere a personalului didactic din mediul rural se regăsește în învățământul preșcolar (cu 212 persoane), iar cea mai consistentă scădere a personalului din mediul rural se regăsește la liceu (cu 82 de persoane);
- personalul didactic din învățământul gimnazial și liceal a avut tendințe diferite pe medii de rezidență: creștere în mediul urban și scădere în mediul rural; în învățământul profesional și postliceal s-au înregistrat scăderi ale efectivelor de personal în mediul urban și creșteri în rural.

**Tabel 34. Evoluția numărului de cadre didactice pe niveluri de învățământ și medii de rezidență**

Nivel de învățământ		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	Total	216.268	210.008	208.566	209.194	207.393	207.484	208.642	210.317	212.332	215.614
	Urban	133.556	131.069	130.580	131.765	131.884	132.699	133.389	134.567	136.520	139.474
	Rural	82.712	78.939	77.986	77.429	75.509	74.785	75.253	75.750	75.812	76.140
Preșcolar	Total	35.094	34.598	34.322	34.720	34.590	34.897	35.143	36.266	37.164	37.896
	Urban	21.682	21.513	21.412	21.867	22.011	22.356	22.495	23.344	23.960	24.480
	Rural	13.412	13.085	12.910	12.853	12.579	12.541	12.648	12.922	13.204	13.416
Primar	Total	50.098	48.591	48.009	48.935	48.156	47.414	47.048	47.126	47.769	48.755
	Urban	25.166	24.463	24.244	24.930	24.944	24.913	24.815	24.981	25.536	26.362
	Rural	24.932	24.128	23.765	24.005	23.212	22.501	22.233	22.145	22.233	22.393

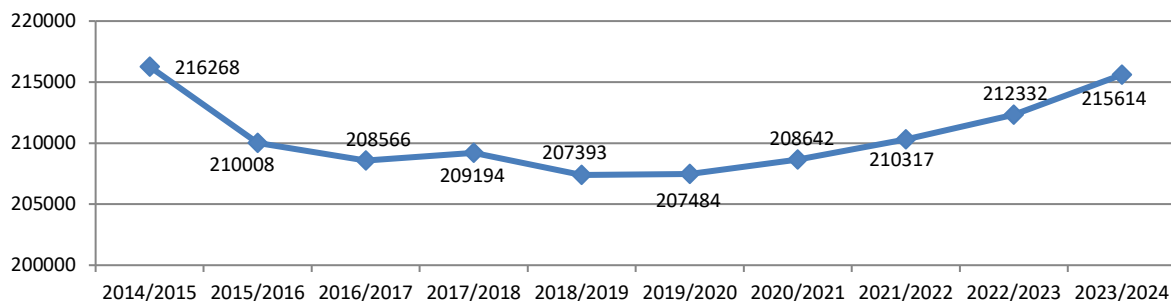
Primar de masă	<b>Total</b>	<b>47.504</b>	<b>46126</b>	<b>45.548</b>	<b>46.406</b>	<b>45.596</b>	<b>44.840</b>	<b>44.446</b>	<b>44.511</b>	<b>45.188</b>	<b>46.103</b>
	Urban	22.722	22.146	21.918	22.536	22.508	2.2452	22.316	22.481	23.065	23.819
	Rural	24.782	23.980	23.630	23.870	23.088	22.388	22.130	22.030	22.123	22.284
Primar special	<b>Total</b>	<b>2.594</b>	<b>2465</b>	<b>2461</b>	<b>2.529</b>	<b>2.560</b>	<b>2.574</b>	<b>2.602</b>	<b>2.615</b>	<b>2.581</b>	<b>2.652</b>
	Urban	2.444	2.317	2.326	2.394	2.436	2.461	2.499	2.500	2.471	2.543
	Rural	150	148	135	135	124	113	103	115	110	109
Gimnazial	<b>Total</b>	<b>73.046</b>	<b>69.238</b>	<b>68.704</b>	<b>68.248</b>	<b>67.284</b>	<b>68.347</b>	<b>69.555</b>	<b>70.941</b>	<b>71.216</b>	<b>71.909</b>
	Urban	33.227	31.981	31.884	32.241	32.032	32.946	33.435	34.444	34.982	35.667
	Rural	39.819	37.257	36.820	36.007	35.252	35.401	36.120	36.497	36.234	36.242
Gimnazial de masă	<b>Total</b>	<b>69.176</b>	<b>65.349</b>	<b>64.820</b>	<b>64.389</b>	<b>63.341</b>	<b>64.286</b>	<b>65.376</b>	<b>66.629</b>	<b>66.803</b>	<b>67.327</b>
	Urban	29.605	28.342	28.238	28.608	28.311	29.120	29.491	30.370	30.823	31.355
	Rural	39.571	37.007	36.582	35.781	35.030	35.166	35.885	36.259	35.980	35.972
Gimnazial special	<b>Total</b>	<b>3.870</b>	<b>3.889</b>	<b>3.884</b>	<b>3.859</b>	<b>3.943</b>	<b>4.061</b>	<b>4.179</b>	<b>4.312</b>	<b>4.413</b>	<b>4.582</b>
	Urban	3.622	3.639	3.646	3.633	3.721	3.826	3.944	4.074	4.159	4.312
	Rural	248	250	238	226	222	235	235	238	254	270
Liceal	<b>Total</b>	<b>55913</b>	<b>55.409</b>	<b>54.942</b>	<b>54.257</b>	<b>53.835</b>	<b>53.464</b>	<b>53.569</b>	<b>52.714</b>	<b>52.720</b>	<b>53.689</b>
	Urban	51.471	51.072	50.713	50.101	49.809	49.566	49.771	48.941	49.003	50.054
	Rural	4.442	4.337	4.229	4.156	4.026	3.898	3.798	3.773	3.717	3.635
Profesio- nal	<b>Total</b>	<b>251</b>	<b>376</b>	<b>730</b>	<b>1.155</b>	<b>1.542</b>	<b>1499</b>	<b>1.566</b>	<b>1.430</b>	<b>1.469</b>	<b>1.454</b>
	Urban	193	278	505	775	1.143	1.090	1.141	1.049	1.076	1.033
	Rural	58	98	225	380	399	409	425	381	393	421
Postliceal	<b>Total</b>	<b>18.66</b>	<b>1.796</b>	<b>1.859</b>	<b>1.879</b>	<b>1.986</b>	<b>1863</b>	<b>1.761</b>	<b>1.840</b>	<b>1.994</b>	<b>1.911</b>
	Urban	1.817	1.762	1.822	1.851	1.945	1.828	1.732	1.808	1.963	1.878
	Rural	49	34	37	28	41	35	29	32	31	33

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

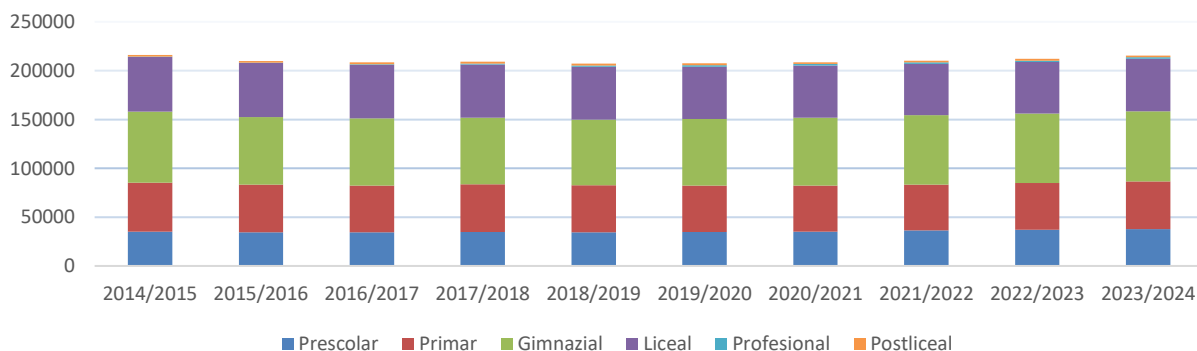
Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

**Figura 20. Evoluția personalului didactic din învățământul preuniversitar**

**a. Total**



**b. Pe niveluri de învățământ**



## II.B. Ponderea personalului didactic calificat

*În anul școlar 2023/2024, ponderea personalului didactic calificat a înregistrat tendințe variabile pe niveluri de învățământ, cea mai consistentă modificare fiind înregistrată în învățământul postliceal unde ponderea personalului calificat s-a redus cu 3,6 p.p. La nivelul învățământului preșcolar și postliceal, ponderea cadrelor didactice calificate este mai mare în mediul rural decât în mediul urban.*

În anul școlar 2023/2024, ponderea personalului didactic calificat a înregistrat tendințe variabile pe diferitele niveluri. Se evidențiază stagnarea valorii indicatorului în învățământul preșcolar și primar, creșterea ușoară la nivelul învățământului gimnazial de masă și a învățământului profesional, precum și scăderea ponderii personalului calificat în învățământul liceal și, mai consistent, în învățământul postliceal. La acest nivel, se înregistrează cea mai consistentă modificare față de anul școlar anterior. La nivelul ansamblului personalului didactic calificat, pe medii de rezidență (a unităților de învățământ) se observă următoarele:

- diferența pe medii este sub 1 p.p. pentru toate nivelurile de învățământ, cu excepția învățământului postliceal;
- cea mai mare diferență pe medii a personalului calificat se înregistrează în școlile postliceale, comparativ cu celelalte nivele de învățământ, în favoarea mediului urban, numărul profesorilor calificați din școlile postliceale fiind, procentual, cel mai mic;
- în învățământul preșcolar și în învățământul postliceal, ponderea cadrelor didactice calificate din mediul rural este mai mare decât a celor din mediul urban.

**Tabel 35. Ponderea cadrelor didactice calificate pe niveluri de învățământ - %**

Nivel de învățământ		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Preșcolar	Total	91,6	91,9	95,9	96,6	96,7	97,0	97,1	96,8	96,7	96,7
	Urban	91,3	91,3	96,0	96,4	96,3	96,6	96,6	96,5	96,3	96,4
	Rural	92,2	92,9	95,5	97,0	97,3	97,7	98,0	97,5	97,4	97,3
Primar de masă	Total	97,0	96,8	97,8	*	98,3	98,4	98,7	98,6	98,4	98,4
	Urban	97,1	96,7	98,2	*	98,7	98,5	98,9	98,8	98,8	98,6
	Rural	97,0	96,9	97,4	*	97,8	98,2	98,5	98,4	98,0	98,1
Gimnazial de masă	Total	96,4	96,3	97,2	*	98,1	97,8	97,9	98,0	97,7	98,0
	Urban	96,8	96,5	97,5	*	98,5	97,9	98,1	98,2	98,0	98,5
	Rural	96,2	96,1	96,9	*	97,7	97,7	97,7	97,9	97,4	97,6
Liceal	Total	98,4	98,6	98,8	99,1	99,1	99,3	99,4	99,1	99,2	99,0
	Urban	98,4	98,6	98,9	99,2	99,2	99,4	99,5	99,1	99,2	99,0
	Rural	97,5	98,3	97,7	98,0	97,9	97,8	97,8	98,3	98,3	98,5
Profesio- nal	Total	89,2	88,6	94,2	95,5	95,2	93,9	92,6	95,3	94,0	94,6
	Urban	91,7	91,4	95,8	96,5	95,6	94,4	91,8	95,1	94,6	94,8
	Rural	81,0	80,6	90,7	93,4	94,0	92,4	94,8	95,8	92,4	94,1
Postliceal	Total	93,6	94,1	95,6	96,3	95,3	96,6	95,6	94,4	94,3	90,7
	Urban	93,6	94,1	95,7	96,3	95,2	96,7	95,6	94,3	94,2	90,6
	Rural	95,9	94,1	91,9	100,0	100,0	94,3	100,0	100,0	100,0	100,0

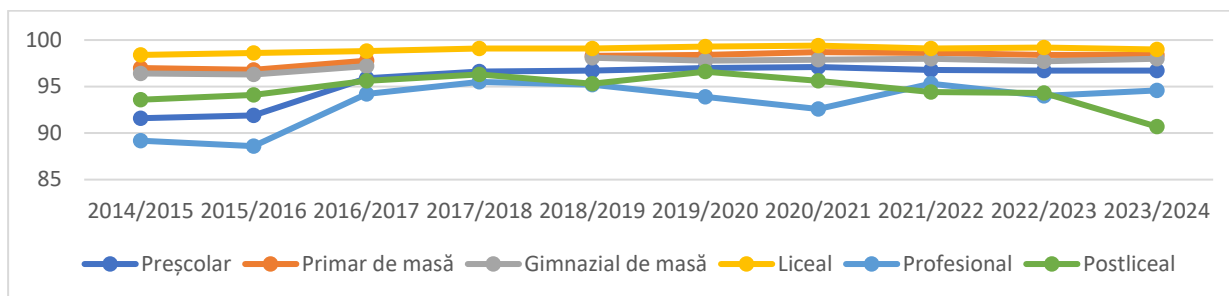
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Observații: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Datele nu includ informații referitoare la profesorii calificați din învățământul special, acestea nefiind disponibile defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

\* În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic calificat, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

**Figura 21. Ponderea cadrelor didactice calificate, pe niveluri de învățământ**



Evoluția ponderii personalului calificat indică nevoia identificării posturilor dificil de acoperit cu personal calificat, precum și evaluarea oportunității dezvoltării unor programe prin care să fie atras personalul calificat în unitățile de învățământ preuniversitar.

## II.C. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă

**În anul școlar 2023/2024, s-au înregistrat variații ușoare ale ponderii cadrelor didactice cu normă întreagă pe diferite niveluri de învățământ. Cea mai mare creștere a valorii indicatorului se înregistrează în învățământul gimnazial de masă, iar în învățământul preșcolar și primar de masă aproape tot personalul lucrează cu normă întreagă.**

Pe niveluri de învățământ, ponderea personalului didactic cu normă întreagă are valorile cele mai mari în învățământul preșcolar, în învățământul primar de masă și în învățământul liceal. Cele mai reduse ponderi de personal didactic cu normă întreagă se regăsesc la nivel postliceal și gimnazial de masă. Față de anul școlar anterior, se evidențiază următoarele:

- învățământul postliceal este singurul nivel de educație care înregistrează o scădere a valorii indicatorului, cu 3,6 p.p., determinată de scăderea valorii indicatorului în mediul urban;
- în învățământul primar și în cel liceal ponderea personalului didactic cu normă întreagă este constantă;
- pentru celelalte niveluri de învățământ (preșcolar, gimnazial de masă, profesional), creșterea ușoară a valorii indicatorului este cuprinsă între 0,1-1,3 p.p.;
- la nivelurile de învățământ preșcolar, liceal, profesional și postliceal se înregistrează valori mai mari ale indicatorului în mediul rural decât în mediul urban.

**Tabel 36. Ponderea cadrelor didactice cu timp integral de lucru (normă întreagă) pe niveluri de învățământ - %**

Nivel de învățământ		2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Preșcolar	Total	99,1	99,1	99,3	99,4	99,6	99,6	99,7	99,6	99,6	99,7
	Urban	99,0	99,0	99,3	99,3	99,5	99,4	99,6	99,5	99,6	99,7
	Rural	99,2	99,4	99,4	99,7	99,7	99,9	99,9	99,8	99,7	99,8
Primar de masă	Total	98,5	98,7	98,8	*	99,0	98,9	99,0	98,9	99,1	99,1
	Urban	98,3	98,7	98,7	*	98,9	98,7	99,0	98,9	99,1	99,1
	Rural	98,6	98,7	98,9	*	99,2	99,0	99,1	98,9	99,0	99,1
Gimnazial de masă	Total	79,2	82,1	83,0	*	84,9	83,9	83,8	84,6	85,1	86,4
	Urban	79,9	82,4	83,5	*	86,3	84,9	84,3	85,1	86,5	88,2
	Rural	78,6	81,9	82,6	*	83,8	83,1	83,4	84,2	83,9	84,9
Liceal	Total	89,7	89,9	89,5	90,2	91,2	90,6	91,6	91,9	92,3	92,3
	Urban	89,7	89,8	89,4	90,2	91,2	90,6	91,6	91,9	92,4	92,3

	Rural	89,0	90,8	91,2	89,4	91,4	91,0	92,4	92,0	91,4	93,1
Profesional	Total	90,0	88,6	92,2	90,0	90,5	89,5	88,4	89,7	89,9	90,5
	Urban	91,2	87,4	91,5	91,5	91,4	91,4	90,0	89,8	89,7	89,3
	Rural	86,2	91,8	93,8	86,8	88,0	84,4	84,2	89,2	90,3	93,6
Postliceal	Total	62,0	65,1	67,6	68,0	65,8	68,2	70,4	70,5	73,6	70,0
	Urban	61,6	64,8	67,0	67,6	65,4	68,0	69,9	70,0	73,2	69,4
	Rural	77,6	85,3	94,6	92,9	85,4	80,0	100,0	96,9	96,8	100,0

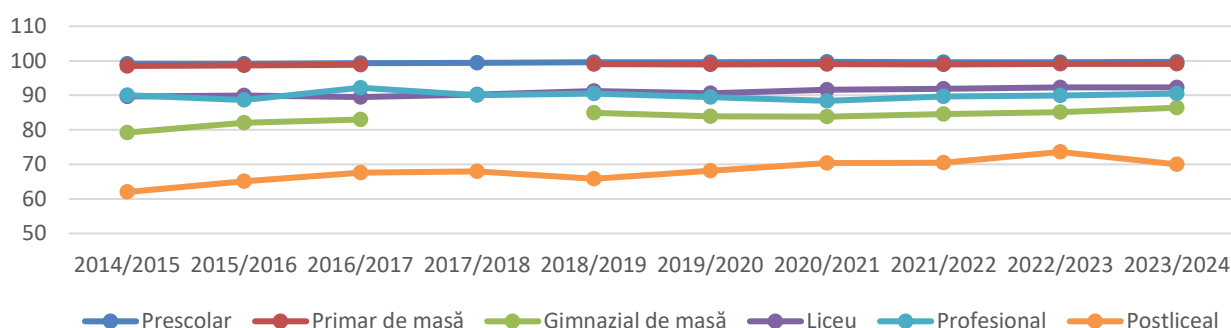
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Datele nu includ informații referitoare la profesorii cu timp integral de lucru din învățământul special, acestea nefiind disponibile defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

\* În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic cu normă întreagă, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Figura 22. Ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă, pe niveluri de învățământ



## II.D. Ponderea personalului didactic feminin

**În anul școlar 2023/2024, ponderea personalului didactic feminin a înregistrat o relativă stabilitate, comparativ cu anul anterior, singurul nivel unde se înregistrează variație semnificativă fiind cel postliceal. Similar cu situația de la nivel european, pe niveluri de învățământ se înregistrează următoarea situație: cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât ponderea personalului didactic feminin este mai mare.**

Ponderea personalului didactic feminin în sistemul românesc de învățământ are cele mai ridicate valori la nivel preșcolar și primar. De altfel, cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât numărul personalului didactic feminin este mai mare. Indicatorul înregistrează, în intervalul de timp analizat, evoluții ascendente pentru învățământul primar, ajungând la o pondere de peste 93%, gimnazial de masă, liceal și postliceal. Reducerea constantă a personalului didactic masculin face ca, în cazul gimnaziului și liceului, personalul didactic feminin reprezintă aproape trei sferturi din totalul personalului didactic. La nivelul învățământului postliceal, în perioada de timp analizată, se înregistrează o evoluție oscilantă, în timp ce în cazul învățământului preșcolar situația este stabilă, în acest caz ponderea personalului feminin fiind aproape de 100%.

Tabel 37. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de învățământ-%

Nivel de învățământ		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Preșcolar	Total	99,7	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7
	Urban	99,7	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7
	Rural	99,6	99,6	99,6	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7
Primar	Total	89,0	89,5	89,8	*	90,6	91,1	91,8	92,6	93,2	93,5
	Urban	92,3	92,8	93,0	*	93,3	93,6	94,2	94,5	94,9	95,0
	Rural	85,8	86,3	86,6	*	87,6	88,3	89,3	90,5	91,2	91,6

Primar de masă	<b>Total</b>	<b>89,0</b>	<b>89,5</b>	<b>89,7</b>	*	<b>90,5</b>	<b>91,1</b>	<b>91,9</b>	<b>92,7</b>	<b>93,3</b>	<b>93,6</b>
	Urban	92,6	93,0	93,1	*	93,6	93,9	94,5	94,9	95,2	95,4
	Rural	85,8	86,3	86,6	*	87,6	88,3	89,2	90,4	91,2	91,6
Primar Special	<b>Total</b>	<b>89,4</b>	<b>90,4</b>	<b>91,8</b>	<b>92,3</b>	<b>91,3</b>	<b>91,1</b>	<b>91,4</b>	<b>91,7</b>	<b>92,1</b>	<b>91,9</b>
	Urban	89,4	90,5	91,8	92,2	91,1	91,0	91,3	91,6	92,0	91,9
	Rural	90,0	89,2	91,9	93,3	94,4	92,0	92,2	93,0	94,5	93,6
Gimnazial	<b>Total</b>	<b>71,3</b>	<b>72,2</b>	<b>72,6</b>	*	<b>73,3</b>	<b>73,5</b>	<b>73,8</b>	<b>74,0</b>	<b>74,4</b>	<b>74,4</b>
	Urban	75,9	76,2	77,0	*	77,6	77,9	78,2	78,2	78,2	78,2
	Rural	67,5	68,7	68,8	*	69,5	69,5	69,7	70,2	70,6	70,8
Gimnazial de masă	<b>Total</b>	<b>70,7</b>	<b>71,5</b>	<b>71,9</b>	*	<b>72,6</b>	<b>72,8</b>	<b>72,9</b>	<b>73,2</b>	<b>73,5</b>	<b>73,6</b>
	Urban	75,1	75,2	76,0	*	76,6	76,9	76,9	77,0	77,0	76,9
	Rural	67,4	68,6	68,7	*	69,4	69,3	69,6	70,0	70,5	70,6
Gimnazial Special	<b>Total</b>	<b>82,7</b>	<b>83,9</b>	<b>84,3</b>	<b>85,0</b>	<b>85,1</b>	<b>85,5</b>	<b>87,4</b>	<b>86,7</b>	<b>87,4</b>	<b>87,3</b>
	Urban	82,8	84,1	84,4	85,1	85,1	85,3	87,2	86,6	87,4	87,0
	Rural	80,6	81,2	82,8	84,5	85,6	88,1	89,8	88,7	87,4	91,1
Liceal	<b>Total</b>	<b>70,0</b>	<b>70,4</b>	<b>70,9</b>	<b>71,5</b>	<b>71,7</b>	<b>72,0</b>	<b>72,4</b>	<b>72,7</b>	<b>72,8</b>	<b>72,9</b>
	Urban	70,4	70,8	71,2	71,8	72,0	72,3	72,6	72,9	73,0	73,0
	Rural	65,1	65,7	67,4	67,8	68,0	67,8	69,1	69,2	70,5	70,4
Profesional	<b>Total</b>	<b>64,9</b>	<b>62,0</b>	<b>69,9</b>	<b>68,2</b>	<b>67,8</b>	<b>66,9</b>	<b>67,5</b>	<b>66,9</b>	<b>68,3</b>	<b>67,3</b>
	Urban	68,4	64,0	75,0	71,4	71,8	70,5	71,1	70,5	71,6	69,7
	Rural	53,4	56,1	58,2	61,8	56,1	57,5	57,9	56,7	59,5	61,3
Postliceal	<b>Total</b>	<b>77,8</b>	<b>78,3</b>	<b>78,3</b>	<b>77,0</b>	<b>77,6</b>	<b>77,1</b>	<b>78,6</b>	<b>79,1</b>	<b>76,8</b>	<b>79,1</b>
	Urban	78,8	79,4	79,4	77,7	78,6	78,0	79,6	80,1	77,5	79,9
	Rural	40,8	23,5	21,6	25,0	31,7	31,4	20,7	25,0	29,0	30,3

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

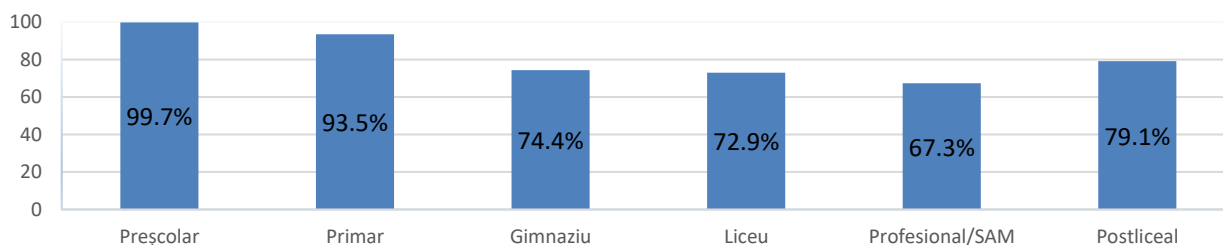
Observație: Pentru mediul de rezidență, s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic feminin, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Pe niveluri de învățământ, se evidențiază următoarele:

- Cele mai multe cadre didactice femei profesează în învățământul preșcolar (99,7%) și primar (93,5%).
- În învățământul gimnazial, la nivel general, 74,4% din personalul didactic este reprezentat de femei, dar procentul este cu 13,7 p.p. mai mare în învățământul special decât în cel de masă.
- În învățământul liceal, ponderea cadrelor didactice de sex feminin este mai mare în școlile din mediul urban (73%) față de cele din mediul rural (70,4%).
- Ponderea cea mai scăzută a femeilor se înregistrează în învățământul profesional (67,3%), în ușoară scădere față de anul școlar anterior cu 1 p.p.

**Figura 23. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de învățământ**



În cazul acestui indicator observăm că se mențin anumite diferențe în funcție de mediul de rezidență al unității de învățământ:

- Diferențele pe medii sunt foarte ample în învățământul postliceal și profesional și gimnazial, și inexistente în învățământul preșcolar; totuși, trebuie avut în vedere faptul că personalul didactic din mediul rural angajat în învățământul postliceal, profesional și liceal este mult mai redus față de alte niveluri de învățământ, în concordanță cu distribuția rețelei școlare pe medii de rezidență.



- La nivelul învățământului gimnazial special, profesional și postliceal se înregistrează cele mai mari creșteri ale ponderii cadrelor didactice din mediul rural, cu valori cuprinse între 1,3-3,7 p.p.
- La nivelul învățământului special primar, distribuția pe sexe a cadrelor didactice este apropiată de cea din învățământul de masă. Observăm că, în cazul învățământului primar special, personalul didactic feminin are o pondere ușor mai ridicată în mediul rural față de mediul urban. În învățământul special gimnazial, ponderea cadrelor didactice femei din mediul rural înregistrează cea mai mare creștere față de anul școlar anterior, dintre toate nivelurile de învățământ, pe medii de rezidență. Se remarcă faptul că personalul didactic angajat în unitățile de învățământ special din mediul rural are o pondere redusă în totalul personalului didactic.

Dezechilibrul de gen în profesia de cadru didactic este o problemă cu care se confruntă majoritatea sistemelor educaționale. În general, proporția relativ scăzută a bărbaților este prezentă la toate categoriile de vârstă a cadrelor didactice, ușor mai pronunțată în rândul celor mai tineri. În 2022, la nivelul ISCED 0, marea majoritate a cadrelor didactice din UE erau femei: cele mai mici proporții s-au înregistrat în Olanda (88%), Franța (91,3%), Luxemburg (92,5%), Spania, (93%) Germania (94%), iar cele mai ample în România (99,7%), Slovacia (99,6%) și Ungaria (99,4%).

**Tabel 38. Ponderea personalului feminin în totalul personalului didactic, pe niveluri de învățământ, 2022, în țările UE - %**

	Preșcolar	Primar	Gimnazial	Liceal
<b>UE</b>	<b>95,4</b>	<b>85,5</b>	<b>68,3</b>	<b>62,2</b>
Austria	97,0	91,9	71,8	55,6
Belgia	95,6	82,5	67,1	62,2
Bulgaria	99,2	93,2	80,7	76,5
Cipru	98,9	83,9	72,8	62,0
Croația	98,8	93,5	74,1	67,4
Estonia	*	90,1	81,9	69,7
Finlanda	97,1	79,9	73,8	61,0
Franța	91,3	84,4	60,1	60,0
Germania	94,0	87,3	66,3	57,3
Grecia	98,4	75,0	68,8	58,3
Italia	98,5	94,7	76,0	66,1
Letonia	98,9	92,5	83,3	79,6
Lituania	98,8	96,4	82,3	77,7
Luxemburg	92,5	74,3	60,0	52,2
Malta	98,9	86,4	70,2	60,1
Olanda	88,0	87,3	55,9	57,0
Polonia	98,2	87,5	76,0	65,4
Portugalia	99,0	81,5	71,6	69,0
<b>România</b>	<b>99,7</b>	<b>92,6</b>	<b>74,0</b>	<b>72,5</b>
Slovacia	99,6	88,6	79,1	71,1
Slovenia	96,5	88,4	*	65,9
Spania	93,0	77,6	61,9	56,9
Suedia	96,3	81,5	65,2	54,1
Ungaria	99,4	95,3	75,5	63,0

\* Date indisponibile

Sursă: EUROSTAT, 2024

## II.E. Ponderea personalului didactic pe grupe de vârstă

**În anul școlar 2023/2024, cele mai multe cadre didactice sunt în grupa de vârstă 35-54 de ani, cu o pondere de peste 60% din total. În învățământul preșcolar întâlnim cea mai mică medie de vârstă, peste 20% din personalul didactic având sub 29 de ani. În învățământul liceal și profesional, se observă cea mai accentuată tendință de îmbătrânire, 1 din 4 profesori care predau la fiecare dintre aceste niveluri având**

**vârsta de peste 55 de ani. Media de vârstă mai ridicată se corelează cu activitatea desfășurată în niveluri mai ridicate de învățământ.**

Peste 60% dintre profesorii din sistemul de învățământ preuniversitar au vârste cuprinse între 35-54 de ani. Grupele de vârstă de 40-44 de ani, respectiv 45-49 de ani au cele mai ridicate valori, mai mult de unu din trei profesori încadrându-se în aceste grupe (37,4%). Cele mai reduse valori ale indicatorului se înregistrează la grupele de vârstă de peste 65 de ani (2,2%) și sub 25 de ani (4,7%).

**Tabel 39. Ponderea cadrelor didactice pe grupe de vârstă, din total personal pe nivel de educație - %**

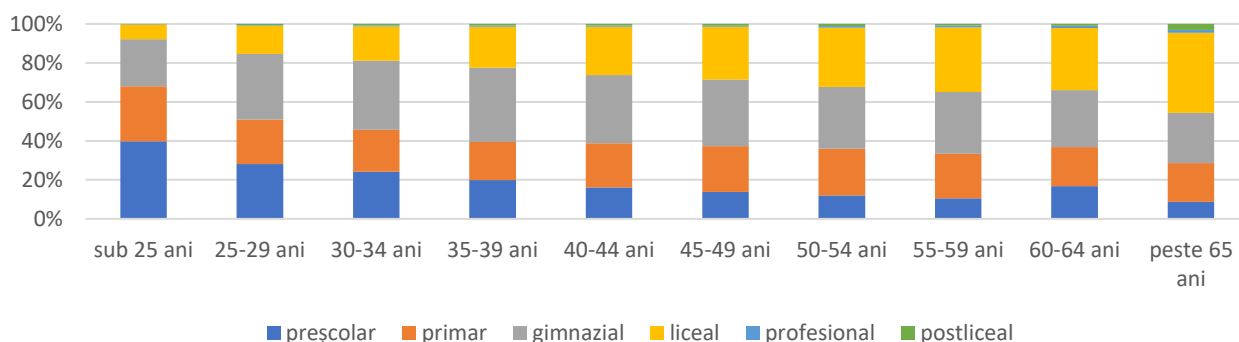
	sub 25 de ani	25-29 de ani	30-34 de ani	35-39 de ani	40-44 de ani	45-49 de ani	50-54 de ani	55-59 de ani	60-64 de ani	peste 65 de ani
<b>Total</b>	4,7	7,0	8,5	12,1	18,0	19,4	13,2	9,6	5,4	2,2
<b>Preșcolar</b>	10,7	11,2	11,8	13,7	16,5	15,2	9,1	5,7	5,1	1,1
<b>Primar</b>	5,9	7,1	8,1	10,5	18,0	20,3	13,9	9,7	4,8	1,9
• primar de masă	6,0	7,1	7,9	10,2	17,9	20,4	14,0	9,7	4,8	2,0
• primar special	3,8	6,2	10,4	15,9	18,4	18,1	12,9	8,9	3,8	1,7
<b>Gimnazial</b>	3,4	7,1	9,1	13,8	18,8	19,8	12,5	9,1	4,7	1,7
• gimnazial de masă	3,4	7,1	9,1	13,7	18,9	19,9	12,3	9,1	4,7	1,7
• gimnazial special	2,8	6,1	8,0	14,7	17,8	18,9	15,4	10,0	4,2	2,2
<b>Liceal</b>	1,4	4,0	6,0	10,2	17,9	21,1	16,1	12,8	6,9	3,6
<b>Profesional</b>	1,2	4,7	7,6	11,4	15,5	16,4	17,3	12,1	8,9	4,8
<b>Postliceal</b>	0,9	4,4	7,2	11,8	17,3	20,1	16,0	9,2	5,7	7,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2024

Pe grupe de vârstă și niveluri de învățământ, se observă următoarele:

- cei mai mulți dintre profesorii care au mai puțin de 25 de ani se regăsesc în învățământul preșcolar;
- categoriile de 25-29 de ani și 30-34 de ani sunt cel mai bine reprezentate de profesorii de preșcolar, urmați de profesorii din învățământul gimnazial și primar;
- ponderea profesorilor de peste 55 de ani care predau la liceu, în învățământul profesional și în cel postliceal este mai ridicată în raport cu ponderea profesorilor de peste 55 de ani care predau la celelalte niveluri de învățământ, evidențiindu-se nevoia unor intervenții ameliorative pe termen scurt privind resursa umană din sistemul de educație.

**Figura 24. Ponderea cadrelor didactice pe grupe de vârstă și niveluri de învățământ**

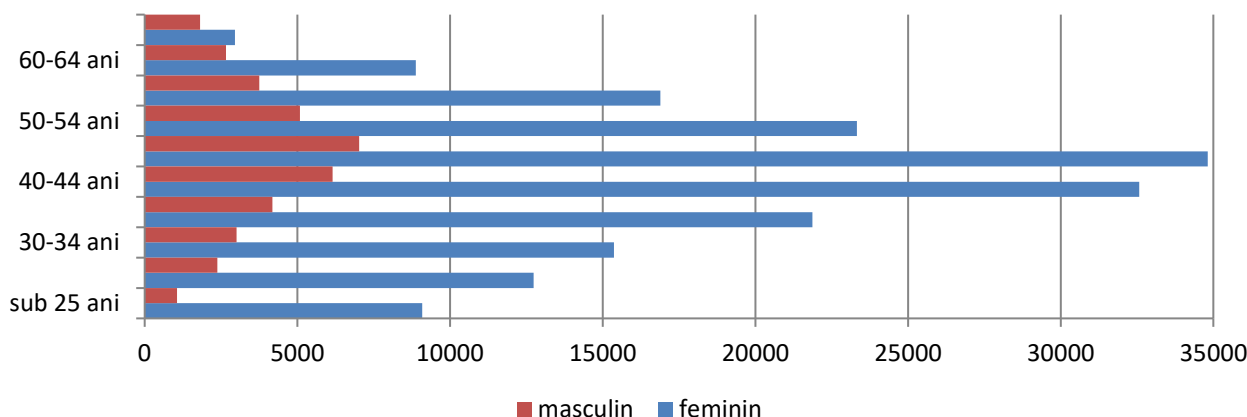


Pe sexe, se observă următoarele:

- efectivele de profesori pe grupe de vârstă urmează aceeași tendință generală atât pentru personalul didactic feminin, cât și pentru personalul didactic masculin – cel mai bine reprezentate sunt grupele de vârstă 40-44 de ani și 45-49 de ani;

- profesorii (bărbați) de peste 60 de ani sunt mai numeroși decât profesorii de până în 30 de ani; în cazul profesoarelor situația este inversă – profesoarele de până în 30 de ani sunt mai numeroase decât profesoarele de peste 60 de ani;
- cele mai mari diferențe dintre femei și bărbați se regăsesc la grupa de vârstă sub 25 de ani (un raport de 9 la 1 în favoarea femeilor), iar cele mai reduse diferențe se regăsesc la grupele de vârstă 60-64 de ani și peste 65 de ani (un raport de 3 la 1 în favoarea femeilor pentru grupa de vârstă 60-64 de ani, respectiv 3 la 2 în favoarea femeilor de peste 65 de ani).

**Figura 25. Distribuția profesorilor pe grupe de vârste și sexe, 2023/2024**



## II.F. Numărul de copii ce revine unui cadru didactic

***În comparație cu anul școlar anterior, numărul elevilor ce revine unui cadru didactic a rămas constant pentru toate nivelurile de învățământ, cu excepția învățământului gimnazial de masă. Nivelul gimnazial din mediul rural continuă să aibă cel mai redus raport, 8 elevi per cadru didactic. Raportul elevi per cadru didactic, pe ansamblul învățământului preuniversitar, este 13.***

În ultimii ani școlari, raportul elevi per cadru didactic a înregistrat valori relativ constante pe fiecare nivel de educație. În anul școlar de referință al raportului, nu se înregistrează variații cu privire la numărul elevilor ce revine unui cadru didactic, pe niveluri de învățământ, cu excepția învățământului gimnazial de masă unde raportul elevi per cadru didactic scade ușor. Cele mai crescute valori ale indicatorului continuă să se înregistreze în învățământul primar (18-19 elevi/cadru didactic).

Pe niveluri de învățământ, se observă că:

- Cel mai scăzut raport (10 elevi/cadru didactic) rămâne în învățământul gimnazial, în timp ce în învățământul primar de masă indicatorul are cea mai ridicată valoare (19 elevi/cadru didactic).
- Atât în învățământul primar, cât și în învățământul gimnazial se înregistrează diferențe semnificative între învățământul special și cel de masă, determinate de specificul activității didactice: în învățământul special un cadru didactic lucrează în medie cu 2-3 copii, comparativ cu media de 19 copii din învățământul primar de masă sau de 10 copii în învățământul gimnazial de masă.

Mediul de rezidență al unității de învățământ rămâne un important factor de diferențiere a valorilor acestui indicator. Astfel:

- În ultimii ani, în cazul învățământului preșcolar, numărul de copii per cadru didactic este semnificativ mai mare în mediul rural, în comparație cu mediul urban (16 copii, respectiv 12 copii la un cadru didactic).

- În învățământul primar și gimnazial raportul se inversează, valoarea indicatorului fiind mai mare în mediul urban. Diferența pe medii de rezidență în învățământul primar de masă rămâne constantă față de anul anterior, iar în învățământul gimnazial de masă se reduce.

În anul școlar 2023/2024, cel mai redus raport număr de elevi/profesor din întreg sistemul de învățământ (exceptând învățământul special) s-a înregistrat în învățământul gimnazial din mediul rural: 8 elevi la 1 profesor. Acest lucru evidențiază faptul că politicile de personal și măsurile de raționalizare a rețelei în școlile rurale nu au încă eficacitatea așteptată. De asemenea, politicile în aria formării profesionale continue a cadrelor didactice rămân o prioritate și trebuie să țină seama într-o măsură mai mare de diferențele existente, în prezent, în sistemul de educație, în ceea ce privește numărul mediu de elevi cu care se lucrează la clasă.

**Tabel 40. Numărul elevilor per cadru didactic în învățământul preuniversitar**

Nivel de învățământ		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Preșcolar	<b>Total</b>	<b>16</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>
	Urban	15	14	14	14	14	14	13	13	13	12
	Rural	18	18	17	18	17	17	17	17	17	16
Primar	<b>Total</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>18</b>	<b>18</b>	<b>18</b>
	Urban	20	21	21	21	21	21	20	20	20	19
	Rural	17	17	17	17	17	17	17	17	17	16
Primar de masă	<b>Total</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>19</b>
	Urban	22	23	23	23	23	23	22	22	21	21
	Rural	17	18	17	17	17	17	17	17	17	17
Primar special	<b>Total</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>3</b>
	Urban	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
	Rural	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2
Gimnazial	<b>Total</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>10</b>	<b>11</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>
	Urban	12	13	12	13	12	13	12	12	12	12
	Rural	9	10	9	9	9	8	8	8	8	8
Gimnazial de masă	<b>Total</b>	<b>11</b>	<b>12</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>10</b>
	Urban	13	14	13	14	13	14	14	14	14	13
	Rural	9	10	9	9	9	9	8	8	8	8
Gimnazial special	<b>Total</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
	Urban	3	3	3	2	3	2	2	2	2	2
	Rural	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2
Liceal, profesional și postliceal	<b>Total</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>14</b>	<b>15</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>
	Urban	15	15	15	14	15	14	14	14	14	14
	Rural	14	14	13	13	13	13	13	13	12	13

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Observație: Indicatorul s-a calculat prin raportarea numărului de elevi la numărul de cadre didactice (persoane fizice). Pentru învățământul secundar superior datele sunt estimate, indicatorul fiind calculat prin raportarea numărului de elevi din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat) la numărul personalului didactic din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat). Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Situația raportului elevi per cadru didactic pentru nivelurile ISCED 1-3 (învățământ primar, învățământ secundar) la nivel european este foarte variată. În 2022, valori ale acestui indicator apropiate de ale României (14) s-au înregistrat în Slovacia (14,2) și Turcia (14,4), țara noastră fiind în grupul țărilor cu un număr mediu de elevi per profesor relativ ridicat (puține țări europene au un raport de peste 14 elevi/profesor). La nivelul aceluiași an, cele mai mici valori ale indicatorului s-au înregistrat în Grecia (8,3) și Luxemburg (8,5), în timp ce valorile cele mai mari au fost înregistrate în Olanda (16) și Franța (15).

**Tabel 41. Raportul elevi/cadru didactic la nivelurile ISCED 1-3, date comparative în țările UE**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
UE 27	13,1	13,5	12,5	12,9	13,4	12,3	12,3	12,1	12,1
Belgia	10,8	*	10,7	10,7	10,6	10,6	10,4	9,3	9,9
Bulgaria	14,0	14,0	13,9	13,3	12,8	12,1	11,4	11,1	10,9
Cehia	13,8	13,7	13,8	13,9	14,2	13,8	13,5	13,2	13,0
Danemarca	12,0	12,0	11,6	11,5	11,5	11,5	11,9	11,8	11,9
Finlanda	13,0	13,2	13,3	13,6	13,7	13,2	12,8	12,8	12,7
Franța	15,1	15,2	15,2	15,1	15,0	14,9	14,9	14,9	15,0
Germania	13,9	13,8	13,7	13,7	13,6	13,4	13,3	13,2	13,3
Grecia	*	9,1	8,8	8,9	8,9	8,7	8,5	8,2	8,3
Italia	12,2	12,2	8,3	11,0	10,9	10,9	10,7	10,6	10,4
Letonia	9,8	9,8	9,9	10,6	10,7	10,9	11,2	11,4	11,5
Lituania	8,2	8,2	8,1	8,3	8,6	10,8	11,0	11,0	11,4
Luxemburg	9,4	10,8	10,0	9,3	9,3	*	9,2	9,3	8,5
Macedonia	12,1	11,8	11,4	11,4	11,0	10,9	10,8	10,8	10,5
Malta	9,8	9,8	9,3	9,0	9,1	8,9	8,8	8,7	8,7
Marea Britanie	17,2	17,2	24,1	16,6	18,3	18,4	*	*	*
Norvegia	10,2	10,1	*	10,0	9,9	10,3	9,9	9,6	9,5
Olanda	*	16,8	16,9	16,9	16,7	16,6	16,5	16,4	16,0
<b>Romania</b>	<b>15,2</b>	<b>14,8</b>	<b>14,8</b>	<b>14,8</b>	<b>14,5</b>	<b>14,5</b>	<b>14,3</b>	<b>14,1</b>	<b>14,0</b>
Slovacia	14,0	13,7	14,0	14,1	14,2	14,2	14,3	14,3	14,2
Slovenia	12,7	12,7	11,2	11,2	11,2	11,4	*	11,0	11,1
Spania	12,4	12,5	12,3	12,3	12,2	12,1	11,9	11,3	11,3
Suedia	12,9	13,1	13,1	12,9	13,0	12,6	12,7	12,7	12,7
Turcia	17,5	16,4	15,1	15,4	15,0	14,6	14,1	14,4	14,4
Ungaria	11,6	11,1	10,8	10,9	11,0	10,9	10,9	10,6	10,8

\* Date indisponibile

Sursă: EUROSTAT, 2024

## CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA INTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

### III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial

Rata de absolvire a învățământului gimnazial

Indicatorul vizează momentul de final al unui an școlar și se calculează ca raport între numărul total de absolvenți ai clasei a VIII-a și populația (rezidentă la 1 iulie) de vârstă corespunzătoare finalului de gimnaziu (14 ani).

În intervalul de timp 2014-2019, rata de absolvire a gimnaziului a înregistrat valori cuprinse între 81,8-86,1%, cu ușoare variații de la un an școlar la altul. La nivelul anului 2020/2021, indicatorul înregistrează o valoare cu mult inferioară celei din anul școlar precedent, ajungând la aproape 66%. Această valoare a indicatorului trebuie analizată în contextul modificărilor de structură ale sistemului de învățământ (introducerea clasei pregătitoare din anul școlar 2012/2013). Absolvenții de gimnaziu din anul școlar 2020/2021 sunt, preponderent, elevi care au avut debutul școlar la 6 ani, în anul școlar 2012/2013, în clasa

pregătitoare. O pondere consistentă a copiilor din această cohortă (17,8%) a avut debutul școlar întârziat, cu efecte negative asupra valorii indicatorului. În anul școlar 2022/2023, valoarea indicatorului a se regăsește pe un trend ușor ascendent față de anul școlar anterior.

**Tabel 42. Rata de absolvire a învățământului gimnazial - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	86,1	85,5	81,8	82,1	83,0	84,3	65,6	75,7	76,3
<b>Urban</b>	100,6	101,3	96,1	96,7	97,1	101,7	78,4	90,0	91,1
<b>Rural</b>	74,2	72,5	69,8	69,4	69,8	67,4	53,0	61,4	61,4
<b>Feminin</b>	86,9	86,1	82,6	82,7	83,2	84,6	64,2	76,2	76,5
<b>Masculin</b>	85,3	84,9	81,0	81,6	82,8	84,0	66,9	75,3	76,1

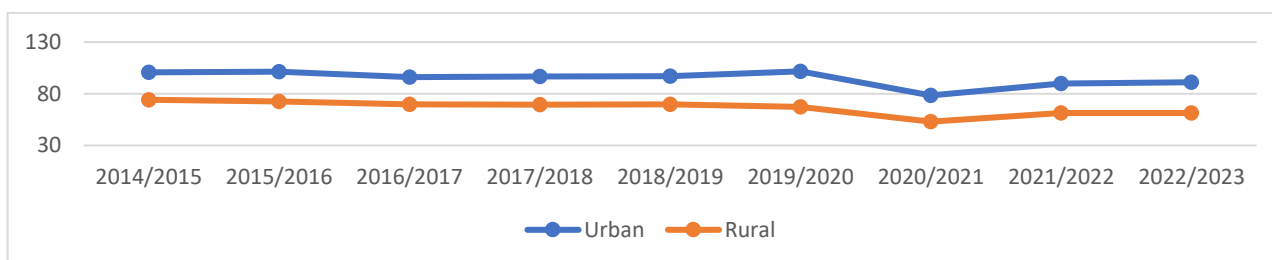
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Pe medii de rezidență, rata de absolvire a gimnaziului evidențiază că:

- Este constant mai ridicată în mediul urban, în comparație cu mediul rural. Acest fapt este determinat în primul rând de situațiile de abandon școlar mai frecvente în rural, dar și de alte pierderi școlare sau aspecte precum migrarea unora dintre elevii din rural la școli din urban, către finalul gimnaziului (ca o opțiune pentru o educație de o calitate mai ridicată, care oferă șanse mai mari pentru continuarea studiilor în învățământul liceal).
- Pentru anul școlar 2022/2023, doar în mediul urban se înregistrează creșterea valorii indicatorului; pentru mediul rural, aceasta este constantă față de anul școlar anterior.

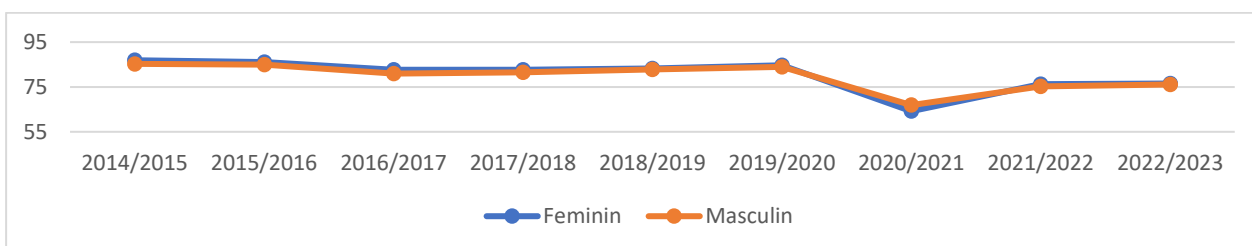
**Figura 26. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe medii de rezidență**



Prin analiza ratei de absolvire a învățământului gimnazial, pe sexe, se observă:

- Fetele absolvente de gimnaziu înregistrează, în anul școlar 2022/2023, o pondere mai crescută decât băieții (cu 0,4 p.p.).
- Față de anul școlar anterior, băieții înregistrează o creștere a valorii indicatorului mai mare decât în cazul fetelor.

**Figura 27. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe sexe**



Rezultatele elevilor la evaluarea națională de la clasa a VIII-a

La evaluarea națională EN VIII din anul 2024, 74,5% dintre elevii participanți au obținut medii peste 5, în scădere cu 1,9 p.p. față de anul școlar anterior.

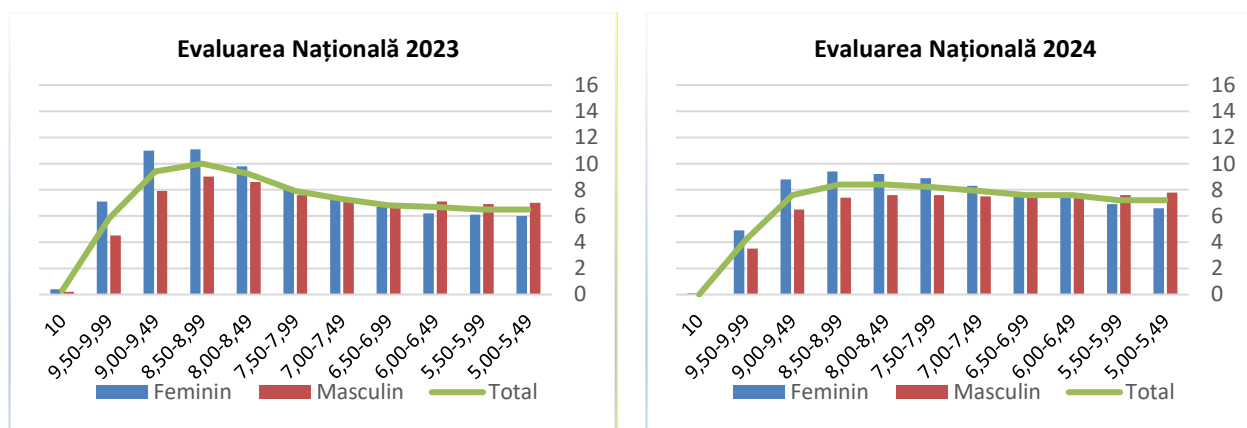
**Tabel 43. Numărul absolvenților de clasa a VIII-a prezenți și care au obținut medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII, 2017 – 2024**

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<b>Prezenți</b>	<b>140.738</b>	<b>142.847</b>	<b>146.105</b>	<b>160.663</b>	<b>123.180</b>	<b>148.496</b>	<b>154.115</b>	<b>152.903</b>
Feminin	72.718	73.489	74.751	80.749	63.719	74.837	77.182	76.700
Masculin	68.020	69.358	71.354	79.914	67.461	73.659	76.933	76.203
<b>Cu medii peste 5</b>	<b>108.320</b>	<b>105.108</b>	<b>107.000</b>	<b>122.358</b>	<b>10.2655</b>	<b>122.301</b>	<b>117.798</b>	<b>113.911</b>
Feminin	60.047	5.7651	58.752	65.818	52.437	64.519	61.921	59.985
Masculin	48.273	47.457	48.248	56.540	50.218	57.782	55.877	53.926
<b>Rata mediilor peste 5</b>	<b>77,0%</b>	<b>73,6%</b>	<b>73,2%</b>	<b>76,2%</b>	<b>76,8%</b>	<b>82,4%</b>	<b>76,4%</b>	<b>74,5</b>
Feminin	82,6%	78,4%	78,6%	81,5%	81,4%	86,2%	80,2%	78,2
Masculin	71,0%	68,4%	67,6%	70,8%	72,4%	78,4%	72,6%	70,8
<b>Media generală</b>	<b>6,73</b>	<b>6,62</b>	<b>6,36</b>	<b>7,73</b>	<b>6,56</b>	<b>6,86</b>	<b>7,62</b>	<b>6,51</b>
Feminin	7,06	6,05	6,65	7,87	6,82	7,11	7,74	6,73
Masculin	6,38	6,34	6,05	7,57	6,31	6,59	7,48	6,29

Surse: Ministerul Educației, 2017-2024

La nivelul EN VIII 2024, se constată o distribuție relativ uniformă a elevilor pe intervale de medii mai mari de 5, cu excepția celor din partea superioară a grilei (cu medii între 8,50 și 10), a căror pondere înregistrează o scădere față de anul școlar anterior. Există diferențe semnificative pe sexe: ponderea elevilor care au obținut medii mai mari este mai ridicată la nivelul fetelor, iar ponderea elevilor care au obținut note mai mici (5-6,5) este mai ridicată la nivelul băieților. Această tendință, întâlnită în anii școlari anteriori, se menține și în anul de referință al raportului.

**Figura 28. Distribuția elevilor cu medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII 2022 și 2023, pe categorii de medii obținute și sexe**



Sursa: Ministerul Educației, 2023-2024

O evaluare comparativă la nivelul județelor evidențiază variații ale ponderii elevilor cu medii peste 5, dar și o tendință generală descendentă a acestor ponderi.

La nivelul EN VIII 2024, județele care au înregistrat cele mai mari ponderi ale elevilor cu medii peste 5 sunt: municipiul București (88,4%), Cluj (86,1%) și Brăila (80,5%); acestea au înregistrat cele mai mari ponderi ale elevilor cu medii peste 5 la EN VIII și în anul anterior. Județele cu cele mai mici ponderi ale elevilor cu medii peste 5 sunt: Vaslui (59,8%), Călărași (60,8%) și Caraș-Severin (63,9%). Ponderi foarte apropiate de ponderea medie pe țară se înregistrează în județele Bacău (74,2%), Alba (74,9%), Constanța (73,8%).

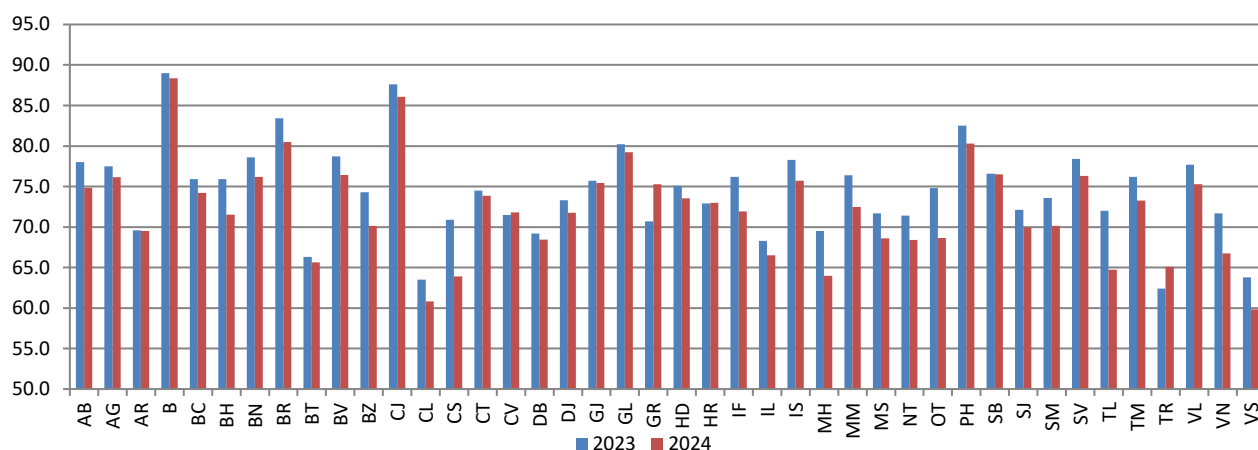
**Tabel 44. Procentul elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2023 – 2024, pe județe și sexe**

	Evaluare națională 2023			Evaluare națională 2024		
	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin
<b>Total participanți</b>	<b>154.115</b>	77.182	76.933	<b>152.903</b>	76.700	76.203
<b>Procent mediu de elevi cu medii peste 5, pe țară</b>	<b>76,4%</b>	80,2%	72,6%	<b>74,5%</b>	78,2%	70,8%
AB	78,0%	80,3%	75,6%	74,9%	78,0%	71,9%
AG	77,5%	82,2%	73,3%	76,2%	82,2%	70,6%
AR	69,6%	72,6%	66,6%	69,5%	73,1%	65,9%
B	89,0%	91,3%	86,9%	88,4%	90,1%	86,7%
BC	75,9%	78,8%	72,8%	74,2%	78,3%	69,9%
BH	75,9%	80,1%	71,4%	71,5%	76,4%	66,7%
BN	78,6%	82,0%	75,2%	76,2%	79,4%	72,8%
BR	83,4%	86,0%	80,6%	80,5%	83,7%	77,0%
BT	66,3%	71,5%	60,8%	65,6%	70,8%	60,1%
BV	78,7%	80,7%	76,7%	76,4%	78,0%	74,9%
BZ	74,3%	78,7%	69,5%	70,1%	75,9%	64,5%
CJ	87,6%	90,0%	85,0%	86,1%	88,7%	83,4%
CL	63,5%	68,2%	58,5%	60,8%	65,0%	56,2%
CS	70,9%	76,3%	65,4%	63,9%	68,6%	59,0%
CT	74,5%	78,4%	70,7%	73,8%	78,4%	69,3%
CV	71,5%	76,5%	66,2%	71,8%	76,3%	67,3%
DB	69,2%	73,4%	65,2%	68,4%	73,6%	63,3%
DJ	73,3%	78,9%	68,1%	71,7%	76,2%	67,6%
GJ	75,7%	80,0%	71,4%	75,4%	81,4%	69,5%
GL	80,2%	84,3%	76,1%	79,2%	83,5%	74,8%
GR	70,7%	75,7%	65,7%	75,3%	78,9%	71,4%
HD	75,1%	78,8%	71,5%	73,5%	76,5%	70,3%
HR	72,9%	79,1%	66,4%	73,0%	78,3%	67,7%
IF	76,2%	78,4%	74,0%	71,9%	74,8%	69,1%
IL	68,3%	72,6%	64,0%	66,5%	70,2%	62,5%
IS	78,3%	82,6%	73,8%	75,7%	79,1%	72,2%
MH	69,5%	76,1%	62,5%	64,0%	69,3%	58,7%
MM	76,4%	81,1%	71,6%	72,5%	78,4%	66,6%
MS	71,7%	77,2%	66,2%	68,6%	71,7%	65,7%
NT	71,4%	76,9%	65,6%	68,4%	72,6%	64,4%
OT	74,8%	78,2%	71,4%	68,7%	72,9%	64,3%
PH	82,5%	86,1%	78,7%	80,3%	81,9%	78,7%
SB	76,6%	77,9%	75,3%	76,5%	78,2%	74,7%
SJ	72,1%	75,2%	69,2%	70,0%	76,0%	63,3%
SM	73,6%	78,0%	68,8%	70,2%	74,3%	65,8%
SV	78,4%	83,0%	74,0%	76,3%	80,3%	72,1%
TL	72,0%	75,3%	68,8%	64,7%	68,2%	61,6%
TM	76,2%	79,8%	72,6%	73,3%	76,0%	70,6%
TR	62,4%	68,3%	56,5%	65,1%	69,2%	60,8%
VL	77,7%	81,4%	73,8%	75,3%	79,8%	70,5%
VN	71,7%	75,1%	68,5%	66,8%	72,3%	61,1%
VS	63,8%	68,0%	59,4%	59,8%	64,1%	55,4%

Sursa: Ministerul Educației, 2023-2024



**Figura 29. Distribuția procentului elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2023 – 2024, pe județe**



Sursa: Ministerul Educației, 2023-2024

### III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal

Rata de absolvire a învățământului liceal

**În anul școlar 2022/2023, rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) a înregistrat o scădere față de anul școlar anterior, ajungând la valoarea de 66,2%, cea mai mică din intervalul analizat. Rata de absolvire a liceului cu examen de bacalaureat este în scădere față de anul precedent. Fetele înregistrează o situație mai bună decât băieții, în ceea ce privește absolvirea liceului.**

Rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) este calculată prin raportarea numărului de absolvenți de liceu la populația în vârstă teoretică de absolvire de 18 ani. Referitor la analiza și interpretarea acestui indicator, trebuie precizat faptul că nu toți elevii finalizează învățământul liceal la vârsta de 18 ani, dată fiind varietatea vârstelor de debut, precum și faptul că anumite forme de organizare a învățământului liceal au durate diferite.

La nivelul intervalului de timp analizat, situația este următoarea:

- Valorile acestui indicator au fost influențate de măsurile educaționale din domeniu: parcurgerea acestui nivel de studiu de către cele două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004 (la 6 ani și la 7 ani concomitent) și care au ieșit din clasa a XII-a în 2014/2015; reînființarea învățământului profesional cu durata de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015. În acest sens, este demnă de semnalat scăderea bruscă a valorii indicatorului, cu 18,2 p.p., în anul școlar 2015/2016 față de 2014/2015.
- În perioada 2015-2021, valoarea indicatorului a oscilat între un minim de 69,7% și un maxim de 73,3%; la nivelul anului 2022/2023, aceasta este 66,2%, în scădere față de anul anterior cu 4 p.p., și cea mai mică din întreg intervalul analizat.
- Diferența pe sexe este în favoarea populației feminine în tot intervalul analizat, la nivelul anului 2022/2023 aceasta fiind de 10 p.p.

**Tabel 45. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu și fără examen de bacalaureat - %**

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	89,0	70,8	71,6	69,7	71,7	73,3	71,1	70,2	66,2
<b>Feminin</b>	93,8	74,3	75,7	74,7	77,8	79,1	76,4	75,6	71,4
<b>Masculin</b>	84,4	67,5	67,7	64,9	66,0	67,9	66,2	65,2	61,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Rata de absolvire a învățământului liceal cu examen de bacalaureat:

- După scăderea bruscă cu 10 p.p. în 2015/2016 față de 2014/2015 (an în care au ieșit din clasa a XII-a cele două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004), valorile indicatorului se stabilizează în intervalul 42-47%.
- În anul 2022/2023, ponderea elevilor care au absolvit liceul cu examen de bacalaureat are o valoare mai mică față de cea din anul școlar precedent, ajungând la 44,4%.
- În întreg intervalul analizat, populația feminină a fost în avantaj, înregistrând valori mai mari cu cel puțin 13 p.p. față de populația școlară masculină. În anul școlar 2022/2023, valorile sunt de 51,1% pentru fete, respectiv de 37,9% pentru băieți.

**Tabel 46. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu examen de bacalaureat - %**

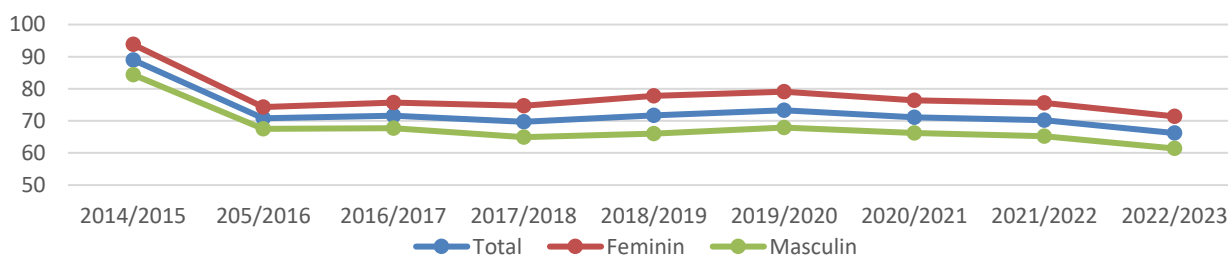
	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	51,6	41,6	44,1	42,6	44,8	47,1	44,9	45,1	44,4
<b>Feminin</b>	61,8	49,3	52,2	50,5	53,4	55,5	52,8	52,5	51,1
<b>Masculin</b>	41,8	34,4	36,4	35,2	36,8	39,3	37,5	38,2	37,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

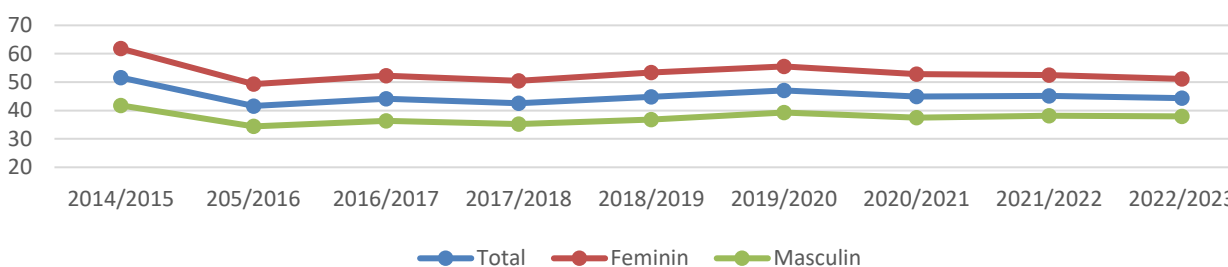
Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

**Figura 30. Rata de absolvire a învățământului liceal**

**a. Cu și fără examen de bacalaureat**



**b. Cu examen de bacalaureat**



Rezultatele elevilor la examenul de bacalaureat

**Rata de promovare a examenului de bacalaureat 2024 a fost de 79,7%, cu peste 2 p.p. mai mare față de anul anterior. Peste opt din zece absolvenți din promoția curentă și patru din zece absolvenți din promoțiile anterioare au reușit să promoveze acest examen. Pe filiere de formare, cea mai mică rată de promovare se înregistrează la liceele tehnologice, iar cea mai mare la liceele teoretice.**

Rata de participare la examenul de bacalaureat:

- Conform datelor statistice ale Ministerului Educației, la examenul de bacalaureat 2024 au participat 139.198 de elevi, dintre care 87,5% din promoția curentă și 12,5% din promoțiile anterioare.
- Ponderea participanților care provin din rândul absolvenților promoției curente este cu aproape 1 p.p. mai mare față de cea din anul precedent.

**Tabel 47. Numărul elevilor care s-au prezentat la examenul de bacalaureat în perioada 2015-2024**

	Număr			% din total prezenți		
	Total prezenți	Din care: absolvenți din promoția curentă	Din care: absolvenți din promoțiile anterioare	Total prezenți	Din care: absolvenți din promoția curentă	Din care: absolvenți din promoțiile anterioare
2014/2015	173.792	145.970	27.822	100,0%	84,0%	16,0%
2015/2016	139.875	116.029	23.846	100,0%	83,0%	17,0%
2016/2017	138.251	116.628	21.623	100,0%	84,4%	15,6%
2017/2018	135.364	115.983	19.381	100,0%	85,7%	14,3%
2018/2019	137.636	116.790	20.846	100,0%	84,9%	15,1%
2019/2020	154.320	122.168	32.152	100,0%	79,2%	20,8%
2020/2021	135.445	114.216	21.229	100,0%	84,3%	15,7%
2021/2022	130.621	112.869	17.752	100,0%	86,4%	13,6%
2022/2023	133.707	115.897	17.810	100,0%	86,7%	13,3%
2023/2024	139.198	121.829	17.369	100,0%	87,5%	12,5%

Sursa: Ministerul Educației, 2015-2024

Rata de promovare a examenului de bacalaureat (ambele sesiuni):

- Din totalul elevilor prezenți la examenul de bacalaureat 2024, 79,7% au promovat, valoarea fiind cu peste 2,4 p.p. mai mare față de cea din anul anterior.
- Analizând datele în funcție de cohorta de proveniență a absolvenților, se observă că rata de succes la bacalaureat a fost mai ridicată în rândul absolvenților din promoția curentă (peste opt din zece elevi prezenți au promovat examenul de bacalaureat), în comparație cu absolvenții din promoțiile anterioare (patru din zece elevi prezenți au promovat examenul de bacalaureat).

**Tabel 48. Numărul și procentul elevilor promovați la examenul de bacalaureat în perioada 2015-2024**

	Număr			% din total prezenți		
	Total promovați	Din care: din promoția curentă	Din care: din promoțiile anterioare	% promovați din total prezenți	% promovați din participării din promoția curentă	% promovați din participării din promoțiile anterioare
2014/2015	119.844	110.558	9.286	69,0%	75,7%	33,4%
2015/2016	97.065	89.692	7.373	69,4%	77,3%	30,9%
2016/2017	102.106	94.233	7.873	73,9%	80,8%	36,4%
2017/2018	96.753	90.909	5.844	71,5%	78,4%	30,2%
2018/2019	100.824	93.507	7.317	73,3%	80,1%	35,1%
2019/2020	107.212	95.494	11.718	69,5%	78,2%	36,4%
2020/2021	99.122	90.919	8.203	73,2%	79,6%	38,6%
2021/2022	101.424	93.784	7.640	77,6%	83,1%	43,0%
2022/2023	103.288	96.211	7.077	77,3%	83,1%	39,7%
2023/2024	110.957	103.671	7.286	79,7%	85,1%	41,9%

Sursa: Ministerul Educației, 2015-2024

Rata de promovare la examenul de bacalaureat pe județe (atât candidați din promoția curentă, cât și candidați din promoțiile anterioare):

- Analiza ratei de promovare la examenul de bacalaureat evidențiază evoluții oscilante la nivelul fiecărui județ. Diferențe mai consistente, de ordinul a 5-7 p.p., se înregistrează în județele Călărași, Ilfov și Dolj, valorile crescând față de anul precedent.

- La examenul de bacalaureat 2024, rata de promovare a înregistrat cele mai mari valori – între 84 și 87% – în județele Cluj, Brașov, Alba, București, Brăila și cele mai mici – între 62 și 67,5% – în Ilfov, Giurgiu, Mehedinți, Harghita.

**Tabel 49. Rata de promovare a examenului de bacalaureat, pe județe - %**

Județ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total	69,0	69,4	73,9	71,5	73,3	69,5	73,2	77,6	77,3	79,7
AB	78,3	76,8	81,0	77,4	77,0	75,8	78,5	78,2	82,3	84,6
AG	70,4	73,5	77,9	73,4	76,7	71,5	76,6	79,8	82,4	82,9
AR	64,1	64,2	69,9	65,4	69,0	63,8	72,1	75,6	74,1	75,4
B	70,2	69,6	75,0	75,1	76,3	73,4	76,5	80,8	80,6	84,5
BC	76,7	78,3	83,2	80,4	78,9	76,4	79,6	82,6	82,5	83,5
BH	66,9	62,1	72,2	66,7	71,9	68,8	72,7	78,9	78,7	79,9
BN	73,2	71,3	77,2	71,6	72,0	71,1	70,2	78,1	78,2	81,6
BR	76,4	74,0	78,9	76,4	76,0	75,0	77,3	82,1	84,0	84,4
BT	76,1	75,7	78,1	74,6	75,1	70,9	72,7	77,3	75,7	79,7
BV	78,4	79,5	80,0	76,1	77,4	75,7	78,2	81,8	82,1	85,1
BZ	67,7	70,3	76,2	75,4	77,1	71,6	76,8	79,7	78,9	82,3
CJ	83,0	82,0	83,0	82,6	84,3	81,2	83,3	86,7	85,0	87,0
CL	57,8	58,5	65,5	60,1	63,0	58,4	66,3	64,7	68,0	74,5
CS	65,8	68,0	66,4	63,7	67,1	66,5	65,9	74,3	71,6	74,7
CT	60,4	64,1	68,2	67,3	70,5	64,7	70,9	75,7	79,5	80,3
CV	67,1	67,9	73,7	68,3	67,4	69,5	69,1	76,1	68,8	73,6
DB	62,9	61,2	68,3	67,2	66,7	64,7	69,6	74,2	72,1	74,4
DJ	65,2	68,5	72,1	72,9	72,5	68,0	71,7	77,7	75,4	80,5
GJ	56,6	59,1	62,4	66,4	69,9	59,3	61,7	65,6	66,6	70,4
GL	75,3	78,6	79,2	75,9	76,7	73,9	78,2	82,8	81,7	82,6
GR	44,6	45,7	52,1	51,2	54,9	52,1	59,1	66,3	63,9	65,8
HD	69,9	69,6	72,8	68,7	71,5	66,3	70,2	75,8	77,6	77,5
HR	63,0	66,5	65,7	63,1	66,6	65,7	61,8	69,5	65,5	67,5
IF	41,7	37,8	45,5	38,8	48,5	41,6	48,9	56,4	56,8	62,0
IL	66,9	69,8	73,1	68,5	72,4	65,8	66,4	70,4	72,9	77,4
IS	79,0	78,3	83,3	79,9	81,7	76,2	79,6	83,6	82,9	82,1
MH	56,7	59,4	62,6	63,9	61,7	57,5	67,8	70,9	62,9	66,8
MM	68,1	67,6	70,4	68,2	68,5	67,0	69,4	74,9	73,5	75,9
MS	70,1	67,1	69,2	68,3	68,9	67,3	69,9	74,0	70,8	74,7
NT	72,1	71,0	76,7	74,2	74,5	72,0	75,9	79,3	82,3	80,9
OT	61,3	64,6	68,1	70,1	72,9	65,4	69,7	75,8	72,1	76,5
PH	75,5	74,7	79,2	73,9	77,2	72,1	77,1	80,4	80,3	81,9
SB	77,5	76,5	82,4	78,6	78,6	76,5	78,5	81,7	81,6	83,4
SJ	66,7	66,3	73,3	67,8	69,7	67,5	71,2	76,1	72,8	75,6
SM	74,0	71,1	75,9	70,9	73,3	70,8	72,9	77,0	75,2	79,2
SV	71,8	73,2	75,9	74,0	73,5	71,4	74,3	79,4	79,8	81,5
TL	71,1	68,2	71,6	68,1	69,8	64,8	70,3	73,6	71,9	76,2
TM	67,5	67,4	74,2	68,9	70,5	67,8	73,0	75,5	78,0	78,1
TR	51,4	54,6	61,2	56,9	65,8	61,5	64,7	68,2	68,4	70,7
VL	67,8	69,8	72,2	70,1	71,7	66,9	71,1	78,8	76,7	79,7
VN	70,3	69,6	72,2	70,6	73,3	67,3	71,2	74,6	76,7	77,6
VS	70,6	72,7	77,7	72,5	72,1	70,6	70,6	76,4	73,7	78,2

Sursa: Ministerul Educației, 2015-2024

Observație: datele cuprind atât candidații din promoția curentă, cât și candidați din promoțiile anterioare.

Rata de promovare la examenul de bacalaureat pe filiere de formare:

- La nivelul examenului de bacalaureat 2024, valorile indicatorului cresc față de cele din anul precedent. Față de începutul intervalului analizat, valorile au crescut la nivelul tuturor celor trei filiere; cea mai mare creștere s-a înregistrat la nivelul liceelor tehnologice (de la 48,6% la 62,6%).

- Cele mai mari valori ale ratei de promovare se înregistrează în cazul filierei teoretice, iar cele mai mici la nivelul celei tehnologice.
- La nivelul examenului de bacalaureat 2024, se evidențiază următoarele: nouă din zece elevi din liceele teoretice, prezenți la examenul de bacalaureat au promovat; de asemenea, au promovat opt din zece elevi din liceele vocaționale și șase din zece elevi din cele tehnologice, prezenți la examenul de Bacalaureat.

**Tabel 50. Distribuția elevilor promovați la examenul de bacalaureat, pe filiere**

An școlar	Total	Filieri		
		Teoretică	Vocațională	Tehnologică
2014/2015	69,0%	83,8%	74,8%	48,6%
2015/2016	69,4%	83,6%	73,2%	47,3%
2016/2017	73,9%	86,2%	76,1%	52,9%
2017/2018	71,5%	84,8%	76,2%	47,5%
2018/2019	73,3%	86,2%	75,8%	50,1%
2019/2020	69,5%	84,2%	77,2%	46,5%
2020/2021	73,2%	85,8%	75,8%	51,1%
2021/2022	77,6%	88,7%	77,1%	58,0%
2022/2023	77,3%	88,1%	77,9%	58,0%
2023/2024	79,7%	90,0%	78,8%	62,6%

Sursa: Ministerul Educației, 2024

Analiza datelor privind promovarea examenului de bacalaureat (din totalul elevilor prezenți) după sexe și categorii de medii în 2024 obținute relevă următoarele:

- Promovabilitatea este mai mare în rândul populației feminine (82,8% față de 76,2%).
- Populația feminină a obținut medii mai mari decât cea masculină; astfel, 26,7% au obținut medii cuprinse între 8 și 10 spre deosebire de 16,8% dintre băieți, iar 17,3% dintre fete au obținut medii între 6 și 7,99 față de 19,2% dintre băieți.

**Tabel 51. Distribuția elevilor promovați (din total prezenți) la examenul de bacalaureat 2024, pe sexe și categorii de medii obținute**

Media obținută	% (din total prezenți)		
	Total	Feminin	Masculin
Total	79,7	82,8	76,2
10	0,0%	0,0%	0,0%
9,50-9,99	7,8%	5,5%	2,3%
9,00-9,49	13,6%	8,7%	4,8%
8,50-8,99	11,8%	6,9%	4,9%
8,00-8,49	10,4%	5,6%	4,8%
7,50-7,99	9,0%	4,6%	4,4%
7,00-7,49	8,3%	4,0%	4,3%
6,50-6,99	8,5%	3,8%	4,7%
6,00-6,49	10,2%	4,4%	5,8%

Sursa: Ministerul Educației, 2024

## Rata de absolvire a învățământului profesional

**În anul școlar 2022/2023, rata de absolvire a învățământului profesional a înregistrat o reducere față de anul școlar anterior, ajungând la valoarea de 13%. Băieții înregistrează o situație mai bună decât a fetelor, în ceea ce privește absolvirea învățământului profesional.**

Rata de absolvire a învățământului profesional este calculată prin raportarea numărului de absolvenți la populația în vârstă teoretică de absolvire de 17 ani.

La nivelul intervalului de timp analizat, cuprins între 2016/2017 (an școlar în care a absolvit prima promoție de elevi din învățământul profesional, de la reînființarea în 2014/2015) și 2022/2023, situația este următoarea:

- Valoarea indicatorului a crescut constant până în anul școlar 2021/2022, de la 8,9% la 14,3%; anul școlar 2022/2023 înregistrează o întrerupere a trendului ascendent, valoarea la care se ajunge fiind de 13%.
- Diferența pe sexe este în favoarea populației masculine în întreg intervalul analizat, aceasta situându-se la nivelul a 7-8 p.p.

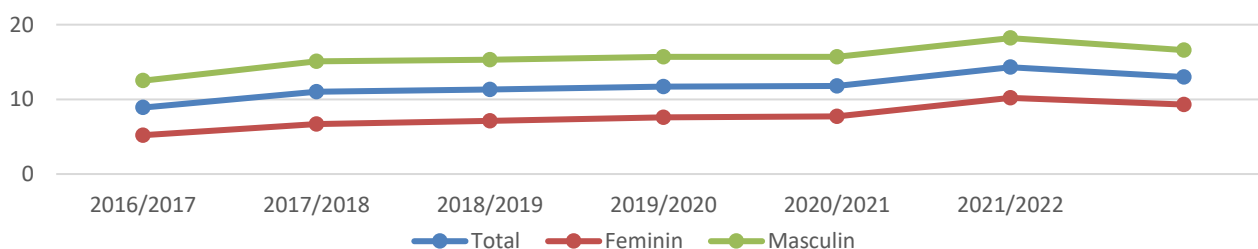
**Tabel 52. Rata de absolvire a învățământului profesional**

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	8,9	11,0	11,3	11,7	11,8	14,3	13,0
<b>Feminin</b>	5,2	6,7	7,1	7,6	7,7	10,2	9,3
<b>Masculin</b>	12,5	15,1	15,3	15,7	15,7	18,2	16,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2017-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

**Figura 31. Rata de absolvire a învățământului profesional**



## III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal

**Rata de absolvire a învățământului postliceal a înregistrat o evoluție oscilantă în intervalul de timp analizat, între un minim de 14,4% și un maxim de 16,7%.**

Rata de absolvire a învățământului postliceal este calculată prin raportarea numărului de absolvenți la populația în vârstă teoretică de absolvire de 21 de ani.

Rata de absolvire a învățământului postliceal înregistrează următoarea situație:

- În perioada analizată, indicatorul a avut un trend descendent în perioada 2014-2018 și oscilant din 2019. În anul școlar 2022/2023 valoarea indicatorului a crescut ușor față de anul anterior (cu 0,3 p.p.).
- În ceea ce privește distribuția valorilor indicatorului pe sexe, se observă un net avantaj al populației feminine, scorurile acestora fiind cu 8,7-11,4 p. p. mai mari față de cele ale populației masculine. Această situație se înregistrează pe tot intervalul de timp analizat.

**Tabel 53. Rata de absolvire a învățământului postliceal**

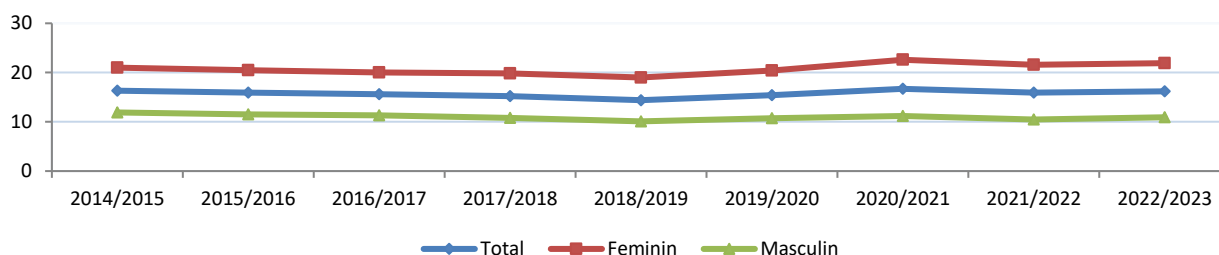
	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
<b>Total</b>	16,3	15,9	15,6	15,2	14,4	15,4	16,7	15,9	16,2
<b>Feminin</b>	21,0	20,5	20,0	19,8	19,0	20,4	22,6	21,6	21,9
<b>Masculin</b>	11,9	11,5	11,3	10,8	10,1	10,7	11,2	10,5	10,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2024

Notă: Pentru perioada 2014-2020 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Rata de absolvire a învățământului postliceal este relativ redusă, fiind determinată și de faptul că cea mai mare parte a persoanelor care frecventează această formă de învățământ au minimum 21 de ani și absolvă mai târziu decât vârsta teoretică (21 de ani) folosită la calcularea indicatorului.

**Figura 32. Rata de absolvire a învățământului postliceal, pe sexe**



## CAPITOLUL IV. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Eficiența externă a sistemului de învățământ poate fi analizată din perspectiva inserției profesionale a absolvenților pe piața muncii. Capitolul de față realizează o prezentare sintetică a unor date statistice referitoare la: nivelul de educație al populației, participarea la viața economică, respectiv inserția pe piața muncii a absolvenților diferitelor niveluri de învățământ. Informațiile referitoare la eficiența externă au la bază datele statistice din *Ancheta forței de muncă în gospodăria (AMIGO)* realizată de INS. Analiza datelor a fost realizată la nivelul populației în vârstă de muncă de 15-64 de ani, precum și la nivelul populației de 15-24 de ani (tineri), pentru analiza absorbției absolvenților sistemului educațional pe piața forței de muncă.

### IV.A. Nivelul de instruire a populației de 15-64 de ani

La nivelul anului 2023, distribuția populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ înregistrează valori similare cu cele din anul precedent:

- O pondere de 16,1% din populația de 15-64 de ani are, în 2023, studii superioare, valoare în scădere cu 1 p.p. față de anul anterior. Diferențele pe medii de rezidență sunt ample: un sfert din populația de 15-64 ani din urban (25,6%) a absolvit învățământul superior, comparativ cu numai 5,7% în mediul rural. Se constată un ușor avantaj al populației feminine (17,9%) față de cea masculină (14,2%).
- La nivelul populației de 15-64 de ani, absolvenții de liceu sunt cei mai numeroși (43,3% în 2023, cu 0,6 p.p. mai puțini decât în 2022). Ponderea absolvenților de liceu din mediul urban (46,8%) este mai amplă decât ponderea absolvenților din mediul rural (39,5%); față de anul anterior se constată reducerea cu 1,2 p.p. a valorii indicatorului pentru populația din mediul rural, fapt ce crește diferența valorii indicatorului pe medii în favoarea mediului urban. Pe sexe, se constată un ușor avantaj al populației feminine de 15-64 de ani absolvente de liceu, în raport cu populația masculină (cu 1,6 p.p.).

- 15,5% din populația de 15-64 de ani este absolventă de învățământ profesional la nivelul anului 2023, cu 0,2 p.p. mai mult decât în anul școlar anterior. Diferența pe sexe este considerabilă în favoarea populației masculine, însă diferența s-a redus ușor față de anul anterior (19,8% masculin, 11,1% feminin). Diferențe ale ponderii absolvenților de învățământ profesional se înregistrează și pe medii de rezidență, în favoarea mediului rural (19,2% rural, 12,1% urban, valori relativ constante față de anul anterior).
- Se păstrează procente ridicate de populație care a absolvit doar învățământul gimnazial (18,4%), valoarea indicatorului fiind în creștere față de anul anterior cu 1,1 p.p. Ponderea populației de 15-64 de ani care a absolvit doar învățământ gimnazial este mult mai mare în mediul rural (28,4%), comparativ cu mediul urban (9,2%), ambele valori fiind în creștere față de anul precedent.
- Ponderea persoanelor care au absolvit doar învățământul primar sau sunt fără școală primară absolvită este de 3,9% în anul 2023, valoare în ușoară creștere față de anul anterior. Mediul rural înregistrează o pondere cu mult mai mare a absolvenților de învățământ primar sau fără școală de 15-64 de ani, decât în mediul urban (5,6% în rural, față de 2,3% în urban).

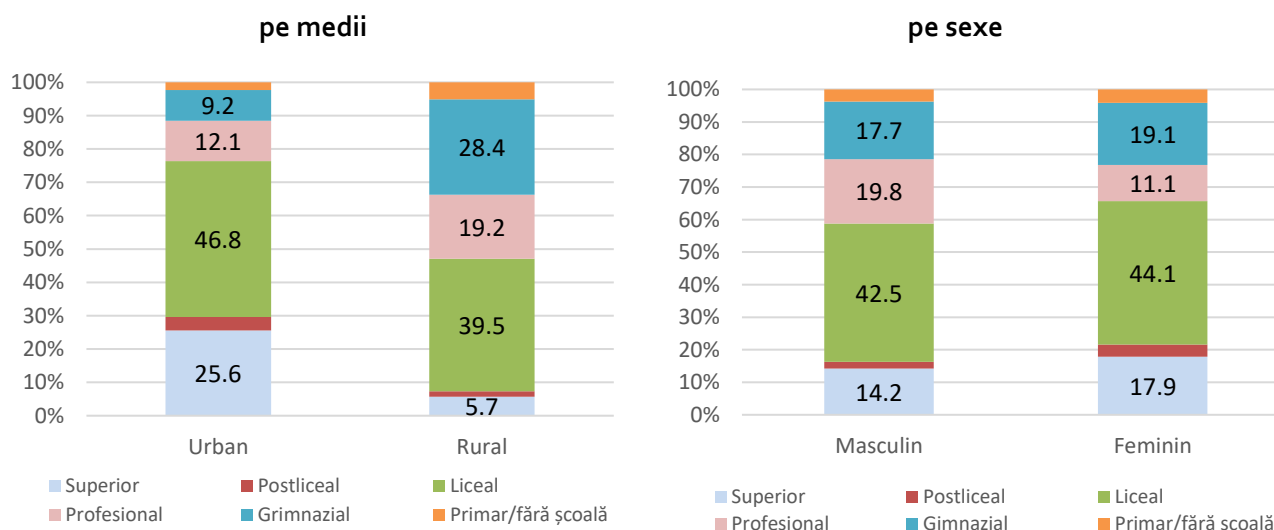
Analiza datelor referitoare la populația de 15-64 de ani evidențiază, pentru anul 2023, o scădere a nivelului general de educație a populației apte de muncă, prin scăderea ponderii persoanelor absolvente de învățământ superior, postliceal, liceal concomitent cu o creștere a ponderii persoanelor cu nivel mai redus de educație (profesional, gimnazial, primar sau fără școală primară absolvită).

**Tabel 54. Structura populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ**

	2020	2021	2022	2023
<b>Total (mii persoane)</b>	<b>12611,8</b>	<b>12387,5</b>	<b>12257,2</b>	<b>12078,1</b>
Superior	16,2%	16,4%	17,1%	16,1%
Postliceal	2,6%	2,7%	3,0%	2,9%
Liceal	40,9%	43,1%	43,9%	43,3%
Profesional	16,5%	16,2%	15,3%	15,5%
Gimnazial	19,8%	18,1%	17,3%	18,4%
Primar/fără școală	3,9%	3,4%	3,5%	3,9%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2021-2024

**Figura 33. Structura populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ și medii de rezidență/sexe (%)**





#### IV.B. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-64 de ani

Conform statisticilor INS, din totalul de 19.054,5 mii de persoane rezidente în România în anul 2023, un număr de 12.078,1 mii sunt persoane în vârstă de 15-64 de ani, considerate în analizele statistice ca fiind persoanele în vârstă de muncă. Dintre acestea:

- 8.069,1<sup>1</sup> mii de persoane reprezintă populația activă din 2023, care a finalizat o formă de educație și este disponibilă a desfășura activități economice (care cuprindea: 7613,5 mii de persoane populație ocupată și 455,6 mii de șomeri);
- 4.009 mii de persoane reprezintă populația inactivă, formată din elevi și studenți, persoane casnice, pensionari, beneficiari de ajutor social; valoarea indicatorului este în scădere față de anul precedent.

Populația activă a scăzut în anul 2023 cu peste 123 mii de persoane. Ponderea șomerilor în anul 2023 este constantă față de anul anterior (3,8%).

Analiza distribuției populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ absolvite evidențiază următoarele:

- Absolvirea nivelurilor superioare de învățământ crește șansele de a avea o ocupație. Astfel, ponderea absolvenților de învățământ superior din totalul populației ocupate este de 22,9%, în ușoară scădere față de anul anterior; ponderea șomerilor cu studii superioare este de 6,2%, în scădere cu 0,7 p.p. față de anul anterior.
- Concomitent, ponderea celor care au absolvit niveluri reduse de învățământ (primar, gimnazial) este mult mai amplă în rândul șomerilor (38,7%), comparativ cu populația ocupată (13,1%).

**Tabel 55. Distribuția populației de 15-64 de ani pe categorii și pe niveluri de învățământ, 2023**

	Nr. persoane (mii)	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/fără școală
Populația activă	8.069,1	21,9%	3,7%	42,6%	17,2%	12,6%	1,9%
Populația ocupată	7.613,5	22,9%	3,9%	42,8%	17,4%	11,6%	1,5%
Șomeri	455,6	6,2%	0,8%	39,5%	14,9%	30,4%	8,3%
Populație inactivă	4.009	4,3%	1,2%	44,5%	11,9%	30,1%	8%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2024

Analiza ratelor de ocupare a populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ evidențiază concluzii similare, gradul de ocupare a populației crescând pe măsura creșterii nivelului de educație. Astfel, la nivelul anului 2023:

- Populația ocupată din totalul populației active în vârstă de 15-64 de ani este de 94,4%.
- O pondere de aproape 90% din populația absolventă de învățământ superior este populație ocupată, în procente mai mari la nivelul populației din urban, respectiv al populației feminine.
- Rata de ocupare în rândul persoanelor de 15-64 de ani care au absolvit învățământul postliceal, continuă tendința ascendentă din ultimii ani, ajungând la 85,3%; ponderea populației feminine ocupate care are acest nivel de educație este cu aproape 30 p.p. mai mare decât a populației masculine (56,3% feminin, 28,9% masculin).
- 6 din 10 absolvenți de liceu (62,4%) participă la activități economice; există discrepanțe mari între populația ocupată din mediul urban, respectiv populația ocupată din mediul rural, absolventă de învățământ liceal (aproximativ 10 p.p.).
- 7 din 10 absolvenți de învățământ profesional se regăsesc pe piața muncii (70,7%); valoarea indicatorului este în creștere față de anul anterior; populația masculină și cea provenită din mediul rural sunt mai bine reprezentate la nivelul populației ocupate constituită din absolvenți de învățământ profesional.
- 4 din 10 absolvenți de gimnaziu se regăsesc la nivelul populației ocupate. Valoarea indicatorului înregistrează o ușoară creștere față de anul anterior (cu 0,6 p.p.); se constată ponderi crescute în cazul populației masculine și populației rezidente în mediul rural.

<sup>1</sup> Inclusiv persoane care nu au absolvit învățământul primar, dar sunt disponibile a desfășura activități economice.

- Persoanele cu cel mult patru clase absolvite prezintă cea mai scăzută rată de ocupare, aproape un sfert dintre acestea fiind integrate pe piața muncii. Valoarea indicatorului este relativ constantă față de anul precedent. Ca și în cazul populației care a absolvit cel mult învățământul gimnazial, în cazul populației care a absolvit cel mult învățământul primar rata de ocupare este semnificativ mai mare pentru bărbați și pentru persoanele din mediul rural.

**Tabel 56. Distribuția populației ocupate de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ absolvite, 2023**

	Nr. Persoane (mii)	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/fără școală
<b>Total</b>	7.613,5	89,8%	85,3%	62,4%	70,7%	39,6%	24,1%
<b>Urban</b>	4.305,3	75,1%	62,8%	36,6%	27,9%	7,5%	6,2%
<b>Rural</b>	3.308,2	14,6%	22,5%	25,8%	42,8%	32,0%	17,9%
<b>Masculin</b>	4.360,6	40,9%	28,9%	35,3%	51,2%	26,1%	18,2%
<b>Feminin</b>	3.252,9	48,9%	56,3%	27,1%	19,6%	13,5%	5,9%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2024

#### IV.C. Participarea la viața economică a populației de 15-24 de ani

Rata de ocupare a tinerilor cu vârsta de 15-24 de ani reprezintă ponderea persoanelor implicate în activități economice din totalul populației aparținând aceleiași categorii de vârstă. În anul 2023, sub o cincime (18,7%) din totalul persoanelor de 15-24 de ani era implicată pe piața muncii, cu 1 p.p. mai puțin decât în anul anterior. În același timp, aproape 22% din populația activă de 15-24 de ani a fost în situație de șomaj, rata șomajului în rândul tinerilor de 15-24 de ani scăzând cu 1 p.p. față de anul anterior.

**Tabel 57. Ratele de participare la viața economică a populației de 15-24 de ani, pe niveluri de învățământ**

2023	Total	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/fără școală
<b>Rata de ocupare (ponderea populației ocupate în populația din grupa de vârstă)</b>							
<b>Total</b>	<b>18,7%</b>	47,6%	85,5%	17,5%	69%	12,2%	9,8%
<b>Urban</b>	<b>13,8%</b>	50,6%	93,7%	13,4%	65,7%	2,7%	3,1%
<b>Rural</b>	<b>23,1%</b>	40,3%	74,9%	22,5%	70,3%	17,9%	13,1%
<b>Masculin</b>	<b>23,4%</b>	46,6%	94,2%	21,1%	76,5%	18,1%	15,8%
<b>Feminin</b>	<b>13,7%</b>	48,2%	79,7%	13,8%	53,8%	6%	4%
<b>Rata șomajului (ponderea șomerilor în populația activă)</b>							
<b>Total</b>	<b>21,8%</b>	18,5%	6,7%	19,7%	15,7%	30,3%	35,4%
<b>Urban</b>	<b>18,7%</b>	17,4%	4,5%	15,3%	15,7%	49%	63,6%
<b>Rural</b>	<b>23,4%</b>	21,7%	10%	22,7%	15,7%	27,9%	28,9%
<b>Masculin</b>	<b>21,5%</b>	16,6%	2,4%	20,1%	14,3%	27,9%	35,1%
<b>Feminin</b>	<b>22,2%</b>	19,6%	9,7%	19,2%	19,6%	37,1%	36,6%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2024

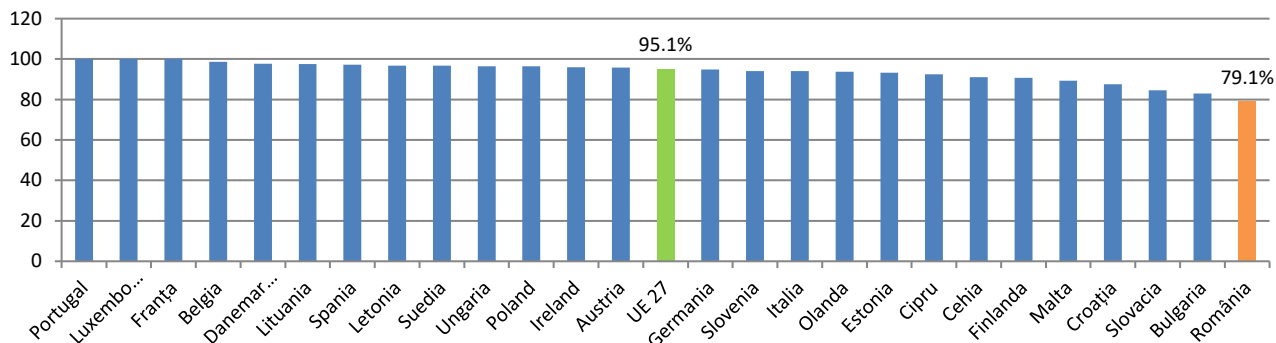
## CAPITOLUL V. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR EUROPENI 2020

### V. A. Rata de participare la învățământul preșcolar

Participarea la educația preșcolară a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar obligatoriu este un indicator european care a avut ca țintă, pentru anul 2020, valoarea de 95%. Cele mai recente date comparative la nivel european publicate de Eurostat pentru acest

indicator se referă la anul 2022. Media UE privind acest indicator a fost de 95,1% în 2022. Valorile cele mai crescute s-au înregistrat în Portugalia, Luxemburg și Franța (100%). Țările cu cele mai reduse valori ale indicatorului sunt Slovacia (84,5%), Bulgaria (83%) și România (79,1%).

**Figura 34. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar obligatoriu – date comparative 2022**



Sursa: Eurostat, 2024

**Tabel 58. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar obligatoriu - %**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<b>UE 27</b>	<b>93,9</b>	<b>94,4</b>	<b>94,8</b>	<b>94,8</b>	<b>94,9</b>	<b>95,2</b>	<b>95,5</b>	<b>94,9</b>	<b>95,1</b>
Austria	94	94,8	94,9	95,6	96	96	95,8	94,7	95,8
Belgia	98,4	98,3	98,3	98,6	98,3	98,3	98,7	98,2	98,6
Bulgaria	89,3	89,2	86,5	83,9	82,4	82,7	82,4	82,3	83
Cehia	86,4	88	90,7	92	91,5	90,7	90,3	91,4	91
Cipru	82,6	89,6	89,7	92	95,3	97	98,9	94,5	92,5
Croația	72,4	74,5	76,2	84,5	83	84,2	85,8	84,5	87,5
Danemarca	98,1	98,5	98,1	98	100	98,3	98,2	97,7	97,7
Estonia	91,7	91,9	92,6	92,9	92,8	92,9	93,3	93	93,2
Finlanda	83,6	83,6	87,4	87,9	89,3	91,4	92,8	92,5	90,7
Franța	99,6	100	100	100	100	100	100	100	100
Germania	97,4	97,4	96,6	96,4	96	95,8	95,6	95,1	94,9
Grecia	84	80,5	79,8	81,5	75,2	85,6	*	*	*
Ireland	99,7	97,7	98,8	*	100	100	100	100	95,9
Italia	96,5	96,2	96,1	95,1	94,9	96	95,9	92,8	94
Letonia	94,4	95	95,5	96,3	96	95,9	95,8	96	96,8
Lituania	88,8	90,8	91,4	91,9	91	91,3	92,2	93,1	97,5
Luxembourg	98,4	96,6	94,2	96,6	96,1	97,9	98,4	99,3	100
Malta	96,5	100	98	96,5	95,3	94,9	90,8	88,7	89,3
Olanda	97,6	97,6	97,6	97,6	96,9	97,2	97,1	96,9	93,8
Polonia	87,1	90,1	93,1	91,9	93	94,5	95,1	95,4	96,5
Portugalia	93,5	93,6	92,5	94,3	93,7	96,6	97,9	96,5	100
<b>România</b>	<b>86,4</b>	<b>87,6</b>	<b>88</b>	<b>89,9</b>	<b>88,5</b>	<b>82,3</b>	<b>82,4</b>	<b>81,5</b>	<b>79,1</b>
Slovacia	77,4	78,4	76,5	78,2	82,2	82,6	83,2	83	84,5
Slovenia	89,4	90,5	90,9	92,1	93,1	93,6	94,1	93,8	94,1
Spania	97,1	97,7	97,3	97,4	98	97,8	97,7	96,9	97,2

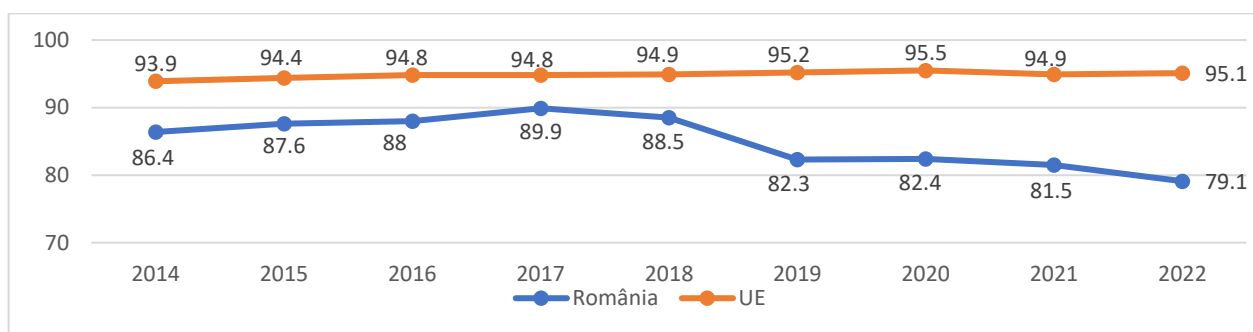
Suedia	95,9	95	95,6	96,3	95,9	96,3	96,6	96,8	96,7
Ungaria	94,7	95,3	95,7	95,6	95,7	95,8	97,1	97,5	96,5

Sursa: Eurostat, 2024

\* Date indisponibile

În perioada 2014-2017, România a înregistrat o creștere semnificativă a acestui indicator european, de la 86,4%, până la valoarea de 89,9%. Cel mai probabil, coborârea vârstei de debut școlar la 6 ani a determinat o implicare mai activă a părinților în înscrierea copiilor la grădiniță. Pentru anul 2022, se înregistrează o scădere semnificativă a valorii indicatorului cu 2,4 p.p., față de anul anterior (ajungând la 79,1%).

**Figura 35. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu, date comparative UE – România, 2014-2022**



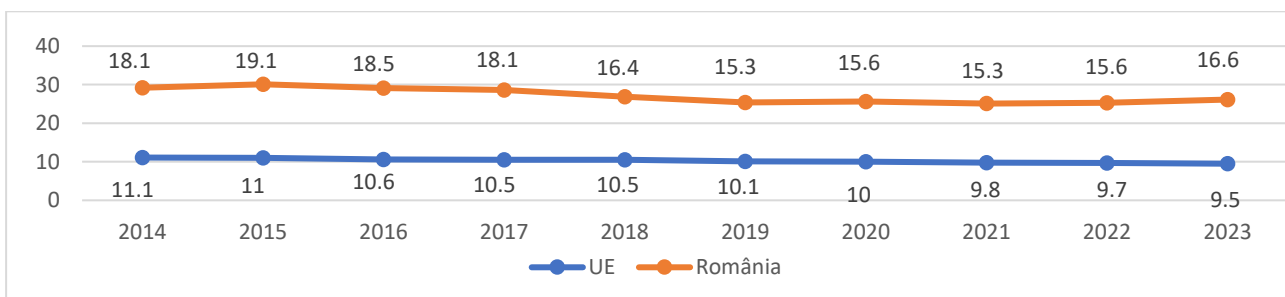
Sursa: Eurostat, 2024

## V.B. Rata de părăsire timpurie a școlii

Acest indicator măsoară procentul tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani din totalul populației de această vârstă, care au cel mult studii gimnaziale și care nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau de formare profesională în cele patru săptămâni care preced ancheta statistică.

În perioada 2014-2023, rata de părăsire timpurie a școlii a înregistrat fluctuații ușoare de la un an la altul, dar s-a menținut la valori ridicate (între 15,3% și 19,1%). Cea mai consistentă diminuare a valorii indicatorului a fost cu 1,7 p.p. în 2018. În 2023, valoarea indicatorului și-a continuat tendința ascendentă din anul anterior, ajungând la (16,6%). România este printre țările cu cea mai mare rată de părăsire timpurie a școlii, rămânând la distanță mare față de ținta propusă la nivel național pentru 2020 (11,3%). Media UE a scăzut lent, dar constant în această perioadă de la 11,1% în 2014 la 9,5% în 2023, realizând și chiar depășind ținta propusă (10%).

**Figura 36. Evoluția ratei de părăsire timpurie a școlii, în perioada 2014-2023 - %**



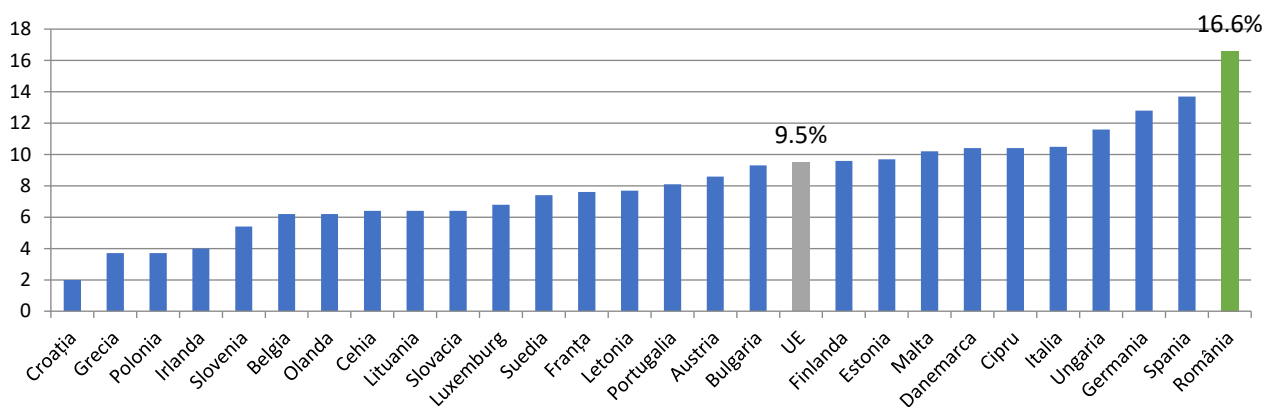
Sursa: Eurostat, 2024

**Tabel 59. Rata de părăsire timpurie a școlii, în perioada 2014-2023 - %**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Ținta 2020
<b>UE</b>	11,1	11,0	10,6	10,5	10,5	10,1	10	9,8	9,7	9,5	10,0
<b>România</b>	18,1	19,1	18,5	18,1	16,4	15,3	15,6	15,3	15,6	16,6	11,3

Sursa: Eurostat, 2024

**Figura 37. Rata de părăsire timpurie a școlii – date comparative, 2023**



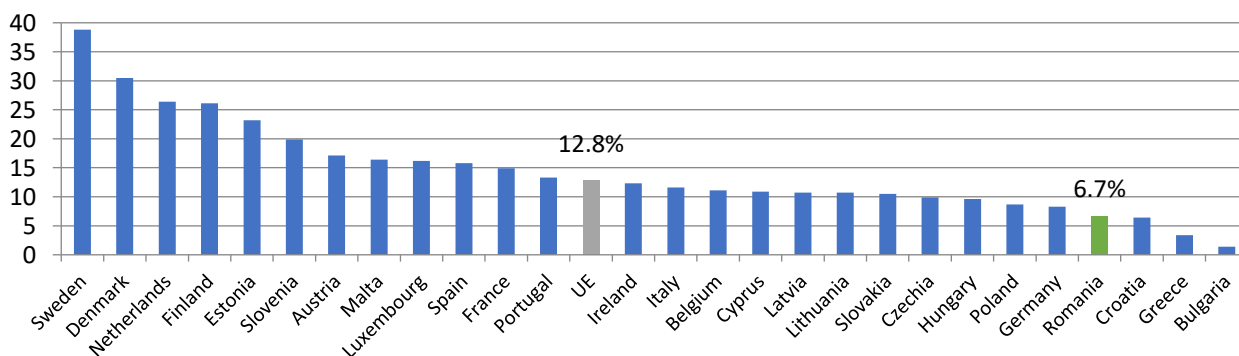
Sursa: Eurostat, 2024

### V. C. Participarea adulților la învățare pe tot parcursul vieții

În ultimul deceniu, România nu a reușit să înregistreze un progres consistent privind participarea adulților cu vârste între 25-64 de ani la învățare pe tot parcursul vieții.

La nivelul anului 2023, România ocupa unul dintre ultimele locuri între țările din Uniunea Europeană în ceea ce privește participarea adulților de 25-64 de ani la învățare pe parcursul întregii vieți, chiar dacă în ultimii doi ani valoarea indicatorului a înregistrat o creștere vizibilă (România – 6,7%, față de media UE de 12,8%). Cu toate că tendința indicatorului este ascendentă pentru România, aceasta se află încă departe de ținta europeană pentru anul 2020 proiectată la o pondere de 15%.

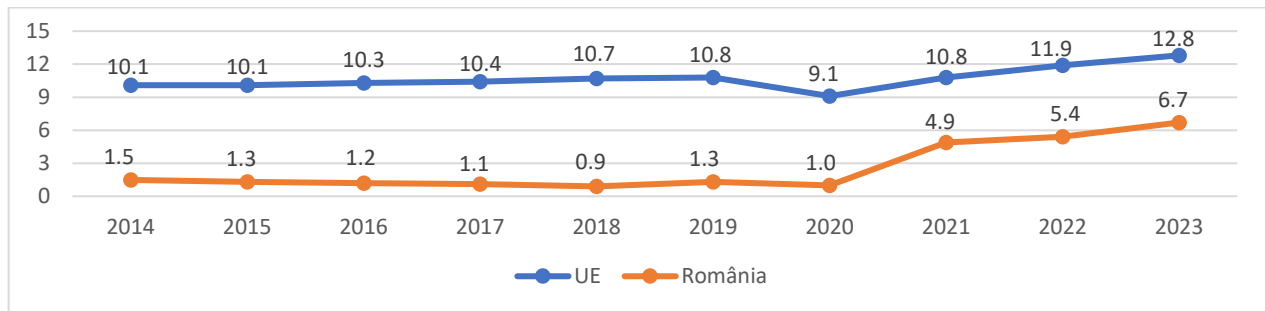
**Figura 38. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională – date comparative 2023**



Sursa: EUROSTAT, 2024

Deși cu mult superioară valorii înregistrate în România, media la nivelul UE a urmat, de asemenea, un progres foarte lent, cu un ușor regres în 2020. În ultimii 3 ani, la nivelul UE creșterea valorii indicatorului este mai evidentă decât în perioada 2014-2019. În România, se evidențiază o creștere cu 1,3 p.p. a valorii indicatorului în 2023, mult mai mare în comparație cu creșterea înregistrată în 2022. Datele evidențiază faptul că participarea la învățarea pe parcursul întregii vieți este încă o provocare la nivel european.

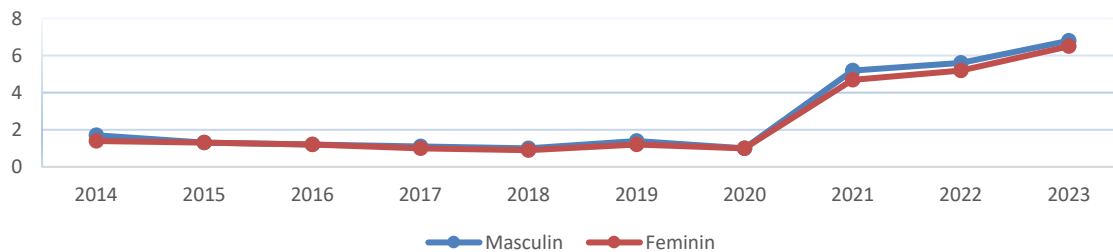
**Figura 39. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională – date comparative România – UE, 2014-2023 - %**



Sursa: EUROSTAT, 2024

În ultimii 12 ani (2011-2023), se observă un ușor decalaj pe sexe, cu privire la participarea adulților la educație și formare profesională, în defavoarea populației feminine. Cele mai recente date publicate evidențiază creșterea participării populației adulte la educație și formare continuă, pentru ambele sexe, însă decalajul se menține în favoarea bărbaților.

**Figura 40. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională pe sexe – România, 2014-2023**



Sursa: EUROSTAT, 2024

**Tabel 60. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională pe sexe – România, 2014-2023 - %**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Total</b>	1,5	1,3	1,2	1,1	0,9	1,3	1,0	4,9	5,4	6,7
<b>Masculin</b>	1,7	1,3	1,2	1,1	1,0	1,4	1,0	5,2	5,6	6,8
<b>Feminin</b>	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9	1,2	1,0	4,7	5,2	6,5

Sursa: EUROSTAT, 2024

## PARTEA A II-A – ACȚIUNI PRINCIPALE ȘI REZULTATE OBȚINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2023 -2024

### CAPITOLUL I. EDUCAȚIA TIMPURIE

#### I.A. Cadru legislativ

Actualizarea *Reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, document strategic elaborat de Ministerul Educației cu sprijinul și finanțarea UNICEF România și a Centrului Step by Step pentru Educație și Dezvoltare Profesională a avut în vedere alinierea la noua legislație și la modificările, începând din 2010, ale sistemului de educație timpurie. Acest document propune mai multe obiective, utile atât pentru profesioniștii sistemului de educație timpurie, cât și pentru toți cei interesați de acest domeniu. Dintre acestea, menționăm:

- îmbunătățirea procesului educațional din creșe și grădinițe;
- îmbunătățirea curriculumului destinat educației copilului de la 1 la 7 ani;
- îmbunătățirea pregătirii cadrelor didactice;
- dezvoltarea și îmbunătățirea programelor de educație destinate părinților;
- evaluarea și îmbunătățirea programelor educaționale oferite de creșe și grădinițe;
- monitorizarea progresului la nivel de sistem educațional destinat copiilor de la 1 la 7 ani;
- îmbunătățirea nivelului de cunoaștere publică asupra importanței și valorii perioadei copilăriei timpurii;
- crearea unui continuum al învățării care leagă dezvoltarea și îngrijirea timpurie de succesul de mai târziu din școală și din viață, prin alinierea acestor repere cu cerințele pentru etapele următoare de dezvoltare ale copilului.

Prin ordin al ministrului educației, s-a constituit Comitetul Intersectorial pentru Educație Timpurie și s-au derulat întâlniri în cadrul acestuia, stabilindu-se atribuții în elaborarea și operaționalizarea măsurilor din Programul-cadru intersectorial pentru dezvoltarea serviciilor unitare, incluzive, integrate și de calitate pentru educația timpurie și din Planurile operaționale de implementare a măsurilor din Programul-cadru 2023-2026.

S-au derulat multiple proiecte și activități în cadrul unităților de învățământ preșcolar, cum ar fi:

- ✓ Celebrarea Zilelor Internaționale din sistemul ONU - „Ziua mondială a profesorului”, „Ziua Internațională a toleranței”, „Ziua Internațională a Fetelor și Femeilor în Știință”, „Mama, primul meu cuvânt - Ziua Internațională a Femeii”, „Matematica pentru o lume mai bună - Ziua Internațională a Matematicii”, „Ziua internațională a Artei”, „Ziua Mondială a Apei”;
- ✓ „Tradiții și obiceiuri românești și de pretutindeni”;
- ✓ „Femei care au schimbat lumea”;
- ✓ „Environmental Education-Small Actions with Big Impacts” - proiect e-Twinning;
- ✓ “Joaca de-a știința” – proiect cu finanțare prin fondul Științescu;
- ✓ “Spunem NU discriminării rasiale”;
- ✓ “Diferiți, nu inferiori, rezultate - schimbarea atitudinii față de persoanele cu dizabilități”.

#### I.B. Proiecte care susțin dezvoltarea educației timpurii

##### ***Proiectul Educație Timpurie Incluzivă și de Calitate - E.T.I.C***

Scopul apelului a constat în implementarea, la nivel național, a măsurilor destinate realizării unui cadru instituțional și a unui curriculum național obligatoriu pentru învățământul antepreșcolar, precum și formării profesionale unitare a personalului didactic de la acest nivel. În cadrul acestui proiect, încheiat în decembrie

2023, care a beneficiat de o finanțare în valoare de 13,86 mil. lei, au fost înregistrate o serie de rezultate pentru dezvoltarea unui sistem de educație timpurie unitar, incluziv, integrat și de calitate, respectiv:

- ✓ înființarea Comitetului Național de Sprijin pentru Educația Timpurie (CNSET) înființat prin ordin de ministru;
- ✓ organizarea a șase întâlniri de lucru ale CNSET;
- ✓ elaborarea unui document cadru de diagnoză și prognoză privind organizarea și funcționarea unor servicii de calitate în domeniul educației timpurii în România și de sprijinire a implementării acestora
- ✓ derularea a trei programe de formare acreditate (Program pentru formarea mentorilor; Program pentru formarea de experți în dezvoltarea curriculară, autori de manuale școlare sau alte auxiliare didactice; Program pentru formarea de cadre didactice)
- ✓ formarea a 43 de cadre didactice din grupul țintă, în Reggio Emilia, Italia;
- ✓ formarea a 2.404 persoane certificate din cele 2.600 de cadre didactice beneficiare ale programelor de formare;
- ✓ derularea unei campanii de conștientizare, care a avut ca scop informarea opiniei publice cu privire la importanța educației timpurii și rolul acesteia în conturarea unui parcurs de succes pentru individ;
- ✓ distribuirea a 700 de broșuri cu tematici Reggio Emilia către ISJ-uri/ISMB, în vederea evidențierii unor elemente, instrumente, tehnici inovative ce pot fi utilizate la clasă.

#### **Proiectul Sistem Unitar de Educație Timpurie Incluzivă și de calitate (SU-ETIC)**

A fost definitivată și înaintată către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene fișa de proiect pentru proiectul necompetitiv *Sistem Unitar de Educație Timpurie Incluzivă și de calitate (SU-ETIC)*, în cadrul căruia vor continua eforturile Ministerului Educației de dezvoltare a unui sistem unitar de educație timpurie incluzivă și de calitate prin investiții în completarea cadrului de asigurare a calității educației timpurii și în îmbunătățirea performanțelor personalului implicat în educația timpurie, inclusiv a celui care răspunde de evaluarea și monitorizarea calității la nivel județean sau a personalului care se ocupă de formarea viitoarelor cadre didactice din educația timpurie. Bugetul alocat proiectului este de 115,49 milioane de lei.

**Apelul Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de educație timpurie** - finanțat din Programul Educație și Ocupare

Apelul de proiecte urmărește finanțarea măsurilor dedicate diversificării și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational prin susținerea de acțiuni/ măsuri strategice la nivel local pentru îmbunătățirea accesului copiilor cu vârste de la 3 luni la 6 ani la educația timpurie prin:

- crearea unui mecanism de dezvoltare și furnizare a serviciilor standard și complementare de educație, îngrijire și supraveghere, a copiilor de la naștere la 6 ani;
- furnizarea serviciilor integrate de educație, îngrijire și supraveghere, inclusiv cu asigurarea mesei copiilor, precum și măsuri complementare sau acompaniere;
- măsuri de acompaniere în funcție de nevoi pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile, inclusiv celor de etnie roma;
- activități pentru stimularea participării la educația timpurie și prevenirea abandonului.

#### **Investiții finanțate din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)**

- **Apelul Dezvoltarea serviciilor de educație timpurie complementare**

Cu o finanțare de 103 milioane de euro, apelul are ca obiectiv general îmbunătățirea accesului la servicii de educație timpurie de calitate și incluzive pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 0 și 6 ani, în special pentru cei din categorii defavorizate, prin dezvoltarea unui sistem unitar de servicii complementare și asigurarea unui mediu adecvat pentru desfășurarea activităților educaționale.

Au fost semnate 98 de contracte pentru dotarea și operaționalizarea a 98 de servicii complementare în vederea cuprinderii în învățământul antepreșcolar și preșcolar a copiilor din localitățile în care numărul populației școlare, inclusiv al copiilor sub 6 ani, este scăzut și nu funcționează o unitate de învățământ de nivel preșcolar/antepreșcolar cu personalitate juridică, precum și din localitățile în care se înregistrează, din cauza aglomerării creșelor și a grădinițelor un număr semnificativ de cereri de înscriere nesoluționate și în care serviciul standard poate oferi, suplimentar, servicii de educație timpurie complementare.



În septembrie 2024, se derulau activități de monitorizare a 98 de contracte de finanțare. În cadrul apelului de proiecte PNRR, sunt prioritizate proiectele care se vor implementa în comunități rurale izolate, defavorizate din punct de vedere economic sau care vizează grupuri vulnerabile de copii.

- Apelul *Formarea profesioniștilor din educația timpurie*

A fost desemnată entitatea câștigătoare pentru acest apel și a fost semnat contractul (august 2024). Formarea celor aproximativ 21.000 de persoane (personal didactic și nedidactic din educația timpurie, din creșe și grădinițe) urmează a se derula începând cu anul calendaristic 2025.

Obiectivul acestei investiții vizează formarea personalului din educație, protecție și sănătate de la nivel local care poate fi implicat în monitorizarea serviciilor de educație timpurie. Rezultate așteptate:

- formatori instruiți în domeniul curricular și al monitorizării: cel puțin 420 de formatori (168 de formatori în domeniul curricular și 252 de formatori în domeniul monitorizării serviciilor de educație timpurie) vor fi formați și evaluați în cadrul a două programe și vor primi certificate specifice;

- personal instruit, care lucrează în cadrul serviciilor de educație timpurie standard și complementare, acordând prioritate celor din cadrul serviciilor nou-înființate - vor fi formate 19.950 de persoane (personal didactic și nedidactic).

## CAPITOLUL II. EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI COPII

### II.A. Programe pentru copii/elevi aflați în situații de risc

#### ***Programul național integrat de reducere a abandonului școlar (PNIRAS)***

În conformitate cu prevederile Legii nr.198/2023, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Educației stabilește desfășurarea cu prioritate a unor activități, servicii și programe care contribuie la reducerea absenteismului, abandonului școlar/a ratei de părăsire timpurie a școlii, la toate nivelurile de învățământ. Pilonii principali ai PNIRAS sunt: asigurarea transportului gratuit, acordarea burselor sociale și a rechizitelor școlare.

#### ***Transportul elevilor***

În privința facilităților de transport acordate elevilor:

- ✓ Elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat, inclusiv cei înmatriculați în cadrul unităților de învățământ preuniversitar înscrise în Registrul special al unităților de învățământ preuniversitar care funcționează după un curriculum străin, beneficiază de gratuitate la serviciile publice de transport public local, inclusiv metropolitan și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului școlar.
- ✓ Elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat care locuiesc și/sau învață în județul Ilfov beneficiază de gratuitate pentru transportul cu metroul.
- ✓ Elevii care studiază în altă localitate decât cea de domiciliu și nu pot beneficia de transport public de persoane prin curse regulate nu vor beneficia de transport gratuit, ci vor primi, în continuare, o sumă forfetară.

Acordarea gratuității pentru transportul elevilor se face prin decontarea cheltuielilor către operatorii de transport de la bugetul Ministerului Educației.

#### ***Bursele școlare***

În anul școlar 2023 – 2024, prin noua metodologie-cadru de acordare a burselor școlare, s-a alocat cea mai mare sumă pentru burse. Astfel, s-au asigurat peste 738.800 de burse sociale, comparativ cu 389.490 de burse de ajutor social în anul școlar anterior (2022-2023). Suplimentar, 461.700 de elevi au beneficiat, în luna octombrie 2023, de burse de merit.

- ***Bursele de merit*** (450 lei/ lună) se acordă pentru minimum 30% din elevii din fiecare clasă de gimnaziu și liceu dintr-o unitate de învățământ preuniversitar, în ordinea descrescătoare a mediilor generale anuale. Valoarea burselor poate fi suplimentată de către consiliile de administrație ale

unităților de învățământ, în funcție de sumele alocate de autoritățile administrației publice locale sau alte venituri obținute potrivit legii.

- **Bursa socială** – pentru învățământul primar, gimnazial, liceal, *A doua șansă* (minori), inclusiv cu frecvență redusă, în valoare de 300 de lei/ lună - susține participarea școlară a elevilor din familii cu un venit mediu net lunar/membru de familie, pe ultimele 12 luni, mai mic de 50% din salariul minim net pe economie, elevilor cu unul sau ambii părinți decedați, respectiv a celor asupra cărora a fost instituită o măsură de protecție specială, elevilor din familii monoparentale, elevilor cu deficiențe/afectări funcționale produse de boli, tulburări sau afecțiuni ale structurilor și funcțiilor organismului, elevilor din familii care beneficiază de venit minim de incluziune.
- **Bursa tehnologică** (înlocuiește Bursa Profesională), în valoare de 300 lei/lună, susține participarea și reușita școlară a elevilor înmatriculați în cadrul specializărilor din învățământul profesional.
- **Bursa pentru mame minore**, în valoare de 700 de lei pe lună, susține participarea și reușita școlară a mamelor minore, care frecventează cursurile de zi și au copil/copii proprii în întreținere.
- **Bursa de reziliență** (300 lei/lună), introdusă în anul școlar 2024 – 2025, are scopul de a motiva elevii cu rezultate medii.
- **Burse de excelență olimpică**: I: 750 - 3.000 lei (diferențiat în funcție de nivelul distincției obținute) și II: 700 lei.

Elevii din unitățile de învățământ preuniversitar particular și confesional au beneficiat, de la bugetul de stat, din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, de burse de excelență olimpică I și II, burse sociale dacă au fost școlarizați fără taxe și burse tehnologice dacă s-au încadrat în specializările și condițiile stabilite prin metodologia-cadru.

#### **Rechizite școlare**

La începutul fiecărui an școlar, sunt distribuite pachete cu rechizite școlare specifice fiecărei clase prin Programul „Rechizite școlare”, pentru elevii care sunt înscriși în învățământul de stat, primar și gimnazial, la cursuri de zi și care sunt în întreținerea familiilor al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, realizat în luna iulie a fiecărui an, este de maximum 50% din salariul de baza minim brut pe țară.

În 2023, Ministerul Educației a crescut valoarea maximă a pachetelor cu rechizite școlare acordate elevilor, de la 25 la 65 de lei/pachet/elev din învățământul primar și de la 30 la 75 de lei/pachet/elev din învățământul gimnazial. În anul școlar 2023-2024, un număr de 295.570 de elevi au primit rechizite școlare gratuite.

#### **Programul-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolari și elevi**

Programul-pilot contribuie la reducerea abandonului școlar și asigurarea accesului echitabil și nediscriminatoriu la educație al tuturor preșcolarilor și elevilor din România. Criteriile de selecție a unităților de învățământ au avut în vedere condițiile socio-economice și geografice defavorabile, precum și imposibilitatea materială a multor familii de a susține participarea copiilor la activitățile școlare.

În anul școlar 2023-2024, au fost incluse în program un număr de 450 școli și grădinițe, în limita unei valori zilnice de 15 lei/zi/beneficiar. Suma alocată de Guvern prin bugetele locale a fost de 133,44 milioane de lei pentru 181.253 de beneficiari.

#### **Programul Național Masă Sănătoasă (PNMS)**

Pentru a asigura continuitatea intervenției oferite prin Programul-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, Ministerul Educației a inițiat Programul național *Masă sănătoasă*. Programul urmărește promovarea unor obiceiuri alimentare sănătoase printre copiii și tinerii din școlile din România, sprijinind astfel participarea lor la educație. PNMS urmărește să creeze motivația pentru studiu, să mențină echilibrul socio-emoțional și să întărească starea de bine a elevilor, contribuind la reducerea abandonului școlar pe termen lung.

Programul se adresează preșcolarilor și elevilor prezenți la activitățile didactice, pe perioada cursurilor, conform structurii anului școlar și constă în acordarea zilnică, cu titlu gratuit, a unui suport alimentar (masă caldă/ pachet alimentar), în limita unei valori zilnice de 15 lei/beneficiar, inclusiv taxa pe valoarea adăugată. Pentru finanțarea Programului, în anul 2024, au fost alocate bugetelor locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București, în

cuantum de 1,11 miliarde de lei, pentru un număr de 522.341 beneficiari și 1.463 unități de învățământ preuniversitar.

#### **Programul Euro 200**

Programul urmărește stabilirea unor măsuri pentru stimularea achiziționării de calculatoare, pe baza unor criterii sociale, pentru dezvoltarea competențelor elevilor în utilizarea tehnicii de calcul.

În anul 2023, s-au actualizat specificațiile tehnice ale calculatoarelor și s-a dublat venitul minim brut pe membru de familie de la 250 de lei la 500 de lei. În anul 2023, 2.174 de elevi au beneficiat de acordarea unui ajutor financiar de 200 euro în vederea stimulării achiziționării de calculatoare, iar pentru anul 2024 un număr de 1.912 elevi beneficiază de ajutorul financiar de 200 euro.

#### **Programul pentru școli al României**

Programul prevede acordarea gratuită pentru preșcolarii și pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și particular de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate și de produse de panificație în limita unei valori zilnice/preșcolar/elev, precum și finanțarea unor măsuri educative care însoțesc distribuția. Măsurile de educație care însoțesc distribuția sunt: organizarea de vizite la ferme pomicole/legumicole sau la ferme de producere a laptelui/ la unități de condiționare, ambalare, depozitare și procesare a fructelor și legumelor și/sau la unități de procesare a laptelui, organizarea de concursuri tematice/ zile tematice dedicate consumului de fructe și legume și de lapte și produse lactate sau de activități educative practice, organizarea de alte activități extracurriculare, teme specifice în cadrul curriculumului național, inclusiv curriculumului la decizia școlii, respectiv în cadrul disciplinei opționale Educație pentru sănătate ș.a. Valoarea totală a programului, pentru anul școlar 2023-2024, a fost de 872,19 milioane de lei, pentru un număr de 1.880.615 preșcolari și elevi din ciclul primar și gimnazial. Valoarea totală a programului, pentru anul școlar 2024 – 2025, este de 890,48 milioane de lei, pentru un număr de 1.908.231 preșcolari și elevi din ciclul primar și gimnazial.

#### **Finanțarea lucrărilor de amenajare a grupurilor sanitare în unitățile de învățământ**

Conform HG nr. 366/2024 sunt transferate din bugetul Ministerului Educației către bugetele locale, următoarele sume:

- 7,83 milioane lei pentru continuarea lucrărilor de amenajare a grupurilor sanitare și asigurarea cu utilități a acestora la unitățile de învățământ preuniversitar de stat care au fost finanțate, în anul 2023;
- 11,88 milioane lei pentru amenajarea și asigurarea cu utilități a unor grupuri sanitare la unități de învățământ preuniversitar de stat care nu dispun de grupuri sanitare conforme.

#### **Sprrijin material pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES)**

În anul școlar 2023-2024, copiii/elevii/tinerii cu CES cuprinși în învățământul de masă au beneficiat de drepturile reglementate prin Legea nr. 272/2004 republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului și HG nr. 838/2022 privind stabilirea cuantumului limitelor minime de cheltuieli aferente drepturilor la îmbrăcăminte, încălțăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum și sumele de bani pentru nevoi personale, pentru copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială într-un serviciu public de tip rezidențial, precum și pentru mamele protejate în centre maternale.

#### **Programe A doua șansă (ADS)**

În cadrul apelului competitiv pentru finanțarea măsurilor de A doua șansă, la finalul lunii martie 2024, au fost raportate și validate următoarele rezultate: 15.570 tineri/ adulți au beneficiat de sprijin pentru participarea la programe de educație (reîntoarcerea la sistemul formal de educație și formare), din care 3.163 beneficiari au finalizat programe de tip ADS, iar 157 au obținut o calificare la finalizarea programelor; 12.619 membri de personal didactic/ personal de sprijin au beneficiat de programe de formare/ schimb de bune practici etc., din care 9.090 au fost certificați.

În cadrul apelurilor competitive, care vizează măsuri de educație de tip A doua șansă pentru NEETs, la finalul lunii martie 2024, au fost raportate și validate următoarele rezultate: 6.921 tineri NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 29 ani au beneficiat de măsuri de reîntoarcere în educație în programe de tip ADS; 1.333 tineri NEETs șomeri au finalizat un program de tipul ADS și 61 tineri NEETs șomeri au obținut o calificare urmare a sprijinului acordat.

Situația înscrierii tinerilor cu vârsta între 16 și 29 de ani, în programul *A doua șansă*, finanțat de la bugetul de stat, este prezentată în Tabelul de mai jos.

**Tabel 61. Situația înscrierii tinerilor cu vârsta între 16 și 29 de ani, în programul *A doua șansă*, finanțat de la bugetul de stat**

Nivel / Formațiune de studiu	Masă		Special		Total	
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi
<b>Primar</b>	<b>405</b>	<b>6.924</b>	<b>8</b>	<b>139</b>	<b>413</b>	<b>7.063</b>
Nivel I	83	1.765	3	37	86	1.802
Nivel II	69	1.040	2	32	70	1.072
Nivel III	95	1.521	2	30	97	1.551
Nivel IV	158	2.598	2	40	159	2.638
<b>Gimnazial</b>	<b>846</b>	<b>15.325</b>	<b>10</b>	<b>171</b>	<b>856</b>	<b>15.496</b>
Anul I	202	4.107	4	72	206	4.179
Anul II	222	4.125	2	54	224	4.179
Anul III	169	2.745	2	35	170	2.780
Anul IV	254	4.348	2	10	255	4.358
<b>Total</b>	<b>1.251</b>	<b>22.249</b>	<b>18</b>	<b>310</b>	<b>1.269</b>	<b>22.559</b>

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

### **Proiectul CRED**

În cadrul proiectului "Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru Toți" (CRED), au fost realizate și evaluate activități de învățare, adaptate specificului/nevoilor de învățare ale elevilor vulnerabili din 25 de școli pilot situate în comunități defavorizate din punct de vedere social și economic. O parte dintre activități au fost valorificate în colecția de practici eficiente de adaptare curriculară realizate în școli vulnerabile. În noiembrie 2023, implementarea proiectului a fost finalizată, cu următoarele rezultate:

- ✓ formarea a peste 55.000 de profesori în metode de predare centrate pe competențe cheie;
- ✓ dezvoltarea și implementarea unei platforme dedicată Resurselor Educaționale Deschise (RED);
- ✓ crearea de ghiduri metodologice;
- ✓ lansarea unui document privind politicile educaționale și metodologiile inovative;
- ✓ îmbunătățirea accesului la educație de calitate pentru elevii din medii defavorizate.

### **Proiectul POCU Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale**

În perioada 2018-2023, în parteneriat cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (Beneficiar) și Ministerul Sănătății (Partener 2), Ministerul Educației (Partener 1) a implementat acest proiect, cofinanțat din FSE, prin POCU, în vederea creșterii incluziunii sociale și combaterii sărăciei prin dezvoltarea și pilotarea serviciilor comunitare integrate în 139 de comunități rurale și mic urbane cu tip de marginalizare peste medie și severă.

În noiembrie 2023, proiectul a fost finalizat:

- ✓ 127 de echipe comunitare integrate au devenit funcționale;
- ✓ 179 de specialiști în servicii educaționale, dintre care 95 de consilieri școlari și 84 de mediatori școlari au desfășurat activități specifice;
- ✓ 116 servicii educaționale au fost furnizate, fiecare caz social fiind evaluat integrat de o echipă mixtă, formată din specialiști în domeniul social, educațional și medical;
- ✓ 40 de Unități Județene de Suport și Supervizare au fost constituite, cu rol de coordonare și suport tehnic și metodologic a ECI, precum și rol de monitorizare și raportare;
- ✓ a fost elaborat un Pachet conținând 108 proceduri, metodologii și instrumente de lucru pentru furnizarea integrată a serviciilor comunitare.

În intervalul decembrie 2023-august 2024, Ministerul Educației, în calitate de partener, împreună cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (solicitant) și Ministerul Sănătății (partener), au elaborat Fișa proiectului *Servicii integrate în comunitățile rurale - facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de*

bază eficientă și de calitate, cofinanțat de Uniunea Europeană din FSE+, prin PIDS 2021-2027. Bugetul alocat apelului de proiecte este de 815 milioane de euro.

**Proiectul TSI Consolidarea managementului sistemului de învățământ românesc, prin dezvoltarea și implementarea unui sistem eficient de guvernare locală și centrală, și sporirea echității sistemului de învățământ românesc**

În anul școlar 2023-2024, Ministerul Educației, în parteneriat cu UNICEF și Comisia Europeană (DG REFORM) au continuat derularea acestui proiect, pentru creșterea capacității Ministerului Educației de a promova echitatea în procesul de educație la nivel național prin intermediul monitorizării, prevenirii și combaterii segregării școlare. Astfel:

- ✓ S-a pilotat Metodologia de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar în 43 unități de învățământ cu personalitate juridică din România.
- ✓ S-au aprobat două ordine de ministru: pentru constituirea Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară (CNDȘ) și revizuirea Regulamentului de organizare și funcționare al CNDȘ.
- ✓ S-a elaborat proiectul de Metodologie pentru monitorizarea, identificarea, evaluarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar.
- ✓ Este în curs de elaborare Strategia națională pentru desegregarea școlară și planul de acțiune aferent.

**II.B. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii**

**Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS)**

Ministerul Educației implementează Schema de Granturi PNRAS, cu finanțare din Planul Național pentru Redresare și Reziliență al României, beneficiind de o finanțare în valoare de 500 de milioane de euro, care urmărește:

- diminuarea riscului de abandon școlar în cel puțin 25% din unitățile de învățământ participante la Program în perioada 2021—2026, cu încadrarea unității de învățământ într-o categorie de risc mai mic;
- îmbunătățirea rezultatelor obținute de elevi în cadrul evaluărilor naționale;
- creșterea procentului de elevi care finalizează învățământul gimnazial;
- creșterea participării absolvenților învățământului gimnazial la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a;
- creșterea ratei de tranziție de la gimnaziu la liceu.

Ministerul Educației a finalizat 5 apeluri de proiecte și au fost semnate 2.253 de contracte de finanțare în valoare de 1,9 mld. lei, dintre care 145 de proiecte pentru finanțarea Școlilor mici. În vederea atingerii indicatorului de la 2.253 la 2.500 de școli beneficiare PNRAS, Ministerul Educației a lansat în data de 26 iunie 2024 apelul „Schema de granturi PNRAS - Runda a II-a (seria a 3-a)”, în care și UAT-urile pot fi solicitanți eligibili, pentru a sprijini școlile să depună aplicațiile și să implementeze proiectele, alături de ONG-uri. Au fost admise spre finanțare 90 de proiecte, aflate în contractare.

**Mecanismul de avertizare timpurie în educație (MATE)** oferă un cadru coerent și unitar pentru detectarea, identificarea și înregistrarea timpurii și monitorizarea progresului elevilor cu risc de abandon și de părăsire timpurie a școlii. Acest cadru se bazează pe colectarea în timp real a datelor cu privire la semnalele timpurii – rezultate școlare scăzute, istoric de repetenție, absențe, comportament școlar inadecvat – care permit personalului din școli și factorilor de decizie de la nivel județean și central să coordoneze, să planifice și să implementeze măsuri adecvate și imediate de diminuare a riscurilor și problemelor identificate la nivel de elev, clasă și școală. Ministerul Educației a organizat cursuri de formare online pentru utilizatorii instrumentului informatic al MATE, modul din Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România. Peste 52.300 de participanți, din 7.200 de instituții, au parcurs diferite faze ale programului. Dintre aceștia, peste 47.200 au absolvit programul de formare. Cursul a fost livrat în întregime online, prin intermediul platformei <https://mate.edu.ro/>, cu un sistem integrat de management al învățării, adică

participanții au parcurs modulele în ritm propriu, în funcție de timpul pe care l-au avut la dispoziție și de cunoștințele dobândite.

### **Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE)**

Ministerul Educației a continuat implementarea a 173 din granturile pentru licee pentru sprijinirea tranziției elevilor din sistemul de învățământ secundar superior către învățământul terțiar, prin utilizarea unei abordări descentralizate, bazată pe acordarea de granturi individuale liceelor, până în martie, respectiv iunie 2024. Rezultatele indicatorilor, colectați în noiembrie 2023, arată impactul pozitiv al proiectului ROSE asupra participării școlare, a finalizării studiilor liceale și a promovării examenului de bacalaureat:

- ✓ 663.013 elevi din liceele beneficiare de granturi sprijiniți pe durata proiectului ROSE, din care 341.231 fete;
- ✓ reducerea ratei medii de abandon școlar în clasele terminale în liceele beneficiare de granturi de la 6,5% (indicator de referință 2015) la 0,69% în 2023;
- ✓ reducerea procentului liceelor beneficiare de granturi care au o rată de abandon mai mare de 7% de la 23,10% (indicator de referință) la 11,9% în 2023;
- ✓ creșterea ratei medii de absolvire în liceele eligibile/ beneficiare de granturi de la 86,9% (indicator de referință) la 95,81% în 2023;
- ✓ creșterea ratei medii de promovare a examenului de bacalaureat în liceele beneficiare de granturi de la 49,6% (indicator de referință) la 68,95% în 2023.

### **II.C. Consiliere și orientare școlară, incluziune, prevenirea și combaterea violenței**

În anul școlar 2023-2024, pentru desfășurarea în condiții optime a procesului de coordonare, oferire, monitorizare și evaluare a serviciilor educaționale specifice acordate beneficiarilor direcți și indirecti ai educației, asigurând tuturor accesul la o educație de calitate, precum și asistența necesară în acest sens, Ministerul Educației a elaborat OME nr. 5.701 din 31 iulie 2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a centrelor județene/al municipiului București de resurse și asistență educațională. De asemenea, Ministerul Educației a repartizat la nivel național 1.200 de noi posturi de consilieri școlari, astfel încât s-a ajuns la o medie națională de aproximativ un consilier la 740 de elevi. Aceste posturi au fost repartizate în toate cele 42 de județe, pentru acest demers fiind avute în vedere criteriile obiective, precum corectarea decalajelor înregistrate între județe, cauzate de diferențele de densitate a populației școlare de la un județ la altul. Prin urmare, s-au înființat cabinete de consiliere școlară în unități de învățământ de dimensiune mică și medie, cele mai multe dintre acestea fiind localizate în mediul rural. Situația din anumite județe s-a modificat vizibil, deoarece raportul consilier/număr de elevi a fost îmbunătățit chiar și de 4 ori. Această distribuție a permis organizarea de concursuri pentru ocuparea celor 1.200 de posturi. Astfel, sunt încadrați peste 3.700 de consilieri în cabinete de consiliere psihopedagogică, pentru un total de 2.784.576 de elevi și preșcolari din învățământul public de masă din țară. Majorarea numărului de consilieri școlari a dus la creșterea accesului elevilor și preșcolarilor la servicii de consiliere psihopedagogică, orientare școlară și profesională și la activități de informare, consiliere și sprijin pentru elevii în risc de excluziune școlară și pentru familiile acestora, alături de extinderea rețelei de cabinete școlare de asistență psihopedagogică. În 2024, a avut loc o suplimentare cu 450 posturi în principal pentru logopezi respectiv profesori itineranți și de sprijin.

### **Reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar**

#### ***Cadru normativ***

În vederea reducerii fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar au fost adoptate următoarele acte normative:

- ✓ OME nr. 6235/2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și a altor situații corelate, în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, în baza căreia sunt gestionate la nivelul unităților de învățământ preuniversitar faptele de violență verbală, fizică, psihologică - bullying, emoțională, sexuală, socială, culturală, cibernetică, precum și

- orice alte activități sau comportamente care pot pune în pericol sănătatea sau integritatea beneficiarilor primari și a personalului din învățământ;
- ✓ Planul Național Cadru de Acțiune privind siguranța școlară, rezultat al colaborării echipelor tehnice ale Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Educației, Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Ministerului Culturii, Ministerului Sănătății, Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, care a avut ca obiectiv creșterea siguranței elevilor și cadrelor didactice din unitățile de învățământ, la nivel național (2023-2024);
  - ✓ OME nr. 6.631/2023 pentru aprobarea Programului de prevenire a violenței și a infracțiunilor în mediul școlar „Împreună prindem curaj” și pentru alocarea sumelor provenind din Mecanismul național de susținere a prevenirii criminalității, în baza căruia au fost transferați către inspectoratele școlare suma de 1,4 milioane de lei, pentru implementarea activităților/ măsurilor prevăzute în planurile de prevenire și reducere a violenței din școli;
  - ✓ OME nr. 6.196/2024 pentru aprobarea Programului de prevenire a violenței și a infracțiunilor în mediul școlar „Împreună prindem curaj” și pentru alocarea sumelor provenind din Mecanismul național de susținere a prevenirii criminalității, în baza căruia vor fi transferați către inspectoratele școlare suma de 3,20 milioane de lei, pentru implementarea activităților/ măsurilor prevăzute în planurile de prevenire și reducere a violenței din școli;
  - ✓ Planul Național de Combatere a Violenței Școlare (PNCVS), pentru perioada 2024-2027, aprobat prin HG nr. 1.065/ 02.09.2024.

#### **Activități**

- Elaborarea și aplicarea procedurii privind managementul cazurilor de violență
  - ✓ Procedură aprobată: OME privind managementul cazurilor de violență; Conținut: Reglementarea modalităților de intervenție în cazuri de violență fizică, psihologică, bullying, emoțională, sexuală, cibernetică, etc.;
  - ✓ Parteneri: ANPDCA, Direcția Siguranță Școlară, cadre didactice, directori de școli, inspectori, consilieri școlari;
  - ✓ Aplicabilitate: Violența între copii (în școală), asupra personalului sau asupra copiilor (în afara școlii); Suspiciuni de consum de substanțe psihoactive, port de arme periculoase sau alte infracțiuni comise de elevi în școală.
- Diseminare și asimilare a procedurii
  - ✓ Prezentare și dezbateri: Organizarea de întâlniri la nivel județean/municipal (septembrie 2023 și martie 2024) cu directorii și consilierii școlari;
  - ✓ Monitorizare: Afișarea info-graficelor cu pașii de intervenție și implementarea unui sistem confidențial de raportare a violenței în fiecare unitate de învățământ.
- Programul național de prevenire a violenței „Împreună prindem curaj”
  - ✓ Durată: noiembrie 2023 – august 2024; Unități implicate: 500 de unități de învățământ preuniversitar din toate județele și Municipiul București;
  - ✓ Finanțare: Maximum 4.000 lei/proiect școlar; buget gestionat prin Mecanismul Național de Susținere a Prevenirii Criminalității;
  - ✓ Scop: Sprijinirea școlilor pentru crearea unui mediu sigur și propice învățării.
- Planuri pentru Siguranța Școlară
  - ✓ Elaborare Planuri Teritoriale Cadru de Acțiune (PTCA) în toate județele înainte de începerea anului școlar 2023-2024;
  - ✓ Rapoarte: Înaintate către direcțiile județene de poliție și Ministerul Afacerilor Interne.

De asemenea, în anul școlar 2023/2024, a fost elaborat studiul „Siguranța în școală”, în parteneriat cu Inspectoratul General al Poliției Române. Studiul a vizat identificarea principalelor probleme referitoare la siguranța elevilor în spațiul școlar și în zonele adiacente acestuia, respectiv în spațiul fizic și în mediul online.

Unitățile de învățământ din **rețeaua ASPnet din România** derulează activități pentru promovarea incluziunii valorizând colaborarea și comunicarea constructivă cu ceilalți, înțelegerea mediului și culturii de apartenență, respectul față de demnitatea și drepturile fiecăruia, față de diversitate. S-a realizat acordarea patronajului Comisiei Naționale a României pentru UNESCO (CNR UNESCO) pentru proiectul „Simularea procesului lui Eichmann”, pentru realizarea de activități în vederea comemorării și realizării de lecții de istorie a holocaustului, minorități etnice.

**Asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare care au susținut examenele naționale, evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat -sesiunea 2024**

O atenție deosebită a fost acordată soluționării situațiilor speciale, în conformitate cu prevederile Procedurii nr. 31.816/25.10.2023 cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare care susțin examenele naționale: evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat - sesiunea 2024. Totodată, pentru a asigura conformitatea sistemului de învățământ românesc cu cerințele cadrului legal internațional privind drepturile persoanelor cu CES și/sau dizabilități, programul de admitere în învățământul liceal de stat include o secțiune privind admiterea la învățământul liceal a elevilor cu CES.

**Activități specifice învățământului în limbile minorităților, cât și activități pentru incluziunea copiilor romi în sistemul educațional**

Pentru asigurarea accesului la învățământ de calitate, au continuat următoarele programe și măsuri:

- Continuarea măsurilor în vederea predării în limba maternă romani, la nivelul învățământului preșcolar;
- Continuarea măsurilor în scopul predării în limba maternă romani, la clasele pregătitoare, la clasele I-IV și la gimnaziu;
- Continuarea pregătirii inițiale, la nivel universitar, a viitorilor profesori de limba romani și de specialiști în domeniul lingvistic rom;
- Acordarea de 6.151 de locuri distincte pentru elevii romi la admiterea în licee pentru diferite specializări (pentru anul școlar 2023-2024, au fost admiși 3.177 de elevi în clasa a IX-a pe astfel de locuri, din care 2.604 la liceu și 573 în învățământul profesional și dual);
- Continuarea organizării, unde este cazul, de către inspectorate școlare, unități de învățământ, primăriei, ONG-uri (Salvați Copiii, Asociația OvidiuRo, ș.a.) a unor grădinițe estivale premergătoare clasei pregătitoare, pentru copiii de etnie romă care nu au frecventat grădinița;
- Realizarea în cadrul Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară, de activități de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar, inclusiv Cadrul integrat de indicatori pentru monitorizarea segregării școlare;
- Continuarea măsurilor pentru prezervarea limbii, istoriei și culturii romani în context didactic (prin asigurarea predării, în continuare, a câte 3-4 ore/ săptămână de limbă maternă romani, la **clasele I-XII**, respectiv 1 oră/săptămână de istoria și tradițiile romilor, la clasa a VI-a și a VII-a în 39 de județe); Sunt 669 de elevi care învață în clase cu predare în limba romani la nivel antepreșcolar, preșcolar, primar și gimnazial.
- Formarea unei rețele de inspectori școlari care să sprijine echipele de conducere din unitățile de învățământ, în vederea implementării de măsuri care să conducă la monitorizarea fenomenului segregării copiilor și elevilor romi; Există o rețea formată din 12 inspectori pentru romi la nivel județean, alături de cei 19 inspectori pentru minorități și romi.
- Organizarea unor activități extracurriculare privind înțelegerea diversității etnice și interculturalității, la care au participat 18.889 elevi, precum și organizarea a 2.492 de acțiuni derulate la nivel județean și la nivelul unităților școlare pentru încurajarea părinților romi să participe la procesul educațional din școală și din afara ei.

În sistemul educațional activează 315 de mediatori școlari, dintre care aproximativ 75% de etnie romă, mediatori care promovează la nivelul comunităților dezavantajate oportunitățile de reintegrare și menținere în sistemul educațional al copiilor/elevilor romi, care susțin dezvoltarea eficientă în ceea ce privește școlarizarea romilor și care conlucrează cu toți actorii comunitari, pentru a reduce abandonul în



rândul copiilor romi. Resursa umană roma din sistemul educațional este formată din: 258 de profesori care predau limba romani, 15 educatori care predau în limba maternă romani, 23 de învățători care predau în limba maternă romani, 83 de profesori de etnie roma care predau alte discipline, 121 profesori care predau *Istoria și tradițiile romilor* și 19 profesori care predau muzică în limba romani.

Pentru anul școlar 2023-2024, numărul total al elevilor de etnie romă (conform propriilor declarații) înscriși în SIIIR este de 111.247. Comparativ, în anul școlar 2022-2023, numărul total al elevilor de etnie romă înscriși în SIIIR era de 88.595.

#### **II.D. Susținerea copiilor cu părinții plecați să lucreze în străinătate sau a celor care se înscriu în sistemul de învățământ românesc, ca urmare a întoarcerii în țară a familiilor de români stabiliți în străinătate, prin ajutor psiho-emoțional și prin asigurarea participării acestora la o educație de calitate**

Pentru elevii care nu au fost înscriși în sistemul de învățământ în România în ultimii doi ani școlari, anteriori solicitării de a se înscrie în sistemul de învățământ din România, conform Metodologiei privind organizarea și desfășurarea grupelor de acomodare pentru dobândirea de noțiuni de limbă, cultură și civilizație românească, inspectoratele școlare au pus la dispoziția părinților/reprezentanților legali care au solicitat participarea elevului la grupe de acomodare, un model de cerere care să cuprindă informații în vederea algerii grupei și unității de învățământ la care să se desfășoare cursurile.

#### **II. E. Proiecte cu finanțare europeană pentru educație incluzivă**

##### ***Apelul POCU Educație nonformală în sistem outdoor – Regiuni dezvoltate și apelul Educație nonformală în sistem outdoor – Regiuni mai puțin dezvoltate***

Scopul apelurilor a vizat creșterea ratei de participare în învățământul primar și secundar prin dezvoltarea unor măsuri integrate de prevenție și competențe îmbunătățite ale personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive. În cadrul primului apel, s-au contractat, implementat și finalizat 6 proiecte, iar în cadrul celui de-al doilea apel au fost contractate, implementate și finalizate 98 de proiecte. Bugetul alocat a fost de 15 mil. euro.

##### ***Apelul POCU Dezvoltarea serviciilor de educație antepreșcolară - Regiunile mai puțin dezvoltate și apelul POCU Dezvoltarea serviciilor de educație antepreșcolară - Regiunea mai dezvoltată București - Ilfov***

Scopul apelurilor a constat în implementarea, la nivel național, a măsurilor destinate creșterii ratelor de participare la educație antepreșcolară a copiilor până la 2 ani. S-a avut în vedere și sprijinirea familiilor în îndeplinirea rolului de parteneri în experiența educațională timpurie a copiilor lor, în special în cazul familiilor cu dificultăți economice, cu domiciliul în comunități izolate fără servicii și resurse adecvate, marginalizate din cauza culturii, a religiei, a lipsei de educație sau experiență a părinților. În cadrul primului apel, au fost aprobate 25 de cereri de finanțare, dintre care 15 contracte finalizate, iar 10 reziliate. Valoarea finanțării UE a fost de 53,36 mil. lei. În cadrul celui de-al doilea apel, au fost aprobate și contractate 8 cereri de finanțare, din care 6 proiecte s-au finalizat, iar 2 proiecte au fost reziliate. Valoarea finanțării UE acordată a fost de 21,47 mil. lei.

##### ***Apelul POCU Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România***

Scopul apelului a fost prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii pentru elevii din învățământul preuniversitar obligatoriu, aparținând minorităților naționale, prin asigurarea accesului la un învățământ de calitate, formarea/ dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română, pe baza unor resurse de învățare moderne/ atractive. Până la sfârșitul lunii martie 2024, prin proiect au fost raportate și validate următoarele rezultate:

- ✓ 5.347 de persoane aparținând categoriei personal didactic/ personal de sprijin au beneficiat de programe de formare/ schimburi de bune practici, dintre care 3.166 au fost certificate;
- ✓ trei oferte educaționale au fost realizate și validate;

- ✓ 501 persoane (elevi beneficiari) au primit sprijin pentru participarea la programe de educație (în învățământul primar și gimnazial).

Valoarea totală contractată a fost de 44,48 mil. lei.

#### **Apelul POCU *Profesori motivați în școli defavorizate***

Scopul apelului a fost sprijinirea intervențiilor care au vizat nevoile personalului educațional din unitățile de învățământ publice, în care sunt înmatriculați copii cu un grad ridicat de risc educațional, în vederea asigurării calității în educație și a incluziunii școlare. Toate cele 27 de proiecte contractate au fost finalizate. 7.378 de cadre didactice și profesori de sprijin au beneficiat de programe de formare/ schimb de bune practici, iar 6.917 dintre aceștia și-au îmbunătățit nivelul de competențe/ au fost certificați. Valoarea totală contractată a finanțării a fost de 127,1 mil. lei.

#### **Apelul POCU *Școală pentru toți***

Scopul apelului a fost promovarea de măsuri integrate de prevenire și reducere a abandonului școlar pentru școlarii tineri și adulți, de sprijin pentru personalul din învățământ, inclusiv prin programe de tipul *A doua Șansă și Școala după școală*. Toate cele 127 proiecte au fost finalizate. Până la 31.03.2024, 29.401 copii, 71.735 elevi și 8.323 tineri/ adulți au beneficiat de sprijin pentru participarea la programe de educație. De asemenea, 6.410 de copii/ tineri/ adulți au finalizat programe de tip ADS, ca urmare a sprijinului primit iar 504 de beneficiari au obținut o calificare la finalizarea acestor programe. Valoarea totală contractată a finanțării a fost de 772,04 mil. lei.

#### **Apelurile PEO *Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT – Stagii de practică pentru elevi***

În anul școlar 2023 – 2024, au fost derulate apelurile competitive de proiecte *Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT – Stagii de practică pentru elevi*, cu o alocare financiară totală de 102,37 mil. euro după cum urmează: 91,99 mil. euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate și 10,37 mil. euro pentru regiunea mai dezvoltată. Proiectele depuse sprijină atingerea obiectivului specific „Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe de antreprenoriat și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a sistemelor de ucenicie (FSE+)” prin asigurarea de sprijin financiar sub formă de granturi nerambursabile în vederea implementării și parcurgerii de către elevii înmatriculați în învățământul liceal tehnologic, inclusiv dual, a programelor de pregătire practică. Valoarea totală a proiectelor care vor fi contractate este de 41,73 mil. lei.

Grupul țintă eligibil este constituit din elevi din învățământul tehnologic, inclusiv dual. În cadrul acestui apel, au fost contractate 16 proiecte.

#### **Proiectul PEO *Practici transformazionale în consilierea și orientarea carierei***

Ministerul Educație, în calitate de solicitant, împreună cu partenerii Universitatea din București, CMBRAE, CCD București și IȘJ Iași, au elaborat fișa acestui proiect, cofinanțat de Uniunea Europeană din FSE+, prin Programul Educație și Ocupare 2021-2027, Prioritatea: 7, Acțiunea 7.e.2: Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele și competențele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii. Ghidul Solicitantului Condiții Specifice și anexele aferente sunt în curs de elaborare, în vederea lansării în consultare publică.

#### **Proiecte implementate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene**

##### ***Apelul Sprijin educațional pentru preșcolarii și elevii dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial***

Prin Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS) 2021 – 2027, Autoritatea de Management pentru PIDS 2021-2027 din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) a lansat, în decembrie 2023, apelul de proiecte necompetitiv Sprijin educațional pentru preșcolarii și elevii dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial. Bugetul alocat acestui apel este de 120 mil. euro. Acest apel finanțează măsuri de sprijin educațional sub formă de tichet social pe suport electronic (voucher în valoare de 500 de lei, într-o tranșă unică în fiecare an școlar, pe o perioadă de 4 ani școlari, respectiv perioada

2023 – 2027), în vederea achiziționării de materiale școlare, care se adresează preșcolarilor și elevilor din învățământul de stat (preșcolar, primar, gimnazial), proveniți din familii defavorizate.

De asemenea, în cadrul PIDS, s-au mai lansat două apeluri de proiecte competitive:

✓ **Centre multifuncționale cu dotări sportive și culturale pentru copii**

Acțiunile specifice acestui apel au în vedere finanțarea construcției/modernizării/reabilitării infrastructurii pentru centre multifuncționale cu dotări sportive și culturale, destinate copiilor vulnerabili din zone izolate sau dezavantajate, aflați în risc de sărăcie/excluziune socială/abandon școlar, precum și finanțarea activităților din aceste centre, printr-o abordare integrată în scopul scoaterii copilului din sărăcie și îmbunătățirea accesului copiilor și tinerilor la servicii de calitate în comunitate;

✓ **Dezvoltarea de servicii specializate pentru copii cu tulburări de comportament**

Operațiunile finanțate în cazul acestui apel au drept obiective dezvoltarea/înființarea la nivelul fiecărui județ/sector al Municipiului București de servicii specializate destinate copiilor cu tulburări de comportament.

### **Apelul PCIDIF Digitalizarea în educație**

În cadrul Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PCIDIF) 2021-2027 Autoritatea de Management pentru PCIDIF 2021-2027 din cadrul MIPE a lansat, în 2023, apelul de proiecte necompetitiv *Digitalizarea în educație*. Bugetul alocat acestui apel este de 168,78 mil. euro. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului vizează:

- dezvoltarea unui sistem integrat de management al școlarității;
- dezvoltarea facilităților de administrare și organizare / desfășurare a concursurilor / examenelor naționale din învățământul preuniversitar;
- dezvoltarea și implementarea unor facilități digitale de eficientizare a managementului administrativ în sistemul de învățământ;
- creșterea accesului la învățământul superior prin crearea și digitalizarea portofoliului educațional.

### **Apelul POCU Program-pilot de stimulare a participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate**

Programul- pilot de stimulare a participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate a fost finanțat prin Programul Operațional Capital Uman (POCU), Axa prioritară nr. 6 - *Educație și competențe*. Toate proiectele din cadrul acestui apel au finalizat implementarea, iar la sfârșitul lunii martie 2024 au fost raportate și validate următoarele rezultate: 1.902 copii au beneficiat de sprijin; 13.121 de elevi au beneficiat de sprijin pentru participarea la programe de educație (în învățământul primar și gimnazial).

### **Programul Interreg România – Bulgaria**

Programul Interreg VI-A România-Bulgaria, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională, își propune îmbunătățirea dezvoltării zonei de graniță româno-bulgare în perioada 2021-2027. În cadrul programului, în mai 2024, a fost lansat apelul dedicat Priorității 3, *O regiune educată*, cu un buget total de 16,29 mil. euro, inclusiv fondurile de asistență tehnică, din care 12,84 mil FEDR. Alocarea financiară disponibilă pentru proiecte este de 15 mil. euro (din care 12 mil. euro FEDR). Obiectivul specific 4.2 vizează îmbunătățirea accesului egal la servicii incluzive și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online.

### **Programul Interreg România-Ucraina**

Programul Interreg NEXT România-Ucraina 2021-2027, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională, urmărește îmbunătățirea infrastructurii și a calității educației în regiunile de graniță dintre România și Ucraina, prin reabilitarea, modernizarea și dotarea instituțiilor de învățământ. În cadrul programului, Prioritatea 2. *Dezvoltare socială transfrontalieră*, până în prezent, au fost lansate două apeluri de proiecte relevante pentru domeniul educației:

- Apelul pentru proiecte standard: Lansat în august 2023, acest apel a avut o alocare de 12,6 mil. euro și a vizat investiții în sănătate și educație. Au fost depuse 49 de proiecte, cu o valoare nerambursabilă totală de 60 mil. euro.
- Apelul de proiecte cu valoare mică: Lansat în septembrie 2023, cu un buget de 14,5 mil. euro, acest apel a finanțat activități în domeniile educației, sănătății, protecției biodiversității, combaterii schimbărilor climatice și managementului frontierei. Au fost depuse 71 de proiecte, totalizând 27 mil. euro în fonduri nerambursabile.

## CAPITOLUL III. CURRICULUM ȘI EVALUARE CENTRATE PE COMPETENȚE

### III.A. Elaborarea/revizuirea curriculumului național – planuri-cadru de învățământ și programe școlare, precum și a elementelor de suport pentru aplicarea acestuia

- **Elaborarea Profilului de formare al absolventului**
  - ✓ aprobat prin OME nr. 6.731/28.11.2023, componentă reglatoare a curriculumului național, referențial pentru proiectarea, implementarea și evaluarea acestuia, adresat, cu prioritate, dezvoltatorilor de curriculum, precum și tuturor actorilor educaționali (profesori, elevi, părinți/tutori), unităților de învățământ și comunității în ansamblu.
  - ✓ Profilul este construit pornind de la reperele fundamentale de dezvoltare din educația timpurie, pentru învățământul preșcolar, și de la descriptorii competențelor-cheie, declinați pe niveluri de învățământ, în cazul învățământului primar, gimnazial și liceal.
- **Elaborarea, avizarea și aprobarea, prin ordine ale ministrului educației, a documentelor reglatoare ale curriculumului național (planuri-cadru de învățământ și programe școlare):**
  - ✓ Programa școlară pentru disciplina obligatorie *Istoria comunismului din România*, învățământ liceal;
  - ✓ Programe școlare pentru discipline opționale, parte a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii:
    - *Istoria Revoluției din 1989 și a schimbării de regim din România*, clasa a XII-a/a XIII-a, învățământ liceal;
    - „Comunicare relațională”, clasele a II-a/a III-a/a IV-a, învățământ primar;
    - „Realitatea din spatele ficțiunii”, clasele a V-a/a VI-a și a VII-a/a VIII-a, învățământ gimnazial;
    - „Ora de știut”, clasele a VI-a/a VII-a, învățământ gimnazial;
    - „Design thinking — eu fac schimbarea!”, clasele a III-a/IV-a, învățământ primar;
    - „Design thinking — eu fac schimbarea!”, clasele a V-a/VI-a/a VII-a/a VIII-a, învățământ gimnazial;
    - „Scriere creativă”, clasele IX-a/a X-a/a XI-a/a XII-a, învățământ liceal.
  - ✓ Alte programe școlare aflate în diferite etape ale procesului de elaborare, avizare și aprobare prin ordin de ministru:
    - *Istoria, robia și deportarea romilor*;
    - *Dezvoltarea jocurilor video*;
    - *Gândire critică*;
    - *Astronomie*;
    - *Atelierul emoțiilor*.
- **Elaborarea elementelor-suport în aplicarea curriculumului național:**
  - ✓ 98 de Repere metodologice distincte, constituind o nouă colecție orientată, în principal, pe aplicarea curriculumului național la clasa a XII-a;
  - ✓ document suport pentru profesori „Ghid metodologic pentru predarea disciplinei *Istoria evreilor. Holocaustul*”.

Experți din cadrul Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație au participat la întâlnirile de lucru inițiate de Consiliul Europei, pentru formularea obiectivelor corespunzătoare celor 10 domenii stabilite prin

Cadrul european de referință pentru Educația pentru Cetățenie Digitală (Digital Citizenship Education – DCE Promoters).

### III.B. Pregătirea și realizarea evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale în anul școlar 2023-2024

În anul școlar 2023-2024, au fost proiectate și transmise modele și variante de subiecte, conform necesarului identificat prin analiza datelor preluate din SIIIIR, pentru:

- Evaluarea competențelor fundamentale la finalul clasei a II-a;
- Evaluarea competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar la finalul clasei a IV-a;
- Evaluarea elevilor la finalul clasei a VI-a;
- Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a;

Discipline	Număr de variante de subiecte*
Limba și literatura română	7 variante
Matematică	7 variante

\* inclusiv modele de subiecte postate pe site-ul [www.subiecte.edu.ro](http://www.subiecte.edu.ro) și simulările Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a.

- Examenul național de bacalaureat (variante de subiecte pe baza programelor de examen disociate pe filiere - teoretică, tehnologică și vocațională, respectiv pe tipuri de profil - real, uman);

A fost introdusă prevederea de a permite vizualizarea lucrărilor după afișarea rezultatelor inițiale și înainte de contestații, atât la evaluarea națională, cât și la bacalaureat, pentru o mai bună fundamentare a deciziei privind contestarea notei obținute la evaluarea inițială. A fost prelungită perioada de depunere a contestațiilor, dată fiind opțiunea de vizualizare a lucrărilor scrise înainte de contestații.

- Examenul național de definitivare în învățământ;
- Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar;
- Olimpiadele școlare.

Specialiștii pe discipline au coordonat științific grupurile de lucru ale Comisiilor județene / centrale ale olimpiadelor școlare în elaborarea subiectelor și baremelor de evaluare pentru etapa națională.

### III.C. Procesul de evaluare a manualelor și competiții școlare

În vederea asigurării manualelor școlare, s-au desfășurat cinci proceduri de licitație pentru achiziționarea de manuale, astfel:

- ✓ un număr de 6 manuale școlare alternative pentru 4 discipline din învățământul primar și gimnazial;
- ✓ un număr de 5 manuale școlare alternative pentru disciplina *Istoria evreilor. Holocaustul* pentru învățământul liceal;
- ✓ un număr de 2 manuale școlare alternative pentru 2 discipline pentru învățământul liceal;
- ✓ un număr de 41 de manuale școlare alternative pentru 14 discipline din învățământul primar și gimnazial;
- ✓ un număr de 171 de manuale școlare alternative pentru 25 de discipline din învățământul gimnazial;
- ✓ un număr de 24 de manuale școlare alternative pentru 21 de discipline din învățământul primar, gimnazial și liceal.

În anul școlar 2023-2024, Ministerul Educației a organizat și desfășurat olimpiade, concursuri și competiții școlare naționale și internaționale, astfel:

- ✓ 44 de competiții internaționale pe discipline școlare și proiecte educative desfășurate în România și în străinătate dintre care 17 competiții la nivel internațional, 22 de competiții la nivel regional, care

au fost finanțate integral iar 5 competiții la nivel internațional, nefinanțate. Pentru aceste competiții a fost asigurată pregătirea celor 31 de loturi lărgite și restrânse de elevi, pe discipline/domenii de studiu, care au reprezentat România la aceste competiții;

- ✓ 73 de olimpiade școlare pentru elevii din învățământul secundar pe domenii/discipline de studiu, interdisciplinare și transdisciplinare;
- ✓ 54 de concursuri naționale școlare cu finanțare pentru elevii din învățământul secundar pe domenii/discipline de studiu, interdisciplinare și transdisciplinare;
- ✓ 133 de concursuri naționale școlare fără finanțare pentru elevii din învățământul secundar pe domenii/discipline de studiu, interdisciplinare și transdisciplinare;
- ✓ 78 de proiecte de educație extrașcolară naționale organizate fără finanțarea Ministerului Educației;
- ✓ 115 proiecte de educație extrașcolară naționale organizate cu finanțarea integrală sau parțială a Ministerului Educației;
- ✓ 1.858 de proiecte de educație extrașcolară regionale și interjudețene;
- ✓ 1 competiție sportivă școlară internațională - Gimnaziada din Calendarul federației internaționale a sportului școlar, desfășurată în anul 2023;
- ✓ 36 de competiții sportive școlare cu finalitate națională organizate și desfășurate în cadrul *Olimpiadei naționale a sportului școlar*, în anul școlar 2023-2024;
- ✓ 15 competiții sportive școlare cu finalitate națională organizate și desfășurate în cadrul *Olimpiadei sportului militar liceal*;
- ✓ 20 de competiții sportive școlare cu finalitate națională, pentru elevii-sportivi legitimați la unitățile de învățământ cu program sportiv integrat și suplimentar, organizate și desfășurate în cadrul campionatelor naționale școlare.

**Tabel 62. Rezultate la olimpiadele/ competițiile internaționale pe discipline/domenii școlare desfășurate în anul 2023-2024**

Medalii/premii	La nivel mondial finanțate (nr.)	La nivel european/regional finanțate (nr.)	La nivel european/ regional nefinanțate (nr.)
Aur/ I/Aur absolut	25	43	7
Argint/ II	23	40	9
Bronz/ III	19	21	13
Mențiune	6	15	0
<b>Total distincții</b>	<b>73</b>	<b>119</b>	<b>29</b>

Sursa: Ministerul Educației

La aceste olimpiade/ competiții au participat 436 de elevi individual sau pe echipe, coordonați de către 123 profesori. În conformitate cu prevederile HG nr. 536/2016 privind stimularea performanței școlare înalte din învățământul preuniversitar, ME a acordat elevilor medaliați, profesorilor care i-au pregătit și unităților școlare de unde provin elevii, diplome și premii în bani.

- ✓ Pentru recompensarea elevilor premiați individual la competițiile școlare, categoria I, desfășurate la nivel mondial, valorile stimulentele financiare au fost:
  - premiul I/medalie de aur cu punctaj absolut: 20.000 de lei;
  - premiul I/medalie de aur: 15.000 de lei;
  - premiul II/medalie de argint: 12.500 de lei;
  - premiul III/medalie de bronz: 10.000 de lei;
  - mențiune: 6.000 de lei.
- ✓ Pentru profesorul/ profesorii care au pregătit elevul/elevii s-a acordat un singur stimulent financiar, în cuantumul cel mai mare prevăzut pentru unul din elevii săi/lor premiați.
- ✓ Pentru unitatea de învățământ pe care elevul/elevii o frecventează sau au frecventat-o s-a acordat câte un stimulent financiar, în cuantumul prevăzut pentru fiecare elev premiat.

Stimulentul financiar s-a utilizat pentru dotări destinate sprijinirii calității procesului de învățământ.

- ✓ Au fost recompensați și elevii premiați individual la competițiile școlare, categoria a II-a, desfășurate la nivel european sau regional, valorile stimulentele financiare acordate de Ministerul Educației fiind:

- premiul I/medalie de aur: 7.500 de lei;
- premiul II/medalie de argint: 6.000 de lei;
- premiul III/medalie de bronz: 4.500 de lei;
- mențiuni: 3.500 de lei.

#### **Proiectul PEO *Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă* - RECREd**

În vederea continuării reformei curriculare, la nivelul învățământului preuniversitar, Ministerul Educației, în calitate de beneficiar, a demarat implementarea proiectului necompetitiv *Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă-RECREd*, destinat susținerii implementării noului curriculum din învățământul liceal. Obiectivul general al proiectului este revizuirea curriculumului centrat pe competențe în învățământul preuniversitar primar, gimnazial și liceal și eficientizarea implementării curriculum-ului național din învățământul preuniversitar prin intervenții sistemice de actualizări curriculare, abilitare curriculară a cadrelor didactice, dezvoltare de resurse educaționale și cercetare bazată pe dovezi. Partenerii proiectului sunt Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație (CNPEE) și Casele Corpului Didactic București, Buzău, Cluj și Olt. Bugetul alocat apelului de proiecte este de 33,7 milioane de euro, din care contribuția UE este în cuantum de 28,6 de milioane de euro (85%), iar contribuție națională este în cuantum de 5,06 milioane de euro (15%).

#### **Proiectul POCU *Platforma digitală cu resurse educaționale deschise* - EDULIB (Biblioteca virtuală)**

În cadrul proiectului au fost create 3.600 de lecții virtuale pentru: matematică, fizică, chimie, biologie, istorie, geografie, limba și literatura română, informatică și TIC, robotică/ȘTIM, limba engleză și limba franceză, o platformă de management pentru activitatea didactică, precum și dotate 5.400 de școli cu kituri multimedia și truse ȘTIM. Platforma RoEduLib urmează să fie lansată și dată spre utilizare după ce platforma SIIIR va conține datele elevilor și cadrelor didactice pentru a fi importate în vederea creării conturilor. Valoarea totală a contractului de finanțare a fost de 230,75 mil. lei.

#### **Proiectul PEO *Mecanism de intervenție pentru alfabetizare funcțională în învățământul preuniversitar***

Scopul proiectului este susținerea alfabetizării funcționale a elevilor din învățământul primar și gimnazial (ISCED 1-2), în domeniile: lectură, matematică, științe, educație civică și educație digitală, prin proiectarea și implementarea unor intervenții integrate care includ: elaborarea unui cadru de evaluare a nivelului de alfabetizare funcțională (standarde, seturi de itemi și teste de evaluare), dezvoltarea competențelor cadrelor didactice și implementarea unui mecanism de intervenție pilot vizând alfabetizarea funcțională a elevilor, într-o perioadă de 48 luni și având ca perspectivă extinderea acestui mecanism la nivel național. Bugetul total propus al proiectului necompetitiv cu finanțare prin PEO este de aproximativ 207 mil. lei, solicitant fiind Ministerul Educației.

### **III.D Educația ȘTIM**

Promovarea educației ȘTIM are un impact profund asupra viitorului tinerilor și al economiei întrucât contribuie la dezvoltarea competențelor tehnice și științifice ale acestora, crearea de oportunități profesionale, stimularea inovației și a progresului tehnologic, stimularea curiozității și a pasiunii pentru știință, promovarea excelenței ș.a.

Activități/ participări în domeniul ȘTIM:

- ✓ aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Start în aventura cunoașterii Universului”, curriculum la decizia școlii, nivel primar;

Această disciplină reprezintă debutul educației ȘTIM — știință, tehnologie, inginerie, artă și matematică într-un cadru formal și a fost implementat în peste 20 de unități de învățământ din România. În anul școlar 2023-2024, a demarat constituirea grupului de lucru pentru elaborarea programei școlare pentru disciplina opțională „Start în aventura cunoașterii Universului”, curriculum la decizia școlii pentru nivel gimnazial.

- ✓ continuarea implementării activităților al căror scop principal îl reprezintă stimularea motivației învățării în domeniul disciplinelor ȘTIM, în anul școlar 2023-2024;

Aceste tipuri de activități se regăsesc și în protocolul dintre Ministerul Educației și Societatea Științifică CYGNUS, Agenția Spațială Română și Societatea de Științe Matematice din România.

- ✓ participarea României la cel de-al 5-lea atelier SHAW IAU, Conferința în limba română din 29 noiembrie 2023, găzduită de IAU Office of Astronomy for Education;

Tema sesiunii în limba română a fost *Educația pentru Astronomie în România-Cunoașterea Necunoscutului*, conferință la care au participat peste 50 de cadre didactice din România.

- ✓ participarea a 26 de unități de învățământ din România din 16 județe ale țării la Ziua Echinocțiului de primăvară;

Ziua Astronomiei în școli este programul Uniunii Astronomice Internaționale - Biroul pentru promovarea astronomiei, ce promovează bune practici de educație în astronomie la nivel mondial și se desfășoară de patru ori pe an în zilele de echinocțiu de primăvară și toamnă, solstițiu de iarnă și vară și este coordonat de către Japonia.

- ✓ marcarea zilei de 11 februarie - Ziua Internațională a femeilor și fetelor din domeniul științe.

În vederea stimulării motivației învățării în domeniul disciplinelor ȘTIM, folosind ca pretext cognitiv conceptul de „spațiu cosmic”, au fost implementate activități educative conform protocolului dintre Ministerul Educației și Societatea Științifică CYGNUS, Agenția Spațială Română (ROSA) și Societatea de Științe Matematice din România (SSMR). Astfel, au fost organizate ateliere tematice, focus-grupuri, dezbateri, conferințe, simpozioane cu participarea elevilor și a cadrelor didactice, precum și expoziții tematice, în peste 100 de unități de învățământ din România, la care au participat cadre didactice din peste 25 de județe ale României din învățământul primar, gimnazial și liceal.

## CAPITOLUL IV. ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL TEHNOLOGIC, INCLUSIV DUAL

### IV.A. Adaptarea și fundamentarea planurilor de școlarizare în funcție de nevoile pieței muncii

Pentru anul școlar 2023-2024, solicitările operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul liceal tehnologic, inclusiv dual, au fost cuprinse în planul de școlarizare în procent de peste 90,7% (cu 3,2 puncte procentuale mai mult față de anul anterior când procentul a fost de 87,5%), în timp ce la învățământul dual procentul a fost de peste 93,1%, (cu 1,1 puncte procentuale mai mic față de anul școlar anterior).

**Tabel 63. Situația elevilor cuprinși în clasa a IX-a, curs de zi, la începutul anului școlar**

Anul școlar	Total elevi cuprinși în învățământul liceal tehnologic <sup>2</sup>	Învățământ liceal tehnologic, inclusiv dual			
		Nr. de locuri în planul de școlarizare <sup>3</sup>	Nr de elevi cuprinși <sup>4</sup>	Pondere locurilor în planul de școlarizare	Pondere elevilor cuprinși
2016 - 2017	177506	36392	32904	20,50%	18,5%
2017 - 2018	170457	37872	33057	22,22%	19,4%
2018 - 2019	170657	38345	33627	22,47%	19,7%
2019 - 2020	175384	54688	43661	31,18%	24,9%
2020 - 2021	177143	51471	40901	29,06%	23,1%
2021 - 2022	145186	37176	30452	25,61%	20,9%
2022 - 2023	164767	44057	34747	26,74%	21,09%
2023 - 2024	173121	44066	36834	25,45%	21,28%

<sup>2</sup> Sursa datelor: INS și SIIIR

<sup>3</sup> Sursa datelor: inspectoratele școlare și SIIIR

<sup>4</sup> Sursa datelor: INS



Astfel, dacă în anul școlar 2022-2023, numărul de locuri în planul de școlarizare la clasa a IX-a învățământ profesional reprezenta 26,74% din totalul locurilor la clasa a IX-a, învățământ de zi, în anul școlar 2023-2024, ponderea a scăzut cu 1,29 puncte procentuale, pe fondul scăderii numărului de solicitări din partea operatorilor economici pentru școlarizare prin învățământul tehnologic și a creșterii solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizare prin învățământul dual.

Pentru învățământul liceal tehnologic, inclusiv dual, gradul de realizare a planului de școlarizare la începutul anului școlar 2023-2024, este de 83,6%, în creștere față de anul școlar anterior cu 4,73 puncte procentuale. Pentru învățământul dual, în anul școlar 2023-2024, s-au inclus în planul de școlarizare 9.034 de locuri și gradul de realizare a planului de școlarizare la începutul anului școlar era 76,8%, în creștere cu 1,55 puncte procentuale față de anul școlar anterior, când gradul de realizare a planului de școlarizare era de 75,25%.

Pentru învățământul liceal tehnologic, la clasa a IX-a, în anul școlar 2023-2024, au fost încheiate, de către unitățile de învățământ, contracte de parteneriat cu 3.691 de operatori economici, în scădere față de anul școlar 2022-2023, când au fost încheiate contracte cu 4.207 de operatori economici. În schimb, a crescut numărul operatorilor economici implicați în învățământul dual, de la 740 în anul școlar 2022-2023, la 855 operatori economici care au încheiate contracte pentru formarea profesională a elevilor din învățământul dual în anul școlar 2023-2024.

Pentru învățământul dual, la clasa a IX-a, pe întreaga perioadă, de la introducerea învățământului dual în anul școlar 2017-2018, până la începutul anului școlar 2023-2024, s-a înregistrat o creștere a numărului de operatori economici implicați în formarea profesională inițială prin învățământul dual, care au încheiat contracte de parteneriat cu unitățile de învățământ și cu unitățile administrativ teritoriale pe raza cărora sunt situate unitățile de învățământ. Astfel, numărul operatorilor economici a crescut de la 227, în anul școlar 2017-2018, la 855 în anul școlar 2023-2024, ceea ce reprezintă o creștere de 3,8 ori față de anul introducerii învățământului dual.

**Tabel 64. Situația operatorilor economici implicați în învățământul profesional/liceal tehnologic, inclusiv dual și a elevilor cuprinși în clasa a IX-a curs de zi, la începutul anului școlar în învățământul liceal tehnologic, inclusiv dual**

Anul școlar	Operatori economici implicați în învățământul liceal tehnologic	Operatori economici implicați în dual	Nr de elevi cuprinși în învățământul liceal tehnologic, inclusiv dual la începutul anului școlar în clasa a IX-a	Nr de elevi cuprinși în învățământul liceal tehnologic, dual la începutul anului școlar în clasa a IX-a	Ponderea elevilor înscriși în dual din total liceal tehnologic
2017 - 2018	4730	227	33057	2568	7,77%
2018 - 2019	5597	527	33627	4244	12,62%
2019 - 2020	6120	769	43661	6970	15,96%
2020 - 2021	4944	886	40901	6916	16,91%
2021 - 2022	4180	498	30452	4649	15,27%
2022 - 2023	4207	740	34747	5958	17,15%
2023 - 2024	3691	855	36834	6938	18,83%

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

Dacă la începutul anului școlar 2017-2018, primul an în care s-a introdus învățământul dual în România, au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 2.568 de elevi, la începutul anului școlar 2023 – 2024, au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 6.938 de elevi, ceea ce reprezintă o creștere de 2,7 ori față de anul introducerii învățământului dual.

Ponderea elevilor înscriși în dual din total învățământ liceal tehnologic este de 18,83% în anul școlar 2023-2024, ceea ce reprezintă cea mai mare pondere atinsă de la introducerea învățământului dual, în creștere cu 1,7 puncte procentuale față de anul școlar 2021-2022 și cu 11,1 puncte procentuale față de 2017-2018. Ca urmare a aprobării, în anul școlar 2022-2023, a legislației care reglementează ruta duală completă, ministerul a depus eforturi pentru promovarea acestei rute de formare profesională, care se pilotează în România prin implementarea unor proiecte finanțate prin PNRR.

În anul școlar 2023-2024, a început implementarea celor 29 de proiecte aprobate pentru finanțare, în cadrul apelului "Program-pilot pentru dezvoltarea consorțiilor regionale pentru învățământul dual", distribuite în toate cele 8 regiuni de dezvoltare, după cum urmează: 2 în regiunea București-Ilfov, 6 în regiunea Centru, 3 în regiunea Nord-Est, 3 în regiunea Nord-Vest, 4 regiunea Sud-Est, 4 în regiunea Sud-Muntenia, 6 în regiunea Vest, 1 în regiunea Sud-Vest.

Alocarea financiară totală în cadrul apelului este de 588 mil. de euro, fără TVA.

În regiunea Nord – Vest a fost deja finalizată construcția primului campus dual, care are ca lider de parteneriat Unitatea administrativ-teritorială Județul Bihor, cu o alocare financiară de 98 mil. lei fără TVA (valoare eligibilă din PNRR), principalele specializări vizate fiind din domeniile: mecanică, electronică și automatizări, electromecanică, construcții, instalații și lucrări publice.

#### **IV.B. Promovarea bunelor practici din domeniul învățământului liceal tehnologic**

Prin proiectul ERASMUS-EDU-2023-EQAVET-IBA, s-au continuat activitățile în rețelele parteneriale reorganizate în cadrul proiectelor ERASMUS+ EQAVET-NRP-RO 2019 și EQAVET-NRP-RO 2021. Cele 60 de unități școlare din cele 10 rețele parteneriale pe domenii de pregătire profesională de interes au continuat diseminarea de bune practici prin intermediul platformei de comunicare organizată ca o platformă social-media privată.

Au fost realizate 14 întâlniri cu Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS), pentru elaborarea de propuneri privind revizuirea și îmbunătățirea documentelor de planificare strategică (PRAI, PLAI, PAS), fiind în curs de colectare propunerile de revizuire.

Platforma de consiliere și informare *Alege-ți drumul* este un mediu prietenos de informare a elevilor, părinților și companiilor, un mijloc de orientare în domeniul carierei și de creștere a legăturii directe cu piața muncii. Aici sunt diseminate noutățile din domeniul formării profesionale inițiale la nivel național și european, situația ocupării locurilor din oferta educațională, informații cu privire la calificările dezvoltate prin învățământul profesional și tehnic, documente legislative de interes pentru elevi și companii, publicații, proiecte etc.

#### **IV.C. Curriculum revizuit/actualizat pentru învățământul liceal tehnologic**

În anul școlar 2023-2024, CNDIPT a coordonat elaborarea Standardului de Pregătire Profesională și a curriculum-ului pentru introducerea unei noi calificări în învățământul profesional, inclusiv dual (nivel 3 al Cadrului Național al Calificărilor) *Operator la roboți industriali* - domeniul de pregătire profesională Electronică. Școlarizarea elevilor în învățământul tehnologic, inclusiv dual pentru această calificare, se va putea realiza începând cu anul școlar 2024-2025.

Prin coordonarea metodologică acordată grupurilor de lucru constituite la nivelul Ministerul Apărării Naționale – Statul Major al Forțelor Terestre, s-a realizat introducerea și actualizarea unor calificări profesionale exclusiv militare, bazate pe competențe avansate și tehnologii moderne.

Au fost elaborate următoarele acte normative:

- OME nr. 3.965/2024 privind măsuri de aplicare și corelare a planurilor de învățământ pentru învățământul profesional, liceal – filiera tehnologică și postliceal cu structura anului școlar 2024-2025;
- OME nr. 3.073/2024 pentru modificarea OME nr. 3.122/2019 privind stabilirea tipurilor de calificări profesionale de nivelurile 3 și 4 ale Cadrului național al calificărilor și a corespondenței dintre acestea, din cadrul aceluiași profil la învățământul liceal filiera tehnologică și din cadrul învățământului profesional.

#### **IV.D. Formarea competențelor antreprenoriale ale elevilor din învățământul tehnologic** **Curriculumul de specialitate pentru calificările aparținând profilului Servicii conține module alocate pentru formarea competențelor antreprenoriale, prin metoda „Firma de Exercițiu” (FE)**

În anul școlar 2023-2024, au fost autorizate 987 de firme de exercițiu/întreprinderi simulate din care 349 firme noi, 354 firme continuate și 293 firme preluate, acestea desfășurând activitatea curentă prevăzută în curriculum și activități extra-curriculare.

##### **Organizarea de concursuri antreprenoriale**

În anul școlar 2023-2024, competiția *Business Plan* s-a derulat în 4 etape:

- ✓ la faza locală au participat 273 firme;
- ✓ la faza județeană s-au calificat 146 firme;
- ✓ la faza regională au fost înscrise 35 de firme;
- ✓ la faza națională au concurat 8 firme.

Etapa națională s-a desfășurat în data de 17 mai, la Târgoviște.

În anul școlar 2023-2024, în învățământul tehnologic, s-a desfășurat competiția *Marca de calitate* la care au participat 31 de firme de exercițiu, din care 27 au obținut certificat *Marca de calitate*, respectiv 18 nivel avansat și 9 nivel de bază. Comisia de evaluare a firmelor de exercițiu înscrise în cadrul competiției a fost compusă din 15 cadre didactice din învățământul liceal tehnologic.

#### **IV.E. Activități de informare și consiliere pentru creșterea participării în învățământului tehnologic**

Principalele măsuri de promovare a învățământului liceal tehnologic și a învățământului dual, derulate la nivelul unităților de învățământ, la nivel județean și național, au vizat:

- ✓ participarea la emisiuni radio și televizate și la întâlniri naționale, regionale și locale în care este promovat învățământul liceal tehnologic;
- ✓ *Săptămâna meseriilor*, acțiune derulată în perioada 1 martie - 12 mai 2023, la nivelul tuturor unităților care au avut ofertă educațională pentru învățământul profesional în anul școlar 2023-2024;
- ✓ *Târgul ofertelor educaționale*, acțiune derulată în perioada 16-26 mai 2023, la nivelul tuturor județelor și a municipiului București, cu implicarea operatorilor economici parteneri ai unităților de învățământ, pentru prezentarea ofertei educaționale;
- ✓ promovarea exemplelor de bună practică în ceea ce privește funcționarea și dezvoltarea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ, operatorii economici și comunitatea locală, în învățământul tehnologic, prin elaborarea și publicarea de către CNDIPT a broșurii "Vocație și pasiune în învățământul profesional și tehnic".

Un sprijin important în acțiunile de orientare și consiliere a elevilor l-a reprezentat Ghidul de orientare în carieră, elaborat de CNDIPT. Ghidul cuprinde materiale informative pentru calificări profesionale atât din învățământul liceal tehnologic, inclusiv dual (nivel 3 CNC), cât și din învățământul liceal tehnologic (nivel 4 CNC), respectiv o scurtă descriere, principalele rezultate ale învățării, beneficii și enumerarea principalelor meserii pentru care pot opta absolvenții. De asemenea, ghidul cuprinde testimoniale, povești de succes ale absolvenților/elevilor pentru calificările prezentate.

#### **IV.F. Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european**

##### **În domeniul asigurării calității educației și formării profesionale**

În cadrul proiectului ERASMUS- EQAVET-NRP-RO 2023, unul din obiectivele importante a fost și realizarea de colaborări cu alte puncte naționale de referință, concretizându-se prin participarea la activitatea de evaluare colegială organizată de Punctul Național de Referință al Slovaciei, în data de 23-24 mai 2024, la Bratislava, tema evaluării fiind "Guvernanța regională a VET în Slovacia și asigurarea calității".

##### **În domeniul dezvoltărilor de politici și strategii**

Începând din anul 2015, CNDIPT este membru în Rețeaua europeană de expertiză în educație și formare profesională, ReferNet, coordonată de Centrul European de Dezvoltare a Formării Profesionale, CEDEFOP,

agenție de specialitate a Comisiei europene. În perioada 2023-2024, echipa punctului național de contact ReferNet România a elaborat:

- ✓ Raportul privind politicile specifice sistemului de educație și formare profesională din România transpus în format online pe platforma corespunzătoare dezvoltată de Cedefop;
- ✓ Spotlight - prezentare succintă a sistemului de educație și formare profesională din România, contribuții la compilația privind Spotlight on VET la nivel european. Acesta este disponibil online în limba engleză;
- ✓ articole tematice / contribuții în domeniul educației și formării profesionale privind progresul rezultatelor obținute în urma implementării PNI-VET;
- ✓ buletine informative succinte privind știri relevante din educație și formare profesională. Acestea sunt disponibile în limba engleză, online, pe site-ul Cedefop.

#### **În domeniul dezvoltării calificărilor profesionale**

Proiectul ERASMUS-EDU-2022-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT - Alliances for Sectoral Cooperation on Skills, METASKILLS<sub>4</sub>TCLF, care este implementat în perioada 2023 – 2027, își propune să abordeze provocările noii ere digitale pentru a asigura tranziția către o economie circulară ecologică, sustenabilă și incluzivă care să răspundă tuturor obiectivelor Alianței pentru cooperare sectorială în domeniul competențelor.

Consortiul proiectului este constituit din 30 de parteneri reprezentând universități, centre de formare, centre de cercetare, organizații sectoriale de la nivel european, asociații profesionale, companii, autorități naționale în domeniul VET din 11 țări: Portugalia, Belgia, Spania, Italia, Franța, România, Grecia, Polonia, Germania, Suedia și Ucraina. Partenerii din România sunt Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" Iași. Proiectul este coordonat de către Centrul Tehnologic CTCP Portugalia.

În cadrul proiectelor "Evaluarea unitară a rezultatelor învățării în vederea îmbunătățirii calității învățării la locul de muncă - EVRICA" și "Asigurarea calității învățării la locul de muncă prin dezvoltarea de instrumente standardizate de evaluare a rezultatelor învățării", implementate de Centrul național de Dezvoltare a Învățământului profesional și Tehnic în perioada 2021-2023, prin Programului de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor în România finanțat prin Granturile SEE - Mecanismul Financiar 2014-2021 au fost realizate baze de date care conține itemi, instrumente de evaluare a rezultatelor învățării, lucrări de laborator și probe practice.

## **CAPITOLUL V. MANAGEMENTUL ȘI GUVERNANȚA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE**

### **V.A. Noua lege a învățământului preuniversitar**

Operaționalizarea Raportului „România Educată” a condus la elaborarea cadrului legal necesar concretizării măsurilor de reformă în vederea asigurării de șanse egale de acces și participare la o educație de calitate pentru toți copiii și tinerii din România. Aceasta s-a fundamentat pe cinci principii de bază:

- Asigurarea calității și eficacității programelor de educație și formare și îmbunătățirea calității rezultatelor învățării;
- Promovarea egalității în ceea ce privește oportunitățile educaționale, asigurând accesul și succesul la educație de calitate pentru toți;
- Colectarea datelor și utilizarea informațiilor pentru a ghida dezvoltarea competențelor;
- Utilizarea instrumentelor de finanțare și a stimulentei pentru a orienta și încuraja investițiile în dezvoltarea competențelor;
- Implicarea părților interesate în proiectarea și implementarea de politici în domeniul educației.

Ulterior aprobării și promulgării Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023, prin OME nr. 6.072/2023, cu modificările și completările ulterioare, a fost aprobat Calendarul de punere în aplicare a dispozițiilor Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, calendar care cuprinde, într-o succesiune cronologică, totalitatea documentelor care trebuie elaborate și aprobate pentru operaționalizarea prevederilor legii.

Echitate, performanță, investiții, respect și siguranță sunt câteva dintre elementele cheie pe care Legea învățământului preuniversitar le-a transpus în măsuri coerente și predictibile, răspunzând astfel, în mod real, nevoilor elevilor pe întregul parcurs educațional. Se propun soluții coerente, în acord cu cerințele beneficiarilor educației, având în vedere o reglementare unitară și sistematică a domeniului, pentru rezolvarea problemelor identificate la nivelul sistemului național de învățământ.

#### **V.B. Sprijin pentru reforma guvernancei**

Tematica restructurării guvernării sistemului de învățământ preuniversitar este abordată, în continuarea activităților din perioada 2021-2023, prin obiectivele și măsurile specifice prevăzute în proiectul *România Educată*. Capitolul V.2 al proiectului, intitulat „Management și guvernare pentru sistemul de învățământ”, propune un nou model pentru o mai bună coordonare a educației și formării la toate nivelurile, fiind implementat cu sprijin financiar și cu expertiza tehnică de la Banca Mondială și, respectiv, OCDE.

Proiectul de asistență tehnică pentru „Consolidarea managementului sistemului de învățământ românesc, prin dezvoltarea și implementarea unui model eficient de guvernare în sistemul de învățământ preuniversitar și creșterea echității sistemului de învățământ din România”, finanțat de DG REFORM, finalizat în martie 2024, urmărește dezvoltarea și implementarea unui model de guvernare pentru creșterea echității sistemului de învățământ din România. În data de 05.03.2024, Ministerul Educației împreună cu DG REFORM și OCDE au prezentat raportul „Reforma învățământului preuniversitar în România: consolidarea sistemelor de guvernare, de evaluare și de sprijin”. Raportul oferă Ministerului Educației recomandări privind politici publice pe termen scurt și lung pentru aplicarea reformelor, recomandări care pot fi relevante pentru elaborarea legislației secundare.

În cadrul Componentei 15 – Educație din PNRR, Banca Mondială furnizează consultanță tehnică, prin contractul de asistență tehnică semnat cu Ministerul Educației, sprijinind realizarea unor obiective din proiectul „România Educată”. Astfel, pentru implementarea Reformei 7. Reforma guvernancei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului, din PNRR, echipa Băncii Mondiale a elaborat și transmis Ministerului Educației, în decembrie 2023, raportul pentru „Analiza funcțională a sistemului preuniversitar”, care oferă informații, date și acțiuni/măsuri ce pot fi implementate pentru reformarea modelului actual de guvernare și management, în scopul creșterii calității, performanțelor și reducerii cheltuielilor sistemului de învățământ preuniversitar la nivel județean și local.

Managementul și guvernarea au fost sprijinite și prin intermediul proiectului cu finanțare europeană, finalizat în decembrie 2023, „Studii de impact pentru o reglementare mai bună”, cofinanțat din Fondul Social European, prin POCA și gestionat de Secretariatul General al Guvernului, în care Ministerul Educației a fost beneficiar. Acesta urmărește îmbunătățirea calității fundamentării proiectelor de acte normative elaborate de instituțiile administrației publice centrale. Implementarea a fost realizată în cadrul Contractului de servicii de asistență tehnică rambursabile pentru „Evaluarea impactului reglementărilor (EIR) III: Consolidarea capacității administrației românești de a efectua studii de impact pentru reglementări mai bune”, semnat de Secretariatul General al Guvernului cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (IRD) și implementat în parteneriat cu Ministerul Educației, selectat ca instituție pilot. Ca rezultat, a fost elaborat studiul aprofundat de evaluare a impactului cu tema *Evaluarea sistemului de consiliere și orientare în carieră din învățământul preuniversitar din România*, prezentat Ministerului Educației în noiembrie 2023.

#### **V.C. Rețeaua școlară și planul de școlarizare 2023-2024**

Începând cu anul școlar 2012 – 2013, rețeaua școlară este organizată de către autoritățile administrației publice locale cu avizul conform al inspectoratelor școlare. Pentru învățământul special, rețeaua școlară se organizează de către consiliul județean, respectiv de către consiliile locale ale sectoarelor municipiului

București, cu consultarea partenerilor sociali și cu avizul conform al inspectoratelor școlare, respectiv al Ministerului Educației. Organizarea rețelei școlare se realizează anual. În procesul de organizare a rețelei școlare, unitățile de învățământ pot să își păstreze statutul și structura sau pot fi reorganizate în urma aplicării unor operațiuni specifice, respectiv fuziunea sau divizarea acestora. Reorganizarea rețelei școlare implică operațiuni cu persoane juridice (unități de învățământ cu personalitate juridică).

Problemele identificate la nivelul unităților de învățământ cu personalitate juridică supuse procesului de reorganizare, respectiv structurilor arondate acestora, se referă la clădiri vechi, spații subdimensionate, infrastructură necorespunzătoare, lipsa dotărilor corespunzătoare, efective foarte mici de elevi etc.

**Tabel 65. Date comparative privind situația statistică a numărului de unități de învățământ de stat în perioada 2021-2024**

An școlar	Învățământ de masă		Învățământ special		Activități extrașcolare**	
	Unități de învățământ personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)	Unități de învățământ personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)	Unități de învățământ personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)
2021-2022	5.945	10.682	153	30	197	184
2022-2023	5.959	10.623	153	34	197	183
2023-2024	5.972	10.452	153	35	198	182

Sursa: SIIIR, 2024

\*Structuri Arondate (AR) – unități de învățământ fără personalitate juridică, subordonate unor unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ), reprezentând o locație a acestora;

\*\* Unitățile de învățământ pentru activități extrașcolare: palate ale copiilor, cluburi ale copiilor, cluburi școlare sportive, centre județene de excelență

Cifrele de școlarizare au fost repartizate de către Ministerul Educației la nivelul fiecărui județ, pe baza solicitărilor și analizelor acestora, astfel încât să se poată realiza asigurarea cuprinderii întregii generații a copiilor în vârstă de 6 ani în clasa pregătitoare. Astfel, în vederea finalizării învățământului obligatoriu, s-a asigurat și cuprinderea întregii generații de absolvenți ai clasei a VIII-a în învățământul secundar superior (liceal) și în învățământul profesional cu durata de 3 ani.

**Tabel 66. Date privind cifrele de școlarizare pentru anul școlar 2023-2024**

Niveluri de învățământ	Cifre de școlarizare propuse pentru anul școlar 2023 - 2024	Cifre de școlarizare aprobate prin HG_403_2023	Cifre de școlarizare realizate în anul școlar 2023 - 2024
Educație timpurie	665.000	665.000	512.542
Învățământ primar	933.000	933.000	850.454
Învățământ gimnazial cu frecvență zi	813.000	813.000	680.960
Învățământ liceal			
a) cls. a IX-a zi	134.000	134.000	130.948
b) cls. a IX a seral + FR.	9.500	9.500	7.163
c) cls. a XI a seral	16.000	16.000	15.026
Învățământ profesional			
a) Numărul de locuri pentru primul an de învățământ profesional, inclusiv forma de organizare dual	60.000	60.000	34.425
b) Numărul de locuri pentru stagii de pregătire practică	600	600	581
Învățământ terțiar non universitar (postliceal)			

a) anul I înv. cu frecvență zi și seral	28.000	28.000	18.505
b) anul I înv. special (zi)	300	300	128
c) înv. militar MAI		5.760	
d) înv. militar MApN		1.561	
e) înv. militar MJ		290	
<b>Învățământ de artă (muzică, arte plastice, coregrafie) nivel primar și gimnazial</b>	21.500	21.500	18.463
<b>Înv. cu program sportiv nivel primar și gimnazial</b>	15.500	15.500	9.030
<b>Cluburi sportive școlare</b>	53.000	53.000	46.970
<b>Învățământ obligatoriu cu frecvență redusă - nivel primar și gimnazial și program educațional "A doua șansă"</b>	30.000	30.000	25.003
<b>Învățământ special</b>			
a) educație timpurie	3.100	3.100	1.868
b) înv. special primar și gimnazial	22.500	22.500	18.619
c) primul an de învățământ profesional	3.150	3.150	1.452
d) stagii de pregătire practică	500	500	62
e) înv. liceal-cl. a IX a frecvență zi/seral/FR.	900	900	345
f) înv. liceal cl. a XI a frecvență zi / seral	300	300	65

Sursa: SIIIR, 2024

**Tabel 67. Situația statistică, pe niveluri de învățământ și forme de proprietate, a numărului de elevi și preșcolari înscriși în învățământul preuniversitar în anul școlar 2023-2024**

Nivel	Privată			Publică de interes național și local			Total general
	Masă	Special	Total	Masă	Special	Total	
Antepreșcolar	2.337		2.337	33.397	25	33.422	35.759
Preșcolar	42.873	14	42.887	482.767	1.983	484.750	527.637
Primar	21.297	20	21.317	857.766	8.119	865.885	887.202
Gimnazial	10.778	23	10.801	703.450	11.205	714.655	725.456
Liceal	19.624		19.624	577.540	1.201	578.741	598.365
Profesional	2.247		2.247	85.862	5.361	91.223	93.470
Postliceal	39.074		39.074	43.794	305	44.099	83.173
<b>Total general</b>	<b>138.230</b>	<b>57</b>	<b>138.287</b>	<b>2.784.576</b>	<b>28.199</b>	<b>2.812.775</b>	<b>2.951.062</b>

Sursa: SIIIR, 2024

#### V.D. Normarea și ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat

Din analiza datelor statistice din ultimii ani școlari încheiați, privind structura personalului din învățământul preuniversitar de stat, se observă o tendință de ușoară scădere a ponderii posturilor didactice ocupate cu personal didactic titular (de la 77,96% în anul școlar 2022-2023 la 77,52% în anul școlar 2023-2024).

**Tabel 68. Date comparative privind normele didactice de predare, auxiliare și nedidactice**

An școlar	Nr. norme didactice de predare	Pondere norme didactice de predare %	Nr. norme didactice auxiliare	Pondere norme didactice auxiliare %	Nr. norme nedidactice	Pondere norme nedidactice %	Total general norme învățământ preuniversitar de stat
2011-2012	225.805,28	73,51%	24.760,15	8,06%	56.623,70	18,43%	307.189,13
2012-2013	227.337,99	73,73%	24.897,17	8,07%	56.100,86	18,19%	308.336,02
2013-2014	226.395,01	73,57%	25.302,40	8,22%	56.034,69	18,21%	307.732,10
2014-2015	221.854,93	73,55%	25.183,18	8,35%	54.598,19	18,10%	301.636,30
2015-2016	218.803,30	73,70%	24.756,35	8,34%	53.333,20	17,96%	296.892,85
2016-2017	218.414,08	73,68%	30.716,50	10,36%	47.287,35	15,95%	296.417,93
2017-2018	217.862,74	73,52%	28.348,23	9,57%	5.0127,1	16,92%	296.338,10
2018-2019	215.900,72	73,75%	24.376,64	8,33%	52.480,51	17,93%	292.757,87
2019-2020	213.925,40	73,33%	24.637,28	8,45%	53.160,49	18,22%	291.723,17
2020-2021	213.921,11	73,38%	24.563,20	8,43%	53.050,06	18,20%	291.534,37
2021-2022	216.240,11	73,49%	24.650,99	8,38%	53.368,70	18,14%	294.259,80
2022-2023	218.627,57	73,39%	25.164,04	8,45%	54.097,71	18,16%	297.889,32
2023-2024	223.864,79	73,28%	25.797,35	8,44%	55.823,81	18,27%	30.5475,98

Sursa: SIIIR, 2024

**Tabel 69. Date comparative privind ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat**

An școlar	Nr. norme didactice	Nr. norme didactice ocupate cu titulari	Pondere norme didactice ocupate cu titulari %	Nr. norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat	Pondere norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat %	Nr. norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată	Pondere norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată %
2011-2012	225.805,28	181.327,18	80,30%	41.625,54	18,43%	2.852,56	1,26%
2012-2013	227.337,99	179.357,43	78,89%	44.214,39	19,45%	3.766,37	1,66%
2013-2014	226.476,09	181.260,96	80,04%	41.482,37	18,32%	3.732,77	1,65%
2014-2015	221.854,93	179.337,46	80,84%	38.964,51	17,56%	3.552,96	1,60%
2015-2016	218.803,30	177.355,50	81,06%	37.516,45	17,15%	3.931,35	1,80%
2016-2017	218.414,08	176.306,05	80,72%	37.883,90	17,34%	4.224,13	1,93%
2017-2018	217.862,74	175.167,41	80,40%	38.186,87	17,53%	4.508,47	2,07%
2018-2019	215.900,73	174.364,04	80,76%	37.062,14	17,17%	4.474,55	2,07%
2019-2020	213.925,40	173.366,95	81,04%	36.787,40	17,20%	3.771,05	1,76%
2020-2021	213.921,11	171.953,98	80,38%	38.245,53	17,88%	3.721,60	1,74%



An școlar	Nr. norme didactice	Nr. norme didactice ocupate cu titulari	Pondere norme didactice ocupate cu titulari %	Nr. norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat	Pondere norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat %	Nr. norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată	Pondere norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată %
2021-2022	216.240,11	170.266,61	78,74%	4.1790,28	19,33%	4.183,22	1,93%
2022-2023	218.627,57	170.432,62	77.96%	43.280,59	19.80%	4.914,36	2.25%
2023-2024	223.864,79	17.3533,43	77.52%	45.215,87	20.20%	5.115,48	2.29%

Sursa: SIIR, 2024

Pentru candidații care nu au dobândit definitivarea în învățământ repartizați pe posturi didactice/catedre vacante publicate pentru angajare pe perioadă nedeterminată, consiliul/consiliile de administrație al/ale unității/unităților de învățământ la care au fost repartizați poate/pot hotărî modificarea duratei contractului individual de muncă din perioadă determinată în perioadă nedeterminată, după ce acești candidați promovează examenul pentru definitivarea în învățământ.

**Tabel 70. Situația privind posturile didactice declarate vacante/rezervate la concursurile de ocupare a posturilor didactice din învățământul preuniversitar, în anul 2024**

Anul	Total posturi vacante/ rezervate publicate pentru concurs	din care:									
		Titulari zabile pt. concurs /pt. angajare pe perioadă nedeterminată	din care:		Netitularizabile pt. concurs / pt. angajare pe perioadă determinată	din care:					
			Titulari zabile / pt. angajare pe perioadă nedeterminată (urban)	Titulari zabile / pt. angajare pe perioadă nedeterminată (rural)		Posturi netitularizabile/ pt. angajare pe perioadă determinată vacante/rezervate complete			Posturi netitularizabile/ pt. angajare pe perioadă determinată vacante/rezervate incomplete		
						Complete	Complete (urban)	Complete (rural)	Incomplete	Incomplete (urban)	Incomplete (rural)
2024	75.575	9.933	6.806	1.885	65.642	16.983	11.136	5.847	48.659	25.491	23.168

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

**Tabel 71. Date privind situația candidaților înscriși la concursul de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/ rezervate în anul 2024**

Date privind situația candidaților înscriși la concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în anul 2024			
Anul	Nr. candidați înscriși la concurs	din care:	
		Absolvenți ai promoției curente	Absolvenți din serii anterioare
2024	37.638	6.882	30.756

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

**Tabel 72. Date privind situația rezultatelor obținute la proba scrisă în cadrul concursului de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în anul 2024**

Anul	Nr. candidați cu note	Nr. candidați cu nota sub 5	Pondere candidați cu nota sub 5 %	Nr. candidați cu nota 5-6,99	Pondere candidați cu nota 5-6,99 %	Nr. candidați cu nota 7-9,99	Pondere candidați cu nota 7-9,99 %	Nr. candidați cu nota 10	Pondere candidați cu nota 10 %
Absolvenți din serii anterioare	28.468	4.839	17%	10.796	37,92%	12.759	44,82%	74	0,26%
2024	5.330	1.040	19,51%	2.124	39,85%	2.151	40,36%	15	0,28

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

În anul școlar 2023-2024, cadrul legislativ în vigoare pentru organizarea și desfășurarea concursurilor în vederea ocupării posturilor didactice/catedrelor existente în unitățile de învățământ particular a fost reprezentat de Metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în unitățile de învățământ particular din învățământul preuniversitar aprobată prin OMECTS 5.625/2012, cu modificările și completările ulterioare. În anul școlar 2023-2024, s-a înregistrat un număr de 210 unități din învățământul preuniversitar particular pentru care s-au transmis informații către Ministerul Educației referitoare la organizarea de concursuri, fie la nivelul respectivelor unități de învățământ cu personalitate juridică/ consorții școlare, fie prin asocieri temporare la nivel local, județean ori interjudețean. Unele dintre acestea au participat, în mod repetat, în funcție de necesarul de personal didactic de predare și/sau de fluctuația acestuia, la mai multe concursuri organizate individual sau prin asocieri temporare la nivel local/ județean/ interjudețean în cursul anului școlar. Astfel, pentru anul școlar 2023-2024, s-a înregistrat, ca urmare a adreselor de informare comunicate de unitățile de învățământ particular/inspectorate școlare Ministerului Educației, organizarea a 48 de concursuri pentru ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar particular de nivel: educație timpurie, preșcolar, primar, liceal și postliceal.

**Tabel 73. Situație statistică privind numărul de posturi didactice complete și incomplete 2023-2024, în unitățile de învățământ particular**

Nivel învățământ	educație timpurie	preșcolar	primar	gimnazial	liceal	postliceal	Total
Nr. posturi didactice complete și incomplete 2023-2024	1	411	68	46	79	69	674

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

#### V.E. Managementul personalului de conducere

În anul școlar 2023-2024, conducerea unităților de învățământ preuniversitar de stat a fost asigurată de cadre didactice care au ocupat funcții de director sau director adjunct fie în baza concursului național organizat prin inspectoratele școlare și coordonat de către Ministerul Educației în perioada 2021-2022 (Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, aprobată prin OME 4.597/2021, cu modificările și completările ulterioare), fie prin detașare în interesul învățământului (modalitate de ocupare temporară a respectivelor funcții, pentru a asigura conducerea interimară a unei unități de învățământ, până la organizarea unui concurs, dar nu mai târziu de sfârșitul anului școlar).

**Tabel 74. Situație privind ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, 2023-2024**

	din care:		din care
--	-----------	--	----------

Număr funcții director și director adjunct ocupate prin concurs	Director	Director adjunct	Număr funcții director și director adjunct ocupate prin detașare în interesul învățământului	Director	Director adjunct
6.675	4.950	1.725	2.101	1.373	728

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

Sub aspectul modalității de ocupare a funcțiilor de conducere, îndrumare și control din inspectoratele școlare, în anul școlar 2023-2024, toate funcțiile de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct și inspector școlar din inspectoratele școlare au fost ocupate prin detașare în interesul învățământului, în condițiile legii, având în vedere faptul că începând cu 2025 acestea urmează să fie reorganizate conform Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare.

**Tabel 75. Situația privind numărul posturilor din inspectoratele școlare în anul școlar 2023-2024**

Total posturi ISJ/ISMB	Nr. total posturi personal didactic	Din care, personal de conducere	Nr. total posturi pers. did. aux.	Nr. total posturi pers. nedidactic
1.866,5	1.110	132	667	89,5

Sursa: SIIIR 2024

**Școli pilot.** Unitățile de învățământ autorizate sau acreditate, publice sau particulare, de nivel preșcolar, primar, gimnazial, liceal teoretic sau tehnologic, postliceal au avut posibilitatea de a deveni școală pilot. Au fost încurajate aplicațiile depuse în parteneriat, inclusiv public-privat, care au capacitatea de a pilota aceleași practici în condiții relevante diferite și au potențial de a identifica și scala rezultatele pozitive. Au putut aplica și autoritățile publice locale pentru a pilota măsuri integrate la nivel de UAT, fie prin implicarea serviciilor publice locale, fie în parteneriat cu organizații non-guvernamentale care prestează servicii de educație sau asistență socială.

În anul școlar 2023-2024, a fost acordat statutul de unitate de învățământ pilot, pentru 14 unități de învățământ preuniversitar, pentru o perioadă de 4 ani cuprinsă în perioada anilor de studiu 2023-2027. Sunt pilotate modele de predare-învățare în sistem blended-learning, modele noi de evaluare narativă, precum și reorganizarea materiei din trunchiul comun la clasa a XII-a, rezultatele urmărite fiind dezvoltarea competențelor relevante, reducerea presiunii evaluării asupra elevilor (în special la ciclul primar), realizarea unei evaluări reale a progresului elevilor (pornind de la competențe evaluate inițial și final), oferirea posibilității pentru elevii claselor a XII-a de a se concentra pe materiile de interes pentru examenele de bacalaureat și de admitere la facultate, dar și susținerea activităților de tip outdoor.

De asemenea, având în vedere intrarea în vigoare a Legii învățământului preuniversitar 198/2023, cu modificările ulterioare, în aprilie 2024 Ministerul Educației a repus în consultare publică Ghidul Solicitantului „**Granturi pentru unitățile de învățământ pilot**” în vederea creșterii responsabilității la nivelul școlilor, funcție esențială a guvernantei descentralizate a sistemelor de educație. A fost aprobată Metodologia-cadru privind înființarea și funcționarea unităților de învățământ preuniversitar autorizate cu statut de unități-pilot. Au fost admise pentru finanțare 51 de proiecte, aflate în contractare.

În cadrul R7. Reforma guvernantei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului, Ministerul Educației a lansat apelul „**Program național de leadership și management educațional**”, având ca obiectiv dezvoltarea competențelor manageriale, necesare administrării sistemului de educație într-un mediu descentralizat, prin organizarea la nivel național a unor programe de formare și mentorat/coaching pentru directori, directori adjuncți și inspectori școlari cu funcții de conducere, precum

și pentru alte categorii de personal cu funcții de management instituțional, care vor rezulta din legislația secundară a legii învățământului preuniversitar 198/2023. Au fost depuse 17 proiecte, aflate în evaluare.

Prin OME nr. 5.601/22.08.2023, completat Prin OME nr. 6.435/28.09.2023, a fost aprobată lista celor 1.164 de unități de învățământ preuniversitar pilot care au utilizat catalogul electronic în anul școlar 2023 - 2024.

### **Studiul Evaluarea de către actorii educaționali a structurii anului școlar pe intervale de cursuri (module)**

Studiul a fost realizat în perioada octombrie-noiembrie 2023 și a vizat explorarea modului în care elevii, părinții, profesorii și directorii unităților de învățământ se raportează la organizarea anului școlar pe intervale de cursuri/ module, după primul an de implementare (2022-2023). Rezultatele obținute ilustrează complexitatea procesului de reorganizare a activităților școlare într-o altă structura de timp, și nevoia planificării și colaborării mai eficiente pentru gestionarea efectelor. Datele obținute reflectă :

- ✓ diversitatea receptării acestei măsuri în comunitatea școlară;
- ✓ un nivel semnificativ de adaptabilitate al școlii la schimbare și un grad ridicat de satisfacție al respondenților față de implementarea schimbării structurii anului;
- ✓ potențialul structurii modulare de a aduce îmbunătățiri în privința implicării elevilor în învățare, a gestionării timpului elevului, a clarității și predictibilității evaluărilor la clasă, a pregătirii pentru evaluările naționale, a stării de bine a elevilor și profesorilor;
- ✓ o convergență de opinii cu privire la unele dificultăți generate/accentuate în contextul organizării anului școlar pe module.

## **CAPITOLUL VI. CARIERA DIDACTICĂ**

### **VI.A. Cadrul de perfecționare a cadrelor didactice**

Din perspectiva evoluției în carieră a cadrelor didactice prin definitivarea în învățământ și obținerea gradelor didactice II și I, în anul 2024:

- ✓ 4.149 de cadre didactice din învățământul preuniversitar au promovat examenul de obținere a gradului didactic II în învățământ, cu 9 mai multe decât în sesiunea 2023 (4.089 de cadre didactice + 60 de maiștri instructori din învățământul preuniversitar);
- ✓ 3.568 de cadre didactice din învățământul preuniversitar au promovat examenul de acordare a gradului didactic I în învățământ, cu 45 mai puține decât în seria 2021-2023 (3.538 de cadre didactice + 30 de maiștri instructori din învățământul preuniversitar);
- ✓ 24 de cadre didactice din învățământul preuniversitar au obținut gradul didactic I, pe baza titlului științific de doctor;
- ✓ 5.991 de candidați, din 9.001 candidați înscriși, au promovat examenul național pentru definitivare în învățământul preuniversitar.

**Tabel 76. Situația privind numărul de candidați care au promovat examenul național pentru definitivare în învățământul preuniversitar, sesiunea 2024**

Județ	Nr. candidați înscriși	Nr. candidați promovați	Nr. candidați promovați %
AB	140	86	72%
AG	188	114	72%
AR	198	120	69%
B	1070	735	81%
BC	205	149	79%
BH	320	250	85%

BN	179	133	79%
BR	109	65	71%
BT	138	93	78%
BV	293	204	79%
BZ	155	98	76%
CJ	433	336	84%
CL	116	59	59%
CS	100	57	65%
CT	302	186	72%
CV	117	83	75%
DB	160	118	81%
DJ	241	157	78%
GJ	91	50	76%
GL	196	117	72%
GR	116	67	74%
HD	125	74	68%
HR	179	129	79%
IF	276	176	77%
IL	118	77	76%
IS	515	365	81%
MH	98	41	62%
MM	242	175	80%
MS	244	164	77%
NT	173	119	77%
OT	114	71	72%
PH	261	185	79%
SB	270	173	73%
SJ	109	75	76%
SM	150	97	71%
SV	343	232	75%
TL	45	28	76%
TM	390	231	69%
TR	63	39	67%
VL	127	74	71%
VN	133	88	79%
VS	159	101	75%

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

### **Dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în anul școlar 2023 – 2024**

- ✓ Au fost acreditate 48 de programe de dezvoltare profesională continuă destinate personalului din învățământul preuniversitar;
- ✓ Au fost avizate 65 de programe de dezvoltare profesională continuă complementare;

Domeniile tematice abordate de cele 113 programe de dezvoltare profesională continuă acreditate și avizate au fost: strategii didactice de predare-învățare-evaluare, management și consiliere pentru cariera didactică, educație nonformală, extrașcolară și informală, competențe TIC, problematica violenței în mediul școlar, management și leadership în educație, management și consiliere pentru cariera didactică, educația copiilor cu CES, consiliere și orientare școlară și în domeniul carierei. La nivel național, numărul total de cadre didactice formate și certificate în cadrul acestor programe, în anul școlar 2023 – 2024, a fost de 52.309 persoane.

- ✓ Perfecționarea cadrelor didactice din școlile sau clasele cu predare în limba maghiară s-a realizat în cadrul activităților organizate de inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, universități (Universitatea "Babeș Bolyai" la Cluj-Napoca și în orașele unde are extensii: Odorheiu Secuiesc, Satu Mare, Târgu-Mureș, Târgu Secuiesc). O mare parte a perfecționărilor pentru cadrele didactice maghiare au fost organizate de către **Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România** prin cursurile tematice de perfecționare organizate pe tot parcursul anului școlar: *Curs practic de elaborare a proiectelor europene, Pedagogia Franz Kett - educație complexă prin inimă,*

*mente și acțiune, Curs pentru secretari școlari- Atribuții de la A la Z, Utilizarea interactivă și eficientă a aplicației Redmenta, Abilitare curriculară pentru educație timpurie, Instrumente, strategii și metode pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar. Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România* în colaborare cu centre de perfecționare din trei județe (Bihor, Cluj și Harghita) organizează anual stagiul de perfecționare de o săptămână denumit Academia de Vară „Bolyai” în parteneriate cu universități din România și Ungaria;

- ✓ S-au organizat cursuri de perfecționare în Slovacia, pentru cadrele didactice care predau în limba slovacă, în conformitate cu programul interministerial de colaborare în domeniul educației. Un număr de 2 cursuri de perfecționare a cadrelor didactice a fost asigurat de către Centrul Metodic al Universității Matej Bel din Banska Bystrica și 1 curs a fost asigurat de Studia Academica Slovaca din cadrul Universității Comenius din Bratislava. La cursuri au participat 5 profesori din învățământul gimnazial și 4 profesori din învățământul primar;
- ✓ Perfecționarea cadrelor didactice din școlile cu predare în limba cehă s-a realizat în conformitate cu *Programul de susținere a patrimoniului cultural ceh în străinătate în perioada 2021-2025*, adoptat prin Hotărârea Guvernului ceh nr. 924 din 14 septembrie 2020. În anul școlar 2023-2024, în cadrul programului menționat, Institutul de Pregătire Lingvistică și Profesională al Universității Caroline din Praga a organizat *Cursul de metodică predării limbii cehe* la care a participat 1 cadru didactic;
- ✓ Perfecționarea cadrelor didactice din școlile cu predare în limba ucraineană și a profesorilor de limba ucraineană s-a realizat în cadrul activităților organizate de inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, universități (Universitatea “Babeș Bolyai” la Cluj-Napoca și în orașul unde are extensie, Sighetu Marmăției, județul Maramureș, precum și la Universitatea București);
- ✓ Pentru cadrele didactice care predau limba polonă maternă, se organizează anual activități de formare continuă, cu formatori ai Centrului din Lublin la Suceava și cu posibilitatea ca profesorii din județul Suceava să participe la cursuri de vară la Lublin, conform colaborării încheiate cu Centrul de Învățământ pentru Diaspora de la Lublin.
- ✓ Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană (CFCLG) a organizat cursuri de pregătire pentru profesorii din învățământul preșcolar și primar cu predare în limba germană înscriși la gradele didactice și la concursul național de ocupare a posturilor. CFCLG Mediaș a desfășurat în anul școlar 2023 – 2024 activități de formare continuă pentru cadrele didactice care predau în limba germană la nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal precum și pentru cadrele didactice care predau limba germană maternă sau limba germană ca limbă modernă. Activitățile au fost publicate în *Caietul Program pentru anul școlar 2023 – 2024* și pe site-ul CFCLG. Dintr-un total de 126 de activități de formare, la care au participat 2.428 de cadre didactice, 32 de activități de formare au fost destinate învățământului preșcolar (670 de participanți), 41 de activități – învățământului primar (752 de participanți), 32 de activități de formare pentru personalul didactic care predă limba germană (530 de participanți), 9 activități de formare pentru personalul didactic care predă diferite discipline în limba germană (158 de participanți) și 12 alte activități de formare (318 participanți).
- ✓ Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Maghiară (CFCLM) a derulat în anul școlar 2023-2024 trei tipuri de programe de formare: programe de formare acreditate (6 programe acreditate, în cadrul cărora au fost formate 255 de persoane din toate județele țării), programe de formare complementare naționale (3 programe de formare, în cadrul cărora au fost formate 97 de persoane), programe de abilitare funcțională și dezvoltare personală (15 programe în anul școlar 2023-2024, desfășurate în cadrul a 54 de formări efective, fiind formate 1.212 persoane). Tematicile programelor de formare continuă, la nivelul CFCLM, au vizat digitalizarea învățământului, programe de formare acreditate despre digitalizare în cadrul proiectelor PNRAS, dezvoltarea și întărirea rezilienței în cariera didactică, oferirea de linii directoare metodologice și metodice pentru predarea diferitelor materii. Având în vedere nevoia cadrelor didactice pentru programele de formare, pentru anul școlar 2024-2025, CFCLM a pregătit o ofertă de 98 de programe de formare.

- ✓ La inițiativa Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT), în parteneriat cu Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP) s-au desfășurat la București, în perioada noiembrie – decembrie 2023, atelierele de formare *Adaptarea învățământului profesional și tehnic la cerințele pieței muncii – dezvoltarea calificării profesionale Grădinar urban și Adaptarea învățământului profesional și tehnic la cerințele pieței muncii – dezvoltarea calificării profesionale Operator la roboți industriali*. Cele două ateliere de formare finanțate prin proiectul ANPCDEFP, au avut ca scop dezvoltarea competențelor participanților de elaborare a Standardului de pregătire profesională pentru două noi calificări profesionale, Grădinar urban și Operator la roboți industriali, în vederea adaptării formării elevilor la cerințele unei piețe a muncii "verzi" și dinamice. Aceste ateliere de formare au reunit 44 de participanți: 13 reprezentanți ai operatorilor economici, 25 de cadre didactice din IPT, experți VET.

În anul școlar 2023 – 2024, s-a finalizat implementarea Programului de formare continuă în vederea constituirii Corpului de profesori evaluatori pentru examenele și concursurile naționale (CPEECN). Scopul programului CPEECN a fost profesionalizarea profesorilor-evaluatori, în vederea creșterii obiectivității în evaluare, a conștientizării responsabilității celor implicați în activitatea de evaluare pentru examene și concursuri, a aplicării unitare a baremelor de evaluare și de notare, a reducerii numărului de contestații și a micșorării diferențelor de punctaj dintre evaluatori.

- ✓ Au fost finalizate ultimele două serii de formare pentru cursanții înscriși conform apelului din anul 2020;
- ✓ Au fost validați 15.921 de absolvenți ai programului CPEECN, la toate cele 95 de discipline de examen / concurs la finalizarea activităților de formare pentru cele șapte serii organizate în perioada de acreditare a programului;
- ✓ Activitățile de formare în cadrul CPEECN au fost susținute de 831 de formatori naționali voluntari.

## VI.B. Proiecte de dezvoltare profesională și evoluție în cariera didactică

### **Profesionalizarea carierei didactice – PROF**

În anul școlar 2023-2024, în cadrul proiectului, s-au desfășurat următoarele activități:

- ✓ a fost elaborat/revizuit cadrul normativ instituțional pentru profesionalizarea carierei didactice în învățământul preuniversitar care să permită organizarea și funcționarea mentoratului de carieră didactică, ca mecanism instituțional în învățământul preuniversitar din România;
- ✓ a fost aprobată modificarea și completarea OME nr. 6.173/28.10.2022, prin OME nr. 6.464/02.10.2023, privind constituirea Corpului național de profesori mentori din învățământul preuniversitar și înființarea Registrului național al profesorilor mentori din învățământul preuniversitar;
- ✓ a fost aprobată Rețeaua națională a școlilor de aplicație pentru anul școlar 2023-2024 prin OME nr. 5.041/10.07.2023;
- ✓ a continuat elaborarea cadrului normativ privind organizarea și funcționarea sistemului blended-learning;
- ✓ a fost elaborat/revizuit cadrul național strategic pentru profesionalizarea carierei didactice în învățământul preuniversitar. S-a realizat Studiul de diagnoză și prognoză privind „Starea Sistemului de formare a cadrelor didactice - Cercetare longitudinală 2015-2025”. În contextul elaborării strategiei naționale privind cariera didactică, au fost elaborate: *Ghidul profesorului din România și Ghidul mentorului* iar în vederea operaționalizării strategiei privind cariera didactică, au fost elaborate:
  - *Standardul Ocupațional - Profesor pentru învățământul gimnazial, liceal și postliceal* - proiect;
  - *Standardul Ocupațional - Profesor pentru învățământul primar* - proiect;
  - *Standardul Ocupațional - Profesor pentru educație timpurie* - proiect;
  - *Ghid de practică pedagogică*;

- *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XI-a, în anul școlar 2023-2024; Standarde profesionale de formare pentru evoluția în cariera didactică – proiect;*
- ✓ a fost creat cadrul strategic național de operaționalizare a cadrului normativ privind mentoratul de carieră didactică și a cadrului conceptual curricular pentru nivel liceal, adaptat sistemului blended-learning, inclusiv pentru predarea-învățarea-evaluarea în sistem online. În acest sens, s-a revizuit/elaborat și validat curriculumul național școlar obligatoriu în vederea adaptării la predare-învățare-evaluare în sistem online, pentru nivel liceal și s-au elaborat materiale didactice care sprijină implementarea curriculumului revizuit/adaptat (ghiduri mentorale, resurse educaționale pentru elevi și cadre didactice pentru activitatea în mediul online/resurse educaționale deschise de tip ghid pentru cele trei categorii de oferte educaționale din categoria curriculum la decizia școlii - CDS):
  - Ghid metodologic pentru predarea disciplinei opționale (CDS) *Educație digitală și abilități media;*
  - Ghid metodologic pentru predarea disciplinei opționale (CDS) *Strategii metacognitive;*
  - Ghid metodologic pentru predarea disciplinei opționale (CDS) *Educație incluzivă și dezvoltarea gândirii critice;*
  - Ghid metodologic pentru predarea disciplinei opționale (CDS) *Managementul emoțiilor;*
  - *Ghidul pentru evaluarea Resurselor Educaționale Deschise;*
  - *Ghidul pentru utilizarea Resurselor Educaționale Deschise;*
  - *Ghidul profesorului pentru examenul național de bacalaureat și examenele de certificare a competențelor profesionale la finalizarea învățământului liceal;*
- ✓ a fost creat cadrul necesar operaționalizării mecanismului instituțional al mentoratului de carieră didactică în învățământul preuniversitar. În acest sens, s-a realizat web-site-ul <https://www.eprof.ro/>, parte componentă a aplicației informatice vizând interconectarea universităților partenere în proiect, a caselor corpului didactic și a bazelor de practică pedagogică-BPP, a consorțiilor școlare;
- ✓ s-au derulat activități de formare continuă a diverselor categorii de personal didactic din învățământ, în domeniul mentoratului didactic. În cadrul celor 4 programe de formare profesională continuă în domeniul mentoratului de carieră didactică, PROF I - *Mentorat de carieră didactică* au fost selectate 1.484 de persoane, în principal din bazele de practică pedagogică-BPP. Au fost certificate 1.450 de persoane care au finalizat programele PROF I. În cadrul celor 4 programe de formare profesională continuă în domeniul mentoratului de carieră didactică PROF II - *Mentorat de practică pedagogică* au fost selectate 1.320 de persoane, din categoria personal didactic din învățământul preuniversitar din BPP, pe arii curriculare/domenii, formate ca profesori-mentori de practică pedagogică. Au fost certificate 1.271 de persoane care au finalizat cele 4 Programe PROF II. Au fost elaborate volumul de curs aferent programelor de formare profesională continuă în domeniul mentoratului de cariera didactica, de tip formare de formatori – PROF I - *Mentorat de cariera didactică* și volumul de curs aferent programelor de formare a profesorilor-mentori, coordonatori de practică pedagogică și/sau de formare continuă în sistem de mentorat - PROF II - *Mentorat de practică pedagogică;*
- ✓ au fost elaborate 4 programe PROF-*Acces în mentoratul didactic*, acreditate prin OME nr. 6.870 din 21.12.2023 și 11 programe PROF - *Evoluție în mentoratul didactic*, acreditate prin OME nr. 6.870/21.12.2023, prin care se va asigura sustenabilitatea proiectului;
- ✓ în cadrul celor 11 programe de formare profesională continuă PROF III – *Management educațional în context mentorat*, implementate de fiecare CCD partener în proiect, în calitate de furnizori, au fost formate 8.728 de persoane, din care 8.294 persoane au fost certificate (4.246 de persoane formate, din categoria personal didactic din învățământul preuniversitar, din care 3.814 persoane certificate, și 4.482 de persoane formate din echipa managerială la nivelul școlii, inclusiv manageri școlari, personal de conducere, îndrumare și control/coordonatori ai comisiilor/reprezentanți ai unității de învățământ cu atribuții privind formarea continuă și mentoratul - prevăzute de ROFUIP, din care 4.480 de persoane certificate);



- ✓ În cadrul celor 11 programe de formare profesională continuă pentru personalul didactic preuniversitar PROF IV – *Coaching în procesul de predare-învățare-evaluare în context blended-learning*, organizate și desfășurate în sistem mentorat, la nivelul comunității de învățare, au fost selectate/înscrise la formare 21.888 de persoane, din categoria personal didactic din învățământul preuniversitar, formate pe arii curriculare/domenii. Au fost certificate 20.987 persoane;
- ✓ În cadrul programelor de formare PROF III și PROF IV, s-a operaționalizat Corpul de formatori în domeniul mentoratului de carieră didactică din învățământul preuniversitar, înscris în Registrul național al formatorilor din învățământul preuniversitar, constituit conform OME nr. 6.177/31.10.2022.
- ✓ A fost continuată elaborarea cadrului normativ privind organizarea și funcționarea sistemului de formare blended-learning, în complementaritate cu sistemul clasic, (și nu independent de acesta), în contexte specifice și de criză, inclusiv luând în considerare asigurarea stării de bine și a rezistenței la stres pentru elevi și cadre didactice.
- ✓ Au fost elaborate *Auxiliarul didactic Învățarea în format blended learning pentru aplicarea curriculumului național și Ghidul Adaptarea curriculumului la nevoile elevilor aflați în risc educațional*.

### ***Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar***

Prin acest apel, lansat în aprilie 2024, se urmărește dezvoltarea și implementarea unui program de formare continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar de stat, ce are ca obiectiv dezvoltarea competențelor digitale și de pedagogie digitală, pentru a integra eficient tehnologiile în practicile de predare, a pregăti elevii pentru era digitală și pentru a crește calitatea educației, vizând toate activitățile specifice, de la predare, evaluare, comunicarea cu părinții și până la crearea și schimbul de conținut și resurse digitale, în conformitate cu cadrul european pentru competențele digitale ale cadrelor didactice (DigCompEdu1) și cu standardele de competențe digitale recunoscute la nivel internațional (ECDL, Microsoft etc.). Conform DigCompEdu, competențele-cheie digitale sunt organizate în șase domenii, și anume: literație digitală, folosirea datelor și a informațiilor, colaborare și comunicare, creare de conținut digital, siguranța pe internet și rezolvarea problemelor.

### ***Formarea profesioniștilor din educația timpurie***

Apelul are în vedere asigurarea de formatori instruiți în domeniul curricular și al monitorizării: 600 de formatori (348 în domeniul curricular și 252 în domeniul monitorizării serviciilor de educație timpurie) și de personal instruit, care lucrează în cadrul serviciilor de educație timpurie standard și complementare, respectiv 19.950 de persoane.

### ***Program de formare a cadrelor didactice din liceele agricole***

Scopul acestui apel, lansat în data de 26.08.2024, este formarea cadrelor didactice din sectorul agricol pentru însușirea noilor cerințe și a noilor tehnologii din domeniile specific agriculturii se va spori atractivitatea învățământului agricol.

### ***Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE)***

În anul școlar 2023-2024, a continuat finanțarea participării cadrelor didactice din învățământul liceal de stat înscrise la programe de conversie profesională de nivel postuniversitar, care au început în semestrul I sau II din anul universitar 2022-2023. La finalul semestrului I al anului universitar 2023-2024, universitățile implicate au raportat 1.529 participanți la cursurile de conversie profesională de nivel postuniversitar. De asemenea, din fondurile proiectului ROSE a fost finanțată plata costurilor de formare a 4.340 de cadre didactice și directori din învățământul liceal care au participat la cursuri de formare de scurtă durată pe teme cum ar fi: dezvoltarea competențelor de literație prin curriculum, dezvoltarea social-cognitivă și emoțională a elevilor, comunități de învățare și practică, mentalitate deschisă în educație – relație profesori-elevi-părinți, coaching, competențe digitale pentru cadre didactice, utilizarea tehnologiilor digitale în predare - învățare – evaluare etc.

### ***Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED***

Una dintre activitățile principale ale proiectului a constat în formarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial, în domeniul abilitării curriculare și a facilitării tranziției elevilor de la nivelul primar la cel gimnazial. În anul școlar 2023/2024, a continuat activitatea de formare a cadrelor didactice prin programele

de formare anterior acreditate și care au vizat realizarea, utilizarea, evaluarea resurselor educaționale deschise; managementul implementării eficiente a Curriculumului național; proiectarea și implementarea activităților de tip outdoor în Curriculumul național.

### **Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă (RECRED)**

Acest apel de proiecte vizează și componenta de formare a cadrelor didactice (masterat didactic/ conversie/reconversie profesională, dublă specializare, abilitare curriculară etc), formare de competențe pentru a preda elevilor, inclusiv celor proveniți din minoritățile etnice, mobilități și schimburi de bune practici, cu accent pe didactica specialității, în special pentru discipline STEAM, elaborarea unor module de formare inițială și continuă, privind competențele culturale adaptate specificului comunităților roma care să ofere cadrelor didactice de la toate nivelele, competențe de a înțelege și de a adapta procesul educațional în context etno si multicultural, inclusiv din perspectiva importanței utilizării unor metode de predare a unor noțiuni de bază – bilingve.

## **CAPITOLUL VII. FINANȚAREA, INFRASTRUCTURA ȘI DIGITALIZAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR**

### **VII.A. Finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar**

În anul 2023, bugetul pentru învățământ a fost de 55.551,5 de milioane de lei, respectiv 3,4 % din PIB. Pentru anul 2024, bugetul prevăzut a crescut, fiind de 79.521 de milioane de lei, respectiv 4,6 % din PIB. Începând cu 1 iunie 2023, personalul didactic de predare a beneficiat de o creștere în medie cu 30,53% a salariilor de bază, personalul didactic auxiliar din învățământ a beneficiat de o creștere în medie cu 33,92% a salariilor de bază și personalul administrativ (nedidactic) a beneficiat de o creștere în medie cu 12%. Această ultimă creștere constă în suplimentarea cu 400 lei față de luna mai 2023, conform OUG nr. 57/2023, care modifică Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Începând cu 1 ianuarie 2024, cuantumul brut al salariilor de bază ale personalului din învățământ se majorează în anul 2024 cu 20%, în medie și se acordă etapizat astfel:

- prima tranșă începând cu data de 1.01.2024 - 12% comparativ cu decembrie 2023
- a doua tranșă începând cu data de 1.06.2024 - 8% comparativ cu decembrie 2023:

Creșterea salarială brută medie a personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar, în 2024, este de 20%. Creșterea salarială brută medie a personalului didactic-auxiliar, în 2024, este de 15,5%. Creșterea salarială brută medie a personalului administrativ (nedidactic), în 2024, este de 15% și constă în suplimentarea cu 450 lei în două tranșe (250 lei în ianuarie 2024 respectiv 200 lei în iunie 2024) la gradația minimă de vechime în muncă și cu 560 lei la gradația maximă de vechime în muncă. Acest nivel de salarizare se menține până la sfârșitul lunii decembrie 2024.

**Tabel 77. Situația privind creșterile salariale pentru personalul din învățământul preuniversitar**

Categoria de personal din învățământ	2023	2024
Personal didactic	30,53%	20%
Didactic auxiliar	33,92%	15,5%
Nedidactic	12%	15%

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

Începând cu anul școlar 2023-2024, profesorilor li s-au acordat prime anuale pentru carieră didactică, care urmează să fie plătite până în 2027 și sunt prevăzute a fi sprijinite parțial de Fondul Social European +. Conform Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023, se acordă o primă de instalare neimpozabilă egală cu 5 salarii minime brute pe țară cu condiția asumării unei perioade minime de 5 ani școlari, pentru personalul didactic repartizat cu statut de cadru didactic titular în unitățile de învățământ aflate în zone defavorizate.

Începând cu anul școlar 2023-2024, finanțarea unităților de învățământ preuniversitar cuprinde: finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea specială. Autoritățile administrației publice locale pot aloca fonduri, din veniturile proprii ale acestora, ca participare la finanțarea de bază și ca finanțare complementară a unităților de învățământ preuniversitar de stat. Finanțarea de bază se face în baza și în limitele costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev. Costul standard pentru beneficiarii primari din unități de învățământ, considerate a fi defavorizate, a crescut cu 25%.

Pentru finanțarea de bază a învățământului preuniversitar în anul 2023, s-au elaborat două noi Hotărâri de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 72/2013 și a Hotărârii de Guvern nr. 136/2016, cu privire la:

- a) costul standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru cheltuielile cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora pentru unitățile de învățământ, inclusiv stabilirea valorii costului standard pentru coeficientul 1. Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar a determinat valoarea costului standard per elev/preșcolar/ antepreșcolar pentru coeficientului 1 aferentă "cheltuielilor cu salariile", în anul 2023, în cuantum de 6.834 lei. La această valoare s-a ajuns prin majorarea cu 7% a coeficientului 1 aferent anului 2022, în valoare de 6.386 lei și reprezintă impactul majorărilor salariale ca urmare a aplicării prevederilor art.I alin. (1) din OUG nr. 168/2022.
- b) costul standard per elev/preșcolar/antepreșcolar privind cheltuielile cu pregătirea profesională, cheltuielile cu evaluarea periodică a elevilor, precum și cheltuielile prevăzute la articolul bugetar "bunuri și servicii", inclusiv stabilirea valorii costului standard pentru coeficientul 1. Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar a determinat valoarea costului standard per elev/preșcolar/antepreșcolar pentru coeficientul 1 aferentă "cheltuielilor cu pregătirea profesională, cheltuielilor cu evaluarea periodică a elevilor, precum și cheltuielilor prevăzute la articolul bugetar "bunuri și servicii", în anul 2023, în cuantum de 570 lei.

Pentru finanțarea de bază a învățământului preuniversitar în anul 2024, s-au elaborat Hotărârea de Guvern nr. 68/2024 și Hotărârea de Guvern nr. 69/2024, cu privire la:

- a) costul standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru cheltuielile cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora pentru unitățile de învățământ, inclusiv stabilirea valorii costului standard pentru coeficientul 1. Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar a determinat valoarea costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru coeficientului 1 aferentă "cheltuielilor cu salariile", în anul 2024, în cuantum de 9.431 lei și reprezintă impactul majorărilor salariale ca urmare a aplicării prevederilor OUG nr. 45/2023.
- b) costul standard per antepreșcolar/preșcolar/elev privind cheltuielile cu formarea continuă și cheltuielile cu bunuri și servicii, inclusiv stabilirea valorii costului standard pentru coeficientul 1. Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar a determinat valoarea costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru coeficientul 1 aferentă "cheltuielilor cu formarea continuă și cheltuielilor cu bunuri și servicii", în anul 2024, în cuantum de 649 lei.

## VII.B. Asigurarea și modernizarea bazei materiale

Utilizarea mijloacelor de învățământ în sistemul de învățământ preuniversitar corespunde cerințelor programelor școlare pentru curriculumul național obligatoriu și pentru curriculumul opțional și a standardelor de realizare a fiecărui tip de mijloc de învățământ în parte. Listele cu mijloacele de învățământ avizate au fost postate pe site-ul [www.edu.ro](http://www.edu.ro). În anul școlar 2023-2024, s-au evaluat un număr de 325 de titluri dintre care au fost omologate 225 de titluri, iar neomologate au fost 100 de titluri.

### **Investiții finanțate din PNRR**

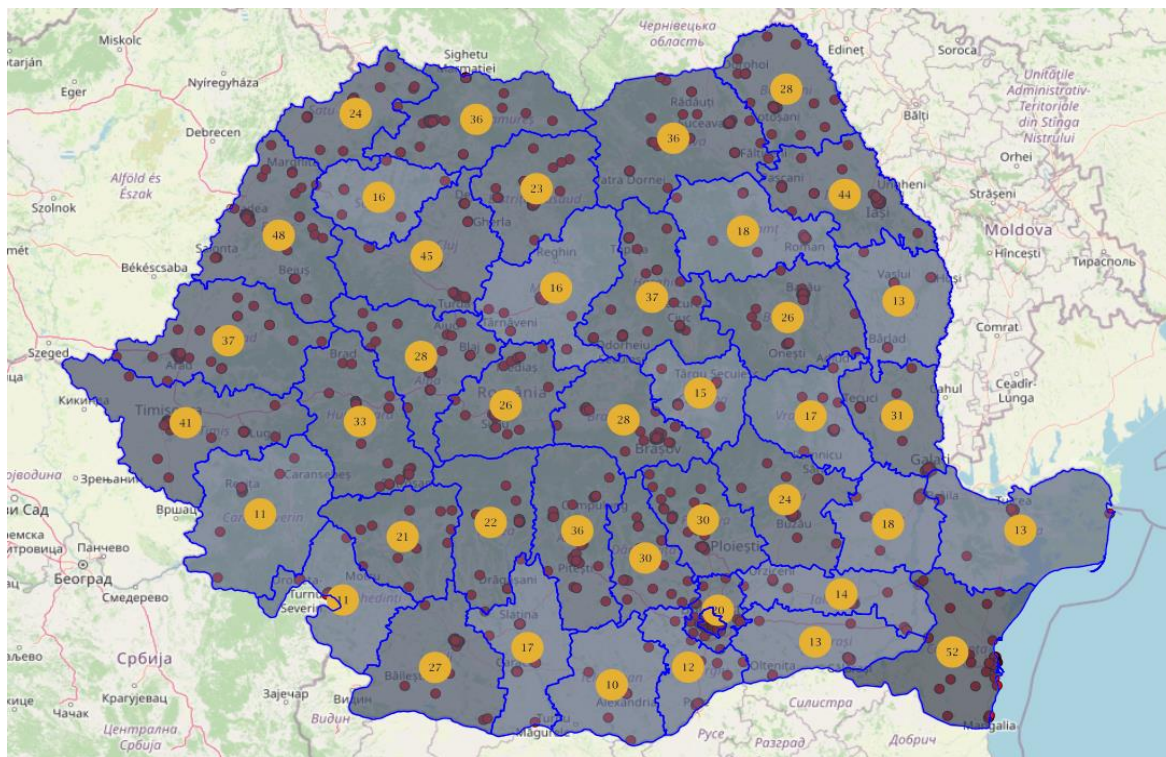
În cadrul apelului "Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar și a unităților conexe" care a avut alocată o sumă de peste 1 mld. de euro, valoare eligibilă din PNRR, fără TVA, au fost semnate 2.529 de contracte. În cadrul proiectelor vor fi dotate:

- ✓ 85.476 de săli de clasă cu mobilier,
- ✓ 4.269 de laboratoare de științe cu mobilier și materiale didactice,

- ✓ 3.884 de laboratoare de științe cu echipamente digitale,
- ✓ 10.341 cabinete și săli de sport cu mobilier și materiale specifice.

Toate aceste investiții se vor regăsi în aproximativ 5.760 de unități de învățământ.

**Figura 41. Repartizarea geografică pe județe a proiectelor depuse pentru dotarea cu mobilier, laboratoare de științe, informatică sau cabinete școlare**



Sursa: Harta interactivă <https://uefiscdi-direct.ro/map-pnrr-pnrrdotari2023>

Tot în cadrul apelului *"Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar și a unităților conexe"* vor fi dotate cu echipamente digitale:

- ✓ 493 de laboratoare de informatică din unități aparținând învățământului profesional și tehnic,
- ✓ 820 de ateliere de practică cu mobilier și materiale didactice,
- ✓ 742 de ateliere cu echipamente digitale,
- ✓ 4.377 de laboratoare de informatică din unități cu nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal.

Prin 1.110 contracte semnate în cadrul apelului *"Dotarea cu laboratoare inteligente a unităților de învățământ preuniversitar, a platelor și a cluburilor copiilor"*, în valoare totală de 499,98 mil. lei, se urmărește dotarea a 1.427 de Smart-Lab-uri, spații educaționale moderne, cu echipamente de ultimă generație care vor putea fi utilizate pentru educația ȘTIM.

Prin apelul *"Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de școli verzi"* se finanțează 54 de proiecte pentru reabilitarea unor unități de învățământ și construirea altora noi, în vederea dobândirii de către acestea a statutului de „școală verde”. Astfel, unitățile de învățământ preuniversitar care vor fi reabilitate pentru a deveni școli verzi (o suprafață totală reabilitată prin PNRR de 300.000 m<sup>2</sup>) vor beneficia de lucrări de renovare (izolație termică, panouri solare, laboratoare de științele naturii, spații verzi, facilități pentru colectarea selectivă a deșeurilor). Cerința minimă este de reducere a consumului de energie pentru încălzire cu cel puțin 50% în comparație cu consumul anual de energie pentru încălzire înainte de renovarea clădirii, ceea ce va conduce la o creștere cu 30% a economiilor de energie primară în comparație cu starea anterioară renovării. Investiția în construcția de școli verzi se realizează pe o

suprafață totală de 46.400 m<sup>2</sup>, în special în zonele unde a fost identificată o creștere demografică. Școlile verzi vor fi școli cu performanță energetică ridicată, fiind construite pentru a avea mai multă lumină naturală, o mai bună ventilație prin folosirea de materiale de construcție verzi și costuri de funcționare pentru energie și apă reduse cu 20% până la 40%. Prin tipul de construcție și instalațiile existente, școlile verzi vor reduce semnificativ emisiile de dioxid de carbon și consumul de apă cu până la 32%.

Pe parcursul anului școlar 2023-2024, s-au semnat 40 de contracte cu tot atâtea consilii județene în vederea achiziționării de *microbuze electrice* cu ajutorul cărora se vor îmbunătăți condițiile de transport pentru elevii aflați în zone cu populație scăzută. Până la data de 30 septembrie 2024, din totalul celor 1.276 microbuze au fost livrate 118 la nivelul UAT-urilor din județele Olt, Mehedinți, Suceava, Gorj, Satu-Mare, Covasna.

În data de 20.10. 2023, a fost lansată prima rundă a apelului "*Îmbunătățirea infrastructurii liceelor cu profil agricol*", iar în luna august 2024 runda a II-a. Scopul apelurilor este creșterea atractivității învățământului profesional agricol, prin finanțarea îmbunătățirii infrastructurii și dotării cu materiale didactice a minimum 57 de licee agricole, fiind alocate 43 mil. euro, valoare eligibilă din PNRR, fără TVA. Valoarea maximă eligibilă a bugetului unui proiect este echivalentul în lei al sumei de 650.000 euro, fără TVA. Proiectele depuse în runda I se află în etapa de contractare, iar cele din runda a II-a în etapa de evaluare.

Unitățile de învățământ preuniversitar cu profil tehnologic au participat la apelul de proiecte „*Dotarea cu laboratoare de informatică și ateliere de practică a unităților de învățământ din rețeaua învățământului profesional și tehnic*” pentru implementarea investițiilor, din PNRR, I13- *Echiparea laboratoarelor informatice din școlile de educație și formare profesională și I14 – Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic*. Apelul, lansat în august 2024, poate fi accesat direct de unitățile de învățământ sau prin intermediul unităților administrativ-teritoriale. Alocarea financiară a apelului a fost de 45 de mil. de euro, valoare eligibilă PNRR, fără TVA.

#### **Dotări finanțate prin Proiectul ROSE**

În anul 2024, la examenele și concursurile naționale, au fost utilizate cele 11.985 scanere și platforma informatică achiziționate din fondurile proiectului ROSE pentru a asigura corectarea și notarea online a lucrărilor elevilor/candidaților la examenele și concursurile naționale. De asemenea, au fost achiziționate și au fost livrate liceelor care au beneficiat de granturi finanțate din fondurile proiectului ROSE:

- ✓ 3124 calculatoare all-in-one;
- ✓ 802 table;
- ✓ 1520 imprimante multifuncționale.

Echipamentele, în valoare totală de 39,7 mil. lei, sunt destinate bibliotecilor și cabinetelor de consiliere școlară din aceste unități de învățământ.

#### **Proiectul Privind Reforma Educației Timpurii (PRET) - finanțat din fonduri BIRD**

Având o valoare de 129 de milioane de euro, proiectul s-a derulat în perioada 2009 - 31 decembrie 2023, însă Guvernul a aprobat extinderea cu 27 de luni, termenul de finalizare fiind 30 martie 2026.

Scopul principal al proiectului a fost acela de a îmbunătăți calitatea infrastructurii sistemului și de a răspunde nevoilor concrete ale copiilor prin asigurarea unor servicii îmbunătățite, care să favorizeze atingerea potențialului maxim al fiecărui copil, totul în conformitate cu standardele educaționale internaționale.

Până în prezent, în cadrul proiectului, s-au realizat :

- ✓ 2023 – 16 grădinițe finalizate, 31 grădinițe în execuție, pentru 9 grădinițe urmează a fi lansată procedura pentru lucrări rest de executat;
- ✓ 2024 – 4 grădinițe finalizate, 27 grădinițe în execuție, 9 grădinițe pentru care urmează a fi lansată procedura pentru lucrări rest de executat.

**Proiectul Școli mai sigure, incluzive și sustenabile**, cu o valoare de 100 mil. de euro, care se derulează în perioada decembrie 2021 – iunie 2027, are ca obiectiv modernizarea infrastructurii școlare, prin reabilitarea, consolidarea/ construirea unor școli, selectate, în prima etapă, din zonele cu cel mai mare risc seismic din România, în vederea asigurării unor medii de învățare mai sigure și îmbunătățite pentru elevi și profesori și creșterii capacității instituționale de a investi în infrastructura educațională durabilă.

În perioada anului școlar 2023-2024, în cadrul acestui proiect s-au desfășurat următoarele activități:

- ✓ au fost lansate procedurile de achiziție pentru servicii de proiectare pentru 22 școli;

- ✓ au fost semnate contractele pentru servicii de proiectare pentru 10 școli (11 clădiri);
- ✓ a fost finalizat proiectul tehnic pentru 6 școli;
- ✓ a fost semnat contractul pentru Servicii de consultanță pentru Asistență Tehnică pentru sprijinirea dezvoltării unui plan de acțiune pe o perioadă de 10 ani pentru investiții integrate în infrastructură școlară rezistentă și modernă;
- ✓ a fost actualizat planul de implicare social și de mediu;
- ✓ au fost elaborate planurile de management de mediu și social pentru 10 școli (11 clădiri);
- ✓ a fost semnat contractul pentru furnizarea de clase mobile pentru școlile care necesită relocarea elevilor în perioada executării lucrărilor de construcție (18 școli);
- ✓ a fost finalizat montajul claselor mobile pentru 6 școli, pentru alte 2 școli instalarea acestora este în desfășurare;
- ✓ au fost lansate procedurile de achiziție lucrări și servicii de dirigenție pentru 6 școli;
- ✓ au fost semnate contractele de execuție lucrări pentru 5 școli.

### VII.C. Digitalizarea sistemului educațional

Ministerul Educației este beneficiar al proiectului „e-Evaluare, e-Examinare în Educație (4E-Education)”, finanțat prin PNRR, Pilonul VI: Politici pentru noua generație. Obiectul general al proiectului se referă la o abordare integrată a desfășurării activităților didactice în regim digital. Bugetul total al proiectului este de 464,77 mil. lei. Activitățile specifice care se vor desfășura în cadrul acestui proiect:

- ✓ furnizarea informațiilor necesare în vederea dezvoltării băncii de itemi;
- ✓ elaborarea și validarea itemilor și a testelor;
- ✓ dezvoltarea băncilor de itemi standardizați;
- ✓ dezvoltarea resurselor educaționale deschise;
- ✓ configurarea infrastructurii platformei naționale de evaluare pentru atingerea țintelor.

În anul școlar 2023-2024, în cele două sesiuni ale examenului național de bacalaureat, respectiv în cadrul evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, s-a organizat și realizat evaluarea digitalizată a lucrărilor scrise. Decizia de a generaliza evaluarea digitalizată este fundamentată pe beneficiile confirmate odată cu pilotarea, dintre care menționăm următoarele:

- ✓ anularea costurilor pentru transportul lucrărilor dintr-un județ în altul, în vederea evaluării;
- ✓ eliminarea birocrației (borderourile individuale de notare, precum și cele finale sunt generate automat, odată cu finalizarea evaluării);
- ✓ reducerea timpului de lucru destinat evaluării;
- ✓ transmiterea, în mod automat și aleatoriu, către alți doi evaluatori, a lucrărilor pentru care diferența dintre notele acordate de cei doi evaluatori inițiali este mai mare de un punct;
- ✓ scăderea riscului erorii umane în privința: calculului notei finale, a acordării altor punctaje decât cele din baremul de corectare, a introducerii notelor de pe lucrare în calculator, în vederea afișării rezultatelor;
- ✓ posibilitatea realizării unor analize complexe ale rezultatelor examenelor, pe itemi, categorii de elevi sau școli, pentru a valorifica rezultatele evaluării în beneficiul elevilor.

Pentru evaluările, examenele și concursurile naționale desfășurate în anul școlar 2023-2024, s-a asigurat realizarea și încărcarea, în aplicația de evaluare digitalizată dedicată, a tuturor borderourilor electronice corespunzătoare testelor administrate, la nivel național, la toate evaluările, examenele și concursurile naționale aflate în responsabilitatea instituției. În completare, prin experți nominalizați, au fost asigurate sesiuni de instruire pentru membrii comisiilor de examen / concurs la toate disciplinele de examen.

La evaluarea digitalizată s-au folosit scanere distribuite și instalate în fiecare centru de examen. Lucrările au fost scanate în sala de examen, la sfârșitul probei scrise, în prezența candidatului, fiind încărcate pe platforma de evaluare de către profesorii asistenți. Secretizarea lucrării se face automat, în momentul încărcării, nemaifiind necesar a fi făcută de către candidați/profesorii asistenți. Ulterior, lucrările sunt repartizate automat și aleatoriu, prin intermediul platformei, către doi evaluatori aflați în alt județ decât județul din care provin candidații.

## CAPITOLUL VIII. SUBDOMENII TRANSVERSALE

### VIII.A. Învățământ în limbile minorităților naționale

În anul școlar 2023-2024, situația elevilor care învățau în limba maternă și situația elevilor care studiau limba maternă, istoria și tradițiile minorităților naționale s-a prezentat astfel:

**Tabel 78. Situația privind predarea în limba maternă și studiul limbii materne pe județe**

Forma de învățământ	Limbile materne	Județe
Învățământ în limba maternă	11 - maghiară, germană, rromani, ucraineană, slovacă, sârbă, croată, italiană, bulgară, cehă, turcă	Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Buzău, Caraș-Severin, Cluj, Constanța, Covasna, Harghita, Hunedoara, Ilfov, Maramureș, Mureș, Olt, Sălaj, Satu-Mare, Sibiu, Suceava, Timiș și municipiul București
Studiul limbii materne	14 - rromani, neogreacă, rusă, turcă, ucraineană, polonă, cehă, croată, sârbă, maghiară, germană, bulgară, slovacă, armeană	39 de județe și municipiul București

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

În urma finalizării procedurilor de licitație deschisă, au fost aprobate următoarele manuale școlare specifice minorităților naționale :

**Tabel 79. Situația privind manualele școlare specifice minorităților naționale**

Nivel de învățământ	Disciplina	Limba	Clasa
Primar	Comunicare în limba maternă	Rusă	I
Primar	Comunicare în limba maternă	Turcă	I
Primar	Comunicare în limba maternă	Ucraineană	I
Primar	Comunicare în limba maternă	Turcă	II
Primar	Comunicare în limba maghiară pentru școlile și secțiile cu predare în limba română	Maghiară	I
Primar	Comunicare în limba maternă	Ucraineană	II
Primar	Muzică și mișcare pentru școlile și secțiile cu predare în limba maternă	Maghiară	II
Primar	Limba și literatura maternă	Maghiară	III
Primar	Limba și literatura maternă	Turcă	III
Primar	Limba și literatura maternă	Ucraineană	III
Primar	Religie Cultul Evanghelic C A	Germană	III
Primar	Limba și literatura maternă	Germană	IV
Primar	Limba și literatura maternă	Turcă	IV
Primar	Limba și literatura maternă	Ucraineană	IV
Primar	Muzică și mișcare pentru școlile și secțiile cu predare în limba germană	Germană	II
Gimnazial	Educație muzicală	Maghiară	V
Gimnazial	Limba și literatura maternă	Germană	V
Gimnazial	Limba modernă germană nivel A1.2	Germană	V - VIII
Gimnazial	Limba modernă germană nivel A2.1	Germană	V - VIII
Gimnazial	Limba modernă germană nivel B1.1	Germană	V - VIII
Gimnazial	Istoria și tradițiile minorității	Maghiară	VII
Gimnazial	Limba și literatura maternă	Maghiară	VII
Gimnazial	Limba și literatura maternă	Ucraineană	V
Gimnazial	Religie Cultul Reformat	Maghiară	V
Gimnazial	Limba modernă germană nivel A2.2	Germană	VI
Gimnazial	Limba și literatura maternă	Ucraineană	VI
Gimnazial	Religie Cultul Reformat	Maghiară	VII

Liceal	Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară - filiera tehnologică	Română	XI
Liceal	Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară - filiera teoretică și vocațională	Română	XI
Liceal	Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară - filiera tehnologică	Română	XII
Liceal	Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară - filiera teoretică și vocațională	Română	XII

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației

Ministerul Educației asigură manualele școlare pentru minorități, care pot fi atât manuale elaborate în limba de predare cât și manuale traduse din limba română.

ME și CNPEE au coordonat elaborarea subiectelor și activitatea de asigurare a profesorilor traducători pentru examenele/ evaluările naționale (EN II, EN IV, EN VI, EN VIII, Bacalaureat) ale elevilor care frecventează unități de învățământ cu limba de predare maternă, precum și pentru examenul de definitivat și concursul de ocupare a posturilor vacante.

**Tabel 80. Situația privind instrumentele de evaluare aferente examenelor naționale (EN II, EN IV, EN VI, EN VIII, Bacalaureat)**

EN II	Total variante	
Limba maternă pentru minorități scris*	2 variante	18
Limba română și Limba maternă citit *	2 variante	19
Limba română scris-citit pentru minorități*	2 variante	18
Matematică*	2 variante	18

\* pentru limbile cehă, croată, germană, italiană, maghiară, romani, sârbă, slovacă, ucraineană

EN IV	Total variante	
Limba maternă *	2 variante	18
Matematică*	2 variante	18

\* pentru limbile cehă, croată, germană, italiană, maghiară, romani, sârbă, slovacă, ucraineană

EN VI	Variante
Aria curriculară Limbă și comunicare*	2 variante*
Aria curriculară Matematică și științe**	2 variante**

\*limba română – limba maternă – limba modernă I: română-croată-engleză, română-croată-germană, română-germană-engleză, română-italiană-engleză, română-maghiară-engleză, română-maghiară-franceză, română-maghiară-germană, română-romani-engleză, română-sârbă-engleză, română-slovacă-engleză, română-slovacă-germană, română-ucraineană-engleză

\*\*traducerea a câte două variante de test în fiecare dintre cele 8 limbi materne

EN VIII	Total variante	
Limba și literatura maternă*	5 variante	40 de variante
Limba și literatura română (pentru secțiile cu predare în limba maghiară)	1 variantă	5 variante
Matematică (traducere)	5 variante **	35 de variante***

\*maghiară, germană, sârbă, slovacă, italiană, romani, ucraineană, croată

\*\* traducere în maghiară, germană, sârbă, slovacă, italiană, ucraineană, croată

\*\*\* traducerea subiectelor a fost asigurată pentru fiecare limbă maternă, conform solicitărilor

Bacalaureat	Observații	Discipline	Număr de bilete/Traducere variante de subiecte (sesiuni ordinare și sesiunea specială)
Proba B	Competențe lingvistice	Limba maternă*	90 de bilete
Proba E	Proba Eb	Limba și literatura maternă**	56 de variante
	Proba	Matematică;	-programa <i>matematică-informatică</i> în limbile: maghiară, germană, sârbă, ucraineană;



	Ec ***	Istorie	-programa <i>științele naturii</i> în limbile: maghiară, italiană, germană, ucraineană; -programa <i>pedagogic</i> în limbile: maghiară, germană, ucraineană; -programa <i>tehnologic</i> în limbile: maghiară, germană; -programa istorie în limbile: maghiară, germană, sârbă, slovacă
	Proba Ed***	Fizică; Chimie; Biologie; InformaticăGeografie; Discipline socio-umane (Economie; Logică; Sociologie; Psihologie; Filosofie)	Fizică – pentru două tipuri de programă: tehnologic (în lb. maghiară) și teoretic (lb. maghiară și germană - a câte 2 domenii); Chimie -(2 tipuri de programă, în lb. maghiară); Biologie - (1 tip de programă în lb. maghiară, lb. germană și lb. ucraineană, respectiv, celălalt tip de programă în lb. maghiară, lb. sârbă și lb. germană); Informatică - (2 tipuri de programă a câte 2 limbaje de programare, fiecare în lb. maghiară și lb. germană) Geografie - (în limbile: maghiară, germană, sârbă, slovacă, ucraineană); Discipline socio-umane: (germană și maghiară – Filosofie, Psihologie, Sociologie, Logică, argumentare și comunicare, sârbă – Sociologie și Economie, maghiară – Economie)

\* pentru fiecare dintre cele 8 limbi materne: maghiară, germană, sârbă, slovacă, ucraineană, italiană, turcă, croată

\*\* pentru limba și literatura maghiară maternă se proiectează subiecte pentru 2 tipuri de programă

\*\*\* Variante de subiecte traduse în funcție de solicitările inspectoratelor școlare, pe discipline și pe tipuri de programă

Examenul național de definitivare	Concursul național de ocupare a posturilor didactice pentru învățământul în limbile minorităților naționale
traducere în limbile minorităților naționale pentru 32 de discipline, în funcție de înscrierile înregistrate (în limba maghiară)	57 de discipline, în funcție de înscrierile înregistrate (în limbile maghiară, germană, sârbă, slovacă, ucraineană).
TOTAL	266 de variante de subiecte

În anul școlar 2023-2024, s-au desfășurat 17 olimpiade școlare naționale pentru elevii aparținând minorităților naționale, pentru limbile materne: maghiară, germană, slovacă, ucraineană, rromani, turcă, rusă, sârbă, cehă, croată, neogreacă, italiană și polonă. De asemenea, au fost organizate o serie de concursuri la nivel național și regional, care s-au adresat și elevilor din cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, dintre care 22 de concursuri finanțate și 20 de concursuri nefinanțate, care s-au desfășurat conform Calendarului aprobat. Olimpiadele școlare – etapa națională cât și cea internațională, s-a desfășurat conform Calendarului aprobat prin ordin al ministrului iar pentru competițiile școlare desfășurate s-au revizuit Regulamentele specifice.

Ministerul Educației, prin CNPEE, în vederea oferirii îndrumării și sprijinului cadrelor didactice în planificarea, proiectarea și organizarea procesului de predare-învățare-evaluare, a elaborat „*Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului*” inclusiv pentru disciplina Limba și literatura maternă.

Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană are ca scop principal susținerea învățământului în limba germană prin organizarea de stagii de formare, seminarii, conferințe și workshop-uri pentru cadrele didactice care predau limba germană (maternă) sau în limba germană la nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal. În cadrul Centrului de Documentare și Informare „*Lernwerkstatt*” s-a oferit consiliere pentru cadrele didactice, în vederea asigurării unui învățământ de calitate în limba germană. De asemenea, prin intermediul revistei „*Zett*” cu apariție bianuală, la editura Central a CFCLG, a newsletter-urilor periodice trimise de către profesorii metodiști ai CFCLG și a paginii zfl.ro, cadrele didactice au fost permanent informate asupra noilor abordări educaționale în predarea limbii germane. În plus, profesorii metodiști ai CFCLG au contribuit activ la traducerea și redactarea manualelor pentru învățământul în limba germană.

ME, în calitate de beneficiar, în parteneriat cu Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Maghiară Oradea și Casa Corpului Didactic "Apaczai Csere Janos" Harghita, a implementat, începând cu data de 01.12.2021, proiectul „Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România”. La nivelul partenerului Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Maghiară, au fost formate 2.500 cadre didactice care predau limba română la grupe/clase cu predare în limbile minorităților naționale la nivel preșcolar, primar și gimnazial/secundar inferior. Proiectul a fost finalizat la 31.12.2023.

## VIII.B. Dimensiunea internațională a învățământului preuniversitar românesc

### **Programul Erasmus +**

Prin Programul Erasmus+, în anul 2023, s-a acordat finanțare în valoare de 14,28 mil. euro pentru 495 de instituții cu acreditare Erasmus+ și de 2,98 mil. euro pentru 108 proiecte de scurtă durată. Un număr de 8.000 de elevi și profesori au participat la mobilități prin aceste proiecte. De asemenea, s-au derulat 18 proiecte de parteneriat de mică anvergură, având o finanțare de 1,05 mil. euro și 23 de proiecte de parteneriat de cooperare, în valoare de 4,73 mil. euro.

În sectorul învățământ profesional și tehnic, s-au acordat 17,68 mil. euro pentru 253 de instituții acreditate Erasmus+ și 2,98 mil. euro pentru 46 de proiecte de scurtă durată, numărul de participanți la mobilități în aceste proiecte fiind de 7.600 de elevi și profesori. S-au derulat 18 proiecte de parteneriate de mică anvergură, cu un buget total de 990.000 euro și 13 proiecte de cooperare transnațională, cu un buget de 3,55 mil. euro.

În anul 2024, s-a acordat finanțare în valoare de 17,86 mil. euro pentru 546 de instituții cu acreditare Erasmus+ și de 1,84 mil. euro pentru 59 de proiecte de scurtă durată. Au participat 14.020 de profesori și elevi la mobilități prin aceste proiecte. Un număr de 267 de școli cuprinse în PNRAS au fost cooptate de ISJ-uri în consorțiile acreditate pentru a fi implicate în proiecte de mobilitate.

În sectorul învățământ profesional și tehnic, s-au acordat 25,40 mil. euro pentru 299 de instituții acreditate Erasmus+ și 1,39 mil. euro pentru 22 de proiecte de scurtă durată, numărul de participanți la mobilități în aceste proiecte fiind de 12.000 de elevi și profesori. S-au derulat 7 proiecte de parteneriate de mică anvergură, runda 1 de selecție, cu un buget total de 420.000 de euro și 12 proiecte de cooperare transnațională, cu un buget de 2,76 mil. euro.

Cursurile de Limbă, Cultură și Civilizație Românească (LCCR), program destinat copiilor din comunitățile românești din diaspora, având drept scop menținerea identității culturale și lingvistice a acestora, sunt organizate de Ministerul Educației prin intermediul Institutului Limbii Române. Derulate integral în străinătate, în anul școlar 2023-2024, au fost constituite peste 800 de grupe în 300 de școli, cu un efectiv de aproximativ 10.500 copii/elevi, în opt țări: Spania, Italia, Belgia, Portugalia, Irlanda, Franța, Germania și Marea Britanie.

Centrul pentru Formare Continuă în Limba Germană (CFCLG) are o activitate recunoscută internațional, fiind frecvent menționat în cadrul Comisiei guvernamentale româno-germane. În protocolul celei de-a XXVI-a reuniuni din 2023, s-a evidențiat organizarea a peste 150 de activități de perfecționare pentru mai mult de 2.400 de cadre didactice. CFCLG colaborează cu instituții prestigioase, precum Zentralstelle für das Auslandsschulwesen, Goethe-Institut și Fundația „Donauschwäbische Kulturstiftung”, consolidând dimensiunea internațională a educației în limba germană din România.

### **Sprrijinul României pentru educația migrantilor din Ucraina**

În anul școlar 2023-2024, România a implementat noi măsuri educaționale pentru copiii și adulții ucraineni care au obținut protecție internațională sau un drept de ședere. Principalele reglementări sunt:

- **Metodologii de recunoaștere a studiilor și cursuri de inițiere în limba română:**
  - ✓ OME nr. 5.807/2022 facilitează accesul pe piața muncii și continuarea studiilor pentru cei fără documente educaționale;
  - ✓ OME nr. 6.127/2022 și Anexele sale stabilesc cursuri de inițiere în limba română pentru minorii care au dobândit o formă de protecție internațională sau un drept de ședere în România;
  - ✓ OME nr. 6.129/2022 prevede cursuri de inițiere în limba română pentru străinii adulți care au dobândit o formă de protecție internațională sau un drept de ședere în România;
  - ✓ OME nr. 5.702/2024 stabilește cuantumul taxei de participare la cursul de inițiere în limba română, respectiv la sesiunea de evaluare a competențelor lingvistice în limba română pentru străinii adulți care au dobândit un drept de ședere în România.
- **Sprrijin general pentru școlarizarea elevilor ucraineni:**
  - ✓ Elevii ucraineni beneficiază de statutul de audienți, cu posibilitatea de a participa la cursuri în limba română și la activități educative diverse;
  - ✓ Ministerul Educației facilitează echivalarea studiilor și oferă consiliere psihopedagogică;

- ✓ Procedurile sunt diferențiate pentru elevii cu sau fără acte de studiu.
- **Coordonare și asistență pentru cazuri speciale:**
  - ✓ Conform OUG nr. 96/2024, Guvernul asigură sprijin umanitar cetățenilor ucraineni afectați de conflict;
  - ✓ OME nr. 5.679/2024 reglementează Comisia de coordonare a repartizării elevilor în unități de învățământ și asigură suport psihopedagogic;
  - ✓ Elevii ucraineni beneficiază de rechizite, hrană, cazarmament și cazare gratuită prin HG nr. 904/2014.
- **Inițiative pentru integrarea educațională a copiilor ucraineni:**
  - ✓ Crearea hub-urilor educaționale și recunoașterea acestora ca medii educaționale autentice;
  - ✓ Organizarea cursurilor de inițiere în limba română în 38 de județe, cu 906 elevi ucraineni înscriși în anul școlar 2023-2024;
  - ✓ Recrutarea de cadre didactice care predau și în limba ucraineană, în județele cu un număr mare de elevi ucraineni.
- **Programe de formare pentru profesori:**
  - ✓ Ministerul Educației, împreună cu British Council și UNICEF, a lansat Inițiativa „Teaching and Learning in Difficult Times”, care oferă formare în sprijinul copiilor traumatizați de conflict;
  - ✓ Au avut loc sesiuni de formare pentru profesori la București și Constanța, în perioada martie - septembrie 2024;
- **Monitorizarea și raportarea:**
  - ✓ Ministerul Educației monitorizează lunar progresul școlarizării copiilor ucraineni și transmite datele către Cancelaria Prim-Ministrului. OME nr. 5.679/29.07.2024 asigură proceduri clare pentru repartizarea elevilor în unități de învățământ și acces la asistență psihopedagogică. De asemenea, cooperează cu Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și organizații internaționale pentru a respecta drepturile copiilor refugiați și a facilita integrarea lor educațională.

#### **Procesul de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**

În anul școlar 2023-2024, România a participat la cea de-a patra rundă a Studiului Internațional privind Procesul de Predare-Învățare - Teaching and Learning International Survey (TALIS 2024), coordonat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Studiul, administrat de CNPEE, desemnat Centru Național TALIS, a vizat profesorii din învățământul gimnazial (ISCED 2), fiind selectate aleatoriu 216 școli și un eșantion reprezentativ la nivel național de 4.000 de profesori. Activitățile s-au desfășurat în perioada 1-31 martie 2024, iar datele colectate prin chestionare online (pentru profesori și directori) au fost validate conform standardelor internaționale. Studiul explorează dimensiuni esențiale de politică educațională, precum recrutarea și pregătirea profesorilor, dezvoltarea profesională, aspecte legate de activitatea profesorilor la clasă și tipul de feedback pe care îl primesc pentru a-și îmbunătăți activitatea, satisfacția profesională și impactul politicilor educaționale asupra mediului de învățare. Rezultatele sunt anonime și vor fi publicate, în următorii ani, în rapoarte internaționale.

În data de 5 martie 2024, DG REFORM, OCDE și Ministerul Educației au lansat raportul „*Reforma învățământului preuniversitar în România: consolidarea sistemelor de guvernare, de evaluare și de sprijin*”. Raportul, elaborat în cadrul proiectului „*Consolidarea guvernării învățământului preuniversitar din România*” și finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Suport Tehnic, oferă recomandări pentru implementarea reformelor recente din educație precum și recomandări privind elaborarea legislației secundare, etapă-cheie în aplicarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023. Sunt abordate domenii esențiale precum evaluarea, alocarea resurselor și cariera didactică, cu scopul de a crea un sistem educațional de calitate, inclusiv și bazat pe creștere economică durabilă.

România a continuat participarea la programul de date statistice INES a OCDE în cadrul publicației Education at a Glance, dedicată în anul 2024 echității în educație, găzduind la București, în perioada 15 - 17 octombrie, a 34-a sesiune a Grupului de lucru al OCDE privind Indicatorii sistemelor educaționale (INES WP).

Evenimentul, organizat de Ministerul Educației, la Palatul Băncii Naționale, a reunit experți și oficiali din domeniul educației care au discutat teme precum îmbunătățirea colectării și validării datelor educaționale la nivel instituțional și structura următoarei ediții a raportului „Education at a Glance 2025”, care va avea ca temă învățământul superior. Agenda a inclus și o prezentare a sistemului de educație din România, subliniind reformele recente, elementele de noutate ale cadrului legislativ și domeniile prioritare de investiții în domeniul educației. De asemenea, Ministerul Educației a organizat cu Universitatea din București, evenimentul național de lansare a publicației Education at a Glance 2024 cu participare OCDE.

De asemenea, în anul școlar 2023-2024, derularea procesului de aderare în domeniul educației a inclus analiza recomandărilor formulate de OCDE în cadrul proiectului raportului de evaluare pentru aderare, formularea de comentarii scrise și participarea la cele patru sesiuni de discuții informale privind cele 4 capitole tematice ale raportului de aderare în cadrul grupurilor tematice. Sesiunea de evaluare formală a avut loc în marja Comitetului pentru Politici Educaționale al OCDE. Raportul de aderare la OCDE a României va sprijini cu recomandări ariile de politici în cadrul cărora pot fi aduse abordări noi pentru a răspunde mai bine provocărilor cu care se confruntă sistemul de educație din România.

În cadrul participării la activitățile grupurilor de lucru ale OCDE, Ministerul Educației a susținut activ participarea României la inițiativele OCDE, prin colectarea și procesarea datelor relevante pentru mai multe chestionare și proiecte internaționale. Printre acestea se numără contribuția la chestionarul „Policy Survey on School Education in the Digital Age”, axat pe adaptarea pedagogiei și a evaluărilor pentru educația digitală.

#### *Documente de cooperare bilaterală sau multilaterală*

- ✓ Memorandumul privind cooperarea în domeniul învățământului profesional și tehnic și al învățământului dual între Ministerul Educației din România și Ministerul Educației Comunității franceze din Belgia, semnat la Bruxelles, 28 noiembrie 2022, valabil pentru perioada 2022 – 2026;
- ✓ Memorandumul de Înțelegere în domeniul educației între Ministerul Educației din România și Ministerul Educației din Republica Tunisiană, București, 17 martie 2023;
- ✓ Programul de colaborare între Ministerul Educației din România și Ministerul Educației din Turkmenistan în domeniul educației, semnat la Ashgabat, 26 mai 2023;
- ✓ Programul de colaborare în domeniul educației între Ministerul Educației din România și Ministerul Educației, Științei, Culturii și Sporturilor din Republica Armenia, Armenia, 10 iulie 2024;
- ✓ Carta de Parteneriat între Guvernul Comunității franceze din Belgia și Ministerul Educației din România pentru Programul de deschidere către Limbi și Culturi, Bruxelles, 27 septembrie 2023.

### **VIII.C. Asigurarea calității în educație**

Prin OME nr. 4.280/2024, componența Consiliului ARACIP a fost modificată, fiind incluși, pe lângă reprezentanți din cadrul ARACIP, reprezentanți ai Ministerului Educației, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării Naționale, un reprezentant al Asociației Școlilor Particulare, un reprezentant al ARACIS, precum și observatori desemnați de asociațiile elevilor, syndicatele din educație și asociațiile părinților. În perioada de referință:

- ✓ au fost emise 764 de ordine de ministru (autorizare de funcționare provizorie, acreditare, extindere sediu, schimbare sediu, reorganizare);
- ✓ s-au aprobat rapoartele de evaluare externă în Consiliile ARACIP, pentru 1.002 unități de învățământ;

- ✓ evaluările au fost efectuate de 261 de evaluatori externi din cei 752 de evaluatori înscriși în Registrul ARACIP;
- ✓ au fost realizate 145 de rapoarte de monitorizare realizate de inspectoratele școlare județene în vederea extinderii/ măririi capacității de școlarizare/ schimbării sediului;
- ✓ au fost emise 6 adeverințe de înscriere/ reînscrisere în Registrul special a organizațiilor furnizoare de educație care organizează și desfășoară pe teritoriul României activități de învățământ corespunzătoare unui sistem educațional din altă țară;
- ✓ au fost înscriși 65 de furnizori de educație înscriși în Registrul național al furnizorilor de educație timpurie antepreșcolară autorizați să funcționeze provizoriu/ acreditați.

ARACIP a participat la o serie de activități (*Conferința Anuală a Asociației Școlilor Particulare; SICI Workshop pe tema "Inspection in a changing world"; SICI General Assembly 2023; programul de formare ARACIP "Mentalitate deschisă în educație" ș.a.*). A fost încheiat un parteneriat cu Universitatea din București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, pentru derularea activității de pregătire practică a studenților Universității București, Direcția Învățământ la Distanță și Frecvență Redusă, programele de studii masterale "Management educațional", "Tehnologii informatice și de comunicații în educație".

#### VIII.D. Învățarea pe tot parcursul vieții

##### **Promovarea educației adulților**

România a înregistrat progrese semnificative în domeniul participării adulților la forme de educație continuă. Astfel, proporția persoanelor cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani care au participat la educație și formare a crescut de la 1,0 % în 2020 la 6,7 % în 2023. Deși acest procent este încă sub media UE, direcția de evoluție este una pozitivă, reflectând eforturile constante de aliniere la țintele europene.

Prin intrarea în vigoare a Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii învățământului superior nr. 199/2023, educația adulților, ca o componentă a învățării pe tot parcursul vieții, are, pentru prima dată, un cadru strategic, garantând și susținând participarea la educație a adulților, respectiv recunoașterea și certificarea rezultatelor învățării și a competențelor dobândite.

În luna mai 2024, Guvernul României a adoptat memorandumul cu tema: *Participarea României la al doilea ciclu al Programului OCDE de evaluare internațională a competențelor adulților (PIAAC) 2024 – 2029*. Programul pentru evaluarea internațională a competențelor adulților (PIAAC), are scopul de a evalua competențele existente pe piața muncii în rândul populației cu vârste cuprinse între 16 și 65 de ani.

Prin HG nr. 484 din 9 mai 2024, a fost aprobată *Strategia națională pentru educația continuă a adulților (SNECA) 2024-2030* care este complementară *Strategiei naționale privind formarea adulților 2023-2027*, elaborată de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (MMSS) și aprobată prin HG 1.341/2023. Cele două strategii stabilesc direcții de acțiune distincte, abordate din perspective diferite - formarea profesională a adulților (MMSS), respectiv educația continuă a adulților (ME), astfel încât România să progreseze în demersurile de atingere a țintelor propuse privind participarea adulților la forme de învățare pe tot parcursul vieții.

Viziunea strategică privind educația continuă a adulților în România este de a crea o cultură a învățării pe tot parcursul vieții, pentru toate nivelurile, indiferent de vârstă, cultură sau mediile de proveniență și de a oferi persoanelor adulte șanse egale de a participa pe deplin la viața economică, socială și civică. Domeniul de aplicare a SNECA vizează competențele transversale obținute în educația continuă a adulților, exceptând programele de formare profesională a adulților autorizate în temeiul prevederilor OUG nr. 129/ 2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Strategia urmărește șase domenii prioritare (*Guvernanța în educația adulților, Furnizarea și utilizarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții, Accesibilitate și flexibilitate, Echitate, incluziune și reușită în educația adulților, Calitatea educației continue a adulților, Tranziția verde și tranziția digitală*) iar Planul de acțiune stabilește, printre altele, acțiuni și măsuri privind formarea profesională a personalului din învățământ, programul național „A Doua Șansă” ș.a.

În sensul demersurilor privind formarea profesională a personalului din învățământ, în anul școlar 2023-2024, rezultatele și acțiunile realizate în cadrul proiectului *Profesionalizarea carierei didactice – PROF* s-au concretizat prin participarea a peste 50.000 de cadre didactice la programe de formare continuă (PROF I-IV), obținând certificări în domenii precum mentoratul de carieră, managementul educațional și coaching în predarea modernă, asigurând astfel sustenabilitatea dezvoltării profesionale pe termen lung.

### **Promovarea educației financiare**

*Strategia Națională de Educație Financiară 2024-2030* a fost elaborată de Ministerul Educației, alături de Ministerul Finanțelor, BNR, ASF, ARB și ANPC, cu sprijinul altor părți din sectorul public și privat, și aprobată prin HG nr. 378/2024. Strategia definește viziunea României pentru educația financiară până în 2030 și prevede măsuri specifice pentru copii, tineri, adulți și operatori economici. Direcțiile principale pentru tinerii sub 25 de ani includ:

- ✓ Introducerea educației financiare în curriculum la toate nivelurile;
- ✓ Acțiuni educative complementare;
- ✓ Promovarea comportamentului financiar responsabil prin mass-media;
- ✓ Programe de instruire pentru profesori și consiliere pentru părinți.

Implementarea SNEF la nivel național este coordonată de Ministerul Educației și Ministerul Finanțelor, iar partenerii BNR, ASF, ARB și ANPC sprijină strategia prin acțiuni și campanii dedicate.

### **Susținerea educației juridice**

Semnarea Protocolului de colaborare privind educația juridică între Ministerul Educației, Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Uniunea Națională a Barourilor din România, a avut ca obiectiv general cooperarea instituțiilor în vederea promovării activităților privind educația juridică. Activitățile s-au desfășurat în școli și instituții de justiție, cu participarea elevilor, profesorilor și practicienilor din domeniul dreptului (judecători, avocați, procurori etc.). În funcție de specificul activității, au fost implicați și reprezentanți din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (polițiști, polițiști de proximitate), Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane și Agenția Națională Antidrog. În anul școlar 2023-2024, în 1.679 de școli s-au realizat 2.111 activități pe teme precum democrația, legea penală, sistemul judiciar, drepturile copilului, violența în școli, consumul de droguri și traficul de persoane.

## **VIII.E. Dezvoltare durabilă**

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite și al Uniunii Europene, s-a angajat în implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) stabilite prin Agenda 2030. Pentru punerea în aplicare a prevederilor, Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă (DDD), înființat prin HG nr. 313/2017, coordonează implementarea *Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă a României 2030* (SNDD) și a Planului de acțiune adoptat prin HG nr. 754/2022. Astfel, în România, cadrul de guvernare pentru implementarea Agendei 2030 este funcțional și facilitează colaborarea instituțională pentru implementarea planului de acțiune într-un parteneriat larg care include toate ministerele prin rețeaua nucleelor pentru dezvoltare durabilă, Institutul național de Statistică, dar și factori relevanți ai societății Consiliul Consultativ pentru Dezvoltare Durabilă, Consiliul Național al Rectorilor prin universități, Coaliția România Sustenabilă și alți reprezentanți ai societății civile. În luna mai 2024, sub coordonarea DDD, s-a încheiat procesul de elaborare a **Raportului 1 al Planului Național de Acțiune** pentru implementarea SNDDR 2030<sup>5</sup>. Ministerul Educației a raportat pentru ODD 4, care vizează asigurarea unei educații de calitate, incluzive și echitabile precum și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții. Raportul prezintă activitățile derulate în perioada iulie 2022 – decembrie 2023 și indicatorii specifici acțiunilor raportate.

Pentru a accelera implementarea Agendei 2030, UNESCO a lansat o invitație statelor membre pentru a realiza o inițiativă de țară în domeniul educației pentru dezvoltare durabilă. România s-a alăturat

---

<sup>5</sup> <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/raport-planul-national-de-actiune-2022-2023-15364220>

demersurilor UNESCO elaborând **„Country Initiative on Education for Sustainable Development: Romania”**.<sup>6</sup> Inițiativa României a fost publicată în luna iunie 2024, iar pentru realizarea acestui demers, Ministerul Educației, în calitate de coordonator național, a colaborat cu alte instituții (DDD, MMSS, MADR, MAPN, MMAP, MFTES, Comisia Națională pentru UNESCO, etc. ) precum și cu ONG-uri.

În anul școlar 2023-2024, Ministerul Educației a participat la reuniunile Comitetului Interministerial privind schimbările climatice (CISC), înființat prin Hotărârea de Guvern nr. 563 /28 aprilie 2022. Operaționalizarea Comitetului este prevăzută în cadrul jalonului 413, Componenta 14 a PNRR (Buna guvernare), Reforma 2. Prin HG nr. 314/04.04.2024 a fost aprobată finanțarea din Fondul pentru mediu a Programului "Săptămâna verde" , iar prin OME nr. 4.448/16.05.2024 a fost aprobată Metodologia de implementare a activităților școlare locale din cadrul programului "Săptămâna verde", pentru anii 2024 și 2025.

Prin OME nr. 4.096/2022 a fost aprobată programa școlară pentru disciplina opțională „Start în aventura cunoașterii Universului”, curriculum la decizia școlii, nivel primar. Disciplina de tip opțional integrat a fost realizată prin raportare la Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.

16 unități de învățământ din rețeaua școlilor ASPnet din România au desfășurat activități specifice promovând bune practici cu privire la educația pentru dezvoltare durabilă. De asemenea, 12 școli ASPnet au aderat la Grupul de lucru tematic privind educația pentru pace, drepturile omului și cetățenia globală și 25 de unități școlare din rețeaua școlilor ASPnet au desfășurat activități legate de viitorul educației, conform raportului UNESCO *„Să ne imaginăm viitorul împreună: Un nou contract social pentru educație”*, implicând elevii, profesorii și părinții, în cadrul întâlnirilor organizate de subcomisia CNR - UNESCO.

---

<sup>6</sup> <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000390364>

## PARTEA a III-a – DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR – 2025

Proiectul "România Educată", Legea Învățământul Preuniversitar nr. 198/ 2023 și Planul Național de Redresare și Reziliență sunt principalele documente care au permis identificarea direcțiilor de acțiune în domeniul educației și formării pe termen mediu și lung, asigurând dezvoltarea sustenabilă și răspunzând provocărilor viitorului. Se asigură astfel o deschidere necesară învățământului românesc, pentru o educație care să-i pregătească în mod real pe tineri pentru provocările lumii în care vor deveni adulți.

Direcțiile de dezvoltare a învățământului preuniversitar 2025, convergente cu noul cadru legislativ, sunt următoarele:

### III. 1 Dezvoltarea educației timpurii

- Extinderea măsurilor/inițiativelor, dovedite viabile, pentru copii aparținând grupurilor aflate în situații de risc și oferirea de sprijin (material și socio-emoțional) în vederea atragerii și menținerii acestora în sistemul de educație (finanțări de la bugetul de stat și finanțări europene din PNRR și PEO);
- Informarea părinților privind aplicarea prevederilor Legii 248/2015 de stimulare a participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate;
- Implementarea proiectelor vizând cele 98 de servicii complementare de educație timpurie și derularea unor activități de monitorizare a acestora;
- Dezvoltarea comunităților de învățare, a unor programe de consiliere a părinților, precum și schimburi de bune practici organizate la nivel local, regional, național;
- Susținerea acțiunilor/măsurilor strategice la nivel local pentru îmbunătățirea accesului la educație a copiilor cu vârsta între 3 luni și 6 ani prin înființarea/extinderea serviciilor standard și complementare de educație timpurie, în cadrul Apelului de proiecte PEO: "Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de educație timpurie";
- Dezvoltarea resursei umane din educația timpurie, cu finanțare PEO și PNRR, prin proiectul *Sistem Unitar de Educație Timpurie Incluzivă și de Calitate* și Apelul de proiecte PEO *Formarea Profesioniștilor din Educația Timpurie*;
- Continuarea de programe de formare de abilitare curriculară, furnizate prin casele corpului didactic, pentru cadrele didactice care lucrează cu copiii antepreșcolari și preșcolari;
- Încurajarea colaborării interinstituționale și susținerea parteneriatelor cu instituții și ONG-uri relevante la nivelul educației timpurii;
- Elaborarea unui ghid pentru aplicarea la clasă a Curriculumului pentru Educație Timpurie;
- Susținerea aplicării unitare a curriculumului pentru educație timpurie și îmbunătățirea calității serviciilor de educație timpurie prin elaborarea unui set unitar de standarde de calitate;
- Dezvoltarea unor proiecte de susținere a părinților în vederea dezvoltării competențelor lor parentale;
- Realizarea de activități didactice pentru grupe de elevi preșcolari din diasporă în cadrul Cursului de limbă, cultură și civilizație românească, pentru preservarea identității naționale.

### III.2 Asigurarea educației incluzive și de calitate, pentru toți copiii

- Implementarea de practici incluzive, centrate pe elev și utilizarea de strategii de învățare-predare-evaluare specifice educației incluzive și de calitate (conform ghidurilor, RED-urilor, auxiliarelor care conțin recomandări, în acord cu prevederile Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023);
- Dezvoltarea/formarea continuă a competențelor cadrelor didactice, astfel încât acestea să poată acorda atenția necesară copiilor/ elevilor din grupurile vulnerabile/dezavantajate, să-i integreze pe cei cu dificultăți și să lucreze în învățământul special sau cu elevii/ copiii cu cerințe educaționale speciale, cum ar fi derularea de stagii de formare de formatori și cadre didactice, în cadrul Inițiativei de predare și învățare în vremuri dificile (Teaching and Learning in Difficult Times- TLDT);



- Promovarea colecției de practici eficiente și de activități de adaptare curriculară, rezultate din proiecte cu finanțare europeană, privind o educație incluzivă și de calitate în comunități defavorizate, în școli vulnerabile, la nivel național și județean/local;
- Sprijinirea școlilor cu risc ridicat de abandon școlar prin continuarea implementării în acestea a Programul Național de Reducere a Abandonului Școlar prin cele 5 apeluri PNRR "Schema de Granturi PNRAS", inclusiv pentru școli mici;
- Susținerea copiilor ai căror părinți sunt plecați să lucreze în străinătate, prin ajutor psiho-emoțional și prin asigurarea participării acestora la o educație incluzivă și de calitate;
- Revizuirea unor programe sociale și extinderea Programului național „Masă sănătoasă”;
- Derularea, în continuare, de cursuri de formare online pentru utilizatorii instrumentului informatic al mecanismului de avertizare timpurie (MATE), ca module din SIIR pentru intervenții sistemice necesare reducerii părăsirii timpurii a școlii, cursuri disponibile pentru inspectorii școlari, personalul ME și altor actori interesați, cu roluri și sarcini în furnizarea de educație favorabilă incluziunii.

### **III.3 Revizuirea curriculumului și realizarea evaluării centrate pe competențe.**

#### **Educație ȘTIM. Alfabetizare funcțională.**

- Promovarea noului profil de formare al absolventului către beneficiari și actori relevanți în domeniul educației, precum și valorificarea acestuia în dezvoltarea curriculumului național (planuri-cadru de învățământ, programe școlare, standarde naționale);
  - Extinderea ofertei naționale de programe școlare pentru opționale, specifice nivelului de educație timpurie;
  - Revizuirea, după caz, și aprobarea curriculumului pentru educație timpurie, învățământ primar și gimnazial;
  - Parcurgerea etapelor de proces privind planurile-cadru de învățământ liceal, în vederea aprobării acestora prin ordin al ministrului educației;
  - Elaborarea programelor școlare, manualelor, ghidurilor, auxiliarelor și dezvoltarea resurselor educaționale de sprijin pentru aplicarea noului curriculum pentru liceu;
  - Elaborarea și aprobarea metodologiilor din domeniul curriculumului, prevăzute de lege;
  - Asigurarea continuității activităților specifice, privind reorganizarea instituțională, în domeniul curriculum, din perspectiva Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023;
  - Crearea a 67.000 de resurse educaționale deschise pentru trei niveluri diferite de aprofundare diferențiată a cunoașterii (remedială, accesibilă, performantă);
  - Dezvoltarea de resurse educaționale digitale incluzive, pentru elevii cu dizabilități, sportivi, elevii spitalizați;
  - Elaborarea , pilotarea și validarea standardelor naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial;
  - Promovarea ghidurilor metodologice și a rezultatelor de cercetare la nivel național și județean/local.
- Educația STIM*
- Stimularea implicării elevilor în zona ȘTIM, atât în parcursul educațional, cât și în alegerea unei cariere;
  - Formarea și susținerea cadrelor didactice pentru predarea, învățarea, evaluarea și motivarea elevilor în zona ȘTIM;
  - Asigurarea infrastructurii, a tehnologiei și a resurselor necesare procesului educațional în domeniul ȘTIM;
  - Promovarea de inițiative și parteneriate, axate pe componenta ȘTIM.
- Alfabetizarea funcțională*
- Susținerea și promovarea alfabetizării funcționale: literație, alfabetizare matematică, științifică, media, digitală și socială;
  - Îmbunătățirea și diversificarea metodelor de predare care vizează alfabetizarea funcțională a elevilor;

- Implementarea prevederilor Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023, cu privire la alfabetizarea funcțională;
- Implementarea proiectului PEO "Mecanisme de intervenție pentru dezvoltarea alfabetizării funcționale în învățământul preuniversitar", care vizează susținerea alfabetizării funcționale a elevilor din învățământul primar și gimnazial (ISCED 1-2), în domeniile: lectură, matematică, științe, educație civică și educație digitală, prin proiectarea și implementarea unor intervenții integrate.

#### **III.4 Dezvoltarea învățământului liceal tehnologic, inclusiv dual**

- Creșterea numărului de elevi înscriși în învățământul liceal tehnologic, inclusiv dual;
- Adaptarea și fundamentarea planurilor de școlarizare în funcție de nevoile pieței muncii, inclusiv prin implementarea proiectului „Creșterea relevanței formării profesionale inițiale prin anticiparea nevoilor de formare profesională pentru piața muncii” finanțat din PEO;
- Derularea de acțiuni de creștere a participării operatorilor economici în învățământul tehnologic și dual, la nivel național și regional;
- Revizuirea/actualizarea curriculumului pentru învățământul tehnologic, inclusiv dual, din perspectiva dobândirii de competențe relevante pentru piața muncii;
- Dezvoltarea de noi calificări, respectiv revizuirea/actualizarea calificărilor profesionale, incluzând propunerile de noi calificări solicitate de consorțiile regionale pentru învățământ dual;
- Desfășurarea de activități de informare și consiliere pentru creșterea participării în învățământul tehnologic, inclusiv dual;
- Identificarea de noi oportunități de promovare și diseminare a bunelor practici aplicate de unitățile școlare și de operatorii economici în învățământul tehnologic;
- Realizarea unui Compendium de competențe verzi și digitale pentru fiecare nivel de calificare școlarizat (3, 4 și 5 CNC), pe domenii de pregătire profesională;
- Formarea competențelor antreprenoriale ale elevilor din învățământul tehnologic și derularea în continuare a competiției școlare *Business Plan*, respectiv a competiției școlare *Marca de calitate*;
- Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european (ERASMUS +, ș.a.);
- Continuarea actualizării platformei de consiliere și informare *Alege-ți drumul* cu noutățile din domeniul formării profesionale inițiale la nivel național și european, situația ocupării locurilor din oferta educațională, informații cu privire la calificările dezvoltate prin învățământul tehnologic și dual, documente legislative de interes pentru elevi și companii, publicații, proiecte etc.;
- Continuarea formării cadrelor didactice din învățământul tehnologic și dual, prin organizarea de sesiuni pe tematici privind "tehnologiile verzi", în colaborare cu diverși operatori economici.

#### **III. 5 Îmbunătățirea managementului și a guvernancei sistemului de educație. Reziliență.**

- Utilizarea bazei de date, validate internațional, pentru fundamentarea politicilor educaționale din România;
- Implementarea, monitorizarea și evaluarea măsurilor/acțiunilor ce revin Ministerului Educației din politicile publice proprii, respectiv din Strategiile / Planurile altor ministere sau autorități, pentru perioada 2024-2027;
- Depunerea proiectelor, evaluarea aplicațiilor, semnarea contractelor de finanțare și demararea implementării apelurilor *Program național de leadership și management educațional* și respectiv *Granturi pentru unitățile de învățământ pilot*;
- Aprobarea Planului de măsuri pentru reformarea guvernancei sistemului educațional, realizat cu finanțare PNRR;
- Operaționalizarea Programului național de prevenire a violenței și a infracțiunilor în mediul școlar „Împreună prindem curaj” - în scopul sprijinirii școlilor pentru crearea unui mediu sigur și propice învățării;
- Implementarea Planului Național de Combatere a Violenței Școlare;

- Aplicarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/ preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și a altor situații corelate, în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, în baza căreia sunt gestionate la nivelul unităților de învățământ preuniversitar faptele de violență verbală, fizică, psihologică - bullying, emoțională, sexuală, socială, culturală, cibernetică, precum și orice alte activități sau comportamente care pot pune în pericol sănătatea sau integritatea beneficiarilor primari și a personalului din învățământ
- Adoptarea de măsuri ferme de prevenire și combatere a fenomenelor de bullying, violență fizică sau verbală, hărțuire pe criterii etnice, religioase, sexuale, morale etc.
- Extinderea parteneriatelor pe tematici privind domeniul juridic și combaterea actelor de violență în școală, tematici care să faciliteze elevilor conștientizarea privind drepturile, obligațiile, dar și consecințele propriilor fapte.

### III.6 Devoltarea carierei didactice

- Realizarea analizei de nevoi pentru elaborarea și acreditarea programelor de formare continuă destinate abilitării curriculare a cadrelor didactice care predau la liceu, discipline de trunchi comun;
- Implementarea programelor de formare în cadrul proiectelor PNRR "Pedagogie digitală pentru cadrele didactice în învățământul preuniversitar", "Formarea profesioniștilor din educația timpurie" și "Formarea cadrelor didactice din liceele agricole";
- Continuarea programelor de formare continuă PROF III – Management educațional în context mentorat și respectiv PROF IV – Coaching în procesul de predare-învățare-evaluare în context blended learning, furnizate de casele corpului didactic, în etapa de sustenabilitate a proiectului POCU PROF;
- Continuarea programelor de formare în etapa de sustenabilitate a proiectului Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED;
- Derularea de noi programe de formare a profesorilor de liceu pentru abilitarea curriculară în cadrul proiectului Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă – RECRED;
- Organizarea de cursuri de formare organizate de ILR pentru colaboratorii care predau cursuri de limbă, cultură și civilizație românească (LCCR) și implementarea prevederilor memorandumului privind încheierea de contracte individuale de muncă pentru Corpului instructorilor LCCR.

### III.7 Îmbunătățirea finanțării și infrastructurii sistemului de învățământ preuniversitar

- Creșterea finanțării învățământului preuniversitar și adecvarea mecanismului de finanțare a școlilor la nevoile reale ale acestora;
- Finalizarea achizițiilor privind dotarea cu laboratoare inteligente a unităților de învățământ liceal prin PNRR („Smart Lab”).
- Dezvoltarea și dotarea campusurilor rurale, prin implementarea proiectelor PNRR;
- Continuarea digitalizării mediilor de învățare (școli cu clase de nivel primar, gimnazial și liceal dotate cu echipamente IT) și a optimizării infrastructurii școlare (săli de clasă/săli pentru activități extrașcolare sau sportive și laboratoare/cabinete din sistemul de educație preuniversitar, inclusiv cabinete de asistență psihopedagogică dotate cu mobilier), cu finanțare prin PNRR;
- Definitivarea achiziționării de echipamente, inclusiv digitale, pentru atelierele de practică din unități de învățământ din rețeaua învățământului tehnologic, prin finanțare prin PNRR;
- Continuarea derulării proiectului *Școli mai Sigure, Incluzive și Sustenabile*, finanțat de BIRD, pentru modernizarea infrastructurii școlare, prin reabilitarea, consolidarea și/sau construirea unor școli din zonele cu cel mai mare risc seismic;

### III.8 Digitalizarea proceselor educaționale

- Dezvoltarea/ optimizarea platformelor de evaluare online securizate pentru evaluări și examene școlare, respectiv pentru examenele și concursurile cadrelor didactice.

- Inițierea procesului de creare a bazei de date ce va conține 200.000 itemi și teste pentru evaluările și examenele naționale;
- Elaborarea a 67.000 RED, pentru învățământul preuniversitar, pentru nivelurile cuprinse între clasa pregătitoare și clasa a VIII-a, inclusiv, pentru toate disciplinele;
- Organizarea și derularea de programe de formare inițială și continuă a cadrelor didactice pentru educație digitală, precum și dezvoltarea competențelor digitale în rândul personalului didactic auxiliar și nedidactic din sistemul de educație;
- Asigurarea de programe pentru securitate cibernetică, protecția datelor, siguranța on-line și etică IT;
- Continuarea implementării proiectului necompetitiv *Digitalizarea în educație* (POCIDIF);
- Continuarea derulării Programului privind utilizarea catalogului electronic în unități-pilot.

### **III.9 Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale**

- Implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027;
- Aprobarea și implementarea Metodologiei pentru monitorizarea, identificarea, evaluarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar
- Elaborarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal pentru toate filierele și profilurile în limbile minorităților naționale, elaborarea noilor programe școlare și revizuirea planurilor-cadru pentru învățământul primar și gimnazial;
- Elaborarea, reeditarea și retipărirea de manuale școlare pentru minorități în condițiile noului curriculum pentru limba maternă, istoria și tradițiile minorităților, pentru educația interculturală și diversitate și pentru educație muzicală;
- Elaborarea de către cadrele didactice din școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale a unor resurse educaționale deschise adaptate pentru școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale;
- Asigurarea consilierii cadrelor didactice debutante care predau în limbile minorităților naționale.

### **III.10 Dimensiunea internațională a învățământului preuniversitar și procesul de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**

- Stimularea sinergiilor între proiectele Erasmus+ și alte programe cu surse de finanțare naționale sau europene, accentuându-se implicarea școlilor care sunt membre în consorțiile finanțate în cadrul apelului PNRAS.
- Continuarea extinderii rețelei școlare și a organizării de cursuri de limbă, cultură și civilizație românească (LCCR) în școli din străinătate: 850 de grupe în peste 325 de școli.
- Abordarea cu prioritate, în selecția proiectelor, a incluziunii, protecției mediului și combaterii schimbărilor climatice, digitalizării, participării, valorilor europene și angajamentului civic.

### **III. 11 Subdomenii transversale**

#### *Calitatea educației*

- Continuarea demersului de conectare a ARACIP cu nevoile școlii românești prin: creșterea capacității de comunicare cu beneficiarii de educație și asigurarea transparenței; dezvoltarea culturii calității pe baza nevoilor și direcțiilor promovate de documentele programatice naționale și europene; dezvoltarea instrumentelor pentru evaluarea internă și pentru evaluarea externă a calității educației cu referire la rezultatele învățării; promovarea bunelor practici în asigurarea, evaluarea și îmbunătățirea calității educației.
- Creșterea capacității instituționale a ARACIP și continuarea procesului de internaționalizare prin creșterea relevanței instituției în raport cu școlile internaționale;
- Participarea la proiecte internaționale în domeniul evaluării în învățământul preuniversitar, precum și la realizarea unor programe, la nivel național sau județean, de formare continuă și de specializare a personalului didactic în domeniul evaluării educaționale, în cooperare cu departamentele de

pregătire a personalului didactic din cadrul universităților, cu casele corpului didactic și cu inspectoratele școlare și la evaluarea mijloacelor de învățământ din punct de vedere științific și metodic.

- Implementarea proiectului PEO "Educație de calitate prin evaluare școlară (EduCalEv)"

#### *Învățarea pe tot parcursul vieții*

- Implementarea prevederilor Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023, cu privire la învățarea pe tot parcursul vieții;
- Implementarea pedagogiei digitale și tehnologiei virtuale pentru dezvoltare personală, pregătirea metodică și didactică și însușirea de tendințe noi în educație și predare, precum și pentru creșterea rezilienței școlare, prin formările desfășurate la nivelul Centrului pentru Formarea Continuă în Limba Maghiară;
- Diversificarea tipurilor de formare, urmărindu-se îmbinarea între formarea profesională și dezvoltarea personală a cadrelor didactice participante, prin formările desfășurate la nivelul Centrului pentru Formarea Continuă în Limba Germană.

#### *Dezvoltare durabilă*

- Extinderea educației pentru mediu și schimbări climatice, în școli sustenabile;
- Continuarea punerii în aplicare a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 – 2030;
- Desfășurarea, la nivelul Centrului pentru Formarea Continuă în Limba Germană, de cursuri prin care participanții vor dobândi cunoștințe despre utilizarea eficientă a resurselor, protecția mediului, reducerea inegalităților sociale și promovarea unei economii durabile, cu scopul de a contribui la dezvoltarea unei societăți echitabile și ecologice;
- Dezvoltarea rețelei de "Școli verzi" (reabilitare și construcții noi);
- Continuarea achiziționării de microbuze "verzi", cu finanțare PNRR;
- Întreprinderea de demersuri în vederea semnării contractului pentru finanțare nerambursabilă între Administrația Fondului pentru Mediu (AFM) și Ministerul Educației, prin care AFM acordă Ministerului Educației finanțare nerambursabilă în valoare de 100.000 mii lei, pentru realizarea de acțiuni multianuale necesare implementării programului „Săptămâna verde”.

## ANEXĂ - Lista de abrevieri

ANPCDEFP – Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale  
ARACIP – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar  
BPP - Baze de Practică Pedagogică  
CCD – Casele Corpului Didactic  
CEDEFOP – Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale  
CFCLM – Centrul de Formare Continuă în Limba Maghiară  
CFCLG - Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană  
CES – Cerințe Educativă Speciale  
CNDIPT – Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic  
EN – Evaluarea Națională  
EUROSTAT – Oficiul de Statistică al Comunităților Europene  
HG – Hotărâre de Guvern  
INS – Institutul Național de Statistică  
IPT – Învățământ Profesional și Tehnic  
ISCED – International Standard Classification of Education (Clasificare internațională standard a educației)  
ISJ – Inspectorat/inspectorate școlare județene  
ISMB - Inspectoratul Școlar al Municipiului București  
IT – Information Technology (Tehnologia Informației)  
MEC - Ministerul Educației și Cercetării  
MEN - Ministerul Educației Naționale  
ME - Ministerul Educației  
MMSS - Ministerul Muncii și Solidarității Sociale  
OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică  
ONG – Organizație non-guvernamentală  
PEO - Programul Educație și Ocupare  
PISA – Programme for International Student Assessment (Programul pentru evaluarea internațională a elevilor/ studenților)  
PNRAS - Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar  
PNRR - Planul Național de Redresare și Reziliență  
POCA – Programul Operațional Capacitate Administrativă  
POCU - Programul Operațional Capital Uman  
RECREED - Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă  
RED – Resurse educaționale deschise  
REFERNET – Rețeaua Europeană privind Educația și Formarea Profesională  
ROCT - Centrala Rețelei Firmelor de Exercițiu/Întreprinderilor Simulate din România  
ROSE - Proiectul privind Învățământul Secundar  
SICI – Standing International Conference of Inspectorates (Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor)  
SIIIR – Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România  
SNIE – Sistemul Național de Indicatori pentru Educație  
ȘTIM – Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică  
TIC – Tehnologia Informației și a Comunicațiilor  
UAT – Unități Administrativ Teritoriale  
UNESCO – United Nations Education, Science and Culture Organization (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură)  
UNICEF – Fondul Internațional al Națiunilor Unite pentru Urgențe ale Copiilor  
VET – Vocational Education and Training (Învățământ profesional și tehnic)